

Programmarekening 2023

PROGRAMMAREKENING 2023

Bezoekadres:
Gemeentehuis
Kerkplein 6
6581 AC MALDEN

Correspondentieadres:
Postbus 200
6580 AZ MALDEN

Telefoon: 024-3588300
Fax: 024-3581086
Internet: www.heumen.nl
Email: heumen@heumen.nl

Inhoud

INLEIDING	5
Aanbiedingsbrief	6
JAARVERSLAG	9
Leeswijzer	10
1a. Programmaverantwoording	13
Programma 1 Sociale leefomgeving	15
Programma 2 Fysieke leefomgeving	21
Programma 3 Bestuur en organisatie	29
Financiële analyse programma 1 tot en met 3	38
1B. Paragrafen	57
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheer	59
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	63
Paragraaf financiering	69
Paragraaf bedrijfsvoering	75
Paragraaf lokale heffingen	85
Paragraaf verbonden partijen	93
Paragraaf grondbeleid	99
2. JAARREKENING	103
Balans en programmaverantwoording	105
Grondslagen waardering en resultaatbepaling	108
Toelichting balans per 31 december 2023	115
Programmaverantwoording 2023	131
Toelichting op overzicht baten en lasten 2023	133
W.N.T. verantwoording 2023 Gemeente Heumen	137
Single Information Single Audit (SISA)	141
Beschouwing resultaat 2023	147
Verantwoording Rechtmatigheid	150
Ontwikkelingen na balansdatum	151
Bijlagen	153
Bijlage 1: Totaaloverzicht taakvelden	155
Bijlage 2: overzicht lopende investeringen	157
Bijlage 3: Overzicht reserves en voorzieningen	163
Bijlage 4: Algemene uitkering	167
Bijlage 5: Tabel Weerstandsvermogen	169
Bijlage 6: Overzicht meerjarige verplichtingen	175
Bijlage 7: Verklaring van gehanteerde afkortingen	177
Bijlage 8: Beleidsindicatoren	181
Bijlage 9: Gemeentelijke organisatie	187
Bijlage 10: Kerngegevens	191
Bijlage 11: Verantwoording Rechtmatigheid	193
Bijlage 12: Concept Raadsbesluit	195

INLEIDING

Aanbiedingsbrief

Voor u ligt de programmarekening 2023. In deze aanbiedingsbrief kijken we terug op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar, gaan we in op het financiële resultaat en het voorstel tot een deel van de bestemming daarvan.

Geopolitieke ontwikkelingen

De oorlog in Oekraïne is in 2023 onverminderd doorgegaan. De stroom vluchtelingen vanuit Oekraïne is ook onverminderd groot. Begin 2023 is de opvanglocatie in het Buitencentrum gesloten. Vanuit de gemeente hebben we ons ingespannen en is gelukt om een kleine 100 bewoners van het Buitencentrum te herplaatsen aan de Rijksweg, waar in het oude gemeentehuis appartementen zijn gerealiseerd. In de appartementen hebben de bewoners meer ruimte en privacy, waardoor het als leefbaar(der) wordt ervaren.

Naast de oorlog in Oekraïne is de stroom van vluchtelingen die in Nederland asiel aanvragen ook onverminderd groot gebleven. De centrale opvanglocatie in Ter Apel kan de grote instroom niet aan en het komt regelmatig voor dat vluchtelingen de nacht zonder slaapplek door moeten komen. De gemeente Heumen heeft voor de zomer ingestemd met een tijdelijke noodopvang voor 800 vluchtelingen aan de St. Jacobsweg in Malden.

Nationale ontwikkelingen

Mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne was de energieprijs in 2023 nog hoog, waardoor huishoudens met een laag inkomen (mogelijk) in financiële problemen zouden komen. Het Rijk heeft hier net zoals in 2022 een energietoeslag voor beschikbaar gesteld waarvoor huishoudens met een inkomen tot 120% van het minimum voor in aanmerking komen. Gemeenten hebben gezorgd voor een goede uitvoering van deze regeling. Onze gemeente heeft de regeling nog iets verruimd en een grens van 130% van het minimum inkomen aangehouden.

Op 22 november 2023 heeft Nederland gestemd voor de Tweede Kamerverkiezingen. De traditionele partijen leverden veelal in en de PVV kwam als grootse partij uit de (stem)bus. Ook nieuwe partijen als BBB en NSC boekten winst. Sinds de uitslag bekend is wordt er gewerkt aan de formatie, maar tot het schrijven van deze aanbiedingsbrief in maart 2024 is er nog geen regeerakkoord en nieuw kabinet. Dat betekent dat gemeenten in onzekerheid verkeren over het te voeren beleid en de vanuit het rijk beschikbaar te stellen middelen.

Per 1 januari 2024 is de omgevingswet van kracht. Na jaren van voorbereiding en uitstel moesten in 2023 de puntjes op de i gezet worden om per 1 januari over te kunnen gaan. Ook in onze gemeente is hier hard aan gewerkt wat onder andere heeft geleid tot het in oktober vaststellen van de omgevingsvisie door de gemeenteraad.

Lokale ontwikkelingen

Ook op lokaal gebied zijn in 2023 weer stappen gezet die Heumen toekomstbestendig houden. In april heeft de gemeenteraad de herijkte energie-opgave vastgesteld en daarbij expliciet ingestemd met de geschetste opgave voor 2030 en voor 2050. Hierdoor is er een nieuw kader van waaruit we werken aan de energieopgaven.

In september is het woonbeleid door de gemeenteraad vastgesteld. Het woonbeleid is een lokale uitwerking van de regionale woondeal 2.0.

Onder het woonbeleid vallen onder andere de ontwikkelingen van de Kanaalzone en het vitaal centrum plan (VCM). De kaders voor VCM waren al eerdere vastgesteld, maar op 14 december 2023 heeft de gemeenteraad een historisch en unaniem besluit genomen om de betonfabriek Morssinkhof te verwerven met als doel hier 614 woningen te realiseren. Een financieel en operationeel uitdagend project, maar wat het college betreft noodzakelijk om binnen de gemeente te kunnen voldoen aan de grote vraag naar woonruimte en zodoende Heumen in het algemeen en Malden in het bijzonder leefbaar te houden en daarmee de continuïteit van Heumen als zelfstandige gemeente.

Financiële ontwikkelingen en jaarrekeningresultaat

Het jaar 2023 wordt financieel afgesloten met een positief resultaat van € 3.682.744. In de laatste bijstelling van de begroting, de oktoberrapportage werd het resultaat ingeschat op € 1.928.682 voordelig. Het exploitatieresultaat 2023 is ten opzicht van deze inschatting uiteindelijk € 1.754.062 positiever uitgevallen. Hieronder worden de verschillen >€ 50.000 weergegeven.

Programma 1

- investeringssubsidies sportaccommodaties en combinatiefuncties	€ 144.000 voordelig
- vrijval voorziening sportcentrum	€ 336.000 voordelig
- lagere uitgaven maatschappelijke begeleiding en advies	€ 52.000 voordelig
- minder uitgaven eerstelijnsloket Wmo en jeugd	€ 58.000 voordelig
- lagere lasten bijzondere bijstand	€ 97.000 voordelig
- onderschrijding kosten hulp bij huishouden	€ 121.000 voordelig
- lagere lasten dagbehandeling jeugdhulp	€ 87.000 voordelig
- lagere bijdrage aan derden en specifieke uitkering Iza maatschappelijke opvang Wmo	€ 55.000 voordelig
- hogere lasten zorg met verblijf jeugdbescherming	€ 65.000 nadelig
- Volksgezondheid; lagere bijdrage GGD en kosten ongediertebestrijding	€ 89.000 voordelig

Programma 2

Riolering:

- hogere dotatie egalisatievoorziening	€ 134.000 nadelig
- lagere onderhoudskosten (druk)riolering en kolken	€ 85.000 voordelig

Wonen en bouwen

- hogere exploitatielasten Broekstate	€ 85.000 nadelig
- hogere leges bouwvergunningen	€ 91.000 voordelig

Programma 3

- onderuitputting en vrijval pensioen uitgaven college B&W	€ 296.000 voordelig
- lagere doorberekende uren aan ondersteuning college B&W	€ 131.000 voordelig
- toevoeging voorziening dubieuze debiteuren	€ 72.000 nadelig
- hogere rente en dividendopbrengsten	€ 163.000 voordelig
- niet alle stelposten zijn ingezet	€ 82.000 voordelig

De totale toelichting op dit resultaat vindt u verderop in deze programmarekening. Voorgesteld wordt om via resultaatbestemming € 155.483 over te hevelen van 2023 naar 2024 (conform raadsmededeling 30-1-2024). Zie onderstaande tabel.

Voorgestelde budgetoverheveling	Bedrag
Decentralisatie-uitkering Invoeringskosten Omgevingswet	134.803
Decentralisatie-uitkering Meerkosten Oekraïne sociaal domein	20.680
Totaal	155.483

Financiële positie

De financiële positie van de gemeente Heumen krijgt met dit rekeningresultaat een positieve impuls. Het weerstandsvermogen bedraagt op 31 december 1,07. Hier zit het geprognosticeerde tekort van de ontwikkeling van de Kanaalzone in verwerkt. Dat betekent dat de gemeente, rekening houdend met een tekort van € 12 miljoen op de ontwikkeling van de Kanaalzone nog in staat is om de risico's zoals benoemt in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheer en bijhorende risicotabel op te vangen.

JAARVERSLAG

INLEIDING

De programmarekening van de gemeente Heumen is de inhoudelijke en financiële verantwoording van het beleid van het jaar 2023. De rekening is een hulpmiddel voor uw raad om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en de controlerende rol uit te kunnen voeren.

De programmarekening bestaat uit het jaarverslag en de jaarrekening. De inhoud van de programmarekening wordt in belangrijke mate bepaald door de Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de financiële verordening. De opzet en indeling van de programmarekening sluiten aan bij de programmabegroting 2023.

Het jaarverslag bestaat uit verantwoording over de bij de begroting 2023 vastgestelde programma's (programmaverantwoording) en uit de paragrafen. De jaarrekening bestaat uit de exploitatiegegevens, de balans en de toelichting op de balans.

De programmarekening geeft een overzicht van de bezittingen en schulden van de gemeente en de veranderingen die zich daarin in 2023 hebben voorgedaan. Daarnaast geeft de rekening een beeld van de inkomsten en uitgaven in dat jaar. De accountant controleert of de gepresenteerde cijfers een juist beeld geven van de werkelijkheid.

Voor 2023 zijn de volgende drie programma's vastgesteld:

- Programma 1 Sociale leefomgeving;
- Programma 2 Fysieke leefomgeving;
- Programma 3 bestuur en organisatie;

INDELING PROGRAMMAREKENING

Deel 1 JAARVERSLAG

Deel 1A – programmaverantwoording

Op grond van artikel 25 van het BBV bestaat de programmaverantwoording uit de verantwoording over de realisatie van de programma's en uit een overzicht van algemene dekkingsmiddelen. Ook geven we informatie over het gebruik van geraamde bedragen voor onvoorziene uitgaven.

De programmaverantwoording biedt per programma inzicht in de mate waarin de gestelde doelstellingen zijn gerealiseerd en in de gerealiseerde baten en lasten.

Deel 1B - paragrafen

Artikel 26 van het BBV schrijft voor dat het jaarverslag de paragrafen bevat die bij de programmabegroting zijn vastgesteld. In deze paragrafen wordt verantwoording afgelegd van het beleid dat bij de begroting was voorgenomen. Het gaat om de volgende paragrafen:

Weerstandsvermogen en risico's

In deze paragraaf brengen wij onze risico's in beeld. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de financiële gezondheid van de gemeente. Het geeft aan in welke mate de gemeente in staat is om financiële risico's op te vangen.

Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf geeft inzicht in onze kapitaalgoederen en bevat het onderhoud van onze wegen, openbare verlichting, riolering en water, groen en gebouwen.

Financiering

In de financieringsparagraaf leggen we verantwoording af van het beleid op het gebied van treasury.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering betreft de processen binnen onze gemeentelijke organisatie die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren, sturen en beheersen. De paragraaf bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen organisatie, beleidscontrolling en P&C-cyclus, personeel, communicatie, juridische kwaliteitszorg, informatisering en automatisering en huisvesting.

Lokale heffingen

In deze paragraaf geven wij per belasting of heffing weer welk beleid is gevoerd en welke opbrengsten zijn gerealiseerd. Daar waar dit relevant is wordt de mate van kostendekkendheid aangegeven.

Verbonden partijen

De gemeente werkt steeds meer samen met andere partijen om bepaalde doelen te bereiken. Als deze samenwerking in een bestuurlijke en financiële vorm wordt gegoten, spreken we van een verbonden partij. In deze paragraaf lichten wij deze partijen, hun beleidsdoelstellingen en de hierbij horende gemeentelijke bijdragen nader toe.

Grondbeleid

Het grondbeleid heeft invloed op en samenhang met de realisatie van doelstellingen op het gebied van Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting, Verkeer en Vervoer, Cultuur, Sport en Recreatie en Economische Zaken. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De resultaten op de grondexploitaties zijn dan ook van groot belang voor de financiële positie van onze gemeente.

Deel 2 – JAARREKENING

De jaarrekening bestaat volgens artikel 27 van het BBV uit de balans en de exploitatiegegevens.

De balans en de programmarekening bestaan uit de voorgeschreven onderdelen en zijn volgens de bepalingen van het BBV opgesteld.

Tot slot hebben wij een aantal bijlagen toegevoegd aan de programmarekening om U zo volledig mogelijk te informeren over wat er in 2023 is gerealiseerd.

1a. Programmaverantwoording

Programma 1 Sociale leefomgeving

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR IN 2023 GEDAAN? Overzicht acties 2023, zoals gemeld in programmabegroting 2023

1.1. Transformatie sociaal domein

Doel	Het vastleggen van de beleidskaders voor het zetten van een volgende stap in de doorontwikkeling, transformatie, van het sociaal domein.
Effecten	Het versterken van de eigen kracht van de inwoners, het versterken en beter benutten van de kracht van de samenleving, het vergroten van het gebruik van preventieve voorzieningen en snellere en adequate hulpverlening aan inwoners die dat nodig hebben.
Inhoud	Opstellen en vaststellen van een beleidsvisie sociaal domein 2023 e.v. welke las kader dient voor acties/activiteiten die de komende jaren worden uitgevoerd om de transformatie van het sociaal domein verder vorm en inhoud te geven.
Planning	1e half jaar 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023	In het 1e half jaar van 2023 is de concept-notitie Doorontwikkeling transformatie sociaal domein besproken met de raad en maatschappelijke partners. De verkregen input is verwerkt en heeft geresulteerd in een definitieve notitie met speerpunten en acties voor de komende jaren. Deze notitie is in december 2023 vastgesteld door het college.

Doel	Verbeteren van de zorg aan kinderen en jongeren en een betere (financiële) beheersing van het jeugdzorgstelsel.
Effecten	Snellere en adequate hulpverlening aan kinderen en jongeren die dat nodig hebben.
Inhoud	Uitvoering geven aan de lokale actiepunten uit de landelijke hervormingsagenda jeugd, waaronder de inzet van een specialist jeugd GGZ en het verbeteren van de afstemming tussen onderwijs en zorg.
Planning	Gehele jaar 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023	Ter voorbereiding op de komst van de hervormingsagenda is op regionaal niveau een regioprogramma jeugd 2024 e.v. opgesteld en vastgesteld door alle raden van de gemeenten in het Rijk van Nijmegen. Op lokaal niveau zijn we sinds 1 april 2023 gestart met de inzet van een specialist jeugd GGZ, het maken van afspraken met de schoolbesturen en het samenwerkingsverband over de afstemming tussen onderwijs en zorg en het zetten van stappen om te komen tot een breed sociaal team Heumen (brede integrale toegang tot zorg en ondersteuning)

Doel	Meer samenhang en samenwerking in plaats van de nu bestaande versnippering en een duidelijk opdrachtgeverschap vanuit de gemeente, meer gericht op resultaten en effecten in plaats van op activiteiten.
Effecten	De uitvoering van het welzijnswerk wordt verder versterkt en is meer gericht op de behoeften van de inwoners, waardoor de sociale basis in de wijken en dorpen wordt versterkt.
Inhoud	Herijking van het welzijnswerk waarbij het welzijnswerk geleverd wordt door één brede welzijnsinstelling.
Planning	Gehele jaar 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023	Sinds 1 juli 2023 werken we voor het welzijnswerk met één welzijnsinstelling: Synthese. Daar zijn inmiddels naast het jongerenwerk ook het ouderenwerk, mantelzorgondersteuning en de buurtsportcoach ondergebracht.

Doel	Inwoners en professionals weten bij welke organisaties en verenigingen in onze gemeente zij terecht kunnen voor welke producten, diensten en activiteiten op het gebied van wonen, zorg & welzijn, werk & inkomen, kinderen en jeugd.
Effecten	Er wordt meer gebruik gemaakt van voorzieningen en activiteiten in het voorliggend veld. De eigen kracht en zelfredzaamheid worden versterkt.
Inhoud	De website 'Gelderse handen Heumen' uitbreiden, zodat deze tevens fungeert als sociale kaart
Planning	Gehele jaar 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023	De website 'Gelderse Handen/Heumen' is doorontwikkeld naar "Doen in Heumen", de pagina voor vrijwilligerswerk, maatjes, informele hulp, activiteiten van verenigingen en organisaties e.d.

Doel	Doorontwikkeling monitoring sociaal domein: periodiek gegevens genereren die de informatie bieden die nodig is om de middelen efficiënt en doelmatig in te kunnen zetten.
Effecten	Inzicht bieden in hoe het gaat in het sociaal domein in onze gemeente. De gegevens helpen om trends en knelpunten tijdig te signaleren en waar nodig bij te sturen, maar ook om successen te delen.
Inhoud	Het periodiek verstrekken van gegevens over de uitvoering van de Participatiewet, de Jeugdwet en de Wmo aan management, medewerkers, college en raad.
Planning	4e kwartaal 2022 en 1e kwartaal 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023	Sinds medio 2023 beschikken we over een monitor sociaal domein voor de onderdelen Wmo en Jeugd. De monitor voor de onderdelen Participatie en schuldhulpverlening is nog zeer beperkt van aard en wordt momenteel doorontwikkeld naar een volwaardige monitor.

Doel	Beschermd wonen GGZ en de maatschappelijke opvang uitvoeren op een wijze die de inwoner en zijn of haar herstel centraal stelt.
Effecten	Behoud van of terugkeer naar zelfstandigheid in een "normale" omgeving voor inwoners die het betreft.
Inhoud	We zijn concreet aan de slag met de ambulantisering van beschermd wonen en zorgen er voor dat de kosten die we hiervoor maken gefinancierd worden vanuit de centrumgemeentemiddelen voor beschermd wonen van Nijmegen
Planning	Gehele jaar 2023
Wat is er gerealiseerd in 2023	Op lokaal, regionaal en subregionaal niveau werken we aan de ambulantisering van beschermd wonen. Ook voor het jaar 2023 en 2024 zijn afspraken gemaakt met de gemeente Nijmegen over de financiering van de kosten voor beschermd wonen. Onder andere de kosten voor twee zogenaamde 'wijk GGd'ers' worden hieruit gefinancierd.

Doel	Anticiperen op: - de vergrijzing en de consequenties daarvan voor de huisvesting van ouderen; - de toenemende huisvestingsvraag van bijzondere doelgroepen, zoals statushouders en mensen met een verstandelijke of psychiatrische beperking.
Effecten	Het samen met de betrokken partners realiseren van voldoende passende woningen en woonvormen voor de genoemde doelgroepen.
Inhoud	We brengen samen met de regiogemeenten, de woningcorporatie en zorg- en welzijnspartners de toekomstige opgave voor de huisvesting van de diverse doelgroepen in beeld. Daarbij zullen ook de recent gemaakte landelijke afspraken en maatregelen om uit de opvangcrisis te komen en te blijven worden betrokken. Meer specifiek gaat het dan om de extra huisvesting voor statushouders, regulier dan wel tijdelijk.
Planning	2e helft 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023	Het opstellen van een regionale woonzorgvisie vordert gestaag. De eerste stappen om te komen tot regionale afspraken voor de huisvesting van een zestal aandachtsgroepen zijn inmiddels gezet.

1.2. Participatie in de samenleving

Doel	Het wegnemen van achterstanden/belemmeringen/drempels die inwoners ervaren om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving.
Effecten	Iedereen hoort erbij, iedereen doet er toe en iedereen kan in de samenleving mee doen naar eigen wens en vermogen.
Inhoud	Het opstellen van een breed gedragen inclusieagenda door middel van een interactief proces met inwoners, maatschappelijke organisaties en ervaringsdeskundigen.
Planning	3e kwartaal 2022 en 1e kwartaal 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023	In oktober 2023 is de lokale inclusieagenda vastgesteld door de raad en is gestart met het geven van uitvoering aan de agenda.

Doel	Vergroten gebruik inkomensondersteunende regelingen.
Effecten	Meer mensen kunnen zonder financiële belemmeringen meedoen in de samenleving.
Inhoud	Samen met de deelnemers aan het armoedeplatform onderzoeken we wat we nog meer kunnen doen om inwoners die voor deze regelingen in aanmerking komen te bereiken en te faciliteren in het gebruik maken van de regelingen.
Planning	4e kwartaal 2022 en 1e kwartaal 2023
Wat is er gerealiseerd in 2023	In het uitvoeringsplan armoede en schuldhelpverlening 'Iedereen doet mee!' zijn diverse acties opgenomen om meer inwoners te bereiken met de inkomensondersteunende regelingen die onze gemeente kent. Met de uitvoering van die acties is inmiddels gestart. Zo is- samen met een werkgroep vanuit de Werkconferentie Welzijn, wonen en zorg- de realisatie van een laagdrempelig fysiek inloop- en ontmoetingspunt in Maldensteijn voor inwoners met financiële vragen of -problemen voorbereid. Verder is het de stichting Leergeld in 2023 gelukt om meer mensen met hun ondersteuningsaanbod te bereiken. Het was daarom nodig om hen een aanvullend subsidiebudget toe te kennen.

Doel	We zien het Werkbedrijf ook in de toekomst als een arbeidsbemiddelingsbedrijf. Omdat het aantal kandidaten dat lokaal en regionaal moet worden bemiddeld afneemt, zien wij kansen om tot verlaging van de kosten voor het Werkbedrijf te komen. Een deel van de voor het Werkbedrijf beschikbare middelen kan dan ten goede komen van onze eigen begeleiding van uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.
Effecten	Heldere opdracht aan en financiering van het Werkbedrijf en betere sturings- en verantwoordingsinformatie. Dienstverlening aan inwoners zo dichtbij mogelijk met als doel het vergroten van de uitstroom naar werk.
Inhoud	Het samen met de andere deelnemers aan het Werkbedrijf doorlopen van een implementatietraject van de aanbevelingen uit de evaluatie van het Werkbedrijf, resulterend in een herijking van de beleidsvisie op het Werkbedrijf. Op basis van deze beleidsvisie zal gezamenlijk worden bepaald welke dienstverlening aan kandidaten en ondernemers hier bij hoort en wat hiervan de kosten zijn. We stellen ons de vraag hoe wij ons verhouden tot het Werkbedrijf. In de besprekingen en besluitvorming hieromtrent dragen wij ons standpunt dat het Werkbedrijf een arbeidsbemiddelingsbedrijf moet blijven en dat de dienstverlening en de daarmee samenhangende kosten hierop moeten zijn afgestemd krachtig uit en wij spannen ons in om de andere gemeenten daarin mee te krijgen.
Planning	2e kwartaal 2023
Wat is er gerealiseerd in 2023	In 2023 is op regionaal niveau het Beleidskader Arbeidsmarkt en re- integratie regio Rijk van Nijmegen 2024-2027, inclusief de daarmee samenhangende beleidsvisie op en financiering van het Werkbedrijf, opgesteld. Dit beleidskader is begin 2024 door alle raden vastgesteld.

Doel	Toekomstbestendig Buurtvervoer Heumen.
Effecten	Kwetsbare inwoners kunnen meedoen in de samenleving omdat zij op een goede en efficiënte wijze vervoerd kunnen worden naar de activiteiten waaraan zij willen deelnemen en/of de personen die zij willen ontmoeten.
Inhoud	Sinds medio 2021 moeten inwoners voor ritten binnen onze gemeente en naar de ziekenhuizen in Nijmegen gebruik maken van Buurtvervoer Heumen. We zien het aantal ritten met Buurtvervoer steeds meer oplopen. We volgen deze verandering nauwlettend en onderzoeken wat dit vraagt aan benodigde capaciteit en organisatie van het Buurtvervoer.
Planning	4e kwartaal 2022 en 1e kwartaal 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023	In het kader van de doorontwikkeling van het Buurtvervoer is een tweede auto aangeschaft en een coördinerend planner aangetrokken. Daarnaast zijn nieuwe vrijwilligers geworven en wordt het dagbestedingsvervoer voortaan zelf door Malderburch verzorgd.

Doel	De beleidsuitgangspunten uit het beleidsplan schuldhulpverlening en armoedebestrijding omzetten in concrete acties.
Effecten	Deze acties zullen gaan leiden tot een sluitend netwerk van preventie en hulpverlening waardoor problematische schulden sneller opgelost of voorkomen kunnen worden.
Inhoud	Het opstellen van een uitvoeringsplan schuldhulpverlening en armoedebestrijding op basis van het in december 2022 vastgestelde beleidsplan schuldhulpverlening en armoedebestrijding.
Planning	1e kwartaal 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023	In mei 2023 heeft het college het uitvoeringsplan 'Iedereen doet mee!' vastgesteld. Voor de uitvoering van dit plan wordt verwezen naar het hierboven opgenomen doel "vergroten gebruik inkomensondersteunende regelingen".

1.3. Gezonde en vitale gemeenschap

Doel	Het versterken van de ondersteuning van vrijwilligers en verenigingen.
Effecten	Versterking van de sociale samenhang in dorpen en wijken, het voorkomen van eenzaamheid door inwoners met elkaar in contact te brengen en sociale initiatieven te koppelen.
Inhoud	Het herijken van het beleid voor jaarlijkse subsidies en initiatiefsubsidies. Daarnaast brengen we de behoeftes aan ondersteuning (anders dan financiële) in kaart en bepalen vervolgens of daarin een rol voor ons is weggelegd en op welke manier we dan daarin kunnen voorzien.
Planning	2e halfjaar 2023
Wat is er gerealiseerd in 2023	In 2023 is een enquête gehouden onder de vrijwilligersorganisaties in onze gemeente met als doel om inzicht te krijgen in de benodigde ondersteuning vanuit de gemeente. Ook zijn op verzoek van vrijwilligers met deze organisaties bestuurlijke kennismakingsgesprekken gevoerd. Op basis van de uitkomsten van de enquête en de gesprekken vindt bijstelling plaats van de dienstverlening vanuit het Vrijwilligerssteunpunt. Zo zal bijvoorbeeld meer dan voorheen worden ingezet op promotie van vrijwilligerswerk. Begin 2024 is het algemeen subsidiebeleid en zijn een aantal nieuwe en gewijzigde subsidieregelingen vastgesteld, waarmee de ondersteuning van vrijwilligers en verenigingen is verruimd.

1.4 Onderwijs

Doel	Zicht krijgen op de noodzakelijke ingrepen op het gebied van duurzaamheid en binnenklimaat voor de onderwijsgebouwen in onze gemeente en de verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeenten en schoolbesturen ten aanzien van de benodigde investeringen.
Effecten	Een gezonde leeromgeving voor kinderen creëren.
Inhoud	Samen met de schoolbesturen werk maken van de uitvoeringsplannen voor de periode 2023-2026 van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2017-2032 door te starten met het laten uitvoeren van (bouwkundige) onderzoeken.
Planning	2e halfjaar 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023	Eind 2023 is samen met de schoolbesturen Condor en Conexus gestart met het proces om te komen tot een actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs.

WAT HEEFT HET GEKOST/WAT HEEFT HET OPGEBRACHT IN 2023?

P01	Programma 1 Sociale leefomgeving	Begroting 2023	Rekening 2023
Lasten		23.965.027	23.340.717
Baten		-6.568.918	-6.868.238
Totaal bestaand beleid		17.396.109	16.472.479

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2023 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2023 (€)
Participatiewet	66.759			66.759
Risicoreserve Sociaal domein	600.514		600.514	0
Egalisatiereserve BUIG	135.188		91.079	44.109
Vluchtelingen/statushouders	38.000		38.000	0
Kapitaallasten aanbouw bibliotheek	204.280		51.460	152.820
Onderhoud sportzaal Brede school Malden	107.996	11.500	25.765	93.731
Energietoeslag sociale minima		257.035	257.035	0
Toegankelijkheid verkiezingen		2.577	2.577	0
Incidentele middelen Jeugdzorg	33.222		33.222	0
	1.185.959	271.112	1.099.652	357.419
Voorzieningen	Stand per 1-1-2023 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2023 (€)
Dubieuze vorderingen Sociaal domein	421.330	47.134	94.123	374.341
Groot onderhoud sportcentrum Malden	290.717	116.850	407.567	0
	712.047	163.984	501.690	374.341

Programma 2 Fysieke leefomgeving

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR IN 2023 GEDAAN?

Overzicht acties 2023, zoals gemeld in Programmabegroting 2023

Duurzaamheid

Doel	Routekaart Heumen actualiseren.
Effecten	Doelstelling actualiseren mede op basis CO2 reductie en energieneutraliteit.
Inhoud	Geactualiseerde routekaart laten vaststellen door de raad.
Planning	eind 2022 en 2023 e.v.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	<p>De routekaart is geactualiseerd. Deze 'herijkte energie-opgave' is op 20 april 2023 door de raad vastgesteld.</p> <p>M.b.t. de monitoring van de CO2 reductie hebben we u per raadsmededeling 23A59 nader geïnformeerd. Daarin is aangegeven dat:</p> <ul style="list-style-type: none">• Over de periode 2018 t/m 2022 is zowel het gas- (12,3%) als het elektriciteitsverbruik (6%) in de bestaande woningvoorraad gedaald. Tegelijkertijd is het aantal zonnepanelen zeer sterk gestegen (meer dan vervijfvoudigd).• Gezamenlijk heeft dit in deze periode geleid tot een daling van de CO2-emissie met ruim 14,3%.
Doel	Zonnepark Teersche Sluis faciliteren/realiseren.
Effecten	Versnellen van de verduurzaming in de gemeente Heumen middels zon.
Inhoud	Afronden planologische procedure en besluitvorming.
Planning	2023 en verder
Wat is er gerealiseerd in 2023?	<p>Op 6 september jl. heeft het college u geïnformeerd over de voortgang(RM 23A98). De gemeente ondersteunt de initiatiefnemer in het proces om te komen tot vergunningverlening en realisatie. Het ontwerpbestemmingsplan en het ontwerp besluit op de aanvraag omgevingsvergunning zijn gepubliceerd. We verwachten de Raad in het tweede kwartaal van 2024 om een definitief besluit te vragen.</p>
Doel	Waterkrachtcentrale bij Nederasselt onderzoeken.
Effecten	Versnellen van de verduurzaming in de gemeente Heumen middels water.
Inhoud	Afstemming met betrokken partijen en RWS.
Planning	2023 en verder
Wat is er gerealiseerd in 2023?	<p>Op 16 december 2022 is een brief uitgegaan naar minister Harbers van I&W namens de gemeenten Heumen en Land van Cuijk, medeondertekend door de gedeputeerden voor de energietransitie van de provincies Gelderland en Noord-Brabant. En ondersteunt door de Vereniging Nederlandse Riviergemeenten met een brief van dezelfde strekking.</p> <p>Bedoeling van de brief was om de minister te vragen om aanpassing van de werkopdracht voor de vervanging van de stuw om daarmee onderzoek naar de mee-koppel kansen voor een waterkrachtcentrale (wkc) mogelijk te maken.</p> <p>Op 7 juni 2023 hebben we een reactie van de minister ontvangen. Het Rijk ziet op dit moment geen meerwaarde in het toevoegen van faciliteiten voor een wkc aan de stuw (zie ook raadsmededeling 23A81).</p>
Doel	Wind: plan-MER.
Effecten	Verduurzaming in de gemeente Heumen middels wind.
Inhoud	Mogelijkheden voor wind energie in beeld brengen.
Planning	2023 en verder
Wat is er gerealiseerd in 2023?	<p>De voorbereidingen zijn in 2023 verder opgepakt. Op het eind van 2023 is de raad tijdens een raadsavond nader geïnformeerd. In het tweede kwartaal van 2024 wordt een werksessie met de raad gehouden n.a.v. het rapport actualisatie windstudie waarna een raadsvoorstel windbeleid aan u wordt voorgelegd.</p>

Doel	Warmtevisie realiseren.
Effecten	Bijeenkomsten per wijk/dorp om op duurzame alternatieven over te schakelen.
Inhoud	Mogelijkheden per wijk/dorp in beeld brengen.
Planning	Van af 2023
Wat is er gerealiseerd in 2023?	In 2023 hebben we vele thema en wijk/dorp gerichte activiteiten verricht. In de raadsmededelingen van 22 maart 2023 en 20 februari 2024 hebben we u hierover uitgebreid op de hoogte gesteld. We hebben enkele inhoudelijke verkenningen m.b.t. de mogelijkheden voor een verdere uitwerkingen van de warmtevisie per wijk/dorp uitgevoerd. Verder heeft in 2023 voor de gemeenten Beuningen, Heumen en Wijchen een onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijkheden van een warmtenet met restwarmte van de ARN. De rapportage daarover aan de raad volgt.

Doel	Regionale Energie Strategie (RES), plan MER, Res 2.0
Effecten	Inhoudelijke afweging van strategie en locaties.
Inhoud	We volgen het proces plan-MER, aangaande de kaders en locatiekeuze, waaraan eventuele opwekking van grootschalige energie door wind, moeten voldoen.
Planning	Medio 2023
Wat is er gerealiseerd in 2023?	Op 15 december 2022 heeft uw raad besloten zienswijzen in te dienen op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De NRD geeft aan wat de onderzoeksvraag is voor de planMER die wordt uitgevoerd voor de RES 1.0. In de planMER worden vanuit milieuaspecten de geschikte en geschikt te maken gebieden voor grootschalige wind- en zonne-energieprojecten binnen de regio inzichtelijk gemaakt. Op hoofdlijnen worden ook de milieuaspecten voor warmteprojecten onderzocht. Het planMER biedt daarmee handvatten aan de regio om haar ambitie voor grootschalige opwek een stap verder te brengen. Op basis van de NRD is de planMER opgesteld. Op 13 juli 2023 hebben we u via een raadsmededeling geïnformeerd over de uitkomsten van de planMER RES. Voornaamste conclusie voor Heumen is dat er enkele geschikte of geschikt te maken gebieden voor de opwekking van windenergie zijn.

Doel	Regionale Adaptatie Strategie (RAS).
Effecten	Maatregelen extreme droogte, hitte en wateroverlast, biodiversiteit.
Inhoud	Regionale en lokale uitwerking conform daarvoor opgestelde programma.
Planning	Inzetten op de regionale adaptatiestrategie en uitvoering lokale acties.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	Het watersysteem van het project Stuwwal de Blauwe motor is, vanuit de RAS, gemodelleerd. Dit om na te gaan welke maatregelen tegen verdroging effectief zijn. Daarnaast zijn de voorbereidingen gestart met de provincie Gelderland, waterschap Rivierenland en de gemeenten Berg en Dal, Heumen en Nijmegen voor opstellen van een gebiedsplan voor de stuwwal en omgeving. Lokaal zijn afgelopen jaar diverse projecten 2023 uitgevoerd. Voorbeelden zijn de locaties Dravik/Schoof en de Schoren waar in de openbare ruimte het hemelwater afgekoppeld (meer dan 2 ha). Bij beide projecten zijn ook particuliere percelen binnen het projectgebied aan de voorzijde afgekoppeld. Verder is in september/oktober een publiekscampagne (Groendoen en pijpekappen) gedaan in de wijk Maldensveld waarbij inwoners zich konden aanmelden voor een groenpakket tegen gereduceerd tarief en het laten afkoppelen van een regenpijp aan de woning. Ook konden mensen zich aanmelden voor de tegeltaxi.

WONINGBOUW

Doel	Grondbeleid.
Effecten	Actualisatie grondbeleid.
Inhoud	Heroverweging of grondbeleid strookt bij onze ambities en actualisering van het beleid waar nodig.
Planning	Begin 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	<p>In de raadsvergadering van 21 september 2023 is het Woonbeleid 2024-2030 vastgesteld. Hierin is o.a. het volgende opgenomen Paragraaf 5.1.rol gemeente: "De laatste jaren voert de gemeente Heumen een meer situationeel grondbeleid. Dat wil zeggen dat de gemeente gronden verwerft op het moment dat zij het nodig acht om een bepaalde ontwikkeling mogelijk te maken. Op voorhand actief gronden aankopen waar geen directe relatie met een planlocatie mee is, is af te raden. Het financiële risico daarvan is hoog. Een meer situationeel grondbeleid voeren is passend voor de gemeente Heumen en dat blijven wij voortzetten. Dit neemt niet weg dat indien zich kansen voordoen om op strategische plekken tegen gunstige voorwaarden gronden te verwerven, wij dit onderzoeken."</p> <p>Op grond hiervan is beslispunt 1.c. opgenomen in het raadsvoorstel: Het voeren van situationeel grondbeleid is passend voor de gemeente Heumen. Hierbij blijven wij oog houden voor mogelijkheden tot aankoop van gronden op strategische plekken tegen gunstige voorwaarden. Op grond hiervan zijn we verder aan het werk en heeft het college de ruimte om met voorstellen te komen. Een actualisatie van de grondnota achten we daarom niet nodig.</p>

Doel	Uitvoering woningbouwprogramma 2019-2028.
Effecten	De beschikbaarheid van voldoende duurzame woningen voor mensen in alle levensfasen en inkomensklassen.
Inhoud	Realisatie circa 710 woningen fase 1 en 2.
Planning	Het woningbouwprogramma voor de komende jaren voorziet in ontwikkeling van onder andere de volgende locaties: Malden (De Schoren, Veldsingel en diverse locaties in VCM), Overasselt (o.a. locatie Derks en Zilverberg).
Wat is er gerealiseerd in 2023?	<p>In de raadsvergadering van 21 september 2023 is het Woonbeleid 2024-2030 vastgesteld. Daarin is ook een geactualiseerde planning in opgenomen.</p> <p>Aan de genoemde locaties is verder gewerkt en u bent daar regelmatig van de voortgang op de hoogte gesteld.</p>

Doel	Kanaalzone realiseren.
Effecten	Het beschikbaar hebben van locaties om ook op langere termijn te voorzien in de woningbehoefte.
Inhoud	Uitvoering conform raadsbesluit 20 februari 20: onderzoek Kanaalzone. Onderdeel hiervan is ook de uitplaatsingslocatie van Juliana.
Planning	2023 en verder
Wat is er gerealiseerd in 2023?	<p>Op grond van vele onderzoeken en doorlopen proces (zoals nader verwoord in het raadsvoorstel van 14dec23) heeft de gemeenteraad op 14 december 2023 het volgende besloten;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Juliana 31 niet te verplaatsen naar een nieuwe locatie en daarmee de locatie Hatertseweg als voorstel voor mogelijke locatie terug te nemen. 2. Een definitieve GO voor de ontwikkeling van de Kanaalzone en hier 614 woningen te realiseren conform de hoofdlijnen van het nieuwe plan. 3. Als gevolg daarvan in te stemmen met de herinrichting van het sportpark aan de Broekkant. 4. Het college opdracht te geven in het eerste kwartaal van 2024 te komen met een voorstel ter vaststelling van grondexploitatiecomplex (GREX) voor de ontwikkeling van de Kanaalzone, inclusief grondexploitatiebegroting, die voldoet aan de volgende voorwaarden: <ol style="list-style-type: none"> a. De realisatie van 614 woningen conform de hoofdlijnen van het nieuwe plan; b. Een gemeentelijk tekort van € 12 miljoen.

Doel	Vitaal centrum Malden.
Effecten	Toekomstbestendig centrumgebied.
Inhoud	De gemeenteraad heeft op 16 december 2021 het ruimtelijk kader vastgesteld. Uitvoering diverse projecten en herinrichting openbare ruimte.
Planning	Van af 2023
Wat is er gerealiseerd in 2023?	In raadsmededeling 23A89 hebben we u geïnformeerd over de resultaten van het ontwerpproces ten aanzien van de herinrichting openbare ruimte Vitaal Centrum Malden in een Programma van Eisen Vitaal Centrum Malden en het Voorontwerp Vitaal Centrum Malden. De investeringskosten zijn passend binnen het meerjarenperspectief van de Programmabegroting 2024, Programmalijn 2 Fysieke Leefomgeving voor Vitaal Centrum Malden ten bedrage van € 5.552.000 en door u vastgesteld op 2 november 2023. Na vaststelling door het college van het Voorontwerp Vitaal Centrum Malden op 28 november 2023 is overgegaan naar de volgende fasen, zijnde Definitief Ontwerpfase, Contract-voorbereidingsfase en Uitvoeringsfase. In deze raadsmededeling wordt beschreven op welke wijze de ambities van het Masterplan zijn uitgewerkt in het Voorontwerp herinrichting openbare ruimte Vitaal Centrum Malden en hoe de bijbehorende financiële dekking wordt verkregen. Tevens wordt inzicht gegeven in de planning van het vervolgproces en de communicatie daaromtrent.

Doel	Heumen-West.
Effecten	Al dan niet gaan bouwen en combinatie met aanleggen van een ontsluitingsweg voor landbouwverkeer.
Inhoud	Inhoudelijke afweging waarbij in eerste instantie het dorp gehoord zal worden.
Planning	2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	Op 20 maart jl. is in verenigingsgebouw Terp in Heumen een informatie- en consultatiebijeenkomst over de mogelijkheid voor woningbouw op de locatie Heumen-West in Heumen. In het vastgestelde Woonbeleid (raad 21 september 2023) is het plan Heumen-West opgenomen met een indicatieve planning van 20 woningen vanaf 2026. De bestuurlijke wens is er om geluidswerende voorzieningen ook in te brengen in het project. De gesprekken zijn in de loop van 2023 opgestart.

Doel	Woningbouw in Nederasselt.
Effecten	Locatie voor 7 woningen.
Inhoud	Ruimtelijke afweging waar deze woningen gebouwd kunnen worden.
Planning	2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	Voor Nederasselt zijn enkele locaties in beeld om te gaan bouwen. In het vastgestelde woonbeleid zijn deze aangegeven als nader te bepalen. De afweging hieromtrent loopt door naar 2024.

LEEFOMGEVING

Doel	Doorontwikkeling landschapsbeleid.
Effecten	Versterking landschap, biodiversiteit en cultuurhistorie.
Inhoud	Vernieuwen van het LOP en de realisatie van projecten in samenwerking met diverse (vrijwillige) organisaties.
Planning	2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	In 2023 zijn projecten uit het LOP uitgevoerd binnen het beschikbare budget en met cofinanciering van de Provincie (subsidie landschap en biodiversiteit), waarbij vrijwilligers werken in het landschap, inwoners in het buitengebied hun erven hebben beplant, en een poelenwerkgroep is gestart. In 2023 is binnen de Groene Metropoolregio (GMR) een regio arrangement (raad 26 oktober 2023) opgesteld, waarbij onze gemeente in een drietal projecten deelneemt: Gebiedsvisie Malden-Noord, Blauwe motor stuwwal en Groene mantel rondom Nijmegen. Gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen werken de Groene Mantel in samenwerking met de Groene Metropoolregio (GMR) en betrokken partijen uit tot een uitvoeringsplan. Het LOP is de basis hiervoor en dat gaan we vernieuwen in 2024. Het maakt dan onderdeel uit van de omgevingsvisie (augustus 2023), als uitvoeringsprogramma Landschap, met thema's recreatie, natuur en landbouw. Het vormt de basis voor nieuwe Ontwikkelingen (zie ook Raadsmededeling 24A03).

Doel	Gebiedsplan 'Kop van Malden' opstellen.
Effecten	Ontwikkeling gebiedsplan.
Inhoud	Duidelijkheid omtrent toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden.
Planning	2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	Op 6 oktober 2022 heeft uw raad het college opdracht gegeven tot het opstellen van een gebiedsvisie voor Malden Noord, samen met alle bij het gebied betrokken partijen, en heeft uw raad ingestemd met de voorgelegde startnotitie, in welke notitie de aanpak, het proces en het beoogde eindresultaat zijn beschreven. Op 6 juni 2023 heeft u een raadsmededeling ontvangen met hierin de stand van zaken inzake de Gebiedsvisie Malden Noord.

Doel	Opstellen Beleidsplan IBOR.
Effecten	Beleidsplan om integraal uitwerking te geven aan het dagelijks en planmatig onderhoud en vervanging op langere termijn van de openbare ruimte.
Inhoud	Het beleidsplan bevat de ambities voor het integraal beheer van onze openbare ruimte ten aanzien van de thema's sociale cohesie, gezondheid, biodiversiteit, verstedelijking, klimaatadaptatie, energietransitie, circulaire economie, veiligheid, mobiliteit en toegankelijkheid.
Planning	2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	Het Beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte 2024 – 2034 (Beleidsplan IBOR) is op 21 september door uw raad vastgesteld. Het Beleidsplan beschrijft op welke wijze waarop we komen tot een toekomstbestendig integraal beheer van de openbare ruimte. De Strategische visie, het koersdocument Omgevingsvisie en het coalitieakkoord "Inwoners centraal en Natuurlijk Samen" zijn als uitgangspunt genomen bij de totstandkoming van het Beleidsplan IBOR. In voorbereiding op het Beleidsplan IBOR is tijdens een informatieavond op 11 mei jl. aan de gemeenteraad een toelichting gegeven op de werkwijze en financiering die in het plan is beschreven.

Mobiliteit

Doel	Aanpak van lokale knelpunten.
Effecten	Verbetering van de verkeersveiligheid; passende oplossingen voor aangedragen knelpunten.
Inhoud	Broekstraat, Schoonenburgseweg/Hoogstraat, Looistraat en de Rijksweg.
Planning	Onderzoek en uitwerking 2023 en verder
Wat is er gerealiseerd in 2023?	De genoemde wegen zijn vooral provinciale wegen waar we meeliften op de planning van hun onderhoud. Daarnaast hebben we vorig jaar geïnvesteerd in de fietssuggestiestroken op de Hatertseweg, Vosseneindseweg en Looistraat en de aanpassingen op de 'Kiss & Ride' parkeerplaats in het Kroonwijkpark/Schoolstraat.

Verstedelijking

Doel	Regionale verstedelijkingsvisie.
Effecten	Duidelijkheid omtrent 'koers' van deze regio.
Inhoud	Afspraken omtrent o.a. woningbouw, mobiliteit en landschapsontwikkeling.
Planning	Van af 2023
Wat is er gerealiseerd in 2023?	We hebben geparticipeerd in dit proces om te komen tot een regionale verstedelijkingsvisie. In 2023 is binnen de Groene Metropoolregio (GMR) een regio arrangement (raad 26 oktober 2023 vaststelling) opgesteld, waarbij onze gemeente in een drietal projecten deelneemt: Gebiedsvisie Malden-Noord, Blauwe motor stuwval en Groene mantel rondom Nijmegen. Aanleiding voor het regioarrangement is dat de provincie Gelderland de Groene Metropoolregio en de waterschappen heeft gevraagd dit arrangement samen te maken. De provincie wil dit regioarrangement, samen met de zes andere Gelderse regio's, gebruiken om een Ruimtelijk voorstel te maken voor het Rijk. Het Rijk wil eind 2023 namelijk met alle provincies afspraken maken over hoe zij in gezamenlijkheid met andere overheden opgaven op het gebied van wonen, bereikbaarheid, energie, economie, landbouw en natuur, goed ruimtelijk kunnen inpassen. Het Rijk vraagt provincies hiervoor een Ruimtelijk voorstel te doen.

Wet Kwaliteitsborging (Wkb)

Doel	Bouwkwaliteit en bouwtoezicht verbeteren.
Effecten	Meer private verantwoordelijkheden en kleinere rol overheid.
Inhoud	Afstemming in regionaal verband met de ODRN. De gemeente heeft het proces uitbesteed aan de ODRN.
Planning	2023 e.v.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	Afstemming in deze heeft regionaal verband (ODRN) plaatsgevonden. Wij hebben daarin bestuurlijk en ambtelijk geparticipeerd.

Omgevingswet

Doel	Uitvoering programmaplan Implementatie Omgevingswet.
Effecten	Uitwerking van de verdere implementatie.
Inhoud	<ol style="list-style-type: none">1. Noodzakelijke activiteiten i.v.m. in werking treden wet per 1 januari 2023 uitvoeren;2. Opstellen omgevingsvisie.
Planning	2023 en verder
Wat is er gerealiseerd in 2023?	Op 14 maart 2023 heeft de Eerste Kamer besloten dat de Omgevingswet op 1 januari 2024 ingaat. Overeenkomstig het briefadvies van de rekenkamer d.d. 17 april 2023 hebben we u in raadsmededeling 23A77 geïnformeerd over de voortgang van de invoering van de Omgevingswet. Daarbij is een Plan van aanpak en een planningsoverzicht toegevoegd.

WAT HEEFT HET GEKOST/WAT HEEFT HET OPGEBRACHT IN 2023?

P02	Programma 2 Fysieke leefomgeving	Begroting 2023	Rekening 2023
Lasten		15.535.573	15.157.600
Baten		-8.893.870	-8.632.907
Totaal bestaand beleid		6.641.703	6.524.693

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2023 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2023 (€)
Beheer natuurgrond Keersluis	98.086		6.342	91.744
Parkeergarage Brede school	59.900	8.500	1.200	67.200
Baten en lasten rioleringsstelsel	525.611			525.611
Exploitatiebijdrage riolering buitengebied	329.342		36.035	293.307
Groenstructuurplan	27.939			27.939
Vernieuwing verkeersinstallaties	94.756			94.756
Maatregelen klimaatakkoord	213.609		81.500	132.109
Omgevingswet	268.000	100.000	90.105	277.895
Ruimtelijke visie duurzame energie	3.014		850	2.164
Erfpachtgronden de Laan 3	22.824	5.470		28.294
Erfpachtgronden de Laan 4	13.259	3.106		16.365
Erfpachtgronden de Laan 5	11.411	2.735		14.146
Erfpachtgronden de Laan 18-20	15.463	5.406		20.869
Erfpachtgronden de Laan 19-23	14.061		14.061	0
Erfpachtgronden de Laan 13-1	9.727	2.260		11.987
Erfpachtgronden de Laan 13-2	33.658	7.820		41.478
Erfpachtgronden de Laan 15	5.143	1.195		6.338
	1.745.803	136.493	230.093	1.652.202

Voorzieningen	Stand per 1-1-2023 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2023 (€)
Onderhoud parkeergarage Maldensteijn	159.109	836		159.945
Meerjaren onderhoud molens	167.803	22.020	47.040	142.783
Meerjaren onderhoud kerken	140.164	3.773		143.937
Werkplaats Malden	18.404		7.815	10.589
Onderhoud Wegen	283.602	431.725	344.529	370.798
Onderhoud en egalisatie tarieven riolering	4.863.238		45.735	4.817.503
Egalisatie afvalstoffenheffing	30.824	20.705		51.529
Woonrijpmaken Werklandschap Overasselt	11.000		11.000	0
Woonrijpmaken Veldschuur Malden	6.065		5.160	905
	5.680.209	479.059	461.280	5.697.988

*Voor een nadere toelichting van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting op de balans

Programma 3 Bestuur en organisatie

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR IN 2023 GEDAAN?

Overzicht acties 2023 zoals gemeld in programmabegroting 2023

3.2 (Digitale) dienstverlening

Doel	We willen de burger en de ondernemer zo'n toegankelijke dienstverlening bieden dat ze de meeste zaken probleemloos zelf kunnen regelen. We zorgen voor continue verbetering van de toegankelijkheid van onze website.
Effecten	Digitaal is de dienstverlening zo gebruiksvriendelijk dat burgers en ondernemers hier uit zichzelf voor kiezen, omdat het hen de minste tijd en inspanning kost. Voor wie er op internet niet uitkomt, is er altijd passend, persoonlijk contact onder handbereik.
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • Continueren fysieke dienstverlening; • Uitbreiding digitale formulieren op gemeentelijke website; • Ontwikkeling en implementatie van digitale diensten; • Kwalitatief onderzoek naar klanttevredenheid.
Planning	2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	Digitale formulieren website: <ul style="list-style-type: none"> • Aanvraagformulieren WMO/kernteam; • Aanvraagformulier Heumens Tegoed; • Aanmeldformulieren deelname sportactiviteiten zomerweek 4 daagse dorpentocht. Online portaal aanmelden stembureauleden en tellers.

3.3 Communicatie

Doel	We ondersteunen met communicatie de strategische doelstellingen van bestuur en organisatie.
Effecten	Door de inzet van onze digitale communicatiemiddelen / sociale media, als aanvulling op bestaande communicatiemiddelen, hebben we een groter bereik met onze communicatie. We bereiken meer mensen en ook andere doelgroepen, zoals jongeren. Inwoners praten en denken vaker mee over het gemeentelijk beleid en de uitvoering; dit wordt voor hen eenvoudiger door het gebruik van de digitale communicatiemiddelen.
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • We actualiseren onze website (continu proces), t.b.v. digitale dienstverlening en toegankelijkheid (structuur, leesbaarheid, aantrekkelijkheid); • We monitoren het gebruik van en de feedback op de website van de gemeente Heumen: we verbeteren onze website op basis hiervan; • We werken aan de digitale toegankelijkheid, op basis van de in 2022 gestelde prioriteiten; • We breiden de inzet van sociale media uit; we stimuleren actief de deelname van inwoners aan de digitale nieuwsbrief, we benutten vaker Facebook, en zetten in op Instagram als extra sociaal medium.
Planning	2023 en verder.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	<p>We zetten met onze communicatie continu in op het bereik van zoveel mogelijk inwoners. De website is geactualiseerd op basis van interne signalen en signalen van inwoners. Sociale media zetten we standaard in om inwoners te informeren en om reacties van inwoners te signaleren. Onze digitale nieuwsbrief heeft ook in 2023 weer meer leden gekregen; eind 2022 hadden we 1025 lezers, eind 2023 hebben we er 1213. Dit is voor een gemeente van onze omvang een goed resultaat (benchmark leverancier).</p> <p>Er zijn diverse inwonersbijeenkomsten georganiseerd, o.a. over de lokale inclusieagenda, over diverse woningbouwprojecten, mentale gezondheid en over duurzaamheid, met aandacht voor o.a. isoleren, ventilatie, zonne-energie en klimaatadaptatie.</p> <p>Door het jaar heen besteden we regelmatig aandacht aan de "Verbeter de buurt-app"; zodat inwoners weten waar ze met hun signalen terecht kunnen.</p> <p>Voor de digitale toegankelijkheid van onze website hebben we een onderzoek laten doen naar ons 'label'. Hiermee hebben we label B verkregen (hoogste niveau is label A). Ook hebben we inzicht in de vervolgstappen die nodig zijn om volledig te kunnen voldoen aan de digitale toegankelijkheid.</p>

Doel	Medewerkers dragen in hun communicatie met inwoners en maatschappelijke partners bij aan de doelstellingen van het bestuur en de dienstverlening aan onze inwoners. Onze communicatie is in ieder geval verbindend, helder, deskundig en actief.
Effecten	Inwoners ervaren de gemeente als transparant en betrouwbaar.
Inhoud	Door middel van een opleiding voor alle medewerkers in de organisatie op het gebied van schriftelijke communicatie, maken we medewerkers bewust van de doelstellingen van de gemeentelijke communicatie en leren we ze eigen teksten te maken en te beoordelen op de genoemde karakteristieken.
Planning	2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	Aan de medewerkers van de gemeente Heumen is een schrijftraining aangeboden waarin is gewerkt aan de beleidsvoorstellen, uitgaande brieven en mails. Verder hebben alle medewerkers toegang gekregen tot een schrijftool; KlinkendeTaal. Hiermee kunnen zij eigen teksten beoordelen op B1 niveau, waarbij gesignaleerd wordt over o.a. te moeilijke woorden, vakjargon, te lange zinnen.

3.4 Toekomst van Heumens werken

Doel	Aanpassing gemeentehuis i.v.m. hybride en flexibel werken.
Effecten	De publiekszone, bestuurszone en werkruimten hebben een open uitstraling en bieden de mogelijkheid om rustig en veilig samen te werken. Ze zijn flexibel in te richten en voldoen aan (arbo)richtlijnen.
Inhoud	Het gemeentehuis passen wij aan voor de gewenste, naar buiten toe gerichte en flexibele uitvoering van onze taken. We faciliteren en sluiten aan bij de Heumense manier van werken. Noodzakelijk groot onderhoud aan het gebouw wordt gecombineerd met het oplossen van knelpunten en verbeteringen met betrekking tot veiligheid en dienstverlening.
Planning	2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	In 2023 zijn diverse verbeteringen en vernieuwingen uitgevoerd in en aan het gemeentehuis, de zogenaamde quick wins. Het ging om bouwkundige aanpassingen m.b.t. veiligheid, het creëren van meer spreekkamers en overlegruimten, de werkruimten aanpassen aan hybride werken en het creëren van beluimten.

Doel	Voldoende kwantitatieve en kwalitatieve bezetting in het belang van de kwaliteit van dienstverlening. Heumen is een aantrekkelijke werkgever voor huidige en toekomstige medewerkers.
Effecten	De organisatie is in staat om een tijdige en kwalitatieve dienstverlening te bieden aan bestuur en inwoners. De medewerkers zijn gemotiveerd en betrokken, ze voelen zich gezien en gehoord, er is tijd en aandacht voor hun ontwikkeling.
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> Door krapte op de arbeidsmarkt zijn er meer inspanningen nodig om voldoende en gekwalificeerde medewerkers in huis te halen en te houden. We verrichten meer activiteiten voor de werving van nieuwe medewerkers, er is vaker tijdelijke inhuur nodig, we leiden medewerkers zelf op (training on the job, externe opleidingen, traineeships). Ook kijken we naar de mogelijkheden om in samenwerking met andere gemeenten vacatures in te vullen of medewerkers op te leiden. Voor het binden en boeien is het gesprek tussen leidinggevende en medewerkers essentieel. De organisatie heeft een taakstelling van €70.000. In 2023 onderzoeken we hoe we deze taakstelling realiseren, daarbij rekening houdend met de keuze om voldoende bezetting te behouden t.b.v. dienstverlening aan inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers.
Planning	2023 en verder.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	In 2023 hebben we voor 22 vacatures geworven. Voor 2 moeilijk vervulbare vacatures hebben we veel extra wervingsacties ondernomen. Daarnaast zijn er medewerkers in de organisatie ingestroomd en doorgestroomd die intern worden opgeleid. In 2023 is er een onderzoek gedaan bij de medewerkers, gericht op hun werkgeeluk. Naar aanleiding van de uitkomsten hebben leidinggevenden met hun medewerkers gesproken over wensen en mogelijkheden gericht op het binden en boeien van de medewerkers. Ook zijn er gemeentebreed verbeterworkshops gegeven n.a.v. het onderzoek. De taakstelling van €70.000 is door de raad opgeheven.

3.5 Samenwerking

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Doel	Verstevigen van het profiel en de samenwerking in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
Effecten	Het opdrachtgeverschap van de samenwerking is helder. De gemeente is goed aangesloten en draagt bij aan de opgaven in de regio Arnhem-Nijmegen. Deze opgaven betreffen: Groene groeiregio, Productieve regio, Verbonden regio, Circulaire regio en Ontspannen regio.
Inhoud	De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is de opvolger van de Stadsregio Arnhem Nijmegen en het Gemeenschappelijk Orgaan (GO) Arnhem-Nijmegen. In 2020/2021 heeft de Groene Metropoolregio gewerkt aan een regionale visie en een regionale agenda met daarin 5 opgaven. Het algemene doel is het realiseren van groei én het versterken van het groene karakter van onze bijzondere regio. De opgaven bevinden zich vooral in het fysieke domein: woningbouw, landschap & natuur, circulariteit, economie, toerisme en mobiliteit. Maar ook samenwerking op het gebied van cultuur is een aandachtsveld. Voor de jaren 2023 en 2024 is er een nieuwe agenda opgesteld.
Planning	Het gehele jaar 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	In 2023 heeft de GMR gewerkt aan alle 5 de opgaven om de regionale agenda 2023-2024 te realiseren. In de voorgaande jaren en ook nog in 2023 heeft de GMR noodzakelijke voorbereidende onderzoeken uitgevoerd. Daarnaast zijn er ook al veel zaken gerealiseerd, zoals de bouw van 4.400 woningen. Voorbeelden van andere projecten in 2023 die spelen in Heumen zijn: <ul style="list-style-type: none"> - De GMR heeft met het Rijk een Regio Deal afgesloten, waardoor projecten zoals vergroening van het Kerkplein in Malden met extra financiële middelen uitgevoerd kunnen worden; - De gemeente Heumen en de GMR lobbyen samen voor een goede fietsverbinding langs de oostoever van het Maas-Waalkanaal. Gecoördineerd door de GMR worden in de hele regio wandelnetwerken aangelegd. In Heumen is de vernieuwing en uitbreiding van het wandelnetwerk in 2023 voorbereid en zal in het voorjaar 2024 worden uitgevoerd.

Doorontwikkeling samenwerking regio Rijk van Nijmegen

Doel	Herijken van de samenwerking binnen het Rijk van Nijmegen.
Effecten	Voldoende invloed (sturingsmogelijkheden) van gemeenten op gemeenschappelijke regelingen in het Rijk van Nijmegen. De invoering van de wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen in de periode juli 2022-juli 2024 moet hiertoe een bijdrage leveren. Zicht op (strategische) onderwerpen die een gezamenlijke agenda vormen in het Rijk van Nijmegen.
Inhoud	Bij de oprichting van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen in 2015 is een bestuurlijk Platform opgericht om de samenwerking tussen gemeenten in het Rijk van Nijmegen te stimuleren en faciliteren. Inmiddels ontmoeten de colleges in het Rijk van Nijmegen elkaar 2 keer per jaar om de samenwerking te versterken. In 2022 is een aanzet gemaakt voor een (strategische) agenda waaraan in 2023 uitvoering zal worden gegeven. Een van die onderdelen is de invoering van de wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen die een bijdrage moet leveren aan het vergroten van de democratische legitimiteit (sturingsmogelijkheden).
Planning	Het gehele jaar 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	<ul style="list-style-type: none"> • In gezamenlijkheid en gecoördineerd zijn de gemeenschappelijke regelingen binnen het Rijk van Nijmegen met raden, colleges en ambtelijk aangepast en voor zienswijze richting de partners gebracht; • Een rapport door Berenschot naar het Bestuurlijk Regionaal Ecosysteem Rijk van Nijmegen en de potentie en aandachtspunten van verdere samenwerking binnen het Rijk van Nijmegen.

3.6 Financiën

Doel	Maatregelen treffen waarmee we zorgen dat de financiële situatie van de gemeente ook in de toekomst goed blijft.
Effecten	In de toekomst zijn we nog steeds in staat onze lokale dienstverlening aan inwoners op voldoende niveau uit te voeren en is ons voorzieningen niveau op peil en passend bij de omvang van onze gemeente.
Inhoud	We hanteren de volgende financiële afwegingen bij onze beleidskeuzes en de beleidsuitvoering: <ul style="list-style-type: none"> • de gebruiker betaalt; • we ontzien onze inwoners in een kwetsbare positie (gebrek aan sociaal netwerk en/of zeer laag inkomen). Voor hen doen we wat nodig is; • onze financiële last berekenen we door aan de betreffende verbonden partijen. Daar sturen we op; • door het rijk overgedragen taken voeren we uit van de door het rijk daarvoor verkregen middelen; dat budget vormt de grens van de uitgaven. Mogelijk ontstaan er daardoor wachtlijsten; dit vraagt om goede sturing; • investeringen in duurzaamheid moeten worden terugverdiend door de besparingen die de investeringen opleveren (o.a. bij verduurzaming van maatschappelijk vastgoed).
Planning	Gedurende het jaar (in zowel 2023 en 2024).
Wat is er gerealiseerd in 2023?	'De gebruiker betaalt' zien we bijvoorbeeld terug bij de afvalstoffenheffing, de rioolrechten en de subsidiëring op het gebied van duurzaamheid. Voor inwoners met een kwetsbare positie hebben we de minimaregeling 'Het Heumens tegood'. We hebben Oekraïners en vluchtelingen tijdelijke opvang geboden.

3.7 Veiligheid, handhaving en ondermijning

Doel	Integrale veiligheid.
Effecten	Veiligheid of veiligheidsbeleving van inwoners wordt vergroot.
Inhoud	We geven uitvoering aan het intergemeentelijk uitvoeringsprogramma Tweestromenland. De basis hiervoor vormt het nieuw Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 dat in het 1 ^e kwartaal 2023 wordt afgerond.
Planning	Uitvoering 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	Het project Informatie gestuurd werken is in Gelderland-Zuid opgestart. Bij alle gemeenten is een zogenaamde 0-meting uitgevoerd en er is een plan van aanpak opgesteld. De provincie heeft een informatie-architect aangesteld en kan de komende jaren met dit thema verder aan de slag worden gegaan. Een uitvloeisel van het plan van aanpak is het werkproces data en informatiegestuurd werken wat we in 2024 gaan implementeren in de gemeentelijke organisatie.

Doel	Ondermijning.
Effecten	Ondermijningscriminaliteit zichtbaar maken en gezamenlijk tegengaan.
Inhoud	We geven uitvoering aan het intergemeentelijk uitvoeringsprogramma ondermijning. De basis hiervoor vormt het beleidsplan Integrale Veiligheid Tweestromenland 2023-2026. We werken gezamenlijk aan casuïstiek aan de hand van signalen en integrale controles. We communiceren tijdig en helder over ondermijning naar inwoners en bestuur. We geven uitvoering aan het project Veilig Buitengebied. We geven uitvoering aan de resultaten van project Theseus (scan van de bedrijventerreinen).
Planning	Uitvoering 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	Om de bewustwording te vergroten hebben we een ondernemers- en bewonersavond georganiseerd en twee maal de ondermijningsbus ingezet. Maandelijks hebben we over ondermijning gecommuniceerd via verschillende media kanalen. We hebben de 1 ^e ster certificering behaald voor het project Veilig Buitengebied. Er zijn 24 integrale controles uitgevoerd, deels op basis van analyses van het RIEC en PVO. Het project Theseus is volledig afgerond.

Doel	Zorg & Veiligheid.
Effecten	Versterken van samenwerken, kennisvergroting en afstemming met netwerkpartners.
Inhoud	Verankering vroegtijdige afstemming sociaal domein en veiligheid Regionale thema's nazorg ex-gedetineerden, verwarde en kwetsbare personen, jeugd, mensenhandel, samenwerking met het Zorg en Veiligheidshuis en Veilig Thuis en gezamenlijke casuïstiek. Implementeren beleid aanpak mensenhandel.
Planning	Uitvoering 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	Op bestuurlijk niveau hebben we een Zorg & Veiligheidsoverleg ingesteld, waar onderwerpen op het snijvlak van zorg & veiligheid worden besproken. In de gemeente is een eerste stap gezet om een algemene werkwijze op te stellen voor nazorg ex-gedetineerden. Wat betreft jeugdoverlast zijn de eerste stappen gezet (concept convenant omwille van gegevensdeling) ten aanzien van het 7-stappenmodel; inhoudende structureel zicht houden op en een integrale aanpak van overlastgevende jeugdgroepen met zowel preventieve als repressieve maatregelen, om te voorkomen dat ze evt. doorgroeien naar crimineel gedrag. In 2024 wordt het bijbehorende werkproces nader uitgewerkt. Het college heeft het beleid aanpak mensenhandel in 2022 vastgesteld, in 2023 zijn trainingen en presentaties bijgewoond. Er is actief casuïstiek aangedragen bij het Zorg & Veiligheidshuis.

Doel	Crisisbeheersing.
Effecten	Versterken van samenwerken en afstemming.
Inhoud	Opleiden, Trainen en oefenen (OTO) zowel lokaal als regionaal inhaalslag maken. Flexibilisering van de crisisorganisatie. Beleid ontwikkelen rondom langdurige crises (impact verkleinen).
Planning	Uitvoering 2023.
Wat is er gerealiseerd in 2023?	Lokaal team Opvang getraind en geoefend en nieuwe collega's toegevoegd aan dit team. Ook zijn diverse regionale trainingen/opleidingen gevolgd door collega's. In het kader van Toekomstbestendige Bevolkingszorg (flexibilisering van de crisisorganisatie) is eind december in het AB van de VRGZ de het voorstel/plan vastgesteld. Begin januari 2024 is de nieuwe structuur operationeel gegaan.

3.8 Financiën en bedrijfsvoering

In dit hoofdstuk geven we inzicht in de financiële positie van onze gemeente. Een gezonde financiële positie is het uitgangspunt voor ons financieel beleid. Wij beogen een begroting die structureel en reëel in evenwicht is en waarin onvoorziene incidentele tegenvallers incidenteel worden opgevangen. Het is van belang dat we een goed weerstandsvermogen behouden, zodat we de financiële risico's die we als gemeente lopen kunnen opvangen (zie ook de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing).

Zo kan door raad, college en organisatie gestuurd worden op een efficiënte bedrijfsvoering en kan een goede afweging worden gemaakt over bestuurlijke ambities en de daarvoor beschikbare middelen.

Programma 3 bevat naast de taakvelden Bestuur en Overhead de zogeheten 'Algemene dekkingsmiddelen'. Hiermee zijn de inkomsten van onze gemeente bedoeld, die niet direct aan programma 1 of 2 kunnen worden toegerekend. Concreet gaat het over de inkomsten uit de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, treasury en onroerende zaakbelasting en hondenbelasting. Eerst komen de algemene baten en lasten aan bod. In de Paragrafen financiering (treasury), bedrijfsvoering (overhead) en lokale heffingen worden de diverse onderwerpen verder uitgediept.

Algemene baten en lasten

Jaarlijks worden er lasten en baten begroot die vooraf nog niet kunnen worden toegerekend aan de diverse taakvelden van deze begroting. Deze zogeheten 'stelposten' dienen ter compensatie of egalisatie van toekomstige lasten en baten. In het begrotingsjaar 2023 zijn de stelposten voor prijsontwikkeling, loonontwikkeling, en ziektevervangings geheel ingezet. Voorts is de negatieve stelpost voor onderuitputting budgettair gerealiseerd.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

In de navolgende tabel zijn de uitkomsten van de verschillende circulaire uitingen uiteengezet, zodat een overzicht ontstaat van de verschillende mutaties ten opzichte van de primitieve begroting 2023. Deze begroting is gebaseerd op de uitkomsten van de meicirculaire van 2022 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar).

Omschrijving / jaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Meicirculaire 2022	26.812.385	27.839.461	29.059.725	27.460.650	28.049.447	
Correctie stelpost Jeugd cf richtlijn provincie	-	146.630	-112.430	-172.006	-233.287	
Septembercirculaire 2022	563.310	564.970	531.880	1.301.871	622.502	
Decembercirculaire 2022	-148.659	-164.543	-165.091	-166.406	-164.992	
Meicirculaire 2023	814.328	1.085.949	1.571.040	1.324.429	2.087.533	31.135.035
Septembercirculaire 2023	-188.744	41.138	-64.138	-155.613	373.937	619.390
Decembercirculaire 2023	702.972	-151.527	-	-	-	-
Totaal	28.555.592	29.362.078	30.820.986	29.592.925	30.735.140	31.754.425

Hieronder volgen de belangrijkste mutaties per circulaire.

Septembercirculaire 2022

Gewijzigde accresmethodiek

In de zomer van 2022 hebben de fondsbeheerders en de VNG afgesproken dat het accres 2022 is vastgeklit naar de stand mei 2022. In 2022 dus geen extra compensatie voor stijgende inflatie. Verder komt vanaf 2023 een splitsing tussen een volumedeel en een nominaal deel voor compensatie loon- en prijsstijgingen (LPO). Het volumedeel in de jaren 2023 – 2025 is vastgeklit op het niveau van de meicirculaire 2022. Daarna vervalt dit deel. Het nominaal deel wordt jaarlijks herberekend. De positieve bedragen zijn gebaseerd op de loon- en prijsstijgingen en variëren in deze circulaire van € 280.000 tot € 420.000. De provincie toetst als financieel toezichthouder of de begroting reëel sluitend is. Om te toetsen of de begroting reëel is wordt ook bekeken of de gemeente een reële berekening heeft gemaakt van de loon- en prijsontwikkeling.

Ravijnjaar 2026

Het jaar 2026 is in de vakpers vaak aangeduid als het ravijnjaar. Dat hangt onder andere samen met de gewijzigde accresmethodiek waarbij in dat jaar voor het eerst geen volumedeel wordt verstrekt. De fondsbeheerders compenseren in 2026 nu eenmalig een bedrag van € 665.000 voor de gemeente Heumen.

Decembercirculaire 2022

Energietoeslag

Het kabinet heeft besloten om in 2023 nogmaals € 1.300 uit te keren aan mensen die leven van 120% van het sociaal minimum of minder. Hiervoor ontvangen gemeenten in 2022 € 500 miljoen, zodat gemeenten de mogelijkheid hebben om hiervan al € 500 uit te keren. Voor Heumen gaat het om € 257.035 in 2022.

Meicirculaire 2023

Algemene mutaties (uitkeringsfactor)

- Een bijstelling accres 2022: extra prijsbijstelling 2022 van € 127 miljoen vanaf 2023. Dit is voor Heumen ca. € 90.000. Verder zijn de accressen voor de loon- en prijsontwikkeling (LPO accres) van 2023 tot en met 2027 bijgewerkt. Onderstaand het effect voor Heumen (ten opzichte van de decembercirculaire 2022):

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2023	2024	2025	2026	2027
Loon- en prijsbijstelling (constante prijzen)	199	447	746	805	839

- Negatieve afrekening BTW Compensatiefonds (BCF) 2022: -€ 2.000 eenmalig in 2023;
- Een structurele rijksbijdrage van € 1 miljard vanaf 2027, vooruitlopend op de nieuwe financieringssysteem. Voor Heumen betekent dit € 732.000, waarvan naar verwachting €56.000 is bedoeld als storting voor het BTW compensatiefonds. Deze is als (negatieve) stelpost opgenomen voor 2027 en 2028.

Hoeveelheidsverschillen en uitkeringsbasis

Bij het begrip ontwikkeling van de uitkeringsbasis gaat het om de mutaties van de landelijke aantallen inwoners, woonruimten, leerlingen, uitkeringsgerechtigden, WOZ-waarden enzovoort. In deze circulaire zijn er relatief grote hoeveelheidsverschillen door de overgang naar nieuwe maatstaven en wijziging in formules van enkele bestaande maatstaven.

Septembercirculaire 2023

Accressen

Het accres bestaat uit verschillende onderdelen. Samengevat is de systematiek als volgt: het accres is gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijging en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres.

Hoeveelheidsverschillen

In de meicirculaire worden de maatstaven berekend aan de hand van gegevens van het jaar T-1. Omdat op 1 januari 2022 de opvanglocatie voor Afghanen in Heumensoord nog operationeel was, werd nog uitgegaan van een hoog inwoneraantal met een migratieachtergrond. In de septembercirculaire zijn deze aannames vervangen door de werkelijke cijfers op 1 januari 2023. Hierdoor loopt het aantal inwoners met een migratie achtergrond terug met circa 400 inwoners.

Dit werkt door in de uitkeringsfactor, waardoor de algemene uitkering op dit onderdeel € 335.000 lager uitkomt.

BTW-Compensatie Fonds (BCF)

Het BCF-plafond bedraagt € 3,9 miljard voor gemeenten in 2023. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Het plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage. In het systeem is opgenomen dat jaarlijks bij de septembercirculaire een voorschot wordt verstrekt op de verwachte onderschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire volgend op het kalenderjaar volgt dan de afrekening. In deze circulaire bedraagt het voorschot voor het jaar 2023 € 359 miljoen (12 punten uitkeringsfactor). Voor gemeente Heumen betekent dit een voorschot van € 260.000. Er was reeds een stelpost opgenomen van € 110.000, waardoor het effect € 150.000 bedraagt. In de meicirculaire 2024 vindt de definitieve afrekening plaats.

Decembercirculaire 2023

Verdeelreserve

De verdeelreserve voor 2024 wordt deels uitgekeerd, wat een verhoging van de uitkeringsfactor van 1 uitkeringspunt betekent. Voor Heumen is dat een voordeel € 22.000 in 2024.

Hoeveelheidsverschillen/ Uitkeringsfactor 2023 en 2024

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft recent actuele aantallen aangeleverd bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voor de maatstaf Huishoudens met een laag inkomen met drempel. Deze actualisatie heeft tot gevolg dat de uitkeringsfactor voor de jaren 2023 en 2024 daalt met respectievelijk 7 en 8 uitkeringspunten. Voor Heumen is dit een nadeel van € 151.000 voor 2023 en € 174.000 voor 2024.

Treasury

Naast een jaarlijks renteresultaat is er dividend uit aandelen (effecten) vanuit de vennootschappen BNG en DAR. Van de MARN ontvangen we jaarlijks een uitkering omdat deze gemeenschappelijke regeling aandelen van de Afvalverwerking Regio Nijmegen (ARN) in haar bezit heeft.

In de paragraaf Verbonden partijen staat nadere informatie over doelstelling, financieel resultaat en de verhouding eigen en vreemd vermogen van deze naamloze vennootschappen en gemeenschappelijke regeling.

BNG (151.515 aandelen)

In het voorjaar van 2023 is door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de Bank Nederlandse Gemeenten het dividend voor 2022 vastgesteld op € 2,50 per aandeel. De opbrengst voor Heumen komt hiermee op € 378.787.

Vitens (16.023 aandelen)

In de aandeelhoudersvergadering van Vitens van eind april 2023 is besloten om over 2022 geen dividend uit te keren. Reden hiervan was dat de solvabiliteit onder de gestelde norm van 30% was gebleven. Via de maandrapportage over maart/april 2023 is het primair begrote bedrag van € 16.000 geheel afgeraamd.

DAR (4.522 aandelen)

In programma 2, Fysieke leefomgeving, komt DAR uitgebreid aan bod. Omdat Heumen aandelen in deze vennootschap heeft, is er ook een connectie met taakveld treasury.

Per ultimo 2022 hadden wij 4.522 van de in totaal 110.000 aandelen DAR in bezit. Op basis hiervan is er een dividend uitgekeerd van € 27.385. Primair was rekening gehouden met een uitkering van € 25.000.

MARN

Omdat de MARN 37,5% van de aandelen ARN in bezit heeft, ontvangen wij jaarlijks een uitkering. Sinds de MARN de gronden heeft verkocht aan de ARN, zijn wij verzekerd van een jaarlijkse uitkering van minimaal € 20.000. In 2022 ging het om een uitkering van € 22.349. Daarnaast hebben wij een dividenduitkering over 2021 ontvangen die € 16.028 bedroeg.

Lokale heffingen

In onderstaand overzicht zijn de opbrengsten van de gemeentelijke belastingen weergegeven voor de jaren 2018 t/m 2023.

Opbrengsten uit OZB en overige belastingen					
	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
OZB	4.528.765	4.533.533	4.844.097	4.854.829	4.914.758
Hondenbelasting	117.788	121.962	140.584	146.205	148.915
	4.646.553	4.655.495	4.984.681	5.001.034	5.063.673

Voor een toelichting op de in de gemeente Heumen geheven belastingen en rechten zoals rioolheffing en afvalstoffenheffing verwijzen we naar de paragraaf "Lokale heffingen".

Overige informatie over bedrijfsvoering

In de paragraaf "Bedrijfsvoering" informeren we de raad over de verdere ontwikkelingen op het terrein van de bedrijfsvoering. In die paragraaf gaan we in op de onderdelen: Organisatie, Beleidscontrolling en P&C-cyclus, Personeel, Communicatie, Juridische kwaliteitszorg, Informatisering en automatisering en Huisvesting.

WAT HEEFT HET GEKOST/WAT HEEFT HET OPGEBRACHT IN 2023?

P03	Programma 3 Bestuur en organisatie	Begroting 2023	Rekening 2023
Lasten		11.536.090	11.420.965
Baten		-37.502.583	-38.100.882
Totaal bestaand beleid		-25.966.492	-26.679.917

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2023 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2023 (€)
	0		0	0
	0	0	0	0

Voorzieningen	Stand per 1-1-2023 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2023 (€)
Gemeentehuis	786.694	62.865	149.519	700.040
Eigen risico pensioenen oud-wethouders	1.662.460		216.007	1.446.453
Personele regelingen	73.103	5.749	50.645	28.207
Voorziening dubieuze vorderingen	120.927	87.189	21.803	186.313
Verlofregeling CAO personeel	154.005	33.039	11.932	175.112
Wachtgeldverplichting voorm. personeel	301.796		213.906	87.890
Regeling vervroegd uittreden		45.000		45.000
	3.098.985	233.842	663.812	2.669.015

Financiële analyse programma 1 tot en met 3

Algemeen Verwacht resultaat 2023

- Bij de door de raad op 14 december 2023 vastgestelde uitkomsten van de maandrapporthages tot en met oktober 2022 bedroeg het verwachte resultaat 2023

€ 1.928.682 voordelig

Werkelijk behaald resultaat 2023

- Het werkelijk positieve exploitatieresultaat over 2023 bedraagt

€ 3.682.744 voordelig

Analyse op hoofdlijnen verschil werkelijk en verwacht resultaat 2023

Hiervoor is aangegeven, dat het werkelijk voordelig resultaat over 2023 uitkomt op € 3.657.186. Het eerder (formeel) ingeschat resultaat 2023 bedraagt € 1.928.682 voordelig.

Het exploitatieresultaat 2023 is **€ 1.754.062** positiever uitgevallen.

De **hoofdoorzaken** van dit positiever resultaat over 2023 zijn als volgt:

Programma 1

- onderuitputting budgetten onderwijshuisvesting	€ 4.000	voordelig
- leerlingenzaken (subsidie Kion en hogere kosten voor- en vroegschoolse educatie)	€ 26.000	nadelig
- hogere uitgaven leerlingenvervoer	€ 7.000	nadelig
- meer exploitatielasten binnensportaccommodaties	€ 6.000	nadelig
- investeringssubsidies sportaccommodaties en combinatiefuncties	€144.000	voordelig
- vrijval voorziening sportcentrum Malden	€336.000	voordelig
- minder exploitatielasten sportcentrum Malden	€ 9.000	voordelig
- minder uren en subsidie amateurkunst	€ 16.000	voordelig
- hogere subsidie Stichting Openbare bibliotheek	€ 5.000	nadelig
- lagere uitgaven maatschappelijke begeleiding en advies	€ 52.000	voordelig
- overschrijding subsidie initiatievenbudget	€ 28.000	voordelig
- lagere lasten inhuur derden voor vreemdelingen	€ 13.000	voordelig
- lagere bijdrage kosten buurtvervoer	€ 16.000	voordelig
- lagere kosten opvang vluchtelingen St. Jakobsweg	€ 11.000	voordelig
- minder uitgaven eerstelijnsloket Wmo en jeugd	€ 58.000	voordelig
- hogere lasten bijstandsverlening, inkomensvoorziening en subsidies	€ 28.000	nadelig
- gemeentelijk minimabeleid; o.a. overschrijding subsidie leergeld	€ 6.000	nadelig
- lagere lasten bijzondere bijstand	€ 97.000	voordelig
- interne toerekening salariskosten sociale werkvoorziening	€ 22.000	nadelig
- interne toerekening salariskosten arbeidsparticipatie	€ 30.000	voordelig
- overschrijding kosten hulp bij huishouden	€ 121.000	voordelig
- overschrijding kosten begeleiding Wmo	€ 28.000	nadelig
- overschrijding overige maatwerk en dagbesteding Wmo	€ 12.000	nadelig
- hogere lasten specialistische kosten begeleiding jeugdzorg	€ 41.000	nadelig
- hogere lasten landelijk budget behandeling jeugdzorg	€ 27.000	nadelig
- lagere lasten dagbehandeling jeugdhulp	€ 87.000	voordelig
- lagere lasten PGB Jeugdwet	€ 9.000	voordelig
- lagere lasten jeugd gezinsgericht casemanagement	€ 5.000	voordelig
- lagere inhuurkosten Wmo beschermd wonen	€ 25.000	voordelig
- lagere bijdrage aan derden en specifieke uitkering Iza maatschappelijke opvang Wmo	€ 55.000	voordelig
- hogere lasten zorg met verblijf jeugdbescherming	€ 65.000	nadelig
- Volksgezondheid; lagere bijdrage GGD en kosten ongediertebestrijding	€ 89.000	voordelig

Totaal programma 1

€ 931.000 *voordelig*

Programma 2

- eigendommen, kosten en erfpacht Rijksweg 216-218	€ 43.000	nadelig
Veiligheid		
- crisisopvang Oekraïne; kosten bewaking en opvanglocatie Rijksweg	€ 22.000	nadelig
- dierenopvang; hogere kosten dierenopvang en dieren ambulance	€ 12.000	nadelig
- handhaving; onderuitputting salariskosten	€ 49.000	voordelig
- handhavingsactiviteiten; minder kosten uitvoering en juridisch advies	€ 28.000	voordelig
- onderhoud hondenuitlaatvelden heeft niet plaatsgevonden	€ 5.000	voordelig
Verkeer, vervoer en waterstaat		
- wegbeheer; minder uren door te belasten	€ 10.000	nadelig
- lagere kosten afvalverwerking en adviseringskosten DAR	€ 13.000	voordelig
- hogere vergoeding kosten openbare verlichting en schadeontvangsten	€ 25.000	voordelig
- minder uitgevoerde verkeersmaatregelen	€ 10.000	voordelig
- legesinkomsten voor kabels en leidingen is te hoog ingeschat	€ 6.000	nadelig
Oudheidkunde		
- lagere exploitatiekosten onderhoud monumentenbeheer	€ 14.000	voordelig
Riolering:		
- hogere dotatie egalisatievoorziening	€ 134.000	nadelig
- lagere onderhoudskosten (druk)riolering en kolken	€ 85.000	voordelig
- lagere kosten beleidsadviesing riolering	€ 42.000	voordelig
Afval:		
- hogere dotatie egalisatievoorziening	€ 43.000	nadelig
- lagere kosten inzameling huishoudelijk afval	€ 5.000	voordelig
- hogere vergoeding verpakkingsdeel kunststof	€ 20.000	voordelig
- lagere opbrengst afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	€ 5.000	voordelig
Milieubeheer/ODRN		
- lagere kosten ODRN	€ 16.000	voordelig
- kosten Milieuprojecten en duurzaamheid	€ 7.000	nadelig
Ruimtelijke ordening		
- ruimtelijke ordening; lagere lasten opstellen gebiedsvisie	€ 16.000	voordelig
Grondexploitatie		
- grondexploitatie	€ 9.000	voordelig
Wonen en bouwen		
- hogere exploitatielasten Broekstate	€ 85.000	nadelig
- lagere kosten projectmanager centrumplan	€ 14.000	voordelig
- lagere kosten ODRN door minder inzet uren ODRN	€ 24.000	voordelig
- hogere leges bouwvergunningen	€ 91.000	voordelig
Totaal programma 2	€ 111.000	voordelig

Programma 3

- minder uitgaven salarissen en doorberekende uren en fractievergoedingen	€ 28.000	voordelig
- onderuitputting en vrijval pensioen uitgaven college B&W	€ 296.000	voordelig
- lagere doorberekende uren aan ondersteuning college B&W	€ 131.000	voordelig
- lagere salaris- en inhuurkosten griffie	€ 18.000	voordelig
- lagere ontvangsten persoonsdocumentatie burgerzaken	€ 17.000	nadelig
- resultaat P-budgetten ambtelijke organisatie	€ 10.000	voordelig
- resultaat algemene personele aangelegenheden	€ 17.000	voordelig
- resultaat salarisadministratie	€ 31.000	nadelig
- resultaat financiële administratie	€ 6.000	voordelig
- meer doorberekende uren communicatie	€ 20.000	voordelig
- meer kosten commissie bezwaar en beroep	€ 66.000	nadelig
- facilitair; meer energielasten; werkplekinrichting; porti- en archiefkosten	€ 40.000	nadelig
- lagere kosten automatisering; minder applicatiebeheer en programmatuur	€ 36.000	voordelig
- hogere kosten onderhoud machines	€ 16.000	nadelig
- lagere kosten ondernemingsraad	€ 6.000	voordelig
- hogere rente en dividendopbrengsten	€ 163.000	voordelig
- lagere kosten uitvoeringskosten belastingen	€ 47.000	voordelig
- hoger resultaat algemene uitkering	€ 19.000	voordelig
- niet alle stelposten zijn ingezet	€ 82.000	voordelig
- extern onderzoek	€ 21.000	nadelig
<i>Totaal programma 3</i>	<i>€ 688.000</i>	<i>voordelig</i>
overige kleinere verschillen op de programma's	€ 23.000	voordelig
TOTAAL	€ 1.754.000	voordelig

De maandrapportages van januari 2023 tot en met oktober 2023 zijn door de raad (voor het laatst op 14 december 2023) vastgesteld. Dit betekent dat begrotingswijzigingen zijn verwerkt die het resultaat beter benaderen. Ook doen deze begrotingswijzigingen recht aan de begrotingsrechtmatigheid.

In het overzicht is per programma een analyse inclusief toelichting opgenomen van de relevante afwijkingen. Bij de analyse wordt aangegeven of de afwijkende financiële gegevens een incidenteel of structureel karakter hebben. Incidentele afwijkingen hebben alleen consequenties voor het resultaat van 2023. Structurele afwijkingen hebben ook gevolgen voor de financiële doorwerking naar 2024 en volgende jaren. Deze afwijkingen worden, voor zover dat nog niet is gedaan, opgenomen in de maandrapportage over januari/februari 2024.

Analyse programma 1

Analyse	Incidenteel of Structureel	Bedrag in euro's	Voor- of Nadeel
<p><i>Onderwijshuisvesting</i></p> <p>Dit voordeel is ontstaan door: 1. In 2022 is er een SPUK onderwijshuisvesting ontheemden Oekraïners aangevraagd en ontvangen van € 60.000. Voor de verwachte kosten is ten laste van 2022 een raming ter grootte van € 38.000 opgevoerd (huur lokalen Tovercirkel en materiële/initiële kosten) en een raming voor het verschil (terug te betalen SPUK). De werkelijke kosten die door Conexus en SPO Condor in rekening zijn gebracht voor huur van de lokalen en materiële/initiële kosten zijn lager uitgevallen (voordeel € 4.122). 2. Een voordeel van € 768 op de buskosten gymvervoer. 3. Een nadeel van € 645 op de kapitaallasten.</p>	I	4.000	V
<p><i>Beleid en leerlingzaken</i></p> <p>Op het product beleid en leerlingzaken is sprake van een overschrijding ter grootte van € 50.000. De voornaamste oorzaken hiervoor zijn: 1. Op de doorbelaste salariskosten is een nadeel ontstaan van € 23.176 (i.v.m. verschuiving van interne uren) 2. Op leerlingprognoses is een voordeel van € 1.500,- ontstaan omdat deze werkzaamheden in 2023 niet zijn uitgevoerd (doorgeschoven naar 2024). 3. Een voordeel van € 3.500 op de begeleidingskosten schakelklas Bloemberg omdat in 2023 er geen gebruik is gemaakt van deze schakelklas. 4. Een nadeel van € 17.408 op subsidie Kion. 5. Een nadeel van € 13.926 op onttrekking reserve. In november 2022 is het besluit genomen om het huidige niveau van de voor- en vroegschoolse educatie in 2023 op het huidige niveau te handhaven. Voor de meerkosten is besloten het restant van de bestemmingsreserve statushouders ter dekking van de meerkosten te onttrekken die niet van voldoende omvang was.</p>	I	50.000	N
<p><i>Leerlingenvervoer</i></p> <p>Op het product leerlingenvervoer is een nadeel ontstaan van € 6.867 ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023. De voornaamste oorzaak hiervan zijn gemiddelde hogere inzetkosten per dag dan vooraf begroot door de vervoersorganisatie regio Arnhem Nijmegen voor het routegebonden en vraagafhankelijke leerlingenvervoer.</p>	I	7.000	N
<p><i>Binnensportaccommodaties</i></p> <p>Dit product heeft een nadeel van € 6.000. Dit nadeel is ontstaan door de hogere doorbelasting van salariskosten i.v.m. interne verschuiving van uren.</p>	I	6.000	N
<p><i>Subsidies sportaccommodaties en combinatiefuncties</i></p> <p>De totale onderuitputting op dit product bedraagt € 144.471. De voornaamste oorzaken voor dit voordeel zijn: 1. € 21.078 voordeel op doorbelaste salariskosten i.v.m. interne verschuiving van uren. 2. een voordeel van € 56.987 op de kostenplaats combinatiefuncties. 3. € 66.405 voordeel op investeringssubsidies sport. Het begrote bedrag (€ 170.000 is een gemiddeld bedrag ten aanzien van de investeringssubsidies in de afgelopen jaren). In 2023 is een voordeel ontstaan doordat er minder subsidies verstrekt zijn. Voor 2024 komen we naar alle waarschijnlijkheid boven het geraamde bedrag uit. Een en ander is afhankelijk van het moment dat werkzaamheden uitgevoerd moeten worden. 4 Het budget van SPUK Gala is voor 20% doorgeschoven naar 2024.</p>	I	144.000	V

<p><i>Exploitatie sportcentrum Malden</i> De exploitatiekosten van het sportcentrum in Malden zijn €9.407 lager uitgevallen dan voorzien. De belangrijkste oorzaken zijn: 1. onderuitputtingsvoordeel van € 31.488 op elektrakosten en netbeheer t.o.v. de bijgestelde ramingen 2. een nadeel van € 23.002 op subsidie duurzame energie omdat er (in 2023 en 2024) geen subsidie wordt uitgekeerd.3. De voorziening sportcentrum Malden(voordeel € 336.000) valt vrij en zal worden omgezet naar een bestemmingsreserve omdat het meerjarenonderhoudsplan niet meer voldoet aan de eisen voor een voorziening.</p>	I	€336.000	V
<p><i>Amateurkunst</i> Het voordeel op dit product bedraagt € 16.000. Oorzaken: 1. € 9.932 voordeel op doorbelaste salariskosten i.v.m. interne verschuiving van uren en 2. € 6.500 minder dan begroot uitbetaald aan incidentele subsidies.</p>	I	16.000	V
<p><i>Openbare bibliotheek</i> Op dit product is een nadeel ontstaan van € 5.000 i.v.m. een extra incidentele subsidie 2023 aan de stichting Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid i.v.m. de hogere lasten 2023. Aan alle gemeenten is een extra financiële bijdrage gevraagd voor compensatie van de kostenstijgingen m.b.t. publieke maatschappelijke voorzieningen.</p>	I	5.000	N
<p><i>Maatschappelijke begeleiding en advies</i> Op het onderdeel maatschappelijke begeleiding en advies is een voordeel behaald van € 52.000. Dit voordeel wordt deels veroorzaakt door de specifieke uitkering van het Integraal Zorgakkoord (SPUK-IZA). Deze specifieke uitkering is aangevraagd in regioverband (met Gemeente Nijmegen als centrumgemeente) voor het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten die behoren bij de ambities en doelen van het Integraal Zorgakkoord. Medio december is er regionaal besloten dat de bepaalde lokale verstrekte subsidies/ kosten ten lasten gebracht mocht worden van de specifieke uitkering van het Integraal Zorgakkoord, waardoor een voordeel van € 17.000 is ontstaan. Verder kon de jaarbijdrage voor buurtgezinnen verantwoord worden in de SPUK-GALA samen met nog een aantal kleine andere uitgaven, wat heeft geleid tot een voordeel van € 30.000. Het restant van € 5.000 komt voort uit terugbetaling van een deel van de in 2022 verstrekte subsidie voor de activiteit Alzheimercafe, vanwege minder bijeenkomsten.</p>	I	52.000	V
<p><i>Initiatievenbudget</i> Bij het initiatievenbudget is een voordeel gerealiseerd van € 28.000. Het voordeel is veroorzaakt door een overschot op het budget subsidie initiatieven doordat er in 2023 minder aanvragen zijn geweest dan begroot.</p>	I	28.000	V
<p><i>Vreemdelingen</i> Op het product vreemdelingen is een voordeel van € 13.000 gerealiseerd betreffende het budget voor de inhuur van derden. De salariskosten van de consulent inburgering zijn niet ten laste van dit inhuurbudget gebracht, maar zijn incidenteel gedekt vanuit het budget opvang Oekraïners.</p>	I	13.000	V
<p><i>Buurtvervoer</i> Bij Buurtvervoer is een voordeel van € 16.000 gerealiseerd. Dit voordeel is ontstaan doordat de eindafrekening voor de inzet van uren door Stichting Zorgcentrum Malderburch lager uitviel dan begroot € 10.000 (voordeel). Tevens heeft de uitgestelde aankoop van bedrijfskleding, van begroot € 3.000, bijgedragen aan dit voordeel. De aanschaf van de bedrijfskleding is nu voorzien voor begin 2024. Dit zal worden opgenomen in de eerstvolgende maandrapportage.</p>	I	16.000	V

Het restant van € 3.000 is veroorzaakt door verschillende kleine overschrijdingen op de overige onderdelen van buurtvervoer.			
<i>Vluchtelingen St. Jacobsweg</i> Binnen het taakveld Opvang vluchtelingen is een voordeel ontstaan van € 11.000. Dit voordeel is gerealiseerd door lagere kosten dan de vergoeding ontvangen van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA).	I	11.000	V
<i>Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd</i> Dit taakveld sluit af met een voordelig resultaat van € 58.000. Er is een voordeel van € 11.000 gerealiseerd op het onderdeel programmatuur, omdat de kosten voor het project Monitor sociaal domein lager zijn uitgevallen dan bij de bijstelling van de begroting doordat een creditfactuur is ontvangen. De stelpost van € 34.000 voor het coalitieakkoord ter versterking van het kernteam in 2023 niet benut. Dit bedrag is gereserveerd voor preventieve taken binnen het welzijnswerk, wat logischerwijs buiten het kernteam valt. Omdat de integratie van het welzijnswerk bij Synthese pas echt van start is gegaan op 1 juli 2023 en Synthese tijd nodig heeft om de toegevoegde taken goed te integreren binnen de organisatie en het lokale team, is het in 2023 nog niet gelukt om de preventieve taken bij Synthese onder te brengen. Tot slot is in 2023 de SPUK-IZA aangevraagd in regioverband (met Gemeente Nijmegen als centrumgemeente) voor het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten die aansluiten bij de ambities en doelen van het Integraal Zorgakkoord. Medio december is vanuit de regio besloten dat de regionale kosten voor de ROC Jeugdarts ten laste van de SPUK-IZA gebracht mogen worden, wat resulteerde in een extra voordeel van € 13.000.	I	58.000	V
<i>Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen</i> Het nadeel van € 28.000 op het onderdeel inkomensvoorzieningen wordt als volgt veroorzaakt: <ul style="list-style-type: none"> - Algemene bijstand - €121.000 - BBZ startende ondernemers + € 87.000 - BBZ gevestigde ondernemers + € 23.000 - IOAW + € 5.000 - IOAZ + € 1.000 - Instituut bijzonder onderzoek - € 13.000 - TOZO - € 10.000 Algemene bijstand: De overschrijding op het onderdeel algemene bijstand resulteert in het met terugwerkende kracht verwerken van uitkeringen in de laatste drie maanden van het jaar. De kosten voor deze uitbetalingen in het laatste kwartaal vallen hoger uit dan oorspronkelijk begroot, wat leidt tot een overschrijding van het budget. BBZ startende en gevestigde ondernemers: Het voordeel op zowel BBZ startende ondernemers als BBZ gevestigde ondernemers komt voort uit een lager aantal aanvragen voor levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen dan begroot.	I	28.000	N

<p>IAOW en IOAZ: Het voordeel op de onderdelen IAOW en IOAZ is ontstaan doordat er in de laatste maanden van 2023 een grotere verrekening van bijverdiensten heeft plaatsgevonden waardoor de lasten voor de IAOW en IOAZ lager zijn uitgevallen.</p> <p>TOZO: Het negatieve resultaat van € 11.000 op het onderdeel tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers is ontstaan door de terugbetaling aan het rijk.</p> <p>Bijzonder onderzoek: Het negatieve resultaat van € 13.000 bij het onderdeel Bijzonder Onderzoek is toe te schrijven aan de verwachte eindafrekening 2023 voor de gemeenschappelijke regeling Bijzonder Onderzoek. De eindafrekening is hoger uitgevallen dan begroot.</p>			
<p><i>Gemeentelijk minimabeleid</i> Sinds 2019 is de inkomensgrens voor lokale participatieregelingen verhoogd van 110% naar 130% van het sociaal minimum. Het doel hiervan is meer kinderen in aanmerking te laten komen voor een specifieke armoederegeling, waardoor zij in de gelegenheid worden gesteld actief deel te nemen aan de samenleving. Deze wijziging weerspiegelt zich in de participatieregeling 'Wij doen mee' en de subsidierelatie met Stichting Leergeld, die ook uitgaan van de genoemde norm van 130% voor kinderen van 4 tot 18 jaar. Stichting Leergeld heeft het budget met € 8.000 overschreden, doordat ze tweede helft van het jaar meer ondersteuningsaanvragen hebben gehad. Dit was niet voorzien. De aanvraag voor aanvullende subsidie is in december 2023 toegekend, hetgeen betekent dat budgettaire aanpassing niet meer mogelijk was. Daarnaast is er een nadeel behaald van € 2.000 op de licentiekosten van de programmatuur voor het Heumenstegoed. In de laatste maanden van 2023 zijn de maandelijkse licentiekosten verdubbeld door een toename in het aantal deelnemers. Op het onderdeel kwijtscheldingen gemeentelijke belastingen is een voordeel ontstaan van € 4.000 door een afname in aanvragen.</p>	I	6.000	N
<p><i>Bijzondere bijstand</i> Op dit product is een voordeel behaald van € 97.000. Dit is vooral veroorzaakt door de bijstelling van het budget voor bijzondere bijstand naar € 1.285.000 in verband met de eenmalige energietoeslag. Hierbij is er uitgegaan van het maximaal aantal aanvragen. De werkelijke aanvragen lagen lager dan verwacht waardoor er een voordeel is ontstaan van € 123.000. Het nadeel van € 26.000 euro op dit product komt voort uit lagere ontvangsten leenbijstand in combinatie met een hogere toevoeging aan de voorziening dubieuze debiteuren.</p>	I	97.000	V
<p><i>Sociale werkvoorziening</i> Er is een negatief resultaat ontstaan op de doorbelaste salariskosten van € 24.000. Het gaat hier om een verschuiving met de doorbelaste salariskosten van taakveld 650.00 Arbeidsparticipatie. Het restant komt voort uit een lagere bijdrage aan de WSW-bijdrage van het Werkbedrijf.</p>	I	22.000	N

<p><i>Arbeidsparticipatie</i> Er is een positief resultaat ontstaan op de doorbelaste salariskosten van € 24.000. Het gaat hier om een verschuiving met de doorbelaste salariskosten van taakveld 640.00 Begeleide participatie. Het restant komt voort uit een lagere bijdrage aan het participatiedeel van het Werkbedrijf.</p>	I	30.000	V
<p><i>Hulp bij huishouden</i> In de oktoberrapportage zijn de werkelijke uitgaven vanaf augustus tot het einde van het jaar geëxtrapoleerd. Hierop is de begroting bijgesteld naar € 1.519.000. De werkelijke uitgaven voor 2023 bedragen € 1.398.000. Dit leidt tot een voordeel ten opzichte van de gewijzigde begroting van € 121.000. De belangrijkste afwijking bevindt zich in de onderschrijding bij huishoudelijke hulp I van € 111.000. De oorzaak van dit verschil is cliëntenuitstroom, grote wachtlijsten bij zorgaanbieders en de onmogelijkheid van zorgaanbieders om nieuwe zorg te leveren. Er vindt overleg plaats met zorgverleners om de wachtlijsten te verminderen.</p>	I	121.000	V
<p><i>Begeleiding WMO</i> In de oktoberrapportage zijn de werkelijke uitgaven vanaf augustus tot en met het einde van het jaar geëxtrapoleerd. Hierop is de begroting bijgesteld naar € 809.000. De werkelijke uitgaven voor 2023 van € 837.000 resulteren in een nadelig resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting van € 28.000. De afwijking zit grotendeels in de specialistische begeleiding (nadeel € 25.000) door een toename in zorgintensiteit per cliënt.</p>	I	28.000	N
<p><i>Dagbesteding WMO en overige maatwerkvoorzieningen</i> In de oktoberrapportage zijn de werkelijke uitgaven voor dagbesteding vanaf augustus tot en met het einde van het jaar geëxtrapoleerd. Hierop is de begroting bijgesteld naar € 66.000. De werkelijke uitgaven voor 2023 van € 72.000 resulteren in een nadelig resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting van € 6.000. Op het onderdeel overige maatwerkvoorzieningen WMO is een nadeel behaald van € 6.000 wat veroorzaakt is door een nagekomen factuur voor meerkosten Covid-19 2022.</p>	I	12.000	N
<p><i>Jeugdhulp begeleiding</i> In de oktoberrapportage zijn de werkelijke uitgaven vanaf augustus tot en met het einde van het jaar geëxtrapoleerd. Hierop is de begroting bijgesteld naar € 759.000. De werkelijke uitgaven voor 2023 van € 800.000 resulteren in een nadelig resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting van € 39.000. De afwijking zit grotendeels in de producten landelijk budget voor specialistische begeleiding (voordeel € 22.000), specialistische begeleiding (nadeel € 59.000) en overig maatwerk (nadeel € 4.000). Het nadeel op specialistische begeleiding is ontstaan door een toename in zorgintensiteit per cliënt.</p>	I	41.000	N
<p><i>Jeugdhulp behandeling</i> In de oktoberrapportage zijn de werkelijke uitgaven vanaf augustus tot en met het einde van het jaar geëxtrapoleerd. Hierop is de begroting bijgesteld naar € 199.000. De werkelijke uitgaven voor 2023 van € 224.000 resulteren in een nadelig resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting van € 27.000. De afwijking zit in het product landelijk budget specialistische behandeling.</p>	I	27.000	N

<p><i>Jeugdhulp dagbesteding</i></p> <p>In de oktoberrapportage zijn de werkelijke uitgaven vanaf augustus tot en met het einde van het jaar geëxtrapoleerd. Hierop is de begroting bijgesteld naar € 447.000. De werkelijke uitgaven voor 2023 van € 360.000 resulteren in een voordelig resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting van € 87.000. De grootste afwijking zit in het product dagbehandeling jeugdhulp (voordeel € 83.000) door een uitstroom van meerdere cliënten in de laatste 4 maanden van 2023. Het overige voordeel van € 4.000 is ontstaan op het onderdeel vervoersdiensten door de uitstroom van cliënten.</p>	I	87.000	V
<p><i>PGB Jeugdwet</i></p> <p>In de primaire begroting 2023 gingen we uit van uitgaven van € 118.000. In de loop van 2023 is dit budget afgeraamd naar € 80.000. De jaarrekening 2023 laat een voordelig resultaat zien van € 9.000. De definitieve afrekening met de SVB vindt plaats in de loop van 2024.</p>	I	9.000	V
<p><i>Jeugdhulp gezinsgericht</i></p> <p>In de oktoberrapportage zijn de werkelijke uitgaven vanaf augustus tot en met het einde van het jaar geëxtrapoleerd. Hierop is de begroting bijgesteld naar € 60.000. De werkelijke uitgaven voor 2023 van € 55.000 resulteren in een voordelig resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting van € 5.000 op het product vaktherapie.</p>	I	5.000	V
<p><i>Beschermd wonen en maatschappelijke opvang</i></p> <p>Beschermd wonen: De gemeente Nijmegen is als centrumgemeente voor Gelderland-Zuid de uitvoerder van Beschermd wonen. Door het uitstel van de decentralisatie blijven de financiële middelen voor het jaar 2023 voor beschermd wonen, inclusief de extra middelen voor ambulantisering, bij de centrumgemeente. Er zijn echter afspraken gemaakt om een deel van deze middelen beschikbaar te stellen aan de regiogemeenten. Het gaat hierbij onder andere om lokale inzet van ggz-expertise in de sociale teams, een uitstroomloket en bewustwordingsbijeenkomsten voor inwoners, vrijwilligers en professionals. Deze lokale uitvoering heeft minder gekost dan in eerste instantie was begroot. Dit heeft tot een voordeel geleid van € 45.000.</p> <p>IZA-regeling: Deze specifieke uitkering is aangevraagd in regioverband (met Gemeente Nijmegen als centrumgemeente) voor het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten die behoren bij de ambities en doelen van het Integraal Zorgakkoord. Medio december is er regionaal besloten dat de bepaalde lokale verstrekte subsidies/ kosten ten lasten gebracht mochten worden van de specifieke uitkering van het Integraal Zorgakkoord wat tot een voordeel van € 31.000 heeft geleid.</p> <p>Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg: Er is een voordeel behaald van € 4.000 op de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg doordat het onderdeel per 2023 niet langer meeloopt in de facultatieve taken maar wordt gezien als uniforme taak.</p>	I	80.000	V

<p><i>Zorg met verblijf Jeugd</i></p> <p>Onder dit taakveld vallen de volgende uitgaven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - GGD Veilig Thuis - Ambulante behandeling - Zorg met verblijf - Jeugdbescherming en reclassering <p>Er is een tekort van € 65.000 vergeleken met de bijgestelde begroting voor dit taakveld. De belangrijkste oorzaak hiervan is de post 'Zorg met verblijf'. In het laatste kwartaal is er meer en duurder Zorg met verblijf geleverd dan we aanvankelijk hadden verwacht.</p>	I	65.000	N
<p><i>Bijdrage GGD, IZA-regeling en ongediertebestrijding</i></p> <p>Bijdrage GGD: Het voordeel van 89.000 komt voor € 69.000 voort uit een lagere bijdrage aan de GGD. Dit is voor € 39.000 ontstaan doordat het onderdeel gezond leven gedeeltelijk verantwoord kon worden in de specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord. De overige € 30.000 komt voort uit een lager bedrag aan bijdrage voor de Jeugdgezondheidszorg GGD doordat er in de begroting geen rekening was gehouden met de compensabele BTW.</p> <p>IZA-regeling: De kosten voor de subsidie prenatale voorlichting konden in 2023 onder de IZA-regeling worden verantwoord. Deze specifieke uitkering is aangevraagd in regioverband (met Gemeente Nijmegen als centrumgemeente) voor het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten die behoren bij de ambities en doelen van het Integraal Zorgakkoord. Medio december is er regionaal besloten dat de bepaalde lokale verstrekte subsidies/ kosten ten lasten gebracht mochten worden van de specifieke uitkering van het Integraal Zorgakkoord wat tot een voordeel van € 7.000 heeft geleid.</p> <p>Ongediertebestrijding: Op de post Ongediertebestrijding is een voordeel ontstaan van € 13.000 door lagere kosten voor de bestrijding van de processierups. De processierups heeft dit jaar voor minder overlast gezorgd dan andere jaren.</p>	I	89.000	V
<p>Per saldo een voordeel op Programma 1 - Sociale leefomgeving</p>		€ 931.000	V

Analyse programma 2

Analyse	Incidenteel of Structureel	Bedrag in euro's	Voor- of Nadeel
<i>Eigendommen</i>			
De belangrijkste oorzaken van de overschrijding zijn de kapitaallasten en de kosten exploitatie Rijksweg 216-218. De kapitaallasten zijn hoger door de aankoop van de betonfabriek in Kanaalzone (€ 22.000); de rentekosten (over de laatste 2 weken van december) waren eerder, ook niet bij de oktoberrapportage, voorzien. Bij de kosten exploitatie Rijksweg 216-218 was geen rekening gehouden met de extra kosten van afvoer vervuilde grond (€ 14.000) en de juridische begeleidingskosten van de erfpacht-overeenkomst die afgesloten is met Oosterpoort (€ 2.000). Tenslotte zijn de kosten achter gebleven bij de ingeschatte opbrengsten (€ 3.000). De overige kosten (OZB, Rioolrechten ed) kennen een nadeel van € 2.000.	I	22.000	N
	I	14.000	N
	I	2.000	N
	I	3.000	N
	I	2.000	N
<i>Crisisopvang Oekraïne</i>			
Op dit product is t.o.v. de begroting een nadeel ontstaan van € 22.000. De totale kosten opvang Oekraïne bedragen € 2.469.380,-. Hiertegenover staat een SPUK bekostigingsregeling op basis van een normkostenvergoeding per gerealiseerde opvangplek van € 3.481.985,- (inmiddels hebben we € 3.165.385,- via een voorschot ontvangen en € 316.600,- via een debiteurenraming opgenomen).	I	22.000	N
<i>Dierenbescherming</i>			
Op dit product is een nadelig resultaat ontstaan van € 12.000 en bestaat uit € 8.000 nadeel kosten dierenambulance en € 4.000 nadeel dierenopvangkosten. Op grond van de nieuwe natuurwet is iedereen verantwoordelijk voor alle dieren, dus zowel huisdieren als in het wild levende dieren. De dierenambulance neemt iedere melding aan en rijdt vaak uit. Deze kosten worden allemaal gedeclareerd waardoor de kosten enorm gestegen zijn.	S	12.000	N
<i>Handhaving</i>			
In het coalitieakkoord is € 50.000 beschikbaar gesteld voor extra formatie Handhaving. Deze is meegenomen in de primaire begroting 2023 bij doorbelaste salarissen. De onderuitputting bij de post doorbelaste salarissen op produkt Handhaving(€ 50.000) valt weg tegen de minder doorbelaste uren bij produkt 00202 Fysieke leefomgeving. Voor 2023 zijn er € 81.660 uitvoeringskosten handhaving doorbelast aan derden. Daarnaast zijn er nog boetes bestuursdwang opgelegd waardoor er een voordeel is ontstaan van afgerond € 28.000 bij handhavingsactiviteiten algemeen. Het geplande incidentele onderhoud aan de hondenuitlaatvelden heeft niet plaatsgevonden wat een onderuitputting oplevert van afgerond € 5.000.	I	50.000	V
	I	28.000	V
	I	5.000	V
<i>Wegbeheer</i>			
Het product wegbeheer kent een nadeel van afgerond € 10.000. De extra doorbelaste salariskosten (€ 8.000) komt omdat minder uren aan de grondexploitaties zijn besteedt; . Een overschrijding heeft plaatsgevonden bij toelage gladheidsbestrijding (€ 5.000) en inhuur derden (€ 4.000). Met name de inhuur voor het strooien is nodig geweest voor enkele dagen in de laatste maanden van 2023. Op de kapitaallasten is een klein voordeel omdat investeringen (m.n. groot onderhoud wegen) lager zijn uitgevallen. Er zijn extra opbrengsten leges kabel- en leidingwerkzaamheden wat een extra voordeel oplevert van € 4.000.	I	8.000	N
	I	9.000	N
	I	3.000	V
	I	4.000	V

<p><i>Reiniging openbare ruimte</i></p> <p>De kosten voor straatgoten vegen kennen een onderuitputting van € 13.436. Er zijn minder aangeleverde hoeveelheden afval te verwerken zodat de verwerkingskosten lager uitvallen dan geraamd (€ 5.000). Daarnaast zijn er geen advieskosten DAR noodzakelijk geweest (€ 9.000).</p>	I	13.000	V
<p><i>Openbare verlichting</i></p> <p>De post openbare verlichting heeft een voordeel van € 25.000. Belangrijkste verschil is de hogere vergoeding voor de energiekosten verlichting provinciale wegen binnen onze gemeente (+ € 12.000). Dit heeft te maken met de gestegen energieprijzen. Verder kent de doorbelasting van schades een voordeel van ca. € 7.000. Dit heeft te maken met de ontvangen vergoedingen uit 2022 die in 1e kwartaalafrekening afgehandeld zijn.</p>	I	25.000	V
<p><i>Verkeersmaatregelen</i></p> <p>Het product verkeersmaatregelen kent een voordeel van afgerond € 10.000. Een aantal geplande maatregelen zijn niet of konden niet worden uitgevoerd o.a. vakkenindeling kerkplein Heumen en markering Chrysantenstraat-Huikeling.</p>	I	10.000	V
<p><i>Nutsvoorzieningen</i></p> <p>Door de groeiende economie zijn de bouwactiviteiten toegenomen. Instanties zoals Vitens, Liander, Caiw en Volker Wessel Telecom zijn hierdoor in toenemende mate bezig met kabel en leidingwerkzaamheden. De legesinkomsten inzake instemmingsbesluiten NUTS-aansluitingen zijn lastig in te schatten. Voor 2023 zijn deze ca. € 6.000 lager dan begroot.</p>	I	6.000	N
<p><i>Monumentenbeheer</i></p> <p>Bij dit product is gedurende het boekjaar 2023 een onderuitputting ontstaan van afgerond € 14.000. Omdat er in de afgelopen jaren bij de kerken groot onderhoud is gepleegd is minder regulier onderhoud nodig geweest. De onderuitputting bedraagt ca. € 3.000 per kerkje. Verder is er op het laatste moment een subsidie ontvangen via de provincie van € 2.000 per molen. Dit was niet voorzien ten tijde van de oktoberrapportage.</p>	I	14.000	V
<p><i>Riolering</i></p> <p>De post rioolstelsel kent een voordeel van € 85.000. Het geplande onderhoud (uit de inspectie 2022) is, door initiatieven van derden, niet geheel uitgevoerd. Om die reden is er geld overgebleven. Overigens moet het onderhoud uit de inspectie 2022, uitvoeringsjaar 2023 nog steeds worden uitgevoerd. Dit zal in 2024 verder worden opgepakt</p> <p>2023 was een jaar waar een aantal nieuwe zaken zijn opgestart. Er is begonnen met een publiekscampagne voor activeren van inwoners om klimaatadaptieve maatregelen te nemen aan en om het huis (pijpenkappen en vergroenen tuinen). De eerste campagne was afgelopen najaar en deze campagnes blijven we komen de vier jaar twee keer per jaar doen (max budget € 42.000). Daarnaast is er sinds afgelopen najaar een projectleider die gaat helpen bij het uitvoeren van de maatregelen uit het Beleidsplan water en riolering. Ook is afgelopen jaar het Beleidsplan IBOR door de raad vastgesteld. Er is het nodige werk verzet en opgestart, maar dat werk zat vooral in de voorbereiding. Ook voor de RAS waren de kosten voor de uitvoering lager, met name omdat de regionale communicatie over klimaatadaptatie pas in 2024 wordt uitgerold en andere projecten nog in verkenningsfase zijn.</p>	I	85.000	V
	I	42.000	V

<p>Omdat de kosten en opbrengsten die opgenomen zijn in de rioolheffing (straatgoten, watergangen en rioolbeheer) samen een voordeel kennen van ruim € 134.000 is de onttrekking aan de voorziening ook € 134.000 lager dan ingeschat bij de begroting. Daarmee zijn kosten en opbrengsten neutraal verwerkt in de exploitatie. Voor de toelichting bij watergangen en straatgoten vegen/bladruimen wordt verwezen naar de toelichting bij resp. hoofdtakveld 2 en hoofdtakveld 5.</p>	I	134.000	N
<p><i>Afvalbeheer</i> De producten afvalbeheer en afvalstoffenheffing kennen gezamenlijk een voordeel van € 33.883 (exclusief de onttrekking aan de egalisatiereserve) ten opzichte van de (gewijzigde) begroting. De belangrijkste oorzaken van deze overschrijding zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lagere kosten inzameling - Hogere vergoedingen verpakkingsdeel kunststof - Hogere afvalstoffenheffing en reinigingsrechten <p>De afvalinzameling is in beweging en gedurende het jaar kunnen (kleine) wijzigingen noodzakelijk zijn. Ten opzichte van de oktoberrapportage zijn de kosten en opbrengsten voor afvalbeheer voordeliger uitgevallen. Belangrijkste verschillen zit in de vergoedingen vanuit afvalfonds, de hogere bijdrage afvalstoffenheffing en de lagere kosten inzameling en verstrekking van inzamelmiddelen. Bij de vergoeding vanuit afvalfonds is een vergoeding voor openbare prullenbakken ontvangen waarmee geen rekening is gehouden. Verder zijn de vergoedingen voor de afvalstromen ook hoger dan ingeschat door meer ingeleverde hoeveelheden. De kosten inzameling zijn lager m.n. door de vergoedingen aan de kringloopwinkel die lager zijn voor 2023.</p> <p>Dekking van de kosten van afvalbeheer vindt plaats via de afvalstoffenheffing. Bij de berekening van het tarief voor 2023 was uitgegaan van een kostendekking van 100%. Het voordeel op de kosten van afvalbeheer en reiniging openbare ruimte van € 20.705 wordt toegevoegd aan de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing (i.p.v. de geschatte onttrekking aan de egalisatievoorziening van €22.000). Na toevoeging aan deze voorziening is het kostendekkingspercentage 100%.</p>	<p style="text-align: center;">I I I</p>	<p style="text-align: center;">5.000 20.000 5.000</p>	<p style="text-align: center;">V V V</p>
<p>Dekking van de kosten van afvalbeheer vindt plaats via de afvalstoffenheffing. Bij de berekening van het tarief voor 2023 was uitgegaan van een kostendekking van 100%. Het voordeel op de kosten van afvalbeheer en reiniging openbare ruimte van € 20.705 wordt toegevoegd aan de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing (i.p.v. de geschatte onttrekking aan de egalisatievoorziening van €22.000). Na toevoeging aan deze voorziening is het kostendekkingspercentage 100%.</p>	I	43.000	N

<p><i>Milieubeheer</i></p> <p>De kosten ODRN zijn ruim € 16.000 lager dan geraamd. Het werkplan is nagenoeg uitgevoerd conform de planning. Wel zijn er diverse maatwerkprojecten niet of in mindere mate uitgevoerd door de ODRN. O.a. sanering verkeerslawaaï en geluidsplafond industrieterreinen kende geen kosten in 2023, derhalve een onderbesteding van ruim € 16.000 op de kosten Omgevingsdienst.</p> <p>De kosten voor Duurzaamheid is de beheersvergoeding die de SVN in rekening brengt bij Heumen. Hiermee was geen rekening gehouden in de begroting wat een nadeel oplevert van € 7.000</p>	I	16.000	V
<p><i>Ruimtelijke ordening</i></p> <p>Op de post doorbelaste salarissen is een nadeel ontstaan van € 13.000. Dit komt omdat er geen (begrote) uren zijn doorbelast aan de grondexploitatie (ca. 260 uren) en deze zijn besteed aan reguliere werkzaamheden uren ruimtelijke ordening.</p> <p>De post bestemmingsplannen kent een voordeel van ca. € 34.000 (in combinatie met de onttrekking aan de bestemmingsreserve omgevingswet). Dit komt met name door het voordeel op de kosten opstellen gebiedsvisie (€ 29.000). Door het vertrek van de projectleider gebiedsvisie Malden Noord kende het proces een stagnatie. Dit zal in 2024 verder worden opgepakt. Verder was er een voordeel op de post bestemmingsplannen van ca. € 7.000.</p> <p>De verwachte doorberekening aan de aanvragers van particuliere plannen was met de oktoberrapportage ingeschat op € 141.000. Deze inschatting is - door vertraging bij diverse aanvragen - te optimistisch gebleken. Hierdoor is een nadeel ontstaan van € 6.000.</p>	I	13.000	N
<p><i>Grondexploitatie</i></p> <p>In 2023 zijn er geen grondexploitaties aan de orde geweest. Wel is in de oktoberrapportage melding gemaakt van het afboeken van kosten inzake sportvelden Kanaalzone. Ingeschat was dat er € 375.000 aan kosten konden worden afgeboekt (advieskosten verplaatsing sportvelden). Dit is iets minder geworden waardoor een voordeel is ontstaan van ca. € 9.000.</p>	I	9.000	V
<p><i>Appartementen/woningen statushouders</i></p> <p>Het product Broekstaete heeft een negatief resultaat van € 85.000. De belangrijkste overschrijding is de vergoeding gas, water en elektriciteit. De afrekening servicekosten is aanzienlijk lager uitgevallen dan de vooraf berekende servicekosten wat leidt tot een forse terugbetaling aan de bewoners. De lagere afrekening wordt deels veroorzaakt door de ontvangsten van subsidies/toeslagen zoals bijv. de subsidie blokverwarming en anderzijds door lagere kosten gas en elektriciteit.</p>	I	85.000	N

<p><i>Stads- en dorpsvernieuwing</i></p> <p>Het product Stads- en dorpsvernieuwing kent een voordeel van € 14.000. De kosten voor de inhuur van een projectmanager zijn lager dan ingeschat.</p>	I	14.000	V
<p><i>Bouwzaken en leges bouwvergunningen</i></p> <p>De afrekening over 2024 met de ODRN levert een voordeel op van € 24.000. Er zijn dus minder uren door ODRN ingezet als begroot. De post ondersteuning bouwplannen is ook niet volledig benut. Er zijn minder advieskosten voor dit onderdeel nodig geweest.</p> <p>Op de leges bouwvergunningen is een voordeel ontstaan van € 91.000. Dit komt o.a. door enkele grotere bouwprojecten die niet waren voorzien ten tijde van het opstellen van de begroting (o.a. noodopvang Jacobsweg). Het blijft lastig inschatten welke legesopbrengsten er te verwachten zijn omdat deze afhankelijk zijn van de omgevingsvergunningen die gedurende het jaar worden aangevraagd.</p>	I	24.000	V
<p>per saldo een voordeel op Programma 2 - Fysieke leefomgeving</p>	I	111.000	V

Analyse programma 3

Analyse	Incidenteel of Structureel	Bedrag in euro's	Voor- of Nadeel
<p><i>Gemeenteraad en commissies</i></p> <p>In 2023 is de vacature van strategisch adviseur niet ingevuld. De urenrekening naar dit product zijn daardoor € 11.000 lager uitgevallen. Bij de toegekende budgetten voor de fractievergoedingen is een onderuitputting opgetreden van € 6.000. Daarnaast zijn er o.a. nog voordelen bij salaris/vergoedingen € 3.000, dagcursus en congreskosten € 3.000, accountants-kosten € 3.000 en raadsinformatiesysteem € 2.000.</p>	I	28.000	V
<p><i>College B&W</i></p> <p>Het Plan Kapitaal en Risico is per 1 november 2021 vanuit de betreffende verzekeraar na 19 jaar beëindigd. De gemeente is vanaf dat moment zelf aan zet om de pensioenvoorziening voor de voormalige bestuurders en de huidige wethouders op peil te brengen en te houden op basis van zogeheten 'actuariële berekeningen. In de begroting is hiervoor een dotatie opgenomen van € 125.000. Afhankelijk van de uitkomsten van de actuariële berekeningen zal de werkelijke mutatie t.a.v. de noodzakelijke voorziening plaatsvinden. De uitkomsten van de actuariële berekeningen per ultimo 2023 hebben geleid tot een vrijval (t.g.v. de exploitatie) van de bestaande voorziening met € 88.229, waardoor een voordeel t.o.v. de raming is ontstaan van € 213.229. Voor de wachtgeldverplichtingen t.a.v. de in 2022 afgetreden wethouders is in 2022 een voorziening gevormd van € 418.618. Per ultimo 2023 is door uitkeringsinstantie Proambt berekend de omvang van de noodzakelijke voorziening voor uitbetaling van wachtgeld in de jaren 2024 en 2025. Op basis van deze uitkomsten is een bedrag van € 70.580 t.g.v. de exploitatie kunnen vrijvallen. De geraamde budgetten bij dit onderdeel wachtgeld voormalige bestuurders liet een nadeel zien van € 6.086, zodat per saldo (€ 15.822 minus €6.086) het onderdeel wachtgelden t.o.v. de ramingen een voordeel oplevert van € 9.736. Verder is de raming van de onkostenvergoeding aan het bestuur dubbel in de begroting opgenomen geweest met als gevolg een voordeel van € 18.284. In totaal een voordeel van € 241.248.</p>	I	296.000	V

<p><i>Ondersteuning college B&W</i></p> <p>In 2023 is zowel de vacature van de strategisch adviseur als ook de functie van de bestuursondersteuner niet ingevuld. Hierdoor zijn de geraamde doorberekende ambtelijke uren van 2468 uren x tarief van € 56,73 niet doorberekend aan dit product en is een onderuitputtingsvoordeel op dit product ontstaan van € 134.000. Op de post representatie was het budget met € 3.000 overschreden o.a. door kosten m.b.t. "Regio Ontmoet".</p>	<p>I I</p>	<p>134.000 3.000</p>	<p>V N</p>
<p><i>Raadsgriffier</i></p> <p>Het voordeel op dit product is behaald door: a. een onderuitputting op de salariskosten € 7.000 b. een onderuitputting bij de inhuur van personeel € 7.000 c. minder doorberekende ambtelijke kosten € 4.000</p>	<p>I</p>	<p>18.000</p>	<p>V</p>
<p><i>Kostenplaatsen personeel</i></p> <p>Ten opzichte van de gewijzigde begroting is er een overschot op het P-budget 2023 van € 10.000. Het gaat om een onderuitputtingsvoordeel op het personeelsbudget voornamelijk veroorzaakt door ontstane vacatures bij vertrek van personeel, die niet gelijktijdig middels aanstelling van nieuw personeel ingevuld kunnen worden.</p>	<p>I</p>	<p>10.000</p>	<p>V</p>
<p><i>Algemene personele aangelegenheden</i></p> <p>Het voordelig resultaat is ontstaan doordat de werkelijke kosten op onderdelen afwijken van de begrote budgetten: a. een onderuitputting op het opleidings-budget van ca. €10.000 b. een overschrijding bij de arbeidsvoorwaarden van ca. € 3.000 en c. een onderuitputting op de budgetten gezondheid (arbo, preventie e.d.) van ca. € 10.000.</p>	<p>I I I</p>	<p>10.000 3.000 10.000</p>	<p>V N V</p>
<p><i>Salarisadministratie</i></p> <p>In 2023 was er extra capaciteit voor de salarisadministratie nodig. Het extra beschikbaar gestelde budget van € 31.000 wordt gedekt door vacaturegeld dat op een andere kostenplaats niet is ingezet. Dit budget is verantwoord op de kostenplaats "personeelskosten BEON". De gebruikelijke doorboeking van de extra ingezette uren zijn budgettair niet verantwoord op het product "salarisadministratie" maar de daadwerkelijk gewerkte extra uren zijn verantwoord op het product "salarisadministratie".</p>	<p>I</p>	<p>31.000</p>	<p>N</p>
<p><i>Financiële administratie</i></p> <p>In verband met de beoordeling van dubieuze debiteuren moet er een bedrag van € 72.000 worden toegevoegd aan de voorziening dubieuze debiteuren. Verder is er een voordeel van €3.000 op de post ondersteuning applicatiebeheer. Het nadeel komt o.a. door minder doorberekende ambtelijke uren betreffende inzet voor vluchtelingen (nadeel € 3.000) en minder uren doorbelasting aan grondexploitatie (nadeel € 2.000).</p>	<p>I</p>	<p>66.000</p>	<p>N</p>
<p><i>Communicatie</i></p> <p>Op dit product is een onderuitputtingsvoordeel ontstaan doordat de doorberekende interne ambtelijke kosten € 20.000 voordeliger uitvallen. Dit voordeel is ontstaan doordat op de doorberekende interne ambtelijke kosten er minder uren nodig waren voor de inzet voor het project vluchtelingen Oekraïne.</p>	<p>I</p>	<p>20.000</p>	<p>V</p>
<p><i>Juridische zaken</i></p> <p>Het budget voor juridisch c.q. fiscaal advies kent een onderschrijding van € 6.000. De oorzaken hiervoor zijn lagere externe advieskosten en presentiegelden voor de bewaarcommissie.</p>	<p>I</p>	<p>6.000</p>	<p>V</p>

<p><i>Facilitaire zaken</i> Deze kostenplaats kent als totaal een nadeel dat over verschillende budgetten is verdeeld. De belangrijkste afwijkingen bij dit product zijn: 1. minder toegerekende ambtelijke uren € 16.000 (nadeel); 2. een nadeel van € 7.000 op 'energie' door hogere energielasten en het uitblijven van een energiesubsidie; 3. aan kantinekosten is € 4.000 meer uitgegeven doordat er meer verbruik is geweest en we gestart zijn met het wekelijks fruit.; 4. overschrijding van het budget postbezorging/drukwerk met € 2.000 vanwege hogere kosten voor mailings; 5. overschrijding budget archief met € 4.000 doordat de kosten als gevolg van gewijzigde wetgeving zijn gestegen. 6. Op de post kantoorbenodigdheden en meubilair is een nadeel ontstaan van € 7.000 met name omdat er extra kosten werkplekinrichting zijn gemaakt i.v.m. verband met de verbouwing.</p>	<p>I S I S I</p>	<p>16.000 7.000 4.000 2.000 4.000 7.000</p>	<p>N N N N N N</p>
<p><i>Informatie en automatisering</i> De belangrijkste afwijkingen bij dit product zijn: 1. lagere kosten ad. € 31.000 vanwege uitgestelde activiteiten uit het Informatiebeleidsplan en minder kosten voor Applicatiebeheer; 2. € 7.000 hogere kosten doordat meer kosten zijn gemaakt voor de luchtfoto's (fotosignalering en kartering); 3. een voordeel van € 24.000 op de geraamde kosten voor programmatuur vanwege het niet accepteren van een hoge prijsindexatie op jaarlijks onderhoud software. 4. hogere kosten voor hardware € 12.000 doordat er meer werkplekken zijn uitgerust met hardware.</p>	<p>I I I I</p>	<p>31.000 7.000 24.000 12.000</p>	<p>V N V N</p>
<p><i>Machines</i> Het product machines kent een overschrijding van in totaal € 16.000. Voor de trekkers zijn de vervanging van banden een grote kostenpost geweest. Deze vallen niet onder het leasecontract. Ook was er een aanpassing nodig voor de montage van de nieuwe sneeuwschuif. Op de post onderhoud is daardoor een overschrijding van de kosten van € 10.000. Daarnaast zijn bij de leasekosten van de pickups en de trekkers kosten geboekt van o.a. plaatsen trackers, kosten volgsysteem en kosten belettering. Deze vallen ook niet onder het leasecontract. Totale overschrijding hiervan bedraagt € 6.000</p>	<p>I</p>	<p>16.000</p>	<p>N</p>
<p><i>Ondernemingsraad</i> Op dit product is een voordeel behaald van € 6.000. Betreft 100 ambtelijke vacature uren van een OR lid, die om die reden niet doorbelast zijn geworden.</p>	<p>I</p>	<p>6.000</p>	<p>V</p>

<p><i>Treasury</i></p> <p>Op dit product wordt het renteresultaat van het product 'Kapitaallasten' verantwoord. Dit renteresultaat was ca. € 150.530 voordeliger, dan in oktober bij de maandrapportage als resultaatverwachting was berekend. In de loop van 2023 is de rente(vergoeding) aanzienlijk gestegen; ook bij het verplichte schatkistbankieren. Daarnaast is er een hogere dividenduitkering ontvangen van de MARN € 3.229 en de DAR € 28.395.</p>	I	163.000	V
<p><i>Kosten uitvoering WOZ en heffen</i></p> <p>het voordeel op dit taakveld is veroorzaakt door lagere lasten ten aanzien van de belastinguitvoering Munitax (de concept jaarrekeningcijfers laten een voordeel zien van € 47.000,- ten opzichte van de gewijzigde begroting)</p>	I	47.000	V
<p><i>Algemene uitkering</i></p> <p>Het voordeliger resultaat ten opzichte van wat was begroot in de gewijzigde (bijgestelde) begroting 2023 betreft vooral de algemene uitkering en decentralisatieuitkering waar het min of meer om gelijke bedragen gaat. Ook zijn er positieve mutaties in de decembercirculaire 2023 die logischerwijs niet meer konden vertaald naar een formele begrotingswijziging. Vandaar dat wordt voorgesteld om budgetmutaties van de decembercirculaire, via een resultaatsbestemming, naar 2024 over te hevelen.</p>	I	19.000	V
<p><i>Algemene baten en lasten</i></p> <p>Van de in de begroting opgenomen stelposten zijn de meeste budgetten in de loop van het begrotingsjaar 2023 gebruikt voor dekking van de kostenstijgingen zoals loon- en prijsontwikkeling. Van twee stelposten zijn de budgetten niet volledig gebruikt. Het gaat om de stelpost uitvoering personele regelingen ad. € 51.000 en de stelpost Binden en boeien ad. € 31.000.</p>	I	82.000	V
<p><i>Extern onderzoek</i></p> <p>Op het organisatiebrede budget van € 92.000 voor externe onderzoeken is een overschrijding van € 21.000. Van de totale uitgaven van €113.307 is ca. € 48.000 besteed aan de Twee Snoeken voor begeleiding van de aanpassingen in het gemeentehuis, ca. € 19.000 aan het medewerkers-tevredenheidsonderzoek, ca. € 4.000 aan een strategieworkshop en ca. € 42.000 aan inhuur van personeel voor de rechtmatigheidsverantwoording.</p>	I	21.000	N
<p>per saldo een voordeel op Programma 3 - bestuur en organisatie</p>	I	688.000	V

1B. Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheer

ALGEMEEN

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt inzicht gegeven in het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is het quotiënt van de beschikbare weerstandscapaciteit en de, o.b.v. de geïnventariseerde risico's berekende, benodigde weerstandscapaciteit. In het kort gezegd geeft het weerstandsvermogen aan in welke mate de gemeente in staat is de financiële risico's op te vangen. Naast het weerstandsvermogen wordt in deze paragraaf ook inzicht gegeven in de netto schuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en de belastingcapaciteit. Dit zijn de zogenoemde kengetallen die tezamen met het weerstandsvermogen inzicht geven in de financiële positie en weerbaarheid van de gemeente.

WEERSTANDSVERMOGEN EN WEERSTANDSCAPACITEIT

Het weerstandsvermogen bedraagt op balansdatum 31 december 2023;

Weerstandsvermogen	Ultimo 2023
Exclusief stille reserves	1,07
Inclusief stille reserves	1,734

Het weerstandsvermogen wordt weergegeven in een kengetal, namelijk de verhouding tussen de (direct) beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Beschikbare weerstandscapaciteit

Met de direct beschikbare weerstandscapaciteit worden de middelen en mogelijkheden bedoeld waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. In onderstaande tabel is de beschikbare weerstandscapaciteit weergegeven.

Beschikbare weerstandscapaciteit	Ultimo 2023
Algemene reserve per 31 december 2023	€ 12.518.185
Resultaat 2023	€ 3.682.745
Totaal	€ 16.200.930

Benodigde weerstandscapaciteit

Onder *benodigde weerstandscapaciteit* verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico-beperkende acties.

In februari 2024 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de risico's t.b.v. de programmarekening 2023. Er is in totaal voor € 18,9 miljoen aan risico's geïnventariseerd. De benodigde weerstandscapaciteit (kans x financiële impact) is bepaald op € 15.086.600. De ontwikkeling van de Kanaalzone maakt hier voor een bedrag van € 12 miljoen onderdeel vanuit. Dit is gelijk aan het verwachte resultaat van deze ontwikkeling. De gehele risico-inventarisatie kunt u terugvinden in bijlage 5.

In de onderstaande tabel is de benodigde weerstandscapaciteit weergegeven.

Benodigde weerstandscapaciteit	Ultimo 2023
Reservering voor vermogensrisico's (zie tabel risico-inventarisatie)	€ 15.086.600

Stille reserves

Van stille reserves is sprake als activa onder de opbrengstwaarde of tegen nul zijn gewaardeerd maar direct verkoopbaar zijn als men dat zou willen (minBZK 2003). Bij verkoop van deze bezittingen ontstaat winst die eenmalig vrij inzetbaar is dan wel via de exploitatie wordt toegevoegd aan het eigen vermogen.

Voor de berekening van de weerstandscapaciteit merken we de volgende objecten aan als stille reserve:

Object	WOZ-waarde 2023 (per 01-01-2022)
Gemeentehuis, Kerkplein 6, Malden	€ 3.170.000
Gemeentelijke werkplaats, Ambachtsweg 10, Malden	€ 520.000
Parkeergarage Maldensteijn	€ 375.000
Pachtgronden*	€ 3.300.000
Natuurgronden**	€ 2.600.000

* Per 31 december 2023 beschikt de gemeente nog over 86 ha pachtgronden, waarvan 55 ha pachtgronden die niet op de balans staan. Voor de waardering van de stille reserve aan pachtgrond wordt € 60.000 per ha aangehouden.

** De gemeente bezit 204 ha bosgrond met een geschatte waarde van € 2,6 miljoen.

Conclusies m.b.t. weerstandsvermogen

Om te kunnen beoordelen in welke mate de gemeente in staat is om de risico's te dekken wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel opgesteld door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement. Hieruit blijkt dat de gemeente Heumen waarderingcijfer C scoort. Hetgeen een voldoende weerstandsvermogen betekent.

Waarderingstabel weerstandsvermogen Waarderingcijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

KENGETALLEN VOOR DE FINANCIËLE POSITIE VAN DE GEMEENTE HEUMEN

Met ingang van de programmabegroting 2016 is het een wettelijk vereiste (BBV) dat kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie opgenomen worden in de paragraaf weerstandsvermogen. Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weer- en wendbaarheid. De provincie beoordeelt in toenemende mate op basis van de uitkomsten van de vijf kengetallen de financiële positie van de gemeente.

De vijf kengetallen zijn:

1. **Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen**
2. **Solvabiliteitsratio**
3. **Grondexploitatie**
4. **Structurele exploitatieruimte**
5. **Belastingcapaciteit**

De uitkomsten voor de gemeente Heumen.

In de onderstaande tabel zijn de uitkomsten van de vijf kengetallen voor de gemeente Heumen weergegeven in de kolommen 1 t/m 6. Kolom 7 geeft de gemiddelden van de Gelderse gemeenten weer. In de kolommen 8 t/m 10 zijn de waarden van de kengetallen ingedeeld in 3 categorieën. Deze categorieën sluiten aan bij de landelijk vastgestelde signaleringswaarden. Categorie A is het minst risicovol, categorie C het meest.

	1	2	3	4	5	6		7	8	9	10
Kengetallen	Rek. 2022	Rek. 2023	Begr. 2023	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026		Geld Gem	Cat. A	Cat. B	Cat. C
Netto schuldquote	27%	78%	60%	46%	41%	41%		65%	<90 %	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	16%	58%	41%	26%	22%	22%		53%	<90 %	90-130%	>130%
Solvabiliteits-ratio	28%	25%	25%	32%	36%	37%		33%	>50 %	20-50%	<20%
Structurele exploitatie-ruimte	8,1%	3,6%	3,2%	2,5%	4,6%	1,3%		0,6%	Begr en MJR > 0%	Begr of MJR > 0 %	Begr en MJR < 0 %
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		18%	<20 %	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit	106%	102%	99%	103%	103%	100%		99%	<95 %	95-105%	>105%

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

ALGEMEEN

Inleiding

De gemeente Heumen heeft een totale oppervlakte van 4.168 ha., waarvan een groot gedeelte bij de gemeente in beheer is als openbare ruimte. De openbare ruimte is onder te verdelen in wegen, riolering, verlichting, openbaar groen, gebouwen en bossen.

De kwaliteit van het beheer en het onderhoud wordt door de raad bepaald (kaderstellende rol) met de vaststelling per onderdeel van beheerplannen en de bijbehorende budgetten (budgetrecht).

Voor de navolgende kapitaalgoederen zijn beheerplannen in gebruik:

- wegen
- riolen
- openbaar groen
- diverse gebouwen

In de beheerplannen is onder meer het niveau van het onderhoud vastgesteld. De budgetten voor de uitvoering van de beheerplannen maken een belangrijk deel uit van de gemeentelijke begroting. Het college voert beheer en onderhoud uit en rapporteert hierover.

In deze paragraaf geven we informatie over de uitvoering van het uitgevoerde onderhoud in 2023.

WEGEN

Algemeen

In 2017 heeft de gemeente Heumen een technische wegen inspectie laten uitvoeren conform de landelijke wegbeheermethodiek van de CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de grond-, Water- en wegenbouw en verkeerstechniek; dit is een onafhankelijke landelijke kennisorganisatie op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte en verkeer en vervoer). Daarnaast is om een actueel beeld te krijgen van de werkvoorraad in het voorjaar van 2019 een gebreken inspectie gehouden. Op grond hiervan is ook in 2023 tot uitvoering van werkzaamheden overgegaan waarbij vele gebreken in de wijken aan de elementenverhardingen zijn verholpen.

Voor het asfaltonderhoud 2023 was in combinatie met het reguliere asfaltonderhoud groot (cyclisch) onderhoud gepland aan o.a. de volgende wegen:

De Schoren, Veldsingel, Kerkklaantje, Hollestraat en Kuilstraat. Na overleg is besloten om dit onderhoud meer integraal in 2024 op te pakken waardoor budget deels ook doorgeschoven is.

Op de fietspaden door Maldensveld zijn de door boomwortels kapot gedrukte asfaltdelen verwijderd, voorzien van wortelschermen en gedicht tbv definitief herstel in 2024.

Dit alles zal vanaf medio maart 2024 uitgevoerd worden en zal ook het werk aan de Schoren en de Wieken integraal hervat worden. Hierbij zal het restant budget onderhoud wegen 2023 alsnog benut worden.

Kwaliteitsnormen

Voor het kwaliteitsniveau van de wegen hanteren wij "heel en veilig". Binnen het door ons gebruikte kwaliteitssysteem dat werkt met beeldkwaliteitsnormen richten wij ons op het onderhoudsniveau "C/laag" voor de wegen en het onderhoudsniveau "B/Basis" voor de voet- en fietspaden. Medio 2019 is wegens bezuinigingen besloten het onderhoudsniveau voor de voet- en fietspaden weer naar "C/laag" terug te zetten.

Financiën

In 2023 was voor onderhoud wegen een onttrekking van € 460.069 voorzien. In werkelijkheid is € 341.652 uitgegeven aan o.a. asfalt- en elementenonderhoud op vele diverse wegen.

Deze onderschrijding van ca. € 118.416 zal in het wegen onderhoud van 2024 benut worden.

KUNSTWERKEN

Algemeen

De gemeente Heumen heeft 18 verschillende soorten kunstwerktypen en 293 civiele kunstwerken in beheer. In 2016 is dit gehele areaal opnieuw geïnspecteerd conform de landelijke beheermethodiek van de CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de grond- water- en Wegenbouw en de verkeerstechniek). Uit deze inspectie blijkt dat de totale gemiddelde kwaliteit van de kunstwerken in het beheer van de gemeente een C bedraagt. De dassen- en paddentunnels hebben een D-kwaliteit en zijn daar waar noodzakelijk in 2021 aangepakt.

Onderhoud

In 2023 is een opname uitgevoerd aan de dassenrasters en is ook onderhoud uitgevoerd aan diverse dassenrasters onderhoud uitgevoerd. Daarnaast zijn de amfibietunnels en ook de keermuren aan het winkelcentrum gereinigd.

Financien

Het budget van € 23.000 is met € 69 minimaal overschreden.

VERLICHTING

Algemeen

In 2015 is de 'Kaderstelling openbare verlichting 2015-2024' aangenomen. Uitgangspunt van de gemeente is de ombouw naar duurzame verlichting in 10 jaar, waarvoor een krediet beschikbaar is gesteld van € 2,2 miljoen. Bij de keuze voor LED-verlichting is in 2016 op basis van een aangenomen amendement een vergelijking gemaakt ten aanzien van veiligheid, energiereductie, kilogram CO₂-uitstoot en kosten.

Kwaliteitsnormen

Voor de bepaling van de kwaliteit zijn veiligheid, energieverbruik, duurzaamheid, goed functioneren en kostenefficiëntie leidend.

Financiën

In 2023 is was voor de verduurzaming van openbare verlichting voor de armaturen € 169.845 en masten € 53.784 beschikbaar. In totaal dus een investeringsbudget van € 223.629 voor de voorbereiding en uitvoering. Dit bedrag van de armaturen is met € 137.966 ruim overschreden en ook voor de masten is het budget met € 16.276 ruim overschreden. Deze overschrijdingen zullen in 2024 nog wel wat verder benut worden maar niet meer geheel omdat we bijna gereed zijn en dan 100% duurzame LED verlichting hebben met dimregime 3A (100-70-50-70-100%) en zijn alle masten geschilderd of vervangen. Behalve het deel in Overasselt wat we tezamen met het DPO en het onderhoud van de provincie aan de N846 in 2025 willen aanpakken. De verlichting zal dan vervangen worden door andere nieuwe LED armaturen en evt. andere locaties en masttypes.

Voor het exploitatiebudget openbare verlichting m.b.t. het technisch onderhoud, schadeherstel en verlichtingsplannen zijn verder geen noemenswaardige over- of overschrijdingen. De energielasten voor 2024 zullen o.g.v. de energieprijzen toenemen.

OPENBAAR GROEN

Algemeen

Het onderhoud van het openbaar groen is vastgelegd in de Dienstverleningsovereenkomst 2022 en 2023 met de DAR. Het onderhoud wordt uitgevoerd met inzet van medewerkers van het Werkbedrijf. Het onderhoud aan openbaar groen, gazons, onkruid en veegvuil op verhardingen, en het bladruimen binnen de bebouwde kom van de kernen, is daarin opgenomen. We besteden meer aandacht aan biodiversiteit en daardoor zijn gazons op plekken minder vaak gemaaid, is er meer biodivers groen aangeplant en hebben we de bodem verbeterd. Het onderhoud van de bossen is geheel uitbesteed aan de Bosgroep Midden Nederland op basis van een beheerplan.

Een derde deel van de 11.000 bomen is geïnspecteerd volgens planning. Op basis daarvan is het onderhoud aan de bomen in een meerjarige opdracht aan een externe partij uitgegeven. We hebben meer zorg besteed aan oudere bomen, we hebben bomen gekapt die niet toekomstbestendig zijn en nieuwe bomen aangeplant.

In het buitengebied is het onderhoud aan heggen grotendeels uitbesteed. Er zijn inwoners bij het onderhoud van openbaar groen en de landschapselementen betrokken, vanuit het belang dat we hechten aan burgerparticipatie. Voor het bijhouden van de arealen hebben we het beheersysteem Geovisia in gebruik.

Kwaliteitsnormen

Het onderhoud van het openbaar groen wordt op een basis tot laag niveau onderhouden, volgens de IBOR-systematiek (IBOR = Integraal beheer Openbare Ruimte).

Financiën

De beschikbare middelen voor het openbaar groen zijn voor 2023 € 603.371 (plantsoenen en gras), inclusief de groenimpuls. Werkelijke uitgaven waren € 602.716. Het positief saldo is afgerond € 655.

De beschikbare middelen voor bomen zijn € 147.950 en is er werkelijk uitgegeven € 156.264. Het negatief saldo is € 8.314.

De bezuinigingen van de voorgaande jaren hebben een achterstand in het groen veroorzaakt. Dat leidde tot klachten, bijvoorbeeld bij hondenbezitters die last hadden van het hoge gras (grasaren) en inwoners vanwege het hoge gras bij speelvoorzieningen, bankjes en prullenbakken. Ook leverde het problemen bij het onderhoud. Het extra bedrag van de groenimpuls is ingezet voor reconstructie en aanplant plantsoenen, en grondverbetering. Daarnaast is extra ingezet op maaien rondom obstakels, snoeien langs paden en bij verkeerssituaties en op onkruidbestrijding verharding.

We hebben een inhaalslag in het boomonderhoud uitgevoerd, omdat de werkzaamheden fysiek niet allemaal door onze buitendienst konden worden uitgevoerd.

GEBOUWEN

Algemeen

De gemeente heeft in het kader van de diverse taken onderstaande gebouwen in eigendom en beheer:

- gemeentehuis
- gemeentewerkplaats
- parkeergarage Maldensteijn
- windkorenmolen "Maasmolen" Nederasselt
- windkorenmolen "Zeldenrustmolen" Overasselt
- windkorenmolen "Joannusmolen" Heumen
- Nederlands Hervormde Kerk Nederasselt
- Nederlands Hervormde Kerk Overasselt

GEMEENTEHUIS EN PARKEERGARAGE MALDENSTEIJN

Algemeen

Voor het beheer van het gemeentehuis en de parkeergarage hebben we ons gebaseerd op het meerjaren-onderhoudsplan dat in 2023 is opgesteld, een plan met een doorkijk over 20 jaar. Per jaar staat gepland wat op grond van de conditiewaardering, voortkomend uit de bouwkundige inspectie en de theoretische levensduur, vervangen of gerepareerd dient te worden.

Het gemeentehuis staat er nu 25 jaar. Een aantal installaties kent een theoretische levensduur van 15 jaar, waardoor er sinds 2015 een groter aantal vervangingen gepland zijn dan in de voorgaande jaren. Per jaar wordt d.m.v. technisch onderzoek bepaald of de geplande vervanging op basis van theoretische levensduur ook daadwerkelijk nodig is. Het alternatief is een verantwoord uitstel. Hierdoor is er gepland onderhoud vaker doorgeschoven en is ook in 2023 opnieuw bepaald of dit noodzakelijk was.

Naast het jaarlijks reguliere onderhoud van het gemeentehuis en de installaties heeft er noodzakelijk groot onderhoud plaatsgevonden, samen met de verbouwing van het gemeentehuis. Het gaat om vervanging van de deuren, toegangssysteem, vloerbedekking en schilderwerk.

In de parkeergarage is regulier onderhoud gepleegd.

Kwaliteitsnormen

Voor het gemeentehuis en parkeergarage hanteren we de kwaliteitsnormen sober en adequaat.

Financiën

Op basis van de meerjaren-onderhoudsplannen is een voorziening gevormd waaraan jaarlijks € 62.865 wordt gedoteerd, waaruit het jaarlijks geplande groot onderhoud betaald wordt.

GEMEENTEWERKPLAATS

Algemeen

In 2023 is een (MOP) Meerjaren Onderhouds Plan (MOP) geactualiseerd voor een periode van 12 jaar, dus dit loopt tot 2035. Dit MOP wordt tweejaarlijks geactualiseerd.

Kwaliteitsnormen

Voor de gemeentewerkplaats hanteren we de kwaliteitsnormen sober en adequaat.

Financiën

Zoals hiervoor omschreven zijn in 2023 geen omvangrijke bedragen geïnvesteerd.

Realisatie 2023

In 2023 is er groot onderhoudswerk uitgevoerd. Namelijk het buitenschilderwerk. Daarnaast is een offerte opgevraagd voor vervanging van de vetafscheider van de wasplaats. Deze voldoet niet meer, en is afgekeurd door de ODRN. Uitvoering daarvan is in het voorjaar van 2024 gepland.

ONDERHOUD MONUMENTALE MOLENS EN KERKEN

Algemeen

De gemeente beschikt over door de Monumentenwacht opgestelde onderhoudsplannen (Periodiek Instandhouding Plan, afgekort PIP) voor de kerkjes en de molens. Vanwege de indieningsvereisten voor het aanvragen van (rijks-)subsidie (BRIM = Besluit Rijkssubsidiëring Instandhouding Monumenten), beslaan deze onderhoudsplannen een periode van 6 jaar. De huurders van de kerkjes en de vrijwillige molenaars worden betrokken bij de vaststelling van welk onderhoud het meest noodzakelijk is.

Kwaliteitsnormen

Voor het onderhoud aan de kerken geldt als kwaliteitscriterium dat er sprake moet zijn van een gecertificeerde restauratie-aannemer. Voor de molens geldt dat het onderhoud zodanig specialistisch is, dat dit alleen door een molenbouwer kan worden uitgevoerd.

Financiën

In 2023 is aan de molens en kerken in zijn totaliteit een budget toegekend van € 67.123 (exploitatie 2023). Hiervan is in 2023 € 54.569 uitgegeven.

De uitgaven voor de Joannusmolen en Maasmolen bedroegen € 27.040 voor de bestrijding van de bonte knaagkever en zijn via de voorziening Molens verantwoord.

Het onderhoud aan de molens en kerken is conform de onderhoudsplanning van de monumentenwacht uitgevoerd.

RIOLERING

Algemeen

Het water- en rioolbeleid is vastgelegd in het Beleidsplan water en riolering 2023-2027. Het plan is tot stand gekomen in samenwerking met Beuningen, Druten, Nijmegen, West Maas en Waal en Wijchen. Het product is 100% kostendekkend door de inkomsten via de rioolheffing en de baatbelasting.

Kwaliteitsnormen

In het Beleidsplan water en riolering 2023-2027 en hieruit voortvloeiend beleid en regels zijn doelstellingen en kwaliteitsnormen vastgelegd waaraan de waterhuishouding, het rioolstelsel, de IBA's, de watergangen (B- en C-watergangen), de retenties/wadi's moeten voldoen.

Financiën

De totale opbrengsten en uitgaven van de post riolering zijn verantwoord in de paragraaf Lokale Heffingen. Dekking van de lasten vindt plaats via de belastingopbrengsten rioolrecht voor woningeigenaren.

De totale kosten en opbrengsten voor water en riolering (inclusief de budgetten reiniging openbare ruimte en watergangen) komen neer op een nadelig saldo van € 45.735. Dit nadelig saldo is onttrokken aan de egalisatievoorziening riolering zodat er een 100% kostendekkendheid is.

WATERHUISHOUDING

Het beleid voor waterhuishouding is vastgelegd in het Beleidsplan water en riolering 2023-2027. Het plan is tot stand gekomen in samenwerking met Beuningen, Druten, Nijmegen, West Maas en Waal en Wijchen. Het product is 100% kostendekkend door de inkomsten via de rioolheffing en de baatbelasting.

Kwaliteitsnormen

Voor het beheer zijn nog geen kwaliteitsnormen vastgesteld. Het onderhoud van de B-watergangen wordt door het Waterschap gecontroleerd en waar nodig van commentaar voorzien. Bij C-watergangen is onderhoud gericht op het voorkomen dat de watergang dichtgroeit. De baggergebieden in Heumen zijn door het waterschap ingemeten en nut en noodzaak voor baggeren zijn in beeld gebracht. Voor de komende jaren zal er weer op een aantal plaatsen gebaggerd worden. De gemeente is verantwoordelijk voor de afvoer en verwerking van het baggerslib.

Financiën

Voor de Waterhuishouding is er een positief saldo van € 4.149. Het voordeel op het product watergangen komt met name omdat er minder kosten zijn gemaakt voor samenwerken waterketen.

Paragraaf financiëring

ALGEMEEN

Inleiding

In de paragraaf financiering gaan we in op de interne en externe ontwikkelingen in 2023 m.b.t. de uitvoering van de treasuryfunctie; kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Ook worden in deze paragraaf de financieringspositie; de leningportefeuille en de portefeuille van de uitgezette gelden toegelicht.

Het treasurybeheer is gericht op het minimaliseren van de gemeentelijke rentelasten op lange termijn. Voorwaarde hiervoor is dat de rente- en overige financieringsrisico's structureel beheersbaar blijven. Door het uitoefenen van de treasuryfunctie krijgt de gemeente op een duurzame manier toegang tot de financiële markten waarbij ook de permanente beschikbaarheid van bancaire diensten, tegen minimale kosten, wordt verkregen. Onder treasury vallen de taakgebieden financiering, rentemanagement, portefeuillebeheer, saldo- en geldstroombeheer, betalingsverkeer, werkkapitaalbeheer en het onderhouden van bankrelaties.

Conform het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is de paragraaf financiering een verplicht onderdeel van de programmarekening. De informatie in deze paragraaf is financieel-technisch van aard waarbij wij hebben geprobeerd zoveel mogelijk vaktermen te vermijden en daar waar nodig worden ze toegelicht.

KADERS

Gemeentelijke kaders

De gemeentelijke kaders voor het uitoefenen van de treasuryfunctie zijn vastgelegd in de Financiële Verordening Heumen 2016 en het Treasurystatuut. Bij collegebesluit van 3 oktober 2017 is het Treasurystatuut herzien en aangepast aan de geldende wet- en regelgeving.

Verplicht Schatkistbankieren voor decentrale overheden

Vanaf 10 december 2013 is voor de gemeenten, inclusief de gemeenschappelijke regelingen, het schatkistbankieren verplicht waarbij overtollige liquide middelen ('beleggingen') overgeheveld moeten worden aan het ministerie van Financiën. De gemeenten mogen behoudens een drempel geen financiële geldmiddelen en vermogens bij private partijen buiten de schatkist aanhouden. De middelen die verplicht gestald zijn bij de schatkist blijven beschikbaar voor de uitoefening van de publieke taak.

Wet Houdbare overheidsfinanciën

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof), in werking getreden per 1 januari 2014, en betreft de Nederlandse uitwerking van Europese afspraken ten aanzien van de overheidsfinanciën. De Europese begrotingsafspraken zijn gericht op het terugdringen van het nationale EMU-tekort tot onder de 3 procent. In de wet worden afspraken vertaald naar uitwerkingen die betrekking hebben op o.a. de omvang van de schulden en het begrotingstekort van decentrale overheden.

ONTWIKKELINGEN in 2023

Rentetoerekening.

In 2022 heeft de commissie BBV een notitie rente uitgebracht met voorschriften waarop rente wordt toegerekend aan de taakvelden. Via een omslagmethodiek wordt de rente op basis van de boekwaarde van de staat van activa toegerekend aan de taakvelden. Voor 2023 was dit percentage 0,31%. Voor de toerekening van de rente aan de grondexploitatie is een percentage van 3% gehanteerd.

Renteontwikkelingen

De ECB heeft in 2022 en 2023 voor het eerst sinds 11 jaar meerdere keren de depositorente verhoogd. Lag de rente in 2022 nog op -0,5% eind 2023 bedraagt de rente, na diverse verhogingen op 4%. Eind 2023 is een lening van € 16 miljoen aangetrokken tegen 2,98%. Dit relatief hoge rentepercentage beïnvloedt de omslagrente negatief. Deze rentekosten van deze lening worden onderdeel van de grondexploitatie Kanaalzone zodat de rentekosten niet meer op de exploitatie drukken.

In de begroting 2023 was de gemiddelde rentevoet 1,88%. De rente die in het kader van schatkistbankieren aan decentrale overheden werd vergoed was per 1 januari 1,96% en is oplopen naar 3,899 per 31-12-2023.

Baten		Bedrag	Lasten	Bedrag
Rente grondexploitatie (C)		22.503	Rente langlopende leningen (A)	-580.141
Rente korte financiering (A)		295.942	Rente en kosten betalingsverkeer (A)	-17.479
Rente staat vaste activa rioleringen (C)		141.746		
Rente staat vaste activa inzameling (C)		5.356		
Rentebaten verstrekte geldleningen(B)		320.547		
Rentebaten projectfinanciering (C)		14.438		
Rente toe te rekenen aan taakvelden via omslag (E)		90.333		
Totaal		890.865	Totaal	-579.620
			Renteresultaat	293.245
Schema Rentetoerekening jaarrekening 2023				
A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering			- 301.678
B	De externe rentebaten			+320.547
	Saldo rentelasten en rentebaten			18.869
C	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	22.503		
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffend taakveld moet worden toegerekend:			
	▪ Riolering	141.746		
	▪ Erfpachtproject Werklandschap	14.438		
	▪ Glas- papiercontainers	5.356		
				184.043
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			90.333
D1	Rente over eigen vermogen			0
D2	Rente over voorzieningen			0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			90.333
E *	Aan taakvelden toe te rekenen rente via renteomslag			96.607
F	Voordelig renteresultaat op het taakveld treasury			293.245

Vanaf 2020 zijn de liquiditeitstekorten opgelost door het aantrekken van een kortdurende kasgeldleningen. De rente op deze leningen was tm medio 2023 zeer laag of zelfs negatief. In 2023 is er geen gebruik gemaakt van het aantrekken van kasgeld. Eind 2023 is er een lening van € 16.000.000 afgesloten voor de aankoop van een betonfabriek voor het realiseren van woningbouw (project Kanaalzone).

Risicobeheer

Vanaf 2021 is er regelmatig een kasgeldlening van 3 maanden afgesloten om een financieringstekort te voorkomen. In 2023 is er geen beroep gedaan op de kapitaalmarkt voor 'kortgeld'; wel is een langlopende lening van € 16 miljoen aangetrokken voor de aankoop van een bedrijf dat onderdeel wordt van de grondexploitatie Kanaalzone (in 2024). Voor dit project is in december 2021 de woningbouw impuls (WBI) subsidie van € 2,8 miljoen ontvangen. Wanneer termijnen van de bouw niet gehaald worden bestaat de kans dat de WBI subsidie Kanaalzone (€ 2,8 miljoen) terugbetaald moet worden.

Het tegoed op de bankrekeningen per 1 januari 2023 bedroeg € 6,2 miljoen (schatkist en liquide middelen). Vanwege de aankoop van de benodigde bouwgrond voor de Kanaalzone ad. € 21,6 miljoen waren er eind 2023 geen middelen meer aanwezig bij de schatkisten en is er een lening aangetrokken van € 16 miljoen.

FINANCIERING

Kasgeldlimiet

Het risico behorend bij korte financiering wordt uitgedrukt in de kasgeldlimiet. Hiertoe behoren alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd¹ korter dan 1 jaar. Doel van de kasgeldlimiet is om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken op de korte schuld, bedoeld voor financiering van de lopende uitgaven. De limiet is gekoppeld aan het begrotingstotaal aan lasten (excl. de stortingen in de reserves). De kasgeldlimiet (8,5%) wordt volgens de wet FiDo bepaald op basis van de gemeentebegroting. Voor 2023 bedroeg het begrotingstotaal van de gemeente Heumen, als basis voor de berekening van de kasgeldlimiet € 44,7 miljoen. De kasgeldlimiet blijkt uit onderstaande opstelling:

Kasgeldlimiet in 2023	2023
Omvang begroting per 1 januari 2023 (=grondslag)	44.773.599
Toegestane kasgeldlimiet	
• in procenten van de grondslag)	8,5%
• in bedrag	3.805.756

De liquiditeitspositie was in 2023 voldoende groot om de reguliere exploitatie te bekostigen. Voor de aankoop van de grond voor het project Kanaalzone is er een beroep gedaan om de middelen die gestald waren bij de schatkist. Voor deze aankoop is een lening van € 16 miljoen aangetrokken.

Renterisiconorm

De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke langlopende geldleningenportefeuille (zowel opgenomen als uitgezet) vindt plaats door het vaststellen van een renterisiconorm. Van een renterisico is sprake indien er onzekerheid bestaat over toekomstige renteniveaus. Deze situatie doet zich op de volgende momenten voor:

- Bij variabel rentende leningen;
- Indien een toekomstige financieringsbehoefte nog niet is afgedekt;
- Bij naderende renteaanpassingen van leningen.

Het doel van de renterisiconorm is om overmatige afhankelijkheid in één bepaald jaar te voorkomen, één en ander ter bescherming van de gemeentelijke financiële positie. Met deze norm bevordert de wet FiDo een solide financieringswijze bij openbare lichamen. De wet beoogt hiermee een bijdrage te leveren aan de uitstekende kredietwaardigheid van openbare lichamen op de kapitaalmarkt. De norm is bedoeld om het renterisico van de lopende leningenportefeuille (vaste schuld) in beeld te brengen. Uitgangspunt bij het bepalen hiervan is de financieringsbehoefte van het betreffende jaar. Verder wordt hiermee bedoeld het bedrag aan vreemd vermogen waarover in de toekomst een hogere dan wel lagere rente moet worden betaald dan bestuurlijk wenselijk wordt geacht. In feite is het een kengetal waarmee wordt aangegeven hoeveel risico de gemeente loopt bij renteschommelingen.

Het percentage is door de minister vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

	Renterisiconorm	Raming 2023	Werkelijk 2023
1	Begrotingstotaal (excl. rekeningresultaat 2021)	44.773.599	49.919.282
2	Het vastgestelde percentage	20%	20%
3	Renterisiconorm	8.955.000	9.983.856
	Toetsing renterisico Heumen aan norm		
4	Renteherziening	0	0
5a	aflossingen	-1.668.333	-1.668.333
5b	ontvangen aflossingen	+523.826	+515.917
6	Renterisico op vaste schuld o/g [4+5]	-1.114.507	-1.152.416
	Ruimte (+) onder renterisiconorm [3-6]	7.840.493	8.831.440

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat de gemeente ruimschoots binnen de risiconorm is gebleven.

¹ Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een lening, waarin op basis van de leningvoorwaarden sprake is van een door de verstrekker van de lening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding.

GELDLeningen

Leningen O/G

De huidige leningenportefeuille o/g (opgenomen gelden) van de gemeente Heumen heeft per ultimo 2023 nog een gemiddelde looptijd van 13,1 jaar en kent een gemiddelde rentevoet van 1,36%. Dit betreft het rentepercentage dat gemiddeld genomen moet worden betaald over het restant van de uitstaande opgenomen vaste geldleningen. Dit percentage is lager dan vorig jaar waar het 2,13% was. Aan het eind van 2023 is een lening van € 16 miljoen aangetrokken, zodat het totaal van het geldleningen aanzienlijk toeneemt, en het te betalen rentebedrag relatief gezien laag is voor de resterende looptijd van 2023. Per 31 december 2023 is de leningenportefeuille o/g € 39 miljoen groot. Hiervan is afgerond € 5,6 miljoen, tegen gelijke rente- en aflossingscondities, aan Oosterpoort Wooncombinatie uitgeleend vanwege een woningbouwproject huisvesting onderwijs (Brede School Malden).

<i>Specificatie vaste geldleningen o/g</i>	<i>Jaar laatste aflossing</i>	<i>Rentevoet</i>	<i>Weging in portefeuille</i>	<i>Stand per 31 december 2023</i>
BNG nr. 40.0099941	2026	4,260%	2%	600.000
NWB nr. 1-23583	2027	4,410%	3%	800.000
NWB nr. 1-27191	2031	3,93%	9%	3.000.000
BNG nr. 40.112721	2044	0,970%	20%	6.720.000
BNG nr. 40.112720	2034	0,620%	4%	1.466.667
BNG nr. 40.115574	2047	1,445%	14%	4.800.000
BNG nr.40.116946	2048	2,98%	48%	16.000.000
Subtotaal vaste geldleningen			100%	33.386.667
NWB nr. 1-26377 t.b.v. huisvesting onderwijs Brede School	2049	3,895%		5.590.000
Totaal-generaal				38.976.667

De leningen kennen geen tussentijdse renteaanpassingen en vervroegde of gedeeltelijke aflossing is niet toegestaan.

Lening NWB – nr. 1-27191;

Dit betreft een indertijd afgesloten basisrentelening met een basisrente van 3,87%, vermeerderd met een kredietopslag per 6 april 2023 van 16 basispunten, waardoor de rente voor twee jaar op 3,93% blijft. De eerstvolgende herzieningsdatum van de kredietopslag vindt plaats op 6 april 2025.

Lening NWB – nr. 1-26377;

Ten behoeve van de financiering van de bouw van een nieuwe Brede school te Malden is per 1 december 2009 een 40-jarige lineaire lening ter grootte van € 8,6 miljoen aangetrokken. Deze geldlening is gelijktijdig één op één doorverstrekt aan de opdrachtgever, voor de bouw van een brede school met parkeergarage door Oosterpoort Projectontwikkeling B.V. Als extra zekerheid voor de gemeente als schuldeiser, is door Oosterpoort als hypotheekgever het recht van hypotheek en pandrecht op het onderpand verleend.

Per 1 december 2022 is van deze lening, met een basisrente van 3,865%, de kredietopslag herzien en vastgelegd op 3 basispunten, ofwel 0,03%. In totaal komt de rentevoet hiermee uit op 3,895%. De kredietopslag geldt tot de herzieningsdatum, te weten 1 december 2025.

De bestaande geldleningenportefeuille kent geen leningen meer die in aanmerking komen voor vervroegde aflossing.

Gewaarborgde geldleningen

Bij de gewaarborgde geldleningen staat de gemeente borg voor leningen die door natuurlijke- en rechtspersonen zijn aangetrokken. Het risico voor de gemeente speelt in het geval dat deze instellingen hun verplichtingen tegenover de geldverstrekker niet nakomen. Voor de leningen aan de woningbouwcorporaties is een overeenkomst gesloten met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Alleen als het waarborgfonds niet aan zijn verplichtingen kan voldoen, kan de gemeente worden aangesproken voor betaling van rente en hoofdsom.

Geldnemer	Restant lening per 31 dec. 2023	Borgstelling per 31 dec. 2023
Tertiaire achtervang Oosterpoort Wooncombinatie	84.064.707	20.207.456
Woninghypotheken 50% -(via banken, verzekeringsmij. en pensioenfondsen)	284.392	107.850
Totaal	84.349.099	20.315.306

Heumen heeft in 1995 het verstrekken van gemeentegarantie (Nationale Hypotheekgarantie) aan particulieren ondergebracht bij de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WSW) en hierbij een achtervangpositie ingenomen. Dit houdt in dat wanneer een geldnemer niet aan de hypothecaire verplichtingen kan voldoen de gemeente uiteindelijk aangesproken kan worden. Deze kans is klein omdat eerst het vermogen van de geldnemer (incl. woning) en het WSW worden aangesproken.

Berekening EMU-saldo jaarrekening 2023

Omschrijving (bedragen x € 1.000)		2022 werkelijk	2023 werkelijk	2024 raming
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	4.772	2.760	994
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.490	1.429	1.546
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	1.413	877	701
-4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	3.100	25.200	586
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
+6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	789	0	917
+8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	222	0	1.783
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	2.356	1.626	958
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
+11	Verkoop van effecten: a. Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) b. Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	Nee	Nee	Nee
Berekend EMU-saldo		1.652	- 21.760	2.563

Paragraaf bedrijfsvoering

INLEIDING

Bedrijfsvoering betreft de sturing en beheersing van de ondersteunende processen binnen de organisatie. Op grond van artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording gemeenten (Bbv) informeert het college de raad door middel van de paragraaf bedrijfsvoering over de ontwikkelingen op het terrein van de bedrijfsvoering.

De paragraaf bedrijfsvoering is uitgesplitst in de volgende onderdelen:

- Organisatie
- Beleidscontrole en P&C-cyclus
- Personeel
- Communicatie
- Juridische kwaliteitszorg
- Informatisering en automatisering
- Huisvesting
- Fraude en onregelmatigheden

In programma 3 "Bestuur en organisatie" komen de onderwerpen organisatie, personeel, communicatie en huisvesting ook aan de orde en gaan we in op de resultaten die zijn behaald bij de voorgenomen doelstellingen.

ORGANISATIE

De Strategische Visie "Natuurlijk met iedereen" (vastgesteld in 2021) geeft een beeld van de Heumense samenleving tot 2030. We willen een inclusieve samenleving zijn. Daar zetten we als gemeente vol op in; en we doen daarvoor meer dan onze wettelijke taken als dat nodig is. Daarnaast werken we toe naar een groene gemeente en zijn duurzaamheid en veiligheid belangrijke speerpunten. Hiervoor zijn de wettelijke taken het uitgangspunt. Als gemeente geven we maximale ruimte aan het eigen initiatief van partners en inwoners om bij te dragen aan onze samenleving.

Bestuurlijk en ambtelijk sluiten we aan op deze visie; de visie biedt de kaders voor de gemeentelijke organisatie.

Als vervolg op het verplichte thuiswerken in de corona-tijd, is gewerkt aan een visie op het toekomstig Heumens Werken. Deze visie is met de gehele organisatie opgesteld als uitwerking van de nieuwe hybride situatie van werken op locatie en thuiswerken. De concretisering en uitwerking van deze visie heeft in 2023 vorm gekregen in het vaststellen van een nieuwe sturingsfilosofie voor de organisatie, waarin de visie en missie voor de organisatie zijn geformuleerd.

De organisatievisie: wij zijn dienstbaar aan het bestuur en aan het welzijn van inwoners, bedrijven en partners van de gemeente Heumen. We faciliteren de verbinding tussen onze doelgroepen.

Onze organisatiemissie: we versterken de verbinding tussen bestuur en samenleving van de gemeente Heumen, waarbij we medewerkers de ruimte geven om vanuit eigenaarschap en rolduidelijkheid via korte lijnen hierop de regie te voeren.

Er zijn verder nieuwe kernwaarden uitgewerkt: Wederkerig, Doelgericht en Betrokken. Ze geven richting aan houding en gedrag en geven helderheid over wat medewerkers van elkaar en de organisatie mogen verwachten. Als sluitstuk van de sturingsfilosofie zijn er 8 spelregels geformuleerd over o.a. omgang, fysieke aanwezigheid en taakopvatting.

Vanuit het toekomstig Heumens Werken is in 2023, naast de aandacht voor de organisatiecultuur, het gemeentehuis gemoderniseerd en aangepast aan het hybride en activiteitgericht werken; medewerkers hebben meer faciliteiten hiervoor, zoals concentratieruimtes en ruimtes voor teamsvergaderingen en overleg. In 2024 wordt fase 2 van de ontwikkeling van de huisvesting uitgevoerd, waarbij er verbeteringen worden aangebracht in de publiekszone, in het belang van de dienstverlening aan inwoners.

In het kader van Binden & Boeien zijn verschillende activiteiten opgezet en benut. Voor het werven van een financieel specialist is succesvol gebruik gemaakt van een recruitment bureau, waarbij inzichten zijn verkregen in het anders werven en aandacht voor arbeidsmarkt communicatie. Een andere actie was het houden van organisatiebreed onderzoek naar het werkgeluk binnen de ambtelijke organisatie. Als vervolg op de resultaten zijn workshops gehouden per afdeling om het werkgeluk te vergroten en individuele gesprekken gevoerd met alle medewerkers over hun duurzame inzetbaarheid en ontwikkeling. Dit onderzoek wordt via zogenoemde pulsmetingen (themagerichte onderzoeken) meerjarig en vaker uitgevoerd. Het aspect werkdruk vormt vanuit de cao gemeenten een vast onderdeel hierin.

Als laatste is in 2023 gestart met de voorbereidingen voor een verandering in de organisatiestructuur. Het voornemen is om een compactere organisatiestructuur te ontwikkelen met drie afdelingen en een staf. Het doel van deze verandering is het versterken van de taakvolwassenheid, het samenbrengen van sectoraal beleid en uitvoering onder één afdelingsmanager en het aansluiten op (technische) innovaties binnen de verschillende werkvelden.

BELEIDSCONTROLING EN P&C-CYCLUS

Maandrapportages

In 2023 is eens per twee maanden een financiële rapportage opgesteld. Deze rapportages bestaan uit een financiële rapportage en een overzicht van kengetallen. De budgettaire gevolgen van de maandrapportages zijn vastgelegd in twee raadsbesluiten. De eerste betreft de periode januari t/m juni 2023 en de tweede betreft de periode juli t/m oktober 2023. In de raadsvergaderingen van 21 september 2023 en 14 december 2023 zijn deze raadsvoorstellen door de raad vastgesteld.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het college stelt vanaf 2023 de rechtmatigheidsverantwoording op. De accountant toetst dan alleen nog op de getrouwheid van de jaarrekening. Uitzondering hierop is de controle op de specifieke uitkeringen die worden verantwoord in de SiSa-bijlage. Hierop geeft de accountant, naast een getrouwheidsoordeel, ook een expliciet oordeel over de rechtmatigheid.

Om iets te vinden van de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording zal de accountant alsnog de nodige werkzaamheden moeten verrichten op de rechtmatigheid. Om een goede en getrouwe rechtmatigheidsverantwoording op te kunnen stellen is een degelijke goed gedocumenteerde verbijzonderde interne controle (VIC) noodzakelijk. Hierover heeft aan de voorkant afstemming plaatsgevonden met de accountant over de inrichting van de VIC-werkzaamheden, de scoping en de steekproeven.

Voorheen was het accountantsoordeel over de rechtmatigheid gebaseerd op het voorwaardencriterium. Dit criterium toetst om het college wet- en regelgeving rechtmatig heeft toegepast. Over het misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium en het begrotingscriterium rapporteerde de accountant wel, maar deze criteria wogen niet mee bij het rechtmatigheidsoordeel. Dat is veranderd bij de verschuiving van de rechtmatigheidsverantwoording naar het college. Nu maken deze criteria ook onderdeel uit van de beoordeling van de rechtmatigheid. Met name het begrotingscriterium kan veel impact hebben op de strekking van de rechtmatigheidsverantwoording. Voor Heumen geldt dat op de drie programma's alleen overschrijdingen van lasten en baten en overschrijdingen op baten van toepassing zijn. In de Kadernota rechtmatigheid wordt de volgende definitie gegeven van begrotingsonrechtmatigheid;

Begrotingsonrechtmatigheden: Hiervan is sprake als het College van B&W bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door de gemeenteraad vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt (1), toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves die niet door de gemeenteraad zijn vastgesteld (2) en als bij overschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast (3).

Wat niet tijdig concreet betekent wordt bepaald door de 'spelregels' tussen de Gemeenteraad en het College van B&W over het informeren en vaststellen van begrotingswijzigingen bij overschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot. Deze spelregels zijn veelal in de financiële verordening art. 212 Gemeentewet opgenomen.

Uit vragen aan de commissie BBV blijkt dat overschrijdingen van lasten en overschrijdingen en overschrijdingen van baten niet onrechtmatig zijn, tenzij deze niet tijdig worden gemeld aan de raad. De jaarrekening kan hierbij aangemerkt worden als tijdige melding.

De commissie BBV is niet geheel duidelijk hoe het begrotingscriterium exact moet worden geïnterpreteerd, waardoor de accountantsbranche ook laat in het proces een standpunt heeft ingenomen hoe zij omgaan met het

begrotingscriterium. Uiteindelijk rapporteren zij over de bruto afwijkingen, waarbij zij ook onderschrijdingen van lasten en onder- en overschrijdingen van baten als onrechtmatig zien en rapporteren. Hierdoor heeft het college de conclusie moeten trekken dat de jaarrekening op basis van het begrotingscriterium onrechtmatig tot stand is gekomen. Omdat het hier om acceptabele afwijkingen gaat zijn, is er netto geen onrechtmatigheid.

Verklaring onrechtmatigheden

In de rechtmatigheidsverantwoording zijn de volgende afwijkingen vastgesteld.

Rechtmatigheidsverantwoording				
bevindingen verantwoording				
Criterium & aard		Bruto onrechtmatig	Geaccepteerd	Netto onrechtmatig
Begrotingscriterium				
	Overschrijding lasten programma's	Geen bevindingen	n.v.t.	-
	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	Geen bevindingen	n.v.t.	-
	Ongeautoriseerde reservemutaties	Geen bevindingen	n.v.t.	-
	Onderschrijding van lasten, welke tijdig via de jaarstukken aan de raad worden gemeld en verklaard	1.117.408	1.117.408	-
	Onderschrijding van baten welke tijdig via de jaarstukken aan de raad worden gemeld en verklaard	260.963	260.963	-
	Overschrijding van baten welke tijdig via de jaarstukken aan de raad worden gemeld en verklaard	897.619	897.619	-
Totaal begrotingscriterium		2.275.990	2.275.990	-
Voorwaardencriterium				
	Geen bevindingen			
Totaal voorwaardencriterium		-	n.v.t.	-
M&O criterium				
	Geen bevindingen			
Totaal M&O criterium		-	n.v.t.	-
TOTAAL		2.275.990	2.275.990	-

De onderschrijdingen op de lasten en overschrijdingen op de baten wijken weliswaar af van de door de raad vastgestelde tolerantiegrens van 1% van de lasten, maar zijn pas onrechtmatig wanneer deze niet tijdig worden gemeld aan de raad. Overschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van baten boven de tolerantiegrens van 1% van de lasten zijn per definitie wel onrechtmatig. In artikel 12 van de financiële verordening is bepaald in welke gevallen een begrotingsonrechtmatigheid acceptabel is. Bijvoorbeeld bij een overschrijding bij een open einde regeling.

Budgetafwijkingen worden zo snel mogelijk via de maandrapportages aan de raad gemeld en bijgesteld. Na de oktoberrapportage die in december door de raad wordt vastgesteld is er geen mogelijkheid meer om de begroting te wijzigen. De jaarrekening geldt als tijdige rapportage aan de raad. Omdat alle afwijkingen acceptabele afwijkingen zijn is er netto geen onrechtmatigheid om in deze paragraaf toe te lichten. De budgetverschillen worden vanaf pagina 38 per programma nader toegelicht in het hoofdstuk Financiële analyse programma 1 tot en met 3.

PERSONEEL

Gemeente Heumen wil een aantrekkelijke werkgever zijn. De voor de organisatie gewenste ontwikkelingen zoals genoemd onder het kopje organisatie, vertalen we door bij de uitvoering van het personeelsbeleid van de gemeente Heumen. In de huidige krappe arbeidsmarkt vragen de thema's m.b.t. het binden en boeien van medewerkers extra aandacht.

Accenten

Voor 2023 legden we in de begroting de volgende accenten:

- Ontwikkeling van medewerkers; dit staat jaarlijks op de agenda. We werken o.a. aan communicatievaardigheden en aan de kerncompetenties samenwerken, politiek bestuurlijke sensitiviteit en ontwikkelingsgerichtheid. Doordat medewerkers meer thuis werken zijn met name de betrokkenheid bij de organisatie en het versterken van de onderlinge verbinding belangrijke aandachtspunten.
- Duurzame inzetbaarheid: we bevorderen dat medewerkers gezond en gemotiveerd blijven en beschikken over goede kennis en vaardigheden. Op basis van onze risico-inventarisatie (RI&E) wordt in 2023 uitvoering gegeven aan het plan van aanpak.
- Binden en boeien van medewerkers(zie hiervoor ook programma 3, Toekomst van Heumens werken).

Uitvoering

- In het belang van hun ontwikkeling hadden medewerkers ook in 2023 de beschikking over een digitaal opleidingsplatform, zodat ze konden kiezen uit een groot aanbod aan kennis- en vaardighedenontwikkeling, op een zelfgekozen moment. Dit platform is aanvullend op de opleidingsmogelijkheden die de gemeente al te bieden heeft. Gemeentebreed konden medewerkers deelnemen aan trainingen op het gebied van begrijpelijk schrijven, de omgevingswet en het werken in een politiek bestuurlijke omgeving. Deze laatste werd gegeven door de gemeentesecretaris en de griffier en wordt in 2024 herhaald. Verder is er o.a. aandacht besteed aan het belang van informatieveiligheid, zowel gericht op alle medewerkers en specifiek op nieuwe medewerkers. Daarnaast wordt in ontwikkelgesprekken jaarlijks aandacht besteed aan de benodigde vaardigheden en competenties voor de eigen functie en voor het werken in een politiek bestuurlijke omgeving.
- In 2023 een organisatieontwikkelingstraject in gang gezet. Onderdeel hiervan was een medewerkersonderzoek naar het werkgeluk/werkplezier van medewerkers; als vervolg hierop zijn de resultaten gemeentebreed gepresenteerd, zijn er workshops georganiseerd en individuele gesprekken gevoerd. In 2023 is in april een maand van de vitaliteit georganiseerd met diverse inspirerende, energiegeevende en informatieve activiteiten en workshops. Verder zijn er voor medewerkers trainingen gegeven voor het omgaan met ongewenst gedrag en heeft de BHV een bijscholing gevolgd. Het voor 2023 beoogde PMO (preventief medisch onderzoek) is verplaatst naar 2024 i.v.m. de hoeveelheid bijkomende werkzaamheden in 2023. Het tijd- en plaatsafhankelijk werken heeft verder vorm gekregen in de organisatie. Er is uitvoering gegeven aan het nieuwe huisvestingsconcept. We ondersteunen hiermee het hybride werken en ook de werk-privébalans van medewerkers.
- In 2023 is een werkgroep 'binden en boeien' aan de slag gegaan met de mogelijkheden om meer betrokkenheid van medewerkers te stimuleren. Er is gekeken naar het zogenaamde laaghangend fruit, zoals de extra inzet op werving en selectie en de onboarding van nieuwe medewerkers in de organisatie (inzet van een 'buddy', 100-dagengesprek, fietstocht door de gemeente, meer aandacht voor ontwikkeling). Aanvullend is er ook gekeken naar verbetering van arbeidsvoorwaarden als een regeling reiskostenvergoeding woon-werkverkeer, een gesprek met een pensioenadviseur.

Formatie

In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van de formatie weergegeven.

Formatie	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022	Raming 2023	Werkelijk 2023
	Fte	Fte	Fte	Fte
Totaal¹	110,89	112,97	113,02	113,76

¹ Dit is de vaste formatie, stand van zaken per eind van het betreffende jaar.

De omvang van de formatie is altijd enigszins in beweging door het jaar heen. Verschuivingen worden bijvoorbeeld veroorzaakt door bezuinigingen, toename van formatie voor nieuwe taken en ontwikkeling van functies. De formatie is toegenomen met 0,79 fte t.o.v. eind 2022. Dit is een saldo van toegenomen en afgenomen formatie op diverse functies. Er heeft o.a. uitbreiding plaatsgevonden voor de functie jeugdconsulent, de wet open overheid en beheer geo-informatie.

Personeelsbudget

In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van het personeelsbudget (P-budget) weergegeven:

P-budget	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022	Raming 2023	Werkelijk 2023
totaal (€)	8.487.896	8.762.462	9.034.194	9.642.975

Het P-budget bestaat uit salariskosten (salarissen, sociale lasten, tussentijdse cao-verhogingen). Ook zijn de kosten voor inlening meegenomen, in verband met tijdelijke invulling van vaste formatie en vervanging van langdurige ziekte.

De raming die in de oorspronkelijke begroting 2023 is opgenomen, bedraagt € 9.034.194.

De hogere kosten worden met name veroorzaakt door een in 2023 doorgevoerde CAO-aanpassing van ca. 5%; dit betekent voor 2023 in totaal ca. € 450.000 extra loonkosten. Daarnaast is voor vervanging van ziekteverzuim via de stelpost "ziektevervangings" een bedrag van € 220.000 ingezet. Voor de cao verhoging en het ziekteverzuim zijn in 2023 P-budgetten bijgeraamd.

Voor 2023 bestaat 8,9% van het totale personeelsbudget (€ 855.821) uit de inzet van tijdelijke medewerkers (inhuur). In 2022 was 6,3% van het totale personeelsbudget besteed aan inhuur van tijdelijke medewerkers. Landelijk is de inhuur van externe krachten de laatste jaren opgelopen tot gemiddeld 17% van de salariskosten (VNG). De omvang van de externe inhuur is een gevolg van onder meer de huidige krapte op de arbeidsmarkt.

Naast de inhuur op het budget voor vaste formatie zijn er ook mensen ingehuurd voor diverse projecten, zoals de invoering omgevingswet, plan "kanaalzone Malden", plan "Zilverberg Overasselt", plan "de Schoren Malden" en "Centrumplan Malden". Het gaat hierbij om een bedrag van € 456.235.

COMMUNICATIE

Externe communicatie

De externe communicatie ondersteunt de beleidsdoelstellingen van de gemeente. Communicatie draagt voor een belangrijk deel bij aan het kenbaar en zichtbaar maken van de dienstverlening aan onze inwoners en de ontwikkelende rol van de gemeentelijke overheid. Participatie en communicatie gaan hand in hand. Dit vraagt van de hele organisatie om naar buiten te treden en contact te maken op een open en voor alle inwoners toegankelijke wijze. Het ontwikkelen van de gemeentelijke communicatie vraagt om een blijvende focus. Het team communicatie adviseert en ondersteunt bestuur en medewerkers bij de communicatie naar inwoners en pers.

In 2023 hebben we voor onze communicatie naast de continue communicatie via website, gemeentepagina, sociale media en digitale nieuwsbrief ingezet op toegankelijk taalgebruik (B1 niveau). Een deel van de medewerkers heeft een schrijftraining gevolgd en alle medewerkers hebben toegang gekregen tot een schrijftool waarmee eigen teksten kunnen worden gecheckt.

Daarnaast zijn inwoners over belangrijke gemeentelijke thema's extra geïnformeerd via diverse kanalen waaronder de Topic, flyers of wijkgerichte communicatie, o.a. over verkiezingen, geldproblemen, digitale dienstverlening, veiligheid (samenwerken aan een veilig buitengebied) en duurzaamheid.

In programma 3 is toegelicht welke acties zijn ondernomen voor de bij de begroting opgenomen communicatiedoelstellingen.

Interne communicatie

Met interne communicatie dragen we er zorg voor dat medewerkers op de hoogte zijn van de bestuurlijke keuzes en van ontwikkelingen in de organisatie. Ook vinden we het van belang dat medewerkers hun inbreng kunnen hebben in de organisatie. Goede interne communicatie leidt tot betere samenwerking en ondersteunt tevens de externe communicatie.

In 2023 is er veel aandacht geweest voor de organisatieontwikkeling; medewerkers namen deel in verschillende werkgroepen, gericht op: de vernieuwde huisvesting, het binden en boeien van medewerkers en de organisatievisie.

Via HI! (intranet) delen medewerkers informatie en kennis met de gehele organisatie en/of in groepen. Daarnaast wordt op het intranet relevante informatie uit de organisatie gedeeld.

Afstemming, kennisdeling en informeel contact vond verder door het jaar heen met name plaats in enkele organisatiebrede bijeenkomsten met bijvoorbeeld een opruimcoach, en over 'ik weet je wachtwoord' , bij het reguliere werkoverleg en individueel in werk- en ontwikkelgesprekken, bijvoorbeeld n.a.v. het medewerkersonderzoek.

JURIDISCHE KWALITEITSZORG

Jaarlijkse werkzaamheden

De meeste activiteiten die zijn uitgevoerd in 2023 in het kader van de juridische kwaliteitszorg zijn reguliere werkzaamheden zoals commissie bezwaarschriften, klachtenbehandeling, publicatie van lokale wetgeving, controle op de regelingenbank voor onze lokale wetgeving, op collegevoorstellen en op het contractregister. Bestuur en medewerkers zijn ondersteund door de jurist algemene juridische zaken en de juridisch controller. Een aantal ondersteuningsvragen heeft veel inzet gevraagd vanuit juridische zaken, zoals de advisering rondom de procedure bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM) over het sportcentrum Malden en de opvang van Oekraïners.

Kwaliteitsaudit collegevoorstellen

Jaarlijks houden de controller bedrijfsvoering en de juridische controller een audit om de (juridische) kwaliteit van de collegevoorstellen in de organisatie te verbeteren. Daarbij wordt vooral gekeken naar de integraliteit, rechtmatigheid, formulering en volledigheid van de collegevoorstellen en de raadsvoorstellen. De jaarlijkse audit in 2023 bestond uit een bestuurderstevredenheidsonderzoek bij de collegeleden.

Juridische kennisontwikkeling

De training 'Gemeentewet en Algemene wet bestuursrecht voor dummies' die intern is ontwikkeld, is in 2023 opnieuw aangeboden aan medewerkers van de gemeente. Deze training is gericht op kennisontwikkeling en bewustwording van de juridische aspecten in het werk bij de gemeente.

Mandaatbesluit

Er is in 2023 gewerkt aan de actualisering van het Mandaatbesluit. Gelet op de ontwikkelingen rondom de invoering van de omgevingswet loopt dit door in 2024 en zal in dat jaar de besluitvorming hierover plaatsvinden.

Ontwikkeling wetgeving

- De wet open Overheid (Woo) wordt sinds 2022 gefaseerd ingevoerd en is gericht op 'openbaar tenzij'. Een projectgroep werkte in 2023 aan de implementatie van de wet.
- De Wet digitale overheid (Wdo) werd per 1 juli 2023 van kracht en ook deze wet wordt gefaseerd ingevoerd. In 2023 is gestart met de implementatie van de wet. De wet heeft als doel het regelen van veilig en betrouwbaar kunnen inloggen voor inwoners en bedrijven bij de (semi-)overheid. De wet stelt daarnaast open standaarden verplicht. Nederland implementeert met de wet de EU-richtlijn over toegankelijkheid van overheidswebsites en apps.

INFORMATISERING EN AUTOMATISERING

Informatisering en automatisering

We geven invulling aan een realistische en gezonde ambitie en visie op het gebied van informatievoorziening zoals opgesteld in het informatiebeleidsplan, Digitale agenda 2020-2024.

In het samenwerkingsverband ICT Rijk van Nijmegen (iRvN), passen we zoveel mogelijk standaarden toe en maken gebruik van landelijke generieke voorzieningen, zoals de Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur (GGI), om zo zorg te dragen voor veilige en betrouwbare ICT-voorzieningen. Ook wordt aangesloten bij landelijke aanbestedingen en wordt tevens de samenwerking opgezocht met regiogemeenten waar dit kan.

Voorbeelden van projecten m.b.t. informatisering in 2023

- Regionale aanschaf en implementatie nieuwe veilig mailen oplossing en anonimiseringstool i.v.m. Wet Open Overheid
- Overgang applicaties naar de Cloud, zoals de applicaties voor de personeelsadministratie en het afsprakensysteem
- Noodzakelijke technische updates (Oracle en Windows)
- Nieuw betaalsysteem voor burgerzaken
- Overbrengen bouwtekeningen e-depot voor digitale archivering
- Actualisatie en opstellen van informatiebeleidsplan 2024-2027 en informatiebeveiligingsbeleid 2024-2028

Projecten m.b.t. huisvesting

In relatie tot de nieuwe huisvesting zijn een aantal projecten in gang gezet en gerealiseerd in 2023. De beveiligde zone van het gemeentehuis is herzien en hiervoor is nieuwe software en hardware aangeschaft. Hiermee kan de gemeente de beveiligde zone beter afschermen van het publieke gedeelte. Ook zijn in 2023 de hybride werkplekken uitgebreid en zijn de vergaderruimtes voorzien van nieuwe audio- visuele apparatuur.

Informatiebeveiliging en privacy

Het belang van een veilige en beschikbare digitale overheid neemt in deze tijd alleen maar toe. Inwoners moeten te allen tijde op kunnen vertrouwen dat de overheid alles in het werk stelt om te voorkomen dat vertrouwelijke informatie in verkeerde handen valt en om te voorkomen dat de bedrijfscontinuïteit wordt verstoord. Maar ook dat persoonlijke informatie veilig is bij onze organisatie en dat wij deze informatie alleen conform de richtlijnen van de AVG en andere wetgeving gebruiken, met voor informatiebeveiliging als basis het normenkader de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

De jaarlijks terugkerende ENSIA (landelijke audit informatiebeveiliging) hebben we in 2023 over het jaar 2022 met een positief resultaat afgerond. Daarnaast is er onderzoek gedaan naar ons interne autorisatiebeheer en de aanbevelingen worden in 2024 opgepakt.

Regionaal zetten we in samenwerking met iRvN en de deelnemende gemeenten ons in om onze ICT- infrastructuur zo veilig mogelijk te maken en te houden en stellen we waar kan regionale procedures op. Zo is in 2023 het regionale wachtwoordenbeleid aangescherpt en is de beveiliging van ons netwerk getest via een terugkerend evenement "Hack Nijmegen" door studenten van de Radboud Universiteit. Daarnaast is de fysieke beveiliging van het gemeentehuis uitgetest door middel van een Mystery Guest onderzoek.

Tot slot een terugkerend essentieel thema in het jaarplan informatiebeveiliging en privacy is bewustwording. Zo zijn er richtlijnen opgesteld voor het gebruik van AI en is er een gastspreker geweest over Cybercrime en het belang van sterke wachtwoorden. Ook is er een E-learning over informatiebeveiliging en privacy gelanceerd en door het MT verplicht gesteld voor alle (nieuwe) medewerkers. Daarnaast zijn in 2023 diverse aanbevelingen opgevolgd, zo werd er in verschillende teams kopieën van ID-bewijzen gemaakt en bewaard, terwijl hier geen wettelijke grondslag voor was. Werkprocessen zijn aangepast zodat deze documenten niet meer bewaard worden en heeft het college besloten dat "niet openbare informatie, met inbegrip van persoonsgegevens, per direct, niet meer in papieren vorm buiten het gemeentehuis gebracht mag worden."

Informatiebeheer

Ook in 2023 hebben we het zaaksysteem, Djuma, doorontwikkeld. Djuma ondersteunt veel processen in de organisatie en bijna alle medewerkers van onze organisatie maken gebruik van dit systeem voor het beheren van documenten en informatie.

Tevens zijn we doorgegaan met de sanering van het oude archiefsysteem, Corsa, zodat oude informatie beter terug te vinden is, tijdig wordt vernietigd of overgebracht naar de archiefplaats in Nijmegen.

Het project om de bouwdoSSIERS te digitaliseren is in 2023 zo goed als afgerond. De doSSIERS zijn in het e-depot (digitaal archief) van het Regionaal archief Nijmegen (RAN) geplaatst.

We hebben hiernaast het archief van 1990-1999 overgebracht naar de archiefplaats in Nijmegen.

Tot slot hebben we gezorgd dat de processen en sjablonen voor de Omgevingswet zijn ingericht in zaaksysteem Djuma.

HUISVESTING

In 2023 zijn zogenaamde quick wins uitgevoerd, waarbij de werkruimtes zijn aangepast ter ondersteuning van hybride werken en samenwerken. Er is een open pantry gecreëerd op de 2^e etage, er zijn in de vides geluidswerende maatregelen genomen in de vorm van plantenbakken. Er zijn overlegruimten en spreekkamers bijgemaakt en ingericht met nieuw meubilair en audiovisuele middelen. De beveiligde zone (werkruimte) is voorzien van nieuwe software en hardware voor toegangscontrole en er zijn teams/belruimten gecreëerd en ingericht.

VOORKOMEN VAN FRAUDE, MISBRUIK, ONEIGENLIJK GEBRUIK EN OVERIGE ONREGELMATIGHEDEN

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heumen is zich bewust van inherente risico's van fraude die, zowel intern als extern, worden gelopen bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken. Het college heeft in 2023 een frauderisicoanalyse opgesteld om de risicogebieden te identificeren en bewustwording te creëren. Vanuit de bedrijfsvoering is er verhoogde aandacht voor de inrichting van onze administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) ten aanzien van de geïdentificeerde risicogebieden en tevens worden de relevante geldstromen/processen betrokken in de verbijzonderde interne controles (VIC) die gedurende het jaar worden uitgevoerd.

Stakeholders van de gemeente moeten er op kunnen vertrouwen dat wij op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. De gemeente beschikt over een uitgebreid scala aan zogenaamde soft controls. Iedere medewerker van de gemeente Heumen legt bij indiensttreding een ambtseed of ambtsbelofte af en overlegt een verklaring omtrent gedrag. Daarnaast beschikt Heumen over vastgestelde regeling en gedragscodes, onder andere op het gebied van nevenwerkzaamheden en financiële belangen, welke openbaar beschikbaar zijn. De gemeente Heumen beschikt daarnaast over een regeling melden vermoeden misstanden en in de organisatie is een vertrouwenspersoon en meldpunt ingesteld waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld.

Onze (financiële) processen en systemen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheidingen, zogenaamd hard controls. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en/of zelfstandig toegang heeft tot activa.

Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteert het risico dat management of directie maatregelen doorbreekt en het risico van samenspanning tussen medewerkers. Transparante besluitvorming, de governance structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen dragen er toe bij dat onregelmatigheden worden gesignaleerd.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy heeft een hoge prioriteit.

Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging. Daarnaast beoordelen de security en privacy officer de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst, zowel intern, maar ook extern vanuit de sector. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Conclusie

Het college is van mening dat, met alle analyses en getroffen beheersingsmaatregelen, de risico's met betrekking tot een beheerste en integere bedrijfsvoering inzichtelijk zijn en op een adequate wijze aandacht krijgen.

Paragraaf lokale heffingen

ALGEMEEN

Hieronder treft u een overzicht aan van de onderdelen die de paragraaf lokale heffingen volgens artikel 19 van de financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) dient te bevatten:

- Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- De gerealiseerde opbrengsten per lokale heffing;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- Een aanduiding van de lokale belastingdruk;
- Het kwijtscheldingsbeleid.

In deze paragraaf zullen wij nader op de verschillende onderdelen ingaan.

BELEID LOKALE HEFFINGEN

Op grond van de Gemeentewet heeft de gemeente de mogelijkheid belastingen en rechten te heffen. Deze mogelijkheid is in het leven geroepen om de gemeente te voorzien van eigen inkomsten. Een eigen lokaal belastinggebied van voldoende omvang is van essentieel belang voor de financiële zelfstandigheid van gemeenten.

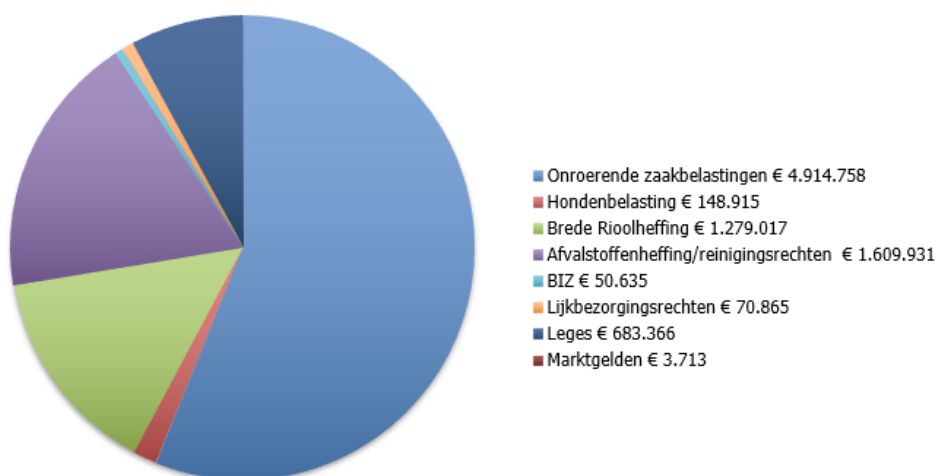
In de situatie van de gemeente Heumen worden de volgende belastingen en rechten geheven:

- Onroerende zaakbelastingen;
- Hondenbelasting;
- Brede rioolheffing;
- Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten;
- BIZ (Bedrijven investeringszone)
- Marktgeden;
- Lijkbezorgingsrechten;
- Leges.

We onderscheiden opbrengsten als algemene dekkingsmiddelen (belastingen) en opbrengsten die direct dienen ter dekking van gemaakte kosten (rechten). Tot de eerste categorie behoren de onroerende zaakbelastingen en hondenbelasting. De overige belastingen en rechten behoren tot de tweede categorie, ook wel bestemmingsheffingen genoemd.

OPBRENGSTEN LOKALE HEFFINGEN

In onderstaand cirkeldiagram zijn de opbrengsten van de verschillende belastingen en rechten in 2023 weergegeven. De opbrengsten van de gemeentelijke belastingen en heffingen 2023 bedragen € 8.761.200.

ONROERENDE ZAAKBELASTINGEN

Algemeen

Onder de naam onroerende zaakbelastingen (OZB) worden twee directe belastingen in het geval van niet-woningen geheven: een gebruikersbelasting en een eigenarenbelasting. Als onroerende zaken in hoofdzaak tot woning dienen wordt alleen een eigenarenbelasting geheven.

Tarieven

Voor de heffing van de onroerende zaakbelastingen 2023 is uitgegaan van de waarde op 1 januari 2022. De heffing heeft plaatsgevonden op grond van een percentage van de WOZ-waarde, dat per 1 januari 2022 is vastgesteld. De ontwikkeling van de OZB tarieven in de periode van 2019 tot en met 2023 ziet er als volgt uit:

	2019	2020	2021	2022	2023
Tarief eigenaren woningen	0,1717%	0,1594%	0,1542%	0,1407%	0,1249%
Tarief eigenaren niet-woningen	0,3118%	0,3097%	0,3504%	0,3581%	0,3640%
Tarief gebruikers niet-woningen	0,2351%	0,2331%	0,2658%	0,2758%	0,2804%

De percentages hebben betrekking op de WOZ-waarde.

Opbrengsten

De opbrengsten van de onroerende zaakbelastingen 2019 tot en met 2023 zijn in onderstaand overzicht gespecificeerd weergegeven naar OZB eigenaren en OZB gebruikers.

	2019	2020	2021	2022	2023
OZB eigenaren woningen/niet woningen	4.079.664	4.099.404	4.305.896	4.337.437	4.368.181
OZB gebruikers niet woningen	449.101	434.129	538.201	517.392	546.577
Totaal opbrengsten OZB	4.528.765	4.533.533	4.844.097	4.854.829	4.914.758
Toe-/afname opbrengst	+0,35%	+0,11%	+6,85%	+0,22%	+1,23%

HONDENBELASTING

Algemeen

De hondenbelasting is een algemene belasting, waarvan de opbrengst ten goede komt aan de algemene middelen. Bij de invoering van de belasting in 1994 heeft de gemeente er voor gekozen de opbrengst uit de hondenbelasting aan te merken als algemeen dekkingsmiddel.

Tarieven

De gemeente Heumen kent een tarief per hond (ongeacht het aantal) en een kenneltarief. Onderstaande tabel geeft een weergave van de ontwikkeling van de tarieven in de periode van 2019 tot en met 2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Tarief per hond	€ 80,00	€ 81,20	€ 90,80	€ 92,15	€ 94,35
Kenneltarief	€ 344,00	€ 349,15	€ 390,60	€ 396,45	€ 405,95

Opbrengsten

De opbrengsten betreffende de belasting voor honden en kennels bedragen over 2023 € 148.915.

BREDE RIOOLHEFFING

Algemeen

Het tarievenbeleid voor de heffing van de riolrechten is vastgesteld door de raad met de vaststelling van het Gemeentelijk Rioleringsplan. Vanaf 2010 mogen gemeenten echter geen riolrechten meer heffen. Onder de naam "brede riolheffing" wordt belasting geheven van degene die bij het begin van het belastingjaar het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een eigendom, dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering.

Beleid ten aanzien van het riolrecht:

- Kostendekkend te heffen waarbij de compensabele BTW, conform de richtlijnen, als kostenpost opgenomen wordt.
- De lasten uit nieuwe investeringen pas in het tarief op te nemen nadat de investering is gerealiseerd.

Opbrengsten

De opbrengsten brede riolheffing bedragen over 2023 € 1.279.017.

Kosten

De kosten brede riolheffing bedragen over 2023:

Omschrijving kosten	Bedrag
Reiniging openbare ruimte (straatgoten en bladruimen)	130.302
Waterhuishouding	48.506
Kapitaallasten	301.777
Interne uren doorbelasting	138.158
Onttrekking bestemmingsreserve riolering egalisatie tarieven	-36.035
Energie	90.370
Kolken	50.380
Onderhoud rioolstelsel	173.195
Drukriolering	121.990
Beleidsadvisering	47.526
Uitvoeringskosten belastingsamenwerking	42.703
BTW compensatiefonds	214.667
Dotatie voorziening (sluitpost)	-44.522
Totaal	1.279.017

Tarieven

De ontwikkeling van de riolheffing ziet er in de periode van 2019 tot en met 2023 als volgt uit:

	2019	2020	2021	2022	2023
Tarief per perceel	€ 159,85	€ 159,85	€ 159,85	€ 159,85	€ 163,35

De baten en lasten van de instandhouding van het rioleringsstelsel alsmede de exploitatie hiervan worden afgewikkeld via het rioleringsfonds. Dit fonds wordt beschouwd als een egalisatiefonds en de stand van het fonds fluctueert met de baten en lasten.

Kostendekkendheid

Taakveld	Omschrijving	Kosten	Toerekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkendheid
2.1	Verkeer en vervoer	129.616	686	130.302		
5.7	Openbaar groen	45.607	2.898	48.505		
7.2	Riolerings	1.054.883	45.327	1.100.210	1.279.017	
	Totaal	1.230.106	48.911	1.279.017	1.279.017	100%

Bij de vaststelling van de begroting is het uitgangspunt bij de tariefstelling, dat 100% kostendekkendheid wordt gerealiseerd. De totale werkelijke uitgaven voor riolbeheer, watergangen en straatgoten vegen zijn in 2023 echter afgerond € 135.000 lager uitgevallen.

Belangrijkste oorzaak:

- Lagere kosten rioolbeheer omdat er het afgelopen jaar onvoldoende capaciteit beschikbaar was om onderhoud 2023 uit te kunnen voeren. Initiatieven van derden hebben voorrang gekregen.
- Lagere kosten straatgoten vegen door lagere advieskosten en kosten verwerking afval
- Lagere kosten watergangen door minder kosten slotenmaaisel

De onderuitputting van € 135.000 op de kosten riolering en watergangen wordt zoals gebruikelijk extra gedoteerd c.q. minder onttrokken aan de voorziening onderhoud rioleringsstelsel zodat het geheel 100% kostendekkend is.

AFVALSTOFFENHEFFING EN REINIGINGSRECHTEN

Algemeen

Ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het beheer van huishoudelijke afvalstoffen (GFT-, rest- en grof huisafval) heeft de gemeente op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer een afvalstoffenheffing ingesteld. De afvalstoffenheffing kan niet worden geheven voor de inzameling van bedrijfsafvalstoffen, ook al kunnen deze qua samenstelling vergelijkbaar zijn met huishoudelijke afvalstoffen. Hiervoor wordt in de gemeente Heumen op grond van artikel 229, eerste lid onderdelen a en b, een reinigingsrecht geheven.

De belasting voor de afvalstoffenheffing wordt gebaseerd op het daadwerkelijk gebruik van een perceel waarvoor de gemeente een inzamelplicht voor huishoudelijke afvalstoffen heeft. Bij de reinigingsrechten is het gebruik maken van de dienst die de gemeente verricht belastbaar. In de jaren '70 van de vorige eeuw is de afvalstoffenheffing ingevoerd om heffing mogelijk te maken ook als geen gebruik werd gemaakt van de gemeentelijke inzameldienst, maar de gemeente haar inzamelplicht ten aanzien van het perceel wel nakwam.

Opbrengsten

De opbrengsten afvalstoffenheffing en reinigingsrechten bedragen over 2023 € 1.609.931.

Kosten

De kosten afvalstoffenheffing en reinigingsrechten bedragen over 2023:

Omschrijving kosten	Bedrag
Inzameling en verwerking	576.441
Kosten milieustraten	255.775
Beheer en infovoorziening	174.080
Interne uren doorbelasting afvalbeheer	123.584
Kapitaallasten	37.158
Uitvoeringskosten belastingsamenwerking	42.703
Zwerfvuil reiniging openbare ruimte	78.232
Kosten kwijtschelding gemeentelijke belastingen	41.253
BTW compensatiefonds	260.000
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing (sluitpost)	20.705
Totaal	1.609.931

Kostendekkendheid

Taakveld	Omschrijving	Kosten	Toerekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkendheid
2.1	Verkeer en vervoer	67.350	10.882	78.232		
6.3	Inkomensregelingen	41.253		41.253		
7.3	Afval	1.453.635	36.811	1.490.446	1.609.931	
	Totaal	1.562.238	47.693	1.609.931	1.609.931	100%

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de opbrengsten de kosten 100% dekken. Wel is er een bedrag van € 20.705 toegevoegd aan de egalisatiereserve (er was een onttrekking geraamd van € 22.000).

Het voordeel op de kosten en opbrengsten komt met name door:

- De kosten inzameling en beheer en infovoorziening waren lager dan begroot (ca. € 9.000). Dit betrof met name de kosten inzameling kringloop die lager was dan geraamd.
- De vergoedingen vanuit het afvalfonds waren ruim € 20.000 hoger dan geraamd.
- De kosten kwijtschelding waren ca. € 9.000 lager dan geraamd.
- De opbrengsten afvalstoffenheffing waren € 5.000 hoger.

Door deze voordelen kon er worden toegevoegd aan de egalisatievoorziening i.p.v. een onttrekking.

Dekking van de kosten van afvalbeheer vindt plaats via de afvalstoffenheffing. Bij de berekening van het tarief voor 2023 was uitgegaan van een kostendekking van 100%. De egalisatievoorziening kan worden gebruikt bij tegenvallers op het gebied van afvalbeheer waardoor de 100% kostendekking gehandhaafd kan blijven.

BEDRIJVEN INVESTERINGSZONE (BIZ)

Algemeen

Onder de naam BIZ-bijdrage wordt een directe belasting geheven van eigenaren en gebruikers ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten in de openbare ruimte en op internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid of de veiligheid in de bedrijveninvesteringzone of de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de bedrijveninvesteringzone. De verordeningen zijn van toepassing op het gebied van het Winkelcentrum Malden en de Hema.

Tarieven

De BIZ-bijdrage voor de gebruikers is ingesteld voor een periode van 5 jaar (2022 – 2026). In de raadsvergadering 6 oktober 2022 heeft uw raad ingestemd met een nieuwe BIZ verordening eigenaren voor de periode van 3 jaar (2023 – 2025). De BIZ-bijdrage bedraagt voor zowel eigenaren als gebruikers 0,15% van de WOZ waarde, met dien verstande dat per belastingobject een bedrag zal worden geheven van ten minste € 150,- en ten hoogste € 750,-.

Kostendekkendheid

De kosten van de extra belastingheffing betreffen de uitvoeringskosten (perceptiekosten) van Munitax en interne ambtelijke uren (kosten 2023: € 3.288). De BIZ opbrengst bedraagt over 2023 € 50.635. Deze is uitgekeerd als subsidie aan de stichting.

MARKTGELDEN

Algemeen

Deze heffing van rechten betreft het gebruik van enig gedeelte van openbare gebouwen, terreinen, pleinen of straten, die door ons voor het houden van markten zijn aangewezen.

Kosten

De kosten met betrekking tot de marktgeldden van de weekmarkt Malden (inclusief de ambtelijke uren ad. € 2.913 en overhead) bedragen over 2023 € 5.011.

Opbrengsten

De opbrengsten met betrekking tot de marktgeldden van de weekmarkt Malden bedragen over 2023 € 3.713.

Kostendekkendheid

Taakveld	Omschrijving	Kosten	Toerekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkendheid
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3.228	1.783	5.011	3.713	74,1%

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de opbrengsten de kosten voor 74,1% dekken.

LIJKBEZORGINGSRECHTEN

Algemeen

Onze gemeente heft rechten voor het gebruik van de begraafplaats en voor het verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Kosten

In het onderstaande overzicht zijn op hoofdlijnen de gemaakte kosten van de lijkbezorging en het onderhoud van de begraafplaats voor 2023 weergegeven.

Kosten inzake het begraven en bijzetten columbarium	€	12.064
Onderhoud en instandhouding begraafplaats	€	20.351
Kapitaallasten	€	5.694
Urentoerekening incl. overhead	€	45.796
Totaal kosten lijkbezorging	€	83.905

Tarieven

Uitgangspunt voor de exploitatie van de begraafplaats betreft de kostendekkendheid. Dit houdt in dat alle lasten dienen te worden opgebracht met de te verwachten baten.

Opbrengsten

De opbrengsten lijkbezorgingsrechten bedragen over 2023 € 70.865.

Kostendekkendheid

Taakveld	Omschrijving	Kosten	Toerekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkendheid
7.5	Begraafplaatsen	73.815	10.090	83.905	€ 70.865	84,5%

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de opbrengsten de kosten voor 84,5% dekken. Er zijn in 2023 minder begrafenissen geweest dan vooraf geraamd.

LEGES

Algemeen

Leges kunnen worden geheven voor door het gemeentebestuur geleverde diensten. Deze diensten kunnen enerzijds van zuiver administratieve aard zijn zoals het verlenen van vergunningen, afgeven van bewijzen, en anderzijds kunnen de diensten bestaan uit onderzoek, controle en soortgelijke maatregelen in het belang van de betrokkene.

Kostendekkendheid

De tarieventabel voor de heffing van leges is opgebouwd uit 3 titels:

- Algemene dienstverlening
- Dienstverlening vallend onder bouwen, milieu en leefomgeving
- Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijnen.

Volgens artikel 229b van de Gemeentewet mogen de geraamde baten de geraamde lasten niet overstijgen. Per titel van de tarieventabel van de legesverordening wordt in onderstaande overzichten aangegeven in welke mate de geraamde lasten worden betrokken in de heffing van leges. De opslag voor kosten van overhead is uitsluitend toegepast op de directe personeelskosten.

Algemene dienstverlening

	Omschrijving	Kosten	% in heffing	Bedrag in heffing	Toe-rekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkend heid
0.2	Burgerzaken	391.865	40%	156.097	38.545	194.642	199.131	
1.2	APV vergunningverlening	70.079	9%	6.307	3.652	13.032	4.998	
2.1	Kabels en leidingen	35.764	68%	24.364	11.239	43.029	29.538	
6.2	Gehandicaptenparkeerkaart	129.747	6%	7.637	3.721	14.227	3.820	
	Totaal	627.455		194.405	57.157	264.930	237.487	94,4%

Dienstverlening vallend onder bouwen, milieu en leefomgeving

	Omschrijving	Kosten	% in heffing	Bedrag in heffing	Toe-rekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkend heid
8.1	Ruimtelijke ordening	416.476	4%	32.905	12.492	45.397		
8.3	Wonen en bouwen	517.772	98%	506.891	29.321	536.212	441.950	
	Totaal	934.248		539.796	41.813	581.609	441.950	76,0%

Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijnen

	Omschrijving	Kosten	% in heffing	Bedrag in heffing	Toe-rekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkend heid
1.2	APV drank en horeca	70.079	9%	6.307	3.652	9.959	809	
6.1	Kinderopvang	56.185	60%	34.763	792	35.555	3.120	
	Totaal	126.264		41.070	4.444	45.514	3.929	8,6%

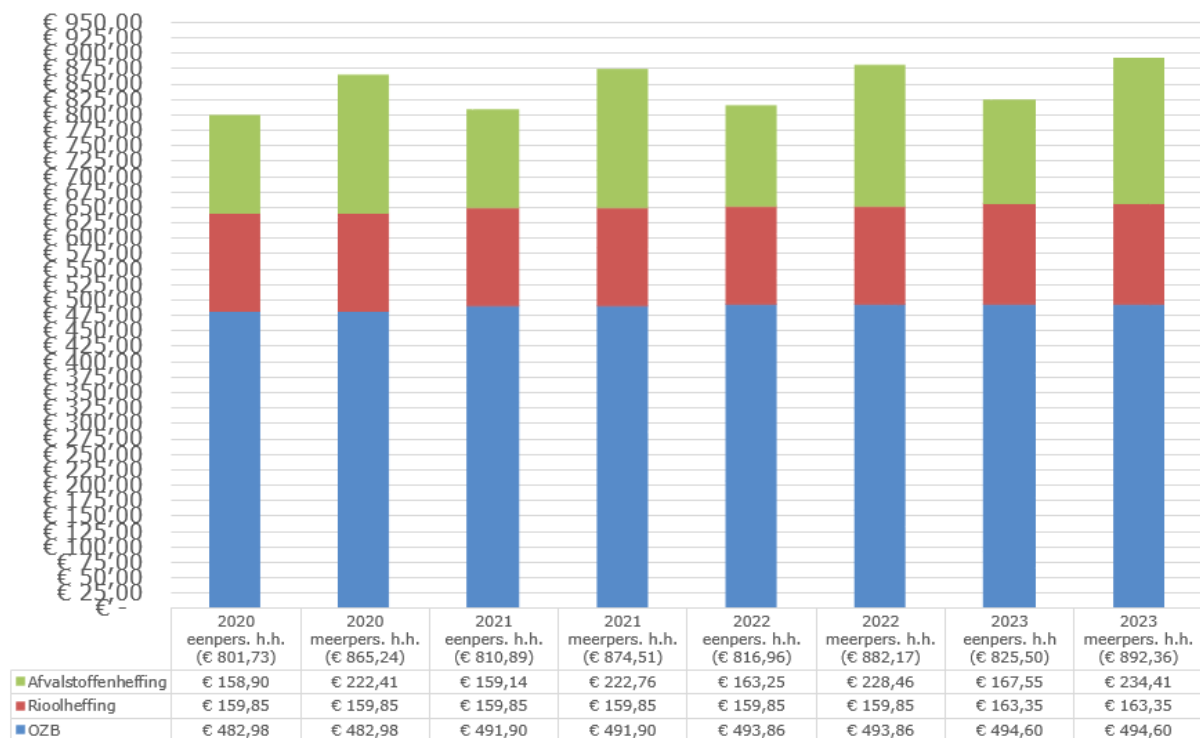
Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de opbrengsten de aan leges toerekenbare kosten voor 84,6% dekken.

DE VERDELING VAN DE DRUK VAN DE BELASTINGEN OVER ÉÉN- EN MEERPERSOONS HUISHOUDINGEN EN BEDRIJVEN

Om de belastingdruk voor de diverse bevolkingsgroepen en belanghebbenden tot uitdrukking te brengen maken we in dit overzicht onderscheid in eigenaren en gebruikers van woningen en eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens.

Voor het opstellen van dit overzicht maken we gebruik van de volgende uitgangspunten:

1. Gemiddelde WOZ waarde woning 2020: € 303.000 (peildatum 1-1-2019)
Gemiddelde WOZ waarde woning 2021: € 319.000 (peildatum 1-1-2020).
Gemiddelde WOZ waarde woning 2022: € 351.000 (peildatum 1-1-2021).
Gemiddelde WOZ waarde woning 2023: € 396.000 (peildatum 1-1-2022).
2. Afvalstoffenheffing (inclusief 26 huisvuilzakken).
3. De heffing van de hondenbelasting wordt niet gerekend tot het totale overzicht voor de belastingdruk.

De lastendruk 2023 is ten opzichte van 2022 toegenomen met gemiddeld 1,0% en in absolute zin met € 8,54 voor de eenpersoonshuishoudens. Voor de meerpersoonshuishoudens is de lastendruk in 2023 toegenomen met 1,1% en in absolute zin met € 10,19.

KWIJTSCHELDINGSBELEID

Op grond van de Gemeentewet is de gemeente bevoegd om (gehele of gedeeltelijke) kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. De regels voor het behandelen van kwijtscheldingsverzoeken worden bepaald door de rijksoverheid. Of de aanvrager ook inderdaad in aanmerking komt voor kwijtschelding wordt getoetst aan deze normen en hangt af van zijn persoonlijke financiële situatie (loon/salaris/uitkering/pensioen/ huur/premies/kosten levensonderhoud/ vermogen e.d.).

In 2023 is er voor een bedrag van € 41.253 (in 2022 was dit € 37.071) aan kwijtschelding van gemeentelijke belastingen verleend. Er hebben 195 (in 2022: 113) personen vooraf automatisch kwijtschelding gekregen. Daarnaast hebben 88 (in 2022: 94 en in 2021: 62) personen zelf kwijtschelding aangevraagd en gekregen. In totaal zijn er dus 283 (in 2022: 207 en in 2021: 307) toegekende kwijtscheldingsverzoeken geweest.

Paragraaf verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin onze gemeente zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. Nu volgt eerst een compact totaaloverzicht van de verbonden partijen en daarna per verbonden partij detailinformatie.

verbonden partij	rechtsvorm	programma
GGD	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
IBO	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
MGR	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving, Bestuur en organisatie
DRAN	<i>bedrijfsvoeringsorganisatie</i>	Sociale leefomgeving
DAR	<i>vennootschap</i>	Fysieke leefomgeving
MARN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
ODRN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
RBT ANV	<i>stichting</i>	Fysieke leefomgeving
VRGZ	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
VVE Maldensteijn	<i>vereniging</i>	Fysieke leefomgeving, Sociale leefomgeving
GMR	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Bestuur en organisatie
Euregio	<i>openbaar lichaam</i>	Bestuur en organisatie
Munitax	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Bestuur en organisatie
BNG	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie
Vitens	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie

1. Naam	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid (GGD)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen en Tiel
4. Doelstelling	De GGD is onze partner op het gebied van gezonde jeugd, richt zich op preventie in het sociaal domein, werkt samen met andere partijen aan sociale veiligheid en levert een bijdrage aan een veilige en gezonde leefomgeving.
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, <i>Heumen</i> , Maasdriel, Neder-Betuwe Nijmegen, Tiel, West- Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Deelnemende gemeenten hebben ieder een zetel in het Algemeen bestuur. Het stemgewicht per gemeente is afhankelijk van het aantal inwoners.
8. Financieel belang	2,6%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 972.640
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 3.144.000 2022: € 2.547.000
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 28.945.000 2022: € 22.217.000
12. Financieel resultaat	2023: € 260.000 2022: € 524.000
13. Website	www.ggd gelderlandzuid.nl

1. Naam	Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Gelderland-Zuid (IBO)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met centrumgemeente
3. Vestigingsplaats	Wijchen
4. Doelstelling	Het opsporen van uitkeringsfraude middels uitvoering van bijzonder onderzoek.
5. Deelnemers	Berg & Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> en Wijchen
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	De gemeente Wijchen is als centrumgemeente de dagelijks bestuurder. Toezichthouder is de gemeente Berg en Dal. De vergaderingen zijn tweemaal jaarlijks voor de betreffende afdelingshoofden en portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.
8. Financieel belang	12,1%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 62.600
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 0 2022: € 0
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 160.130 2022: € 147.963
12. Financieel resultaat	Ieder jaar worden de door IBO gemaakte kosten integraal afgerekend met de deelnemers zodat het resultaat telkens nihil is.
13. Website	

1. Naam	Modulair Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	De MGR is ingesteld om de belangen van deelnemers te behartigen: in het bijzonder op het gebied van werk, inkomen en ICT. Deze verbonden partij heeft naast uitvoerende taken ook een platformfunctie.
5. Deelnemers	Berg & Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen en West Maas en Waal.
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving, Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft 2 van in totaal 15 zetels in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	3,1%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 2.617.306
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 0 2022: € 0
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 27.511.000 2022: € 29.665.000
12. Financieel resultaat	2023: € 0 2022: € 0
13. Website	www.werkbedrijfrvn.nl www.irvn.nl

1. Naam	Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepen Vervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)
2. Rechtsvorm	Bedrijfsvoeringsorganisatie op basis van een gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Arnhem
4. Doelstelling	De gezamenlijke sturing en financiële beheersing van het doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer.
5. Deelnemers	Arnhem, Berg & Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, <i>Heumen</i> , Lingewaard, Montferland, Mook & Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	De deelnemers wijzen uit hun midden elk één lid voor het Bestuur aan.
8. Financieel belang	1,6 %
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 314.359
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 0 2022: € 0
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 10.678.180 2022: € 10.313.756
12. Financieel resultaat	2023: € 0 2022: € 0
13. Website	www.vervoersorganisatie.nl

1. Naam	DAR NV
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Door bundeling van kennis op het gebied van beleid en uitvoering het gemeentelijk afvalbeheer op een efficiënte en effectieve manier uit te voeren en de grotere schaal van de regio te benutten.
5. Deelnemers	Berg & Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen neemt deel in de Algemene Vergadering van aandeelhouders.
8. Financieel belang	4,11% (4.522 aandelen van de in totaal 110.000)
9. Bijdrage Gemeente Heumen	Op basis van DVO
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 13.053.000 2022: € 14.134.000
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 12.154.000 2022: € 12.023.000
12. Financieel resultaat	2023: € -414.000 2022: € 810.000
13. Website	www.dar.nl

1. Naam	Milieu en Afval regio Nijmegen
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Het gezamenlijk maken van afspraken met de ARN over afvalinzameling en vuilverwerking.
5. Deelnemers	De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Mook en Middelaar, Nijmegen, West Maas en Waal, Wijchen
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft 1 zetel in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	MARN bezit 37,5% van de aandelen ARN, de besloten vennootschap die de afvalverwerkingsinstallatie in Weurt exploiteert.
9. Bijdrage Gemeente Heumen	n.v.t.
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 8.864.852 2022: € 9.094.225
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 2.095.626 2022: € 2.377.875
12. Financieel resultaat	2023: € 621.792 2022: € 625.004
13. Website	

1. Naam	Omgevingsdienst regio Nijmegen (ODRN)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Kwaliteitsverbetering op het gebied van vergunningverlening en handhaving.
5. Deelnemers	De provincie Gelderland en de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Nijmegen en Wijchen
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft 1 zetel in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	4%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 933.689
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 203.495 2022: € 443.177
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 5.541.525 2022: € 4.543.120
12. Financieel resultaat	2023: € 99.318 2022: € -613.893
13. Website	www.odregionijmegen.nl

1. Naam	RBT Arnhem Nijmegen Veluwe
2. Rechtsvorm	Stichting
3. Vestigingsplaats	Elst
4. Doelstelling	Door middel van marketing en promotie meer bezoekers genereren die langer blijven en meer besteden en tot een herhalingsbezoek overgaan.
5. Deelnemers	Gemeenten in de regio Arnhem Nijmegen, en de Veluwe
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft zitting in het stichtingsbestuur.
8. Financieel belang	Nu volgen de jaarcijfers van Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN)
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 23.510
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 174.557 2022: € 187.371
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 1.876.266 2022: € 1.903.388
12. Financieel resultaat	2023 € - 15.076 2022: € 14.159
13. Website	www.toerismevan.nl

1. Naam	Veiligheidsregio Gelderland- Zuid
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Realisering van goede brandweezorg, geneeskundige hulpverlening door snelle inzet van ambulances en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding 0en crisisbeheersing.
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, <i>Heumen</i> , Maasdiel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West-Betuwe, West Maas & Waal, Wijchen en Zaltbommel.
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van alle deelnemende gemeenten
8. Financieel belang	3,0%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 1.373.277
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 10.151.000 2022: € 7.783.000
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 65.252.000 2022: € 66.131.000
12. Financieel resultaat	2023: € 3.076.000 2022: € 1.577.000
13. Website	www.vrgz.nl

1. Naam	Vereniging van Eigenaars gebouw Maldensteijn
2. Rechtsvorm	Vereniging
3. Vestigingsplaats	Malden
4. Doelstelling	Onderhoud van de gezamenlijke ruimten en de verzekering van het gehele gebouw bij één verzekeringsmaatschappij.
5. Deelnemers	de heer R. van der Meer en de betreffende wethouder van de gemeente Heumen
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving, Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	50%/50%
8. Financieel belang	33,3%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 8.333
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 4.928 2022: € 3.434
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 33.240 2022: € 21.660
12. Financieel resultaat	2023: € -112 2022: € 1.494
13. Website	

1. Naam	Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR)
2. Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Arnhem
4. Doelstelling	De regio heeft vijf speerpunten: woningbouw, recreatie en toerisme, regionale energieopwekking, economische samenwerking en bereikbaarheid.
5. Deelnemers	Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Druten, Doesburg, Duiven, <i>Heumen</i> , Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft zitting in het Algemeen bestuur
8. Financieel belang	1,8
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 146.017
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: €380.937 2022: €347.799
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 5.298.904 2022: € 4.901.995
12. Financieel resultaat	2023: € 197.682 2022: € 157.799.
13. Website	www.groene-metropoolregio.nl

1. Naam	Euregio Rhein-Waal
2. Rechtsvorm	Nederlands-Duits openbaar lichaam
3. Vestigingsplaats	Kleef
4. Doelstelling	Grensoverschrijdende samenwerking ter verbetering en intensivering van de economie en maatschappij.
5. Deelnemers	55 gemeenten en regionale overheden
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Het hoogste orgaan is de Euregioraad met 120 afgevaardigden van deelnemende leden. Heumen is hierin met twee personen vertegenwoordigd; 1 vanuit het college en 1 vanuit de raad.
8. Financieel belang	Gering.
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 4.625
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € nnb 2022: € 1,747 mln
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € nnb 2022: € 2,917 mln
12. Financieel resultaat	2023: € nnb 2022: € - 3.000
13. Website	www.euregio.org

1. Naam	Munitax
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met centrumgemeente
3. Vestigingsplaats	Beuningen
4. Doelstelling	Gezamenlijke uitvoering heffing en invordering van gemeentelijke belastingen en rechten en de Wet WOZ.
5. Deelnemers	De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> en Wijchen
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	De gemeente Beuningen is als centrumgemeente de dagelijks bestuurder. De vergaderingen zijn voor de betreffende afdelingshoofden en portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.
8. Financieel belang	12,8%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 639.000
10. Eigen vermogen, ultimo	n.v.t.
11. Vreemd vermogen, ultimo	n.v.t.
12. Financieel resultaat	Het nadelig resultaat wordt jaarlijks verrekend met de deelnemers.
13. Website	www.munitax.nl

1. Naam	Bank Nederlandse gemeenten
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Den Haag
4. Doelstelling	Uitoefening van het bankbedrijf ten dienste van overheden.
5. Deelnemers	Gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen welke zij bezitten (1 stem per aandeel van € 2,50 nominaal). De staat bezit 50% van de aandelen.
8. Financieel belang	Heumen bezit 151.515 aandelen.
9. Bijdrage Gemeente Heumen	
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 4,7 2022: € 4,6 miljard.
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 110,8 2022: € 107,5 miljard.
12. Financieel resultaat	2023: € 254 mln 2022: € 8,2 mln
13. Website	www.bng.nl

1. Naam	Vitens
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Zwolle
4. Doelstelling	Voor de watervoorziening en het bedrijf als geheel heeft Vitens de doelstelling om volledig klimaatneutraal te gaan ondernemen.
5. Deelnemers	De gemeenten en provincies in het voorzieningsgebied.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Via het aandelenbezit is Heumen vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AVA).
8. Financieel belang	Heumen bezit 16.023 aandelen.
9. Bijdrage Gemeente Heumen	
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 677,7 mln 2022: € 649,5 mln
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 1.659,7 mln 2022: € 1.446,6 mln
12. Financieel resultaat	2022: € 27,2 mln 2021: € 8,2 mln
13. Website	www.vitens.nl

Paragraaf grondbeleid

ALGEMEEN

Inleiding

De paragraaf grondbeleid is één van de verplichte paragrafen volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten van 17 januari 2003.

In artikel 16 van dit besluit is bepaald dat de paragraaf het grondbeleid tenminste bevat:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e. de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

In de paragraaf grondbeleid gaan we met name verder in op de belangrijkste financiële ontwikkelingen zoals verlies- en winstverwachtingen, de verwerving van gronden en de relaties van het grondbeleid met de programma's.

Algemeen beleid met betrekking tot de grondexploitatie

Grondexploitatie is het proces waarbij gronden worden aangekocht om te ontwikkelen als bouwlocatie en waarbij kavels worden verkocht voor de bouw van woningen of bedrijfsbebouwing. Grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van verschillende beleidsthema's: wonen, welzijn, zorg, veiligheid, ondernemen, werk, etc. Daarnaast heeft het een grote financiële impact. De eventuele baten, maar ook de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente. Het grondbeleid is nader toegelicht in de beleidsnotitie Woonbeleid gemeente Heumen 2024-2030 waarmee de gemeenteraad op 21 september 2023 heeft ingestemd.

In dat kader heeft de raad gekozen voor het voeren van situationeel grondbeleid. Dat wil zeggen dat de gemeente gronden verwerft op het moment dat zij dat nodig acht om een bepaalde ontwikkeling mogelijk te maken.

Voor de gronduitgifte wordt het bestaande beleid voortgezet. Dit betekent dat als zich de mogelijkheid van de uitgifte van bouw kavels voordoet, particuliere gegadigden voor een bouw kavel voor de bouw van een woning in de gelegenheid worden gesteld om hiervoor per project in te schrijven. Hierna volgt toewijzing via een wegingsstelsel met eventuele loting. Indien dat onvoldoende afzet genereert, wordt realisatie in projectvorm nagestreefd. Projecten voor sociale huur, wonen met zorg, CPO-initiatieven, etc. worden specifiek in de markt gezet, waarbij voor wat betreft sociale huur in principe woningcorporatie Oosterpoort Wonen de preferente partner is die dit realiseert. Bouw kavels voor projectmatige bouw zullen, gelet ook op het Didam-arrest, zodanig in de markt worden gezet dat belangstellende partijen daarop kunnen inschrijven.

Relatie met de programma's van de begroting

De grondexploitatie is een onderdeel van programma 2 Fysieke leefomgeving van de programmabegroting.

Zoals hiervoor aangegeven heeft de gemeenteraad op 21 september 2023 ingestemd met de beleidsnotitie Woonbeleid gemeente Heumen 2024-2030. In deze beleidsnotitie is als uitgangspunt opgenomen dat alle kernen van de gemeente kunnen groeien, dat de gemeente inzet op flexibel programmeren, dat de gemeente uitgaat van een percentage van de totale opgave verdeeld over de kernen en dat daarbij de in de Woondeal 2.0 afgesproken differentiatie wordt gehanteerd. Ingevolge de Woondeal 2.0 heeft de gemeente Heumen een opgave om in de periode 2022 - 2030 netto 850 woningen aan de voorraad toe te voegen. De raad heeft bij gelegenheid van de vaststelling van het woonbeleid ingestemd met continuering of start planvorming voor de plancapaciteit van 1.210 woningen.

In 2023 zijn in de gemeente 57 woningen opgeleverd.

In het kader van het voornoemde programma zijn in het kader van de grondexploitatie door de gemeente zelf in ieder geval de volgende locaties in voorbereiding of ontwikkeling genomen, met daarbij een indicatieve vermelding de (nog resterende) aantallen:

- Malden, Kanaalzone (614)
- Malden, schoollocatie De Schoren (Vuurvogel 2) (32)
- Malden, schoollocatie Veldsingel (Vuurvogel 1) (aantal nog onbekend)
- Malden Steenhuys (28)
- Malden, noordzijde Kerkplein (15)
- Overasselt, Zilverbergweg/Kruisbergsestraat (110)

Strategische visie ten aanzien van het grondbeleid van de gemeente

Daar waar de situatie daar om vraagt, zoals bij de ontwikkeling van het woningbouwplan Zilverbergweg/Kruisbergsestraat, verwerven wij de voor de planontwikkeling benodigde grond actief. Na afronding van het Werklandschap Overasselt is de ontwikkeling van nieuw bedrijventerrein feitelijk niet meer aan de orde.

De gronden in exploitatie zullen –in beginsel- worden afgewerkt binnen de vastgestelde uitgangspunten en het vastgestelde uitgiftetempo.

COMPLEXEN IN ONTWIKKELING

Algemeen

Per 31-12-2022 zijn de laatste twee actieve grondexploitaties (Werklandschap en Veldschuur) afgesloten.

GRONDEN MET KOSTPRIJSBEREKENING

Per 31-12-2023 zijn er nog geen gronden met kostprijsberekening in ontwikkeling.

OVERZICHT EXPLOITATIES MET KOSTPRIJSBEREKENING PER EINDE BOEKJAAR

In de onderstaande tabel worden de boekwaarde, de einddatum en de resultaten per complex weergegeven per 1 januari 2023.

Bestemmingsplan	Boekwaarde per 01-01-2023	Einddatum	Eindresultaat op einddatum
gronden met kostprijsberekening			
N.v.t.			
Totaal	€ 0		€ 0

GRONDEN ZONDER KOSTPRIJSBEREKENING

Financieel overzicht:

Niet in exploitatie genomen gronden						
bestemmingsplan	boekwaarde 01.01.2024	aangevraagd krediet tm 2023	Uitgaven tm 2023	geplande uitgaven 2024	Restant krediet per 31-12-2023	opmerkingen
Zilverberg	€ 406.890	€ 650.000	€ 406.890	€ 100.000	€ 243.110	Grondvererving, beeldkwaliteitsplan, onderzoek geluid- en lichtinder, afronden bestemmingsplan, compensatieplan fauna en jur. Advies onteigening, onderzoeks-, plan- en sloopkosten.
Kanaalzone	€ 768.867	€ 1.500.000	€ 768.897	€ 500.000	€ 731.103	voorbereidingskosten, kosten projectmanagement incl. interne uren
Verplaatsing sportvelden		€ -	€ -	€ -	€ -	verplaatsing velden Juliana (kosten zijn afgeboekt in 2023)
Vuurvogel I en II	€ 323.589	€ 375.000	€ 323.589	€ 125.000	€ 51.411	Sloopkosten, opstellen bestemmingsplan, opstellen voorlopig ontwerp en definitief ontwerp en opstellen stedenbouw. Kader. BP opstellen VO
totalen	€ 1.499.346			€ 725.000	€ 1.025.624	
		Toegekend budget exploitatie	Uitgaven tm 2022	Inkomsten 2023	Nadelig exploitatieverschil	
Rijksweg 216-218		€ 33.001,00	€ 47.289,00	-986,3	€ -13.301,70	De kosten worden verantwoord onder produkt Eigendommen in de exploitatierekening.

De kosten m.b.t. Rijksweg 216-218 zijn verantwoord onder product Eigendommen in de exploitatierekening.

Kern Malden

Vuurvogel I (Veldsingel) en Vuurvogel II (De Schoren)

Op 25 januari 2018 heeft de raad het college opdracht gegeven de gebiedsontwikkeling voor de vrijkomende schoollocaties aan de Veldsingel en De Schoren verder uit te werken. De geraamde kosten betreffen o.a. de volgende kosten: sloepkosten, opstellen stedenbouwkundig kader en omgevingsplan, opstellen voorlopig ontwerp en definitief ontwerp.

Vuurvogel I (De Veldsingel)

Op 15 april 2021 heeft de raad een motie aangenomen waarmee het college is verzocht het gebouw van De vuurvogel I te slopen en voor deze locatie in samenspraak met de omgeving een plan voor woningbouw uit te werken. In verband met capaciteitsgebrek is de planvorming voor de vrijkomende locatie aan de Veldsingel eerst tegen het eind van 2022 opgepakt. Op basis van een advies van het Gelders Genootschap heeft het college geconcludeerd dat behoud van het gebouw nastrevenswaardig is en daarom besloten geen opvolging te geven aan de motie van de raad.

In de raadsvergadering van 20 april 2023 is opnieuw gesproken over de Vuurvogel I. Dit heeft ertoe geleid dat het college heeft toegezegd twee denklijnen te zullen onderzoeken. In een participatief traject worden deze uitgewerkt. Dit traject is gepauzeerd in verband met oriëntering op uitbreiding van het plangebied met naastgelegen school De Regenboog. Begin 2024 is hier meer duidelijkheid over en wordt het onderzoek naar de twee denklijnen verder opgepakt.

Vuurvogel II (De Schoren)

Op 3 juni 2021 heeft de raad een motie aangenomen waarmee het college is verzocht om in samenspraak met de buurt een plan voor een appartementencomplex met 10 tot 16 appartementen in een parkachtige omgeving uit te werken. De raad heeft hierbij een financieel kader vastgesteld van maximaal € 200.000. Het college heeft dit opgepakt en er is via een participatief proces een schetsontwerp voor de inrichting van een park en een beeldkwaliteitsplan voor het te bouwen appartementencomplex opgesteld. De financiële haalbaarheid en de inwerkingtreding van de Woondeal 2.0 hebben het college echter genoopt tot een heroriëntatie op de eerder vastgestelde uitgangspunten voor de planvorming. Wederom in overleg met de buurt is ingezet op een verkenning van de mogelijkheden om het aantal woningen te verhogen en het park te versoberen. De resultaten van deze verkenning zijn eind 2023 beschikbaar gekomen en zullen in de 1e helft van 2024 met de raad worden gedeeld.

Kanaalzone

Op basis van nieuwe inzichten heeft de gemeenteraad van Heumen op 14 december 2023 een nieuw masterplan voor de Kanaalzone vastgesteld met behoud van een verkleind sportpark op de locatie aan de Broekkant Tevens heeft de raad in december 2023 besloten tot aankoop van steenfabriek Morssinhof en het college opdracht gegeven om voor de Kanaalzone een plan uit te werken voor de realisering van circa 614 woningen.

In de eerste helft van 2024 worden diverse trajecten gelijktijdig en met volle kracht opgepakt:

- Opzetten van een uitgewerkte grondexploitatie voor woningbouw Kanaalzone.
- Uitwerken ontwerp en opzetten investeringsraming herstructurering sportpark.
- Voorbereiden en in procedure brengen van wijziging Omgevingsplan t.b.v. woningbouw Kanaalzone.
- Voorbereiden en in procedure brengen van BOPA t.b.v. herstructurering van het sportpark, waaronder begrepen een nieuwe kantine, parkeerplaats en ontsluiting.
- Opzetten en in gang zetten van tender t.b.v. selectie private partner(s) voor realisatie woningbouw Kanaalzone.

Steenhuys

Op 26 oktober 2023 heeft de gemeenteraad vastgesteld het bestemmingsplan "Malden, Steenhuys", welk bestemmingsplan de bouw van een appartementencomplex met 28 woningen in de sociale huur mogelijk moet maken op de locatie van het voormalige Steenhuys, gelegen aan de Kloosterhof.

Rijksweg 216-218

Het betreffende perceel is in 2023 voor een periode van 15 jaar in erfpacht gegeven aan Oosterpoort. Oosteproort betaalt daarvoor jaarlijks een vergoeding in de vorm van een canon. Eind 2023 is de plaatsing van de 24 flexwoningen voltooid. Medio 2024 zullen deze woningen in de verhuur gaan.

Kern Overasselt

Woningbouwplan Zilverbergweg/Kruisbergsestraat

Op 3 februari 2022 heeft de gemeenteraad de stedenbouwkundige visie voor de ontwikkeling van het woningbouwplan voor het plangebied Zilverbergweg/Kruisbergsestraat vastgesteld.

Ook heeft de raad op 3 februari ingestemd met het bijbehorende indicatieve woningbouwprogramma, dat voorzag in de realisering van 88 woningen.

Om de beoogde woningbouw juridisch mogelijk te maken, moet de gemeenteraad een omgevingsplan vaststellen.

Helaas is door allerlei factoren grote vertraging in de planontwikkeling opgetreden. Een oorzaak daarvan was het gebrek aan personele capaciteit bij de gemeente, maar de belangrijkste tegenvallers zijn het voorlopig gecalculerde grote financiële tekort op de grondexploitatie en de gebleken noodzaak tot compensatie van de natuurwaarden die door de woningbouw verloren dreigen te gaan. Zo is het plangebied een belangrijk foerageergebied van de das, een beschermde diersoort. Op grond van de Wet natuurbescherming moet het leef- en foerageergebied dat door de woningbouw teniet wordt gedaan worden gecompenseerd, bij voorkeur zo dicht mogelijk bij het huidige leef- en foerageergebied. De mogelijkheden daarvoor zijn echter beperkt. Op dit moment worden in overleg met een ecologisch adviesbureau en de provincie, die een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming moet verlenen, mogelijke oplossingen verkend. Daarnaast wordt verkend welke mogelijkheden er zijn het gecalculerde tekort op de exploitatie weg te werken of in ieder geval te verminderen. In ieder geval zal het aantal woningen opgetrokken moeten worden; de inmiddels aangepaste verkaveling gaat uit van circa 110 woningen. Zodra er duidelijkheid is over de haalbaarheid van het aangepaste plan, naar verwachting in de 1^e helft van 2024, zal aan de raad een nieuw kaderstellend voorstel worden voorgelegd, met een daarbij behorende exploitatieberekening.

Financiële ontwikkelingen en risico's

De exploitatieopzetten zijn herzien naar de huidige inzichten en verwachtingen. Als gevolg van de gewijzigde marktomstandigheden stond de woningmarkt onder druk. Dit heeft gevolgen gehad voor de kavelprijzen en het uitgiftetempo, waardoor de winst- en verliesprognoses bijgesteld moesten worden. Inmiddels is de vraag naar bouwgrond weer toegenomen.

Ter uitvoering van de nota grondbeleid is opdracht gegeven tot berekening van de residuele grondwaarde voor de bepaling van de kavelprijzen voor sociale- en betaalbare woningen. Dit heeft er in geresulteerd dat met Oosterpoort Wooncombinatie overeenstemming is bereikt over de een aanpassing van de prijzen. De nu geldende prijzen (prijspeil 2024) staan vermeld in de tabel hieronder. Overigens is op deze grondprijzen een jaarlijkse indexering van toepassing.

Soort Woning	Maximale huur	Grondprijs excl. BTW prijspeil 1-1-2024
Grondgebonden Woning	2e Aftoppingsgrens (2023 € 697,08)	€ 20.366
Grondgebonden Woning	Liberaliseringsgrens (2023 € 879,66)	€ 32.730
Ouderen appartement (bitumen dak)	1e Aftoppingsgrens (2023 € 650,44)	€ 16.971
Ouderen appartement (bitumen dak)	Liberaliseringsgrens (2023 € 879,66)	€ 25.093
Regulier appartement (niet geschikt voor ouderen)	1e Aftoppingsgrens (2023 € 650,44)	€ 28.610
Goedkope koopwoning	Koopprijs ≤ € 200.000	€ 32.730

De uitgifte van gronden in pacht en de bijstelling van vergoedingen

De gemeente heeft pachtgronden in eigendom met een oppervlakte van 86 ha waarvoor pachtgelden worden ontvangen. Circa 40 % van het pachtareaal wordt in vaste pacht uitgegeven en circa 60% in losse pacht. De kaders voor de uitgifte van de pachtgronden zijn vastgelegd in de op 20 december 2012 door de raad vastgestelde Nota pachtbeleid. Ingevolge de vastgestelde Nota pachtbeleid wordt losse pacht volgens de zogenaamde methode Cranendonck uitgegeven. Dit houdt in dat deze pachtgronden bij opbod worden aangeboden. Voor de pachtprijs van de vaste pacht wordt aangesloten bij de jaarlijks door de minister in het pachtnormenbesluit vast te stellen maximale pachtprijs.

2. JAARREKENING

Balans en programmaverantwoording

B A L A N S P E R

ACTIVA	Ultimo 2023		Ultimo 2022	
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa</i>		€ 7.632.323		€ 7.110.699
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 5.896.785		€ 5.977.246	
- Kosten onderzoek en ontwikkeling	€ 1.735.538		€ 1.133.453	
<i>Materiële vaste activa</i>		€ 47.786.910		€ 25.119.962
- Investerings met een economisch nut	€ 37.204.145		€ 15.328.853	
- Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	€ 4.669.576		€ 4.504.311	
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	€ 5.913.189		€ 5.286.798	
<i>Financiële vaste activa</i>		€ 11.612.699		€ 11.486.533
Kapitaalverstrekkingen aan:				
- deelnemingen	€ 739.867		€ 739.867	
Leningen aan:				
- woningbouwcorporaties	€ 5.590.000		€ 5.805.000	
- Overige langlopende leningen u/g	€ 376.266		€ 385.302	
- Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 4.906.566		€ 4.556.363	
totaal vaste activa		€ 67.031.933		€ 43.717.193
Vlottende activa				
<i>Voorraden</i>		€ 2.460		€ 3.777
Grond- en hulpstoffen:				
- bouwgrond in exploitatie nieuwe complexen	€ -			
- bouwgrond in exploitatie in exploitatie lopende complexen	€ -			
- overigen	€ 2.460		€ 3.777	
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		€ 5.527.519		€ 12.229.292
- Vorderingen op openbare lichamen	€ 3.685.314		€ 5.617.640	
- Rek-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	€ 1.307.520		€ 5.848.715	
- Overige vorderingen en uitzettingen	€ 435.322		€ 668.253	
- Belastingdebiteuren Munitax	€ 99.363		€ 94.684	
<i>Banksaldi</i>		€ 427.828		€ 410.281
<i>Overlopende activa</i>		€ 1.110.054		€ 109.657
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan zijn door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel				
- Europese overheidslichamen	€ -		€ -	
-Overige Nederlandse overheidslichamen	€ 551.709		€ 36.927	
-Overige nog te ontvangen bedragen	€ 558.345		€ 72.730	
totaal vlottende activa		€ 7.067.861		€ 12.753.007
Totaal Activa		€ 74.099.796		€ 56.470.200

Beschikbaar verliesverrekening vennootschapsbelasting

€ -

€ -

31 DECEMBER 2023

PASSIVA	Ultimo 2023		Ultimo 2022	
Vaste passiva				
<i>Eigen vermogen</i>		€ 18.210.550		€ 15.709.559
- Algemene reserve	€ 12.518.185		€ 8.585.239	
- Bestemmingsreserves	€ 2.009.621		€ 2.931.762	
- Nog te bestemmen resultaat boekjaar	€ 3.682.744		€ 4.192.558	
 <i>Voorzieningen</i>		€ 8.180.692		€ 8.948.985
 <i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		€ 38.976.667		€ 24.645.000
Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 33.386.667		€ 18.840.000	
- overige binnenlandse sectoren	€ 5.590.000		€ 5.805.000	
 totaal vaste passiva		€ 65.367.909		€ 49.303.544
 Vlottende passiva				
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		€ 2.213.844		€ 1.707.166
- Overige schulden	€ 2.201.862		€ 1.707.166	
- BNG Heumens toegeod	€ 11.982			
- Kasgeldleningen	€ -		€ -	
- Schuld bij kredietinstellingen				
 <i>Overlopende passiva</i>		€ 6.518.043		€ 5.459.490
 totaal vlottende passiva		€ 8.731.887		€ 7.166.656
 Totaal Passiva		€ 74.099.796		€ 56.470.200

Gewaarborgde geldleningen

€ 13.751.300

€ 12.614.603

Grondslagen waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening 2023 is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeente.

Algemene uitgangspunten

Toerekeningsbeginsel

De exploitatiebaten en -lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Realisatiebeginsel

Baten worden pas opgenomen voor zover zij daadwerkelijk zijn verwezenlijkt. Voor wat betreft de dividendopbrengsten en de algemene uitkering uit het Gemeentefonds wordt in het onderdeel 'Resultaatbepaling' hierop nog nader ingegaan.

Voorzichtigheidsbeginsel

Bij de toepassing van de grondslagen wordt voorzichtigheid in acht genomen. Verliezen en risico's die zijn ontstaan vóór het einde van het boekjaar, worden onmiddellijk verwerkt. De financiële consequentie dient overigens wel bekend te zijn tijdens de samenstelling van de gemeentelijke jaarrekening.

Waardering op basis van historische kosten

Waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Voor wat betreft de zogeheten 'sociale debiteuren' is er wel een voorziening gevormd, welke in mindering is gebracht op de actiefwaarde per ultimo boekjaar.

Rechtmatigheid

Conform artikel 212 van de gemeentewet controleert een externe accountant de jaarrekening. Als startpunt dient een door het college van B&W vastgestelde concept jaarrekening.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 26 oktober 2023 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het M&O criterium werkt het college aan een nota M&O beleid die voor onze organisatie leidend wordt bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. In 2023 heeft het college een frauderisicoanalyse opgesteld om de risicogebieden te identificeren en bewustwording te creëren. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 1 % (zijnde € 498.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen.
 - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten van het boekjaar.

Onder baten worden verstaan:

de rijksvergoedingen voor het functioneren van de gemeentelijke overheid en voor de uitvoering van een aantal specifieke taken;
de belastingopbrengsten uit de heffing van onroerende zaak belasting;
de leges en retributies voor specifieke overheidstaken die onze gemeente uitvoert;
het rendement op eigendommen zoals rente, dividend, huren en pachten;
de vergoedingen voor specifieke producten en diensten die de gemeente levert.

Onder lasten worden verstaan:

direct aan producten toe te rekenen kosten;
afschrijvingen;
lasten van overhead;
rentelasten.

Dividendopbrengsten BNG, Vitens en DAR

Dividendopbrengsten worden als baat genomen op het moment waarop het recht op dividend ontstaat. Normaliter is dit in het jaar volgend op het verantwoordingsjaar nadat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders daar een besluit over heeft genomen.

Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

Ten aanzien van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds zijn de per december 2023 vastgestelde bedragen voor de uitkeringsjaren tot en met 2023 verantwoord. Deze vastgestelde bedragen zijn gebaseerd op de decembercirculaire 2023.

Afschrijvingen

Er wordt gestart met afschrijving op vaste activa nadat betreffende activum daadwerkelijk gereed is voor gebruik. De datum van 1 juli van enig jaar wordt hierbij als ijkpunt gebruikt. Als een investering na 1 juli gereed is voor gebruik, wordt met afschrijving gestart in het daarop volgend exploitatiejaar.

Waardering

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn met ingang van 2016 gerangschikt onder de immateriële vaste activa. Deze balanspost betreft schoolgebouwen die in eigendom zijn van de twee van schoolbesturen. Deze immateriële vaste activa zijn destijds gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdrage en sindsdien verminderd met afschrijvingen zonder hierbij rekening te houden met een restwaarde.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling betreft kosten planvorming en advieskosten van het gebouwde sportcomplex Malden. Afschrijvingen vinden plaats vanaf oplevering sportcomplex (2020) en worden in 5 jaar afgeschreven.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, dan wel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en
- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of – indien gedelegeerd – collegebesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anderszins recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (inclusief bijkomende kosten). Eventueel van derden ontvangen (investerings)bijdragen worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In een dergelijk geval wordt op het saldo (investering minus de ontvangen bijdrage hierin) afgeschreven. Slijtende investeringen worden na ingebruikname lineair of in een enkel geval annuïtair afgeschreven gedurende de verwachte gebruiksduur.

Op gronden die onder de materiële vaste activa zijn gerangschikt, wordt door Heumen niet afgeschreven.

Erfpacht

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Warme gronden

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als 'warme gronden'. Conform de notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) worden deze verantwoord onder materiele vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan. In de bepaling of er bij deze 'warme gronden' sprake is van een duurzame waardevermindering, zoals bedoeld in artikel 65 BBV lid 1, kan onder de volgende cumulatieve voorwaarden uitgegaan worden van de waarde in toekomstige bestemming in plaats van de geldende bestemming:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd;
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid;
- de visie / het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of rijk;
- er is een betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling van provincie of rijksoverheid;
- het mag alleen gaan om gebiedsontwikkeling voor de bouw van woningen en niet voor bedrijfsterreinen;
- periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige woningbouwbestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelmogelijkheden.

In de nu volgende tabel zijn de afschrijvingstermijnen per actief weergegeven.

AFSCHRIJVINGSTABEL

afschrijvingsmethode: lineair tenzij anders vermeld

omschrijving van investering

afschrijvingstermijn in jaren

Immateriële vaste activa

bijdrage activa in eigendom van derden:

> onderwijsgebouw plus inrichting	40
> uitbreiding onderwijsgebouw	40
> interne verbouwing onderwijsgebouw	40
> onderwijsk. vernieuwing/ontwikkeling	40
> cv in onderwijsgebouw	25
> verbetering brandveiligheid	40 maximaal
> verbetering binnenklimaat	15

kosten van onderzoek en ontwikkeling

ontwikkeling sportcomplex Malden(afschrijving vanaf 2020)

5

Materiële vaste activa

gronden en terreinen

> geen afschrijving

(bedrijfs)gebouwen

werkplaats	40
interne verbouwing gemeentehuis	25
aanbouw bibliotheek gebouw Maldensteijn	10
sportcomplex Malden	40
verduurzaming vastgoed	10

grond-, weg- en waterbouwkundige werken

riolering:

> pompen en gemalen	20
---------------------	----

> perceelaansluiting buitengebied	25
> bergbezinkbassin	60
> bergbezinkleiding	60
> overstort	60
> bio-gasinstallatie	60
> randvoorzieningen	60
> maatregelen wateroverlast	60
> maatregelen hemelwaterzorgplicht	60
> ombouw rioolstelsel Oude Kleefsebaan	60
> afkoop riolering buitengebied	25
> persleiding plan Kruisberg	25
> aanpassing overstort Nederasselt	60
> rioolvervanging	60
> afkoppeling kansrijke objecten	60
> stuwputten en overstorten	60
> maatregelen wateroverlast	60
> waterplan	60
> waterberging	60
groen sportcomplex Malden	40
terrein sportcomplex Malden	40
fietspad	20
fietspadenplan	25
snelfietsverbinding	20
wegreconstructie- groot onderhoud wegen	20
wijziging parkeergelegenheid Elshof	20
aanpassing parkeerplaats raadhuisstraat	20
inrichting Dorpsstraat Heumen	20
inrichting Dorpsplein Overasselt	20
Herinrichting Kroonwijkplantsoen	25
inrichting Looistraat	25
geluidsscherms	25
Begraafplaats	
> berg- en stallingsruimte	20
> knekelput	40
> strooiveld	10
> inrichting grafveld	10
> uitbreiding colombarium	40
vervoermiddelen	
auto toezichthouder	5
electrische auto lokaal vervoer	5
aanhangwagen	10
kipper	15
schaftwagen	15
grondkar	10
machines, apparaten en installaties	
hardware	3
aanleg glasvezel	15
klepelmaaier	5
getrokken strooier	10
sneeuwschuiver	10
opzet strooier	10
rolbezem	7
machines gladheidsbestrijding	10
houtversnipperaar	10
hogedrukreiniger	5
rioolreinigingsmachine	10
waterton	12
terreinmaaier	5
stroomaggregaat	10
afzuiginstallatie	10
geluidsinstallatie raadszaal	10
digitalisering raadszaal	10
verkeerssignaleringsbord	7
graveermachine	5
afwasmachine	10
zonnepanelen	20
tijdregistratiesysteem	10
buitencamera's gemeentehuis	5
overige materiële vaste activa	
zonnepanelenproject	15
masten openbare verlichting	40
armaturen openbare verlichting	20

openbare verlichting fietspaden	15
Investeringen ICT	3
speelvoorzieningen	12
omvorming natuurlijk spelen	12
uitvoering natuurlijk spelen	12
glascontainers	10
inrichting sportcentrum	10
papiercontainers	15
GFT containers	15
luierinzameling containers	12
meubilair	10
inrichting thuiswerkplek	5
luifel verwijfsplek jongeren	12
aanpassing verwijfsplek	8

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Onder deze balanspost zijn de participaties in het aandelenkapitaal van naamloze of besloten vennootschappen gerangschikt. Deze participaties zijn allen gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Leningen aan woningbouwcorporatie

Overige langlopende leningen u/g

Waardering tegen nominale waarde.

Overige uitzettingen met een looptijd langer dan 1 jaar

Waardering tegen nominale waarde met vermindering van eventuele oninbaarheid.

VLOTTENDE ACTIVA

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd. De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord en wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat op startwaarde getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4. van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

- Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
- De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
- De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Jaarlijks wordt per 1 januari van het jaar alle grondexploitaties op uniforme wijze in beeld gebracht en wordt inzage gegeven in het weerstandsvermogen van de grondexploitaties. Daarbij wordt ook jaarlijks de bijgestelde grondprijzen ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Deze uitzettingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde met vermindering van eventuele oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

Deze balanspost wordt eveneens gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald. Onder de nog te ontvangen bedragen zijn de gemaakte voorbereidingskosten voor faciliterende exploitatieplannen of nog te sluiten anterieure overeenkomsten als 'nog te verrekenen kosten' opgenomen voor zover die van toepassing zijn.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten. De algemene reserves zijn alle reserves die primair dienen als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft meegegeven. Dit zijn vermogensbestanddelen die alleen in de aangegeven richting zijn aan te wenden.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn opgenomen de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en of risico's voorzover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen zijn gewaardeerd op nominale waarde met uitzondering van de pensioenvoorziening van voormalige wethouders van de gemeente Heumen. Deze is namelijk gewaardeerd op de contante waarde van de opgebouwde toekomstige uitkeringsverplichtingen.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud. Aan een deel van de gemeentelijke kapitaalgoederen waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die hiervoor zijn vastgesteld.

De voorzieningen zijn onderverdeeld in:

- voorzieningen t.b.v. verplichtingen e/o risico's
- voorzieningen t.b.v. het egaliseren van groot onderhoud
- voorzieningen t.b.v. door derden beklemde middelen

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tege de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva

Schulden bij kredietinstellingen

Netto vlottenden schulden met een rentetypische looptijd, korter dan 1 jaar

Overlopende passiva

Waardering tegen nominale waarde.

Toelichting balans per 31 december 2023

Toelichting op de balans per 31 december 2023

ACTIVA

Vaste Activa

Immateriële vaste activa € 7.632.323

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Investering		Bijdragen derden/subsidie	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2023
Bijdragen aan activa in eigendom van derden:						
Bijdragen aan schoolbesturen investeringen scholen	€ 5.956.199	€ 221.114		€ 66.334	€ 232.233	€ 5.878.746
Bijdrage duurzaamheidsmaatregelen sporthal Overasselt	€ 21.047	€ -		€ -	€ 3.007	€ 18.040
Kosten onderzoek en ontwikkeling:						
	€ -	€ -			€ -	€ -
Grondcomplex Zilverberg Overasselt	€ 260.058	€ 146.831				€ 406.889
Grondcomplex locatie voormalige school De Schoren Malden	€ 23.880	€ 19.898				€ 43.778
Grondcomplex locatie voormalige Vuurvogel I Malden	€ 40.462	€ 239.350				€ 279.812
Grondcomplex kanaalzone Malden	€ 335.661	€ 455.774		€ 22.568		€ 768.867
Kosten onderzoek en ontwikkeling sportcentrum Mld	€ 473.392	€ -		€ -	€ 237.200	€ 236.192
Totaal	€ 7.110.699	€ 1.082.967		€ 88.902	€ 472.440	€ 7.632.323

- De boekwaarde van de schoolgebouwen voor het basisonderwijs in onze gemeente was tot en met 2015 in de balans opgenomen onder de Materiële Vaste Activa. Door gewijzigde voorschriften is dit vast actief vanaf de balans van 2016 verantwoord als "Bijdragen aan activa in eigendom van derden" bij het onderdeel "Immateriële vaste activa".

- Daarnaast zijn in de jaren 2020/2021 voor 4 nieuwe locaties voorbereidingen opgestart om woningbouw in de toekomst mogelijk te maken.

De besluitvorming hiervoor wordt onvoldoende geacht om de reeds gemaakte kosten te kunnen verantwoorden onder "Bouwgrond in exploitatie".

- In 2016 en 2017 zijn kosten gemaakt in het kader van onderzoek en ontwikkeling van een nieuw sportcentrum in Malden. Het nieuwe sportcentrum is in 2018 en 2019 gebouwd. De voorbereidingskosten worden vanaf 2020 in 5 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa € 47.786.910

Omschrijving

Investeringen met een economisch nut
 Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
 Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
Totaal

Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
€ 15.328.853	€ 37.204.145
€ 4.504.311	€ 4.669.576
€ 5.286.798	€ 5.913.189
€ 25.119.962	€ 47.786.910

Overige investeringen met een economisch nut

Gronden en terreinen
 Gronden en terreinen (niet in exploitatie genomen gronden)*

In erfpacht uitgegeven gronden
 Bedrijfsgebouwen
 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
 Vervoermiddelen
 Machines, apparaten en installaties
 Overige materiële vaste activa

Totaal

Boekwaarde 31-12-2022	Investering		Bijdragen derden	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2023
€ 3.073.514	€ 21.620.948		€ -	€ 21.166	€ 24.673.296
€ 505.712	€ -		€ -	€ -	€ 505.712
€ 725.450	€ -		€ -	€ -	€ 725.450
€ 9.209.807	€ 446.086		€ -	€ 270.022	€ 9.385.871
€ -	€ -		€ -	€ -	€ -
€ 6.381	€ 17.500		€ -	€ 2.478	€ 21.403
€ 223.279	€ 52.537		€ -	€ 28.888	€ 246.928
€ 1.584.710	€ 200.910		€ -	€ 140.135	€ 1.645.485
€ 15.328.853	€ 22.337.981		€ -	€ 462.689	€ 37.204.145

Hierna volgt een specificatie van het boekwaardeverloop van de 'in erfpacht uitgegeven gronden':

Specificatie in erfpacht uitgegeven gronden

Erfpachtgrond de Laan 3 Overasselt
 Erfpachtgrond de Laan 4 Overasselt
 Erfpachtgrond de Laan 5 Overasselt
 Erfpachtgrond de Laan 13 Overasselt
 Erfpachtgrond de Laan 13-15 Overasselt
 Erfpachtgrond de Laan 18-20 Overasselt
 Erfpachtgrond de Laan 19-23 Overasselt
Totaal

Boekwaarde 31-12-2022	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2023
€ 109.400				€ 109.400
€ 62.125				€ 62.125
€ 54.700				€ 54.700
€ 201.600				€ 201.600
€ 23.900				€ 23.900
€ 108.125	€ -			€ 108.125
€ 165.600	€ -			€ 165.600
€ 725.450	€ -	€ -	€ -	€ 725.450

investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

	Boekwaarde 31-12-2022	Investering		Bijdragen derden/subsidies	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	€ 37.836	€ -		€ -	€ 5.577	€ 32.259
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (riolering)	€ 4.197.778	€ 371.030		€ 8.354	€ 159.122	€ 4.401.332
Machines, apparaten en installaties	€ 910	€ -		€ -	€ 910	€ -
Overige materiële vaste activa *	€ 267.787	€ -		€ -	€ 31.802	€ 235.985
Totaal	€ 4.504.311	€ 371.030		€ 8.354	€ 197.411	€ 4.669.576

*In het complex Gronden Buiten Plan zijn in 1992 ingebracht de percelen G3972, G3973, C1277, C1806, in totaal 80.080 m² groot, op 15 maart 1991 gekocht van eigenaar Rijksweg 182 Malden. In 2011 zijn de nieuw genummerde percelen C2825, C2826, C1277 met een totale oppervlakte van 56.250 m² bij de algemene dienst ingebracht als natuurgebied voor de opvang van de drie op het sluiscomplex aanwezige dassen. In dit grondcomplex zijn achtergebleven de percelen C2212 en C2213 met een totale oppervlakte van 23.830 m² met een totale waarde van € 270.947. In 1994 zijn gronden (percelen G2085, 1095, 1096, 1097, 1100, 1101, 1102, 868, 1636) met een oppervlakte van 19.323 m² verworven van eigenaar Rijksweg 184 Malden.

De totaal uitgevoerde investeringen 2023 met een economisch nut zijn:

- aankoop Betoncentrale in Kanaalzone
- aankoop Steenhuijs
- aanpassingen gemeentehuis
- VW Sportsvan lokaal vervoer
- grote opzet zoutstrooier
- sneeuwschuif vrachtwagen
- sneeuwschuiver Deutz
- inrichting thuiswerkplek
- meubilair 2023
- investeringen IBP 2021
- openbare verlichting fietspaden
- armaturen 2022
- armaturen 2023
- masten 2023
- speelvoorzieningen 2021 (coalitie)
- speelvoorzieningen 2022
- speelvoorzieningen 2023

Totaal investeringen met economisch nut

- pompen en gemalen 2023
- telemetrie
- blauwe ader Dravik
- ombouwen De Waaij ter verking van wateroverlast

Bijdragen derden/subsidies

- blauwe ader Dravik

Totaal investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Totaal

	Besteed in 2023	Cumulatief besteed
€	21.600.666	€ 21.600.666
€	20.282	€ 20.282
€	446.086	€ 446.086
€	17.500	€ 17.500
€	38.043	€ 24.171
€	11.762	€ 11.762
€	2.732	€ 2.732
€	3.975	€ 18.522
€	25.000	€ 25.000
€	1.915	€ 36.915
€	16.412	€ 363.530
€	29.037	€ 167.749
€	31.878	€ 31.878
€	37.508	€ 37.508
€	15.842	€ 30.000
€	35.827	€ 65.000
€	3.516	€ 3.516
€	22.337.981	€ 22.902.817
€	105.900	€ 105.900
€	10.000	€ 10.000
€	252.579	€ 244.225
€	2.550	€ 2.550
€	8.354	€ -
€	362.675	€ 362.675
€	22.700.656	€ 23.265.492

Overige investeringen

	Boekwaarde 31-12-2022	Investering in 2023		Bijdragen derden 2023	Afschrijving 2023	Boekwaarde 31-12-2023
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 5.286.798	€ 942.104		€ 19.067	€ 296.646	€ 5.913.189
Totaal	€ 5.286.798	€ 942.104		€ 19.067	€ 296.646	€ 5.913.189

Per 1-1-2017 heeft het BBV een wijziging doorgevoerd voor de waardering van vaste activa die overigen investeringen betreffen. Voorheen betrof dit de investeringen met investeringen met maatschappelijk nut. Voor deze datum mocht deze activa willekeurig worden afgeschreven. Vanaf deze datum moet de activa met maatschappelijk nut hetzelfde worden behandeld als investeringen met economisch nut. Dit betekent dat activeren en afschrijven overeenkomstig de verwachte levensduur moet plaatsvinden. De gemeente Heumen waardeert de investeringen met maatschappelijk nut, ongeacht het moment van het investeren, hetzelfde. Namelijk dat wordt geactiveerd en afgeschreven over de verwachte levensduur. Op de materiële vaste activa wordt afgeschreven conform de richtlijnen in de notitie "Waardering en afschrijving vaste activa gemeente Heumen". De boekwaarde van de investeringen met een maatschappelijk nut welke voor 1-1-2017 zijn gedaan bedragen ultimo 2023 € 156.621. Dit bedrag is onderdeel van de boekwaarde per 31 december 2023 ad. € 5.913.189.

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed heeft in 2023 -na toetsing op noodzaak- niet plaatsgevonden.

Financiële vaste activa € 11.612.699

Financiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2022	Investering in 2023		Vermindering 2023	Aflossing 2023	Boekwaarde 31-12-2023
a) Kapitaalverstrekkingen aan:						
<i>deelnemingen</i>	€ 739.867	€ -		€ -	€ -	€ 739.867
b) Leningen aan:						
<i>woningbouwcorporatie Oosterpoort</i>	€ 5.805.000	€ -		€ -	€ 215.000	€ 5.590.000
c) Overige langlopende leningen u/g	€ 385.302	€ -		€ -		€ 376.266
d) Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 4.695.667	€ 1.473.046		€ 890.905	€ 299.182	€ 4.978.626
Totaal	€ 11.625.836	€ 1.473.046		€ 890.905	€ 514.182	€ 11.684.759
	Voorziening 31-12-2022					Voorziening 31-12-2023
Af: voorziening dubieusheid BBZ-leningen	€ -139.304					€ -72.060
	€ 11.486.532					€ 11.612.699

a) Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen:

	aantal aandelen ultimo jaar	Boekwaarde 31-12-2022		Investering	Desinvestering	Boekwaarde 31-12-2023
aandelen Bank Nederlandse Gemeenten (nominaal € 2,50 per aandeel)	151.515	€ 378.787		€ -	€ -	€ 378.787
aandelen Vitens N.V.	16.023	€ 1.630		€ -	€ -	€ 1.630
aandelen DAR	4.522	€ 359.450		€ -	€ -	€ 359.450
		€ 739.867		€ -	€ -	€ 739.867

Het jaarlijkse dividend van de deelnemingen wordt op basis van besluitvorming als een baat verantwoord in de exploitatie; zie hiervoor het product 'Effecten'.

b) Leningen u/g woningbouwcorporatie

Voor de financiering van de bouw van een Brede School en parkeergarage in het bestemmingsplan Centrum-West heeft de gemeente Heumen de afspraak gemaakt met Oosterpoort Projectontwikkeling B.V. te Groesbeek dat zij optreedt als opdrachtgever. Oosterpoort Projectontwikkeling is eigenaar en verhuurt het pand door aan de gemeente Heumen. De bouwkosten zijn geraamd op een bedrag van € 8,6 miljoen. Voor dit doel heeft de gemeente per 1 december 2009 bij de NWB (Nederlandse Waterschapsbank) een 40-jarige geldlening aangetrokken. De lening van € 8,6 miljoen is per dezelfde datum een op een aan Oosterpoort doorverstrekt. Als extra zekerheid is het recht van hypotheek en pandrechten op de Brede School Malden door Oosterpoort als hypotheekgever aan de gemeente Heumen als schuldeiser verleend. Looptijd van de lening 1 december 2009 tot 1 december 2049. Het schuldrestant per ultimo 2023 bedraagt € 5.590.000.

c) Overige langlopende leningen u/g

	Rentevoet	Boekwaarde per 31-12-2022		uitzetting/ desinvestering	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2023
hypothecaire geldleningen ambtenaren	3,27%	€ 306.628			€ 9.036	€ 297.592
sporthal Passelegt Overasselt	5,5%	€ 9.926			€ -	€ 9.926
stichting het Tweede Huis	0,0%	€ 68.748			€ -	€ 68.748
		€ 385.302		€ -	€ 9.036	€ 376.266

hypothecaire geldleningen ambtenaren

In het verleden heeft de gemeente Heumen hypotheekleningen verstrekt aan het eigen personeel. De mogelijkheid om gebruik te maken van deze regeling is inmiddels, door wettelijke regelgeving, beëindigd. De aflossingen op de hypotheekleningen gaan nog jaren door. Per ultimo 2023 zijn er nog 3 lopende geldleningen.

sporthal Passelegt Overasselt

Aan de stichting sportaccommodatie Passelegt te Overasselt is in 1998 een renteloze geldlening van € 11.344,51 (f 25.000) verstrekt voor een periode van 10 jaar. Vanaf het derde jaar van de looptijd van de lening heeft de stichting de verplichting om de lening in 8 jaar af te lossen. Op het schuldbedrag van € 9.926 is tot op heden niet afgelost. De gemeente en de stichting onderzoeken welke mogelijkheden er zijn zodat de lening afgelost gaat worden.

stichting het Tweede Huis

Stichting het Tweede Huis heeft in 1996 van onze gemeente een geldlening van € 68.748 ontvangen. In de leningsovereenkomst zijn de aflossingsvoorwaarden opgenomen. De jaarlijkse exploitatie- en balansresultaten van deze stichting laten niet toe dat er wordt afgelost op deze lening. De rente die over de boekwaarde wordt berekend betreft feitelijk een subsidie aan deze stichting. Tot zekerheid voor de terugbetaling van de verstrekte geldlening is een recht van hypotheek gevestigd op de grond met opstallen gelegen Kerklaantje 10 te Nederasselt.

d) Overige uitzettingen looptijd > 1 jaar

	Boekwaarde per 31-12-2022	uitzetting		verstrekkingen aan derden	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2023
stimuleringslening Volkshuisvesting verstrekt aan SVn r/c nr. 2581 (hoofdpot)	€ 37.438	€ 37.661		€ -	€ -	€ 75.098
door verstrekte leningen door SVn aan verenigingen e.d. r/c nr. 2581	€ 364.233	€ -		€ -	€ 34.646	€ 329.587
blijversleningen verstrekt aan SVn r/c nr. 2585 (hoofdpot)	€ 241.136	€ 8.230		€ -	€ -	€ 249.367
verstrekte blijverslening door SVn aan inwoner r/c nr. 2585	€ 9.553	€ -		€ -	€ 910	€ 8.642
startersleningen verstrekt aan SVn r/c nr. 2583	€ -	€ -		€ -	€ -	€ -
startersleningen verstrekt aan SVn r/c nr. 2588 (hoofdpot)	€ 123.349	€ 352.651		€ 320.000	€ -	€ 155.999
verstrekte startersleningen door SVn aan inwoners r/c nr. 2588	€ 399.167	€ 320.000		€ -	€ 500	€ 718.667
duurzaamheidsleningen woningen verstrekt aan SVn r/c nr. 2587 (hoofdpot)	€ 725.866	€ 130.699		€ 570.905	€ -	€ 285.660
duurzaamheidsleningen woningen doorverstrekt door SVn aan inwoners r/c nr. 2587	€ 1.027.266	€ 570.905		€ -	€ 120.045	€ 1.478.126
duurzaamheidsleningen bedrijven verstrekt aan SVn r/c nr. 2586 (hoofdpot)	€ 362.004	€ 25.915		€ -	€ -	€ 387.919
duurzaamheidsleningen bedrijven doorverstrekt door SVn aan bedrijven r/c nr. 2586	€ 146.210	€ -		€ -	€ 12.117	€ 134.093
zonnepanelenproject	€ 1.022.722	€ 26.985		€ -	€ 123.663	€ 926.044
Sociale krediet hypotheek	€ 16.915	€ -		€ -	€ -	€ 16.915
BBZ-leningen	€ 219.809	€ -		€ -	€ 7.301	€ 212.508
Totaal	€ 4.695.667	€ 1.473.046		€ 890.905	€ 299.182	€ 4.978.626
Voorziening 31-12-2022						Voorziening 31-12-2023
Af: voorziening dubieusheid BBZ-leningen	€ -139.304					€ -72.060
	€ 4.556.363					€ 4.906.566

Via de SVn verstrekken we startersleningen, blijversleningen, duurzaamheidsleningen en hebben we in het verleden diverse stimuleringsleningen verstrekt. De administratieve verwerking van de leningenadministratie (het verstrekken en innen) ligt geheel bij de SVn. Per ultimo 2023 is de totale boekwaarde (van deze SVn rekeningcouranten) tezamen € 3.823.159. Daarvan staat € 2.669.116 uitgeleend, waardoor er per balansdatum 31 december 2023 nog een bedrag van € 1.154.043 beschikbaar is om aan leningen uit eigen middelen te kunnen verstrekken. Deze saldi komen overeen met de door de SVn ontvangen rekening-courantoverzichten per 31 december 2023. De totale vordering (zoals hierboven genoemd staat € 2.669.116) bestaat uit onderstaande leningen.

Stimuleringslening Volkshuisvesting SVn	Oorspr. leningbedrag	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
r.c. 2581			
S.V. Juliana '31	€ 50.000	€ 10.812	€ 8.149
Stichting "het Tweede Huis"	€ 81.000	€ 37.887	€ 33.514
Ver.gebouw TERP	€ 60.000	€ 37.959	€ 35.431
Stg.ver.gebouw Overasselt	€ 200.000	€ 129.808	€ 122.026
VOF de Wende	€ 160.000	€ 87.424	€ 76.758
Overasseltse Boys	€ 50.000	€ 30.172	€ 26.855
Zweefvliegveld Malden	€ 50.000	€ 30.172	€ 26.855
totaal doorverstrekt rc 2581	€ 651.000	€ 364.234	€ 329.587
r.c. 2586/2587/2588/2585			
duurzaamheidsleningen inwoners	€ 1.500.000	€ 1.027.266	€ 1.478.126
duurzaamheidsleningen bedrijven	€ 500.000	€ 146.210	€ 134.093
startersleningen rc 2588	€ 1.125.000	€ 399.167	€ 718.667
blijversleningen rc 2585	€ 250.000	€ 9.553	€ 8.642
totaal rc 2586/2587/2588/2585	€ 3.375.000	€ 1.582.196	€ 2.339.529
totaal doorverstrekte leningen	€ 4.026.000	€ 1.946.430	€ 2.669.116

Omschrijving SVn-gelden	Mutaties verslagjaar	Gemeenterek. Heumen nr. 2581
Saldo per 1 januari verslagjaar		€ 37.438
Af: Gehonoreerde en opgenomen leningaanvragen:		€ -
Subtotaal		€ 37.438
Bij: Saldo rente r/c (gem. 0,0%), rente leningen en betaalde beheerkosten	€ 3.015	
Ontvangen aflossingen "SV Juliana '31"	€ 2.663	
Ontvangen aflossingen "Stichting het Tweede Huis"	€ 4.373	
Ontvangen aflossingen "de Terp"	€ 2.528	
Ontvangen aflossingen "SVO Overasselt"	€ 7.782	
Ontvangen aflossingen "De Wende"	€ 10.665	
Ontvangen aflossingen "Overasseltse Boys"	€ 3.317	
Ontvangen aflossingen "Zweefvliegveld"	€ 3.317	
Saldo per 31 december 2023		€ 37.661
		€ 75.099

Krediethypotheken Soza

De verleende krediethypotheek is per ultimo 2023 voor de volledige (nominale) waarde opgenomen.

Leningen Bijstandsbesluit Zelfstandigen

Per 31 december 2023 staat voor een nominaal bedrag van € 212.508 uit aan BBZ-leningen (uitgesplitst naar startende en gevestigde ondernemingen). Per 31 december 2023 is de volwaardigheid van alle openstaande BBZ-vorderingen per individuele cliënt beoordeeld op basis van de statische methode. Op basis van de toepassing van de statische methode is er sprake van een dubieus bedrag van € 72.060 zodat per 31-12-2023 een netto BBZ-vordering resteert van € 140.448.

Flottende activa

Voorraden € 2.460

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Verloop in 2023	Boekwaarde per 31-12-2022	Aankoop documenten	Prijstijstelling			Verstrekte documenten	Boekwaarde per 31-12-2023
Overigen: - voorraad gezondheidsverklaringen	€ 3.777	€ 4.100	€ -46		€ -	€ 5.371	€ 2.460
Subtotaal overige voorraden	€ 3.777	€ 4.100	€ -46		€ -	€ 5.371	€ 2.460

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar € 5.527.518

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	Stand	Herwaardering		Stand	Voorziening	Netto-vordering
	31-12-2022			31-12-2023	oninbaarheid	31-12-2023
vorderingen op openbare lichamen	€ 5.617.640	€ -		€ 3.685.314		€ 3.685.314
belastingdebiteuren munitax	€ 94.684	€ -		€ 111.363	€ 12.000	€ 99.363
rek-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen (<i>schatkistbankieren Min. Fin.</i>)	€ 5.848.715	€ -		€ 1.307.520	€ -	€ 1.307.520
overige vorderingen algemeen (<i>minus oninbaarheid</i>)	€ 434.142	€ -		€ 332.605	€ 174.313	€ 158.292
overige uitzettingen (<i>debiteuren ivm terugvordering en verhaal sociale uitkeringen</i>)	€ 637.062	€ -		€ 579.309	€ 302.281	€ 277.028
Totaal	€ 12.632.243	€ -		€ 6.016.113	€ 488.594	€ 5.527.518

Vorderingen op openbare lichamen € 3.685.314

De vorderingen op openbare lichamen kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:
De posten groter dan € 20.000 worden toegelicht.

Omgevingsdienst Rijk van Nijmegen (ODRN), afrekening 2022 en 2023
Belastingdienst, declaratie BTW - Compensatiefonds dienstjaar 2022 en 2023
Ministerie van Financiën, rente 4e kwartaal 2022 en 2023 schatkistbankieren
Ministerie van Justitie en Veiligheid, SPUK uitkering vluchtelingen Oekraïne
Gemeente Nijmegen, regionale samenwerking MO BW 2023
Totaal van de bedragen die kleiner zijn dan € 20.000

Saldo		Saldo
31-12-2022		31-12-2023
€ 81.806		€ 30.188
€ 2.917.935		€ 3.114.970
€ 24.361		€ 94.159
€ 1.699.514		€ -
		€ 35.010
€ 894.024		€ 291.167
€ 5.617.640		€ 3.685.314

Per 4 april 2024 is van de bovengenoemde vorderingen op openbare lichamen een bedrag van € 3.685.314 nog niet ontvangen.

De vordering op de belastingdienst ter grootte van € 3.114.970 wordt per 1 juli 2024 ontvangen.

De overige vorderingen zullen naar verwachting in het eerste halfjaar 2024 worden geïncasseerd.

Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen (Schatkistbankieren saldo € 1.307.520)

Sinds 16 december 2013 zijn decentrale overheden verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Hiertoe is een rekening-courant overeenkomst aangegaan met het ministerie van financiën waarop dagelijks de overtollige banksaldi, boven het drempelbedrag, aan de schatkist worden overgemaakt. Het principe van schatkistbankieren is dat publiek geld de schatkist niet eerder verlaat dan dat noodzakelijk is voor de uitvoering van de publieke taak. Met de huisbankier BNG zijn afspraken gemaakt voor het dagelijks automatisch afroten van onze banksaldi ten gunste van ons rekening-courant saldo bij het Ministerie van Financiën. Het drempelbedrag is vanaf 1 juli 2021 bepaald op 2% van het begrotingstotaal met een minimum van 1 miljoen euro. Aangezien het minimum van € 1 miljoen hoger is dan 2% van het begrotingstotaal (€ 2023 € 45,38 miljoen) wordt het minimum gehanteerd.

De ontwikkeling van het gemiddeld (positief) dagsaldo gedurende het afgelopen verslagjaar wordt in onderstaande tabel weergegeven.

bedragen in duizenden €	1w kw	2e kw	3e kw	4e kw
gemiddeld dagsaldo per kwartaal	417	411	408	416
Af: drempelbedrag	1000	1000	1000	1000
overschrijding (-/-) / ruimte (+)	583	589	592	584

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat het gemiddeld dagsaldo in 2023 lager is geweest dan het drempelbedrag.

Het automatisch afroten door de BNG gebeurt iedere middag om 15.15 uur en nog een keer om 17.45 uur. Verder wordt het toegestane banksaldo beïnvloed door het saldo van de Rabobank. Om te voorkomen dat met onverwachte bijschrijvingen het toegestane drempelbedrag wordt overschreden is het afromingstegoed bij de BNG omlaag bijgesteld. Het afgesproken afromingstegoed bij de BNG bedroeg in 2023 € 400.000.

Per 31 december 2023 bedraagt ons tegoed in rekening-courant bij het Ministerie van Financiën in het kader van het verplicht schatkistbankieren **€ 1.307.520**

Overige vorderingen (Saldo € 158.292)

De post "overige vorderingen" heeft per 31 december 2023 een saldo van € 332.605. Er is een voorziening oninbaarheid gevormd ter grootte van € 174.313, zodat een netto vordering resteert van € 158.292. Per 4 april 2024 is van het totaal van de overige vordering van € 332.605 een bedrag van € 140.035 nog niet ontvangen.

Overige uitzettingen (Saldo € 277.030)*bijzondere bijstand*

- renteloze leningen

algemene bijstand (incl. BBZ starters)

- terugvordering, verhaal en boeten WWB

Gecorrigeerd saldo per 31-12-2022	Herwaardering		Saldo per 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo per 31-12-2023
€ 103.948	-29.792		€ 74.156	€ 22.567	€ 51.589
€ 533.114	-27.961		€ 505.153	€ 279.712	€ 225.441
€ 637.062	€ -57.753		€ 579.309	€ 302.279	€ 277.030

Per 31 december 2023 staat een nominaal bedrag van € 579.309 uit aan vorderingen Participatiewet/bijzondere bijstand.

Per 31 december 2023 is de volwaardigheid van alle openstaande vorderingen per individuele cliënt beoordeeld op basis van de statische methode.

Op basis van de toepassing van de statische methode is er sprake van een dubieus bedrag van € 302.279, zodat per 31-12-2023 een netto vordering resteert van €277.030.

Totaal overige vorderingen en uitzettingen

overige vorderingen algemeen	€ 158.292
overige uitzettingen	€ 277.030
Totaal	€ 435.322

Banksaldi € 427.828

De banksaldi per ultimo van het jaar bestaan uit tegoeden bij diverse bankinstellingen, te weten:

Specificatie

Bng rekening-crt NL44 BNGH 0285003895
 Rabo rekening-crt NL87 RABO 0131601008
 Rabo-huren rekening-crt NL47 RABO 0156368641
 Bunq rekening-crt NL92 BUNQ 2063627916
 Mollie

	Saldo per 31-12-2022		Saldo per 31-12-2023
€	382.358	€	405.334
€	4.168	€	2.517
€	15.055	€	19.244
€	8.700	€	-
€	-	€	733
	410.281		427.828

Totaal banksaldi**Ontwikkeling**

Het totaal van de banksaldi bij de banken zijn ten opzichte van 2022 in totaal met ca. € 18.000 toegenomen. Daarnaast is in 2013 het verplichte schatkistbankieren ingevoerd, waardoor gemeenten verplicht zijn om hun tegoeden bij het ministerie van Financiën onder te brengen. Per ultimo 2023 bedroeg het bij het ministerie ondergebrachte bedrag afgerond € 1.307.520,04 (ultimo 2022 € 5.848.714,78). Dit bij het ministerie ondergebrachte bedrag is op de balans verantwoord als vordering onder rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen. In feite zijn de banksaldi met een totaalbedrag van ca. € 4 miljoen afgenomen. Deze afname van de banksaldi komt doordat eind december 2023 "Morsinkhof" is aangekocht als onderdeel van project Kanaalzone. De banksaldi staan vrij ter beschikking.

Voor verdere informatie verwijzen wij u naar de financieringsparagraaf.

Overlopende Activa € **1.110.054**

Specificatie overlopende activa

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan zijn door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

Europese overheidslichamen

Niet van toepassing

Overige Nederlandse overheidslichamen

compensabele btw IBO 2023

leefgeld vluchtelingen Oekraïne

waarborgsommen huisvesting Rijksweg 112 Malden Oekrainers

belastingdienst, claim belastingrente afvalfonds

Ministerie van Justitie en Veiligheid, raming SPUK bekostigingsregeling GOO 2

Prov. Gelderland, uitvoering landschapsprojecten Heumen 2)

Gemeente Nijmegen, vakinhoudelijke informatie beheer m.b.t. archiefwet

Gemeente Nijmegen, spuk uitkering integraal zorg akkoord 2023

Overige nog te ontvangen bedragen

permanent voorschot kas cluster Burgerzaken en Secretariaat

afrekening kasafdracht december Burgerzaken

nog niet verrekende voorschotten op sociale uitkeringen

rente maand december u/g geldlening Oosterpoort Wooncombinatie

premies CAZ minimaregeling

bng-belastingrekening

Vooruitbetaalde bedragen 1)

	Saldo per 31-12-2022	Toevoegingen 2023	Vermindering 2023	Saldo per 31-12-2023
€ -	-			€ -
€ -	-	€ 9.616		€ 9.616
€ 2.011	2.011		€ 2.011	€ -
€ -	-	€ 55.000		€ 55.000
€ 20.154	20.154			€ 20.154
€ -	-	€ 316.600		€ 316.600
€ 14.762	14.762	€ 18.423	€ 19.607	€ 13.578
€ -	-	€ 67.336		€ 67.336
€ -	-	€ 69.425		€ 69.425
€ 1.115	1.115			€ 1.200
€ 1.375	1.375			€ 1.278
€ 16.533	16.533			€ 11.904
€ 19.995	19.995	€ 19.254	€ 19.995	€ 19.254
€ 1.246	1.246			€ 3.464
€ 17.824	17.824			€ 8.958
€ 14.642	14.642			€ 512.287
€ 109.657	€ 555.654	€ 1.623		€ 1.110.054

1) posten groter dan € 5.000 van "vooruitbetaalde bedragen" zijn:

Licentievergoeding Cyclorama's jan. t/m nov. 2024	€ 13.196
SIM; digitale dienstverlening	€ 28.205
Vooruitontvangen huur Raadhuisstraat 2024	€ 6.012
Huur Rijksweg 112 opvang Oekrainers	€ 53.436
Centraal Beheer, premies verzekeringen	€ 11.566
Centraal beheer aansprakelijkheidsverzekering 2024	€ 39.257
Berichtenbox 2024	€ 6.874
Vervoersorganisatie Arnhem Nijmegen, vs 1e kw 2024 dagbesteding	€ 62.043
Vervoersorganisatie Arnhem Nijmegen, WMO 2024	€ 49.959
NN Premie hiaatverzekering	€ 9.453
Bijdrage aanleg wandelnetwerk	€ 26.513
VNG bijdrage 2024	€ 31.141
De Gelderlander	€ 9.061
BGT	€ 12.672
leefgeld vluchtelingen Oekraïne	€ 5.045
Subsidie onderwijsroute 2024	€ 17.200
€ 381.632	

PASSIVA

Vaste Passiva

Eigen Vermogen

Algemene Reserve

Beschikbaar eigen vermogen ultimo 2023 voor resultaatbestemming

- Algemene Dienst (ultimo 2022)

bij: voordelig resultaat vorig boekjaar (2022)

Beschikbaar eigen vermogen per 31 december 2023 (voor resultaatbestemming 2023)

mutaties als gevolg van resultaatbestemming (vorming bestemmingsreserve):

- Bestemmingsreserve Energietoeslag sociaal minima 257.035
- Bestemmingsreserve Vergroten toegankelijkheid voor verkiezingen 2.577

Vrij beschikbaar eigen vermogen per 31 december 2023 (voor resultaatbestemming 2023)

Reserves vormen het eigen vermogen van de gemeente en zijn te onderscheiden naar algemene- en bestemmingsreserves.

Tot de algemene reserves worden gerekend alle reserves, niet zijnde een bestemmingsreserve.

De algemene reserve is in principe bestemd als een algemene buffer voor eventuele rekeningtekorten en als algemeen weerstandsvermogen voor de gemeente.

Nog te bestemmen resultaat boekjaar

Als volgt te specificeren:

voordelig

Resultaat boekjaar 2023

voordelig

Mutaties		Saldo
€	4.192.558	€ 8.585.239
		€ 4.192.558
		€ 12.777.797
	257.035	
	2.577	
		€ 259.612
		€ 12.518.185

Mutaties		Bedrag
		€ 3.682.744
		€ 3.682.744

Het voordelig resultaat wordt toegevoegd aan het eigen vermogen van de gemeente.

Voor de totstandkoming van het jaarresultaat wordt verwezen naar de aanbiedingsbrief van het college van Burgemeester en Wethouders en naar de toelichting op de hoofdtakvelden van de productenrekening 2023.

Bestemmingsreserves

Een bestemmingsreserve is een deel van het eigen vermogen waaraan een bepaalde bestemming is gegeven. De gemeenteraad bestemd hierdoor een deel van het eigen vermogen voor specifieke, met name genoemde, uitgaven.

	Beschikbaar 31-12-2022	Vermeerdering	Vermindering		Beschikbaar 31-12-2023
egaliseringsreserve BUIG	€ 135.188	€ -	€ 91.079		€ 44.109
groenstructuurplan	€ 27.939		€ -		€ 27.939
sanering onzuivere lozingen buitengebied	€ 329.342		€ 36.035		€ 293.307
baten en lasten rioleringsstelsel	€ 525.611				€ 525.611
beheer natuurgronden Keersluis	€ 98.086		€ 6.342		€ 91.744
participatie	€ 66.759				€ 66.759
schommelfonds sociaal domein	€ 600.514	€ -	€ 600.514		€ -
ruimtelijke visie duurzame energie	€ 3.014		€ 850		€ 2.164
verkeersregelinstantie (resultaatbestemming 2019)	€ 94.756				€ 94.756
klimaatmiddelen (resultaatbestemming 2019)	€ 213.609		€ 81.500		€ 132.109
huisvesting en begeleiding statushouders	€ 38.000		€ 38.000		€ -
onderhoud parkeergarage Brede School Broeksingel (BSB)	€ 59.900	€ 8.500	€ 1.200		€ 67.200
onderhoud sportzaal Brede School Broeksingel (BSB)	€ 107.996	€ 11.500	€ 25.765		€ 93.731
erfpachtgrond de Laan 3 Overasselt	€ 22.824	€ 5.470			€ 28.294
erfpachtgrond de Laan 4 Overasselt	€ 13.259	€ 3.106			€ 16.365
erfpachtgrond de Laan 5 Overasselt	€ 11.411	€ 2.735			€ 14.146
erfpachtgrond de Laan 13-1 (kavel 18) Overasselt	€ 9.727	€ 2.260			€ 11.987
erfpachtgrond de Laan 13-2 (kavel 19) Overasselt	€ 33.658	€ 7.820			€ 41.478
erfpachtgrond de Laan 15 (kavel 20) Overasselt	€ 5.143	€ 1.195			€ 6.338
erfpachtgrond de Laan 18-20 Overasselt	€ 15.463	€ 5.406			€ 20.869
erfpachtgrond de Laan 19-23 (kavel 21) Overasselt	€ 14.061	€ 1.796	€ 15.857		€ -
kapitaallasten aanbouw bibliotheek Maldensteyn	€ 204.280	€ -	€ 51.460		€ 152.820
omgevingswet	€ 268.000	€ 100.000	€ 90.105		€ 277.895
extra incidentele middelen jeugdzorg	€ 33.222	€ -	€ 33.222		€ -
Energietoeslag sociaal minima		€ 257.035	€ 257.035		€ -
Vergroten toegankelijkheid verkiezingen		€ 2.577	€ 2.577		€ -
Totaal overige bestemmingsreserves	€ 2.931.762	€ 409.400	€ 1.331.541		€ 2.009.621

Toelichting:

Egalisatiereserve BIUG

Tijdens de begrotingsbehandeling op 9 november 2020 heeft de raad een motie ingediend om het positieve resultaat 2020 van de Buiggelden in een egalisatiereserve te storten en daardoor te streven naar een meerjarige gelijke druk binnen de uitgaven en inkomstenbudgetten van de buiggelden. De uitgaven van de BIUG gelden laten ten opzichte van het definitief vastgesteld budget een negatief resultaat zien van € 91.079. Het budget is op 1 oktober 2023 door het Rijk definitief vastgesteld op € 3.866.976. De werkelijke verstrekingen van de Algemene bijstand, Loonkostensubsidie, Bbz levensonderhoud, IOAW en IOAZ zijn € 3.983.686.

Groenstructuurplan

In december 2007 is het Groenstructuurplan voor de periode 2007-2017 vastgesteld. Hiermee werd de inrichting van de groenstructuur binnen de bebouwde kommen op hoofdlijnen bepaald. In 2023 zijn er geen uitgaven gedaan.

Sanering onzuivere lozingen buitengebied

In 2005 is door de raad besloten om een deel van de algemene reserve om te zetten in een bestemmingsreserve voor de dekking van kapitaallasten van investeringen in de aanleg van riolering in onze buitengebieden. In 2023 is deze bestemmingsreserve aangesproken voor het begrote bedrag. Conform BBV dekt deze bestemmingsreserve de afschrijvingslasten van de sanering van onzuivere lozingen in het buitengebied.

Baten en lasten rioleringsstelsel

De conclusie van het raadsbesluit van 15-10-2015 was dat de voorziening 'onderhoudsreserve riolering', als gevolg van diverse ontwikkelingen, € 600.000 hoger was dan dat op dat moment noodzakelijk werd geacht. Deze €600.000 mogen geen onderdeel uitmaken van de voorziening onderhoudsreserve riolering. Hievoor is geen adequate onderbouwing. Deze middelen zijn 'gespaard' d.w.z. tot stand gekomen door behaalde inkoopvoordelen en efficiëncymaatregelen en bestemd voor investeringen en kosten verbonden met riolering. Het Gemeentelijk Rioleringsplan is in 2017 geactualiseerd. Voor 2023 is de begrote onttrekking voor egalisatie van het tarief niet nodig geweest omdat de 100% kostendekkendheid al werd bereikt.

Beheer Natuurgronden Keersluis

Betreft een gekapitaliseerde uitkering van Rijkswaterstaat voor het duurzaam beheer en onderhoud van het dassengebied nabij de keersluis. In 2023 is er onderhoud geweest aan de afrasteringen en zijn er kosten geweest voor maaien en balen persen.

Participatie

Op de bestemmingsreserve Participatie zijn in 2023 geen mutaties doorgevoerd. Deze bestemmingsreserve wordt ingezet voor lokale of via de MGR extra uit te voeren reïntegratieactiviteiten van onze bijstandsgerechtigden.

Schommelfonds sociaal domein

Middels een bestemmingsvoorstel over het resultaat van de jaarrekening 2021 is er € 600.514 toegevoegd aan deze reserve om toekomstige schommelingen in het Sociaal Domein te kunnen opvangen. In 2023 is door de raad besloten, als onderdeel van de maandrapportage, om deze bestemmingsreserve op te heffen en te laten vrijvallen in het resultaat.

Ruimtelijke visie duurzame energie

In de raadsvergadering van 24 september 2020 is door de Raad het koersdocument Ruimtelijke visie duurzame energie vastgesteld. Tevens is het besluit genomen om van het reeds beschikbare gestelde bedrag € 75.000 om te zetten naar een bestemmingsreserve 'Ruimtelijke visie duurzame energie'. In 2023 is hier aanspraak op gemaakt voor inhuren van een projectleider en advieskosten.

Vervanging verkeersregelinstallaties

Door Heumen is aangegeven dat wij eenmalig onze bijdrage willen afkopen voor de vervanging van de verkeersregelinstallaties (VRI) en de risico's en voorziene zaken voor rekening van provincie zijn. Er is een telefonisch akkoord maar tot heden is er geen getekende overeenkomst met provincie. Op dit moment is er ook geen overeenkomst met de provincie over een gemeentelijke bijdrage. Dit terwijl het gebruikelijk is dat wegbeheerders van aantakende wegen meebetalen aan beheer en onderhoud van een VRI. Op dit moment beschikt de provincie nog niet over alle gronden die nodig zijn voor de werkzaamheden en mogelijk dient er onteigening plaats te vinden. In januari 2024 was de verwachting dat de Provincie de werkzaamheden in 2025 zal oppakken. Tot die tijd moet de bestemmingsreserve in stand blijven.

Klimaatmiddelen

Bij de vaststelling van de programmarekening 2019 (winstbestemming) is door de Raad besloten tot het instellen van een bestemmingsreserve voor de verkregen gelden via de Algemene uitkering 2019 voor klimaatmiddelen. De gelden worden in 2022 en 2023 ingezet voor de wijkuitvoeringsplannen in het kader van duurzaamheid. De bestede gelden in 2023 zijn met name kosten opleiding energiecoaches, kosten ondersteuning project TMNO en tegemoetkoming groen dak voor bewoners.

Begeleiding statushouders

Deze bestemmingsreserve is gevormd in 2016 en wordt ingezet voor financiële dekking van kosten van casusregie en van voorbereidende werkzaamheden voor de nieuwe wet Inburgering. In 2023 is € 38.000 onttrokken voor 'voor en vroegschoolse educatie (VVE). Het saldo per ultimo 2023 is € 0,-

Kapitaallasten aanbouw bibliotheek Maldensteyn

De raad heeft op 4 november 2021, tijdens de begrotingsbehandeling 2022, het volgende besloten. Stel ter dekking van de kapitaallasten voor de aanbouw van bibliotheek Maldensteyn een bestemmingsreserve in voor de resterende jaren (t/m 2026). Jaarlijks wordt aan deze reserve een bedrag onttrokken gelijk aan de kapitaallasten in dat jaar.

Onderhoud parkeergarage Brede school Broeksingel

Jaarlijks wordt een percentage van de bouwkosten toegevoegd aan de bestemmingsreserve, te weten €8.500, zodat met de gespaarde middelen toekomstig onderhoud kan worden betaald. De onttrekking betreft de schoonmaakkosten na wateroverlast in 2023.

Onderhoud sportzaal Brede school Broeksingel

Jaarlijks wordt een percentage van de bouwkosten toegevoegd aan de bestemmingsreserve, te weten €11.500 zodat met de gespaarde middelen toekomstig onderhoud kan worden bekostigd. De in 2023 gedane uitgaven van € 25.765 zijn de kosten voor het vervangen van de sportvloer.

Erfpachtgrond de Laan (diverse kavels Werklandschap)

Voor deze percelen is een erfpachtsovereenkomst afgesloten waarbij de erfpachter het blote eigendom van de gemeente wenst te kopen maar eigendomsoverdracht zal pas over uiterlijk 20 jaar plaatsvinden of nadat alle op grond van de erfpachtsovereenkomst verschuldigde canons zijn voldaan. De ontvangen afkoopsommen worden in een bestemmingsreserve gestort (het zgn. financieringsmodel). De bestemmingsreserve dient ter duurzame financiering(dekking) van maximaal de grondwaarde waarvan de erfpacht is afgesloten. De grondwaarde is opgenomen onder de materiële vaste activa op de balans. Medio 2023 is de erfpachtsovereenkomst van De Laan 19-23 (kavel 21) ontbonden met wederzijdse instemming. Onderzocht wordt welke mogelijkheden er zijn voor de kavel.

Omgevingswet

Het (wederom) uitstellen van de invoering van de Omgevingswet heeft tot gevolg dat de begrote kosten 2023 voor de implementatie van de Omgevingswet en de kosten 'Omgevingsplan' niet volledig zijn benut. Nu de invoering van de Omgevingswet naar 1 januari 2024 is verplaatst is de verwachting dat in begrotingsjaar 2024 een inhaalslag nodig zal zijn. De raad heeft in december 2023 bij de formalisering van de maandrapportages over het 2e halfjaar 2023 besloten om de onderuitputting van 2023 voor de kosten van het omgevingsplan (€ 100.000) toe te voegen aan de reeds bestaande bestemmingsreserve. De gemaakte kosten implementatie omgevingsplan betreffen de inhuur projectleiding en begeleiding, kosten begeleiding legesverordening en kosten opstellen Omgevingsvisie.

Extra incidentele middelen jeugdzorg

Heumen heeft in 2021 extra incidentele middelen voor de jeugdzorg ontvangen (de zogeheten 'Blokhuismiddelen'). In regionaal verband worden deze middelen ingezet voor verdringing en jeugdzorgproblematiek (Heumen €14.999), voor POH Jeugd GGZ (Heumen €7.000) en voor het inkorten van de wachttijden specialistische jeugdzorg (Heumen €69.926). Deze middelen gaan pas in 2022 leiden tot kosten en betalingen.

Gemeente Heumen heeft aan de hand van de meircirculaire 2021 € 326.288 ontvangen. In 2023 is het laatste deel van € 33.222 onttrokken uit de reserve ter dekking van de incidentiele meerkosten op Jeugd GGZ.

Voorzieningen

Er is sprake van een voorziening wanneer er een onderliggende verplichting of een te kwantificeren risico aanwezig is. Bijvoorbeeld een ontvangen bijdrage met bestedingsverplichting. Aan voorzieningen mag geen rente worden toegevoegd. De voorzieningen voor onderhoud zijn gebaseerd op meerjarige beheerplannen.

De balanspost voorzieningen bestaat uit de volgende deelvoorzieningen:

Omschrijving	Beschikbaar 31-12-2022	Vermeerdering	Vermindering	Vrijval	Beschikbaar 31-12-2023
<u>Voorziening tbv verplichtingen e/o risico's</u>					
pensioenen oud-wethouders *	€ 1.662.461		€ 127.778	€ 88.229	€ 1.446.454
wachtgeld oud-wethouders	€ 301.796		€ 213.906		€ 87.890
verlofspaarregeling cao personeel	€ 154.005	€ 33.039	€ 11.932		€ 175.112
personele regelingen	€ 73.103	€ 5.749	€ 50.645		€ 28.207
regeling vervroegd uittreden (RVU)		€ 45.000			€ 45.000
woonrijpmaken Werklandschap Overasselt	€ 11.000		€ 11.000		€ -
woonrijpmaken locatie Veldschuur Malden	€ 6.065		€ 5.160		€ 905
<u>Voorzieningen tbv het egaliseren van groot onderhoud</u>					
groot onderhoud gemeentehuis	€ 786.694	€ 62.865	€ 149.519		€ 700.040
groot onderhoud parkeergarage Maldensteijn	€ 159.109	€ 836			€ 159.945
groot onderhoud molens	€ 167.803	€ 22.020	€ 47.040		€ 142.783
werkplaats Malden	€ 18.404		€ 7.815		€ 10.589
meerjarenonderh. hervormde kerken O' asselt en N'asselt	€ 140.164	€ 3.773	€ -		€ 143.937
groot onderhoud sportcentrum Malden	€ 290.717	€ 116.850	€ 407.567		€ -
onderhoud wegen	€ 283.602	€ 431.725	€ 344.529		€ 370.798
<u>Voorzieningen t.b.v. door derden beklemde middelen</u>					
onderhoud en egalisatie baten en lasten rioleringsstelsel	€ 4.863.238		€ 45.735		€ 4.817.503
egalisatiereserve afvalstoffenheffing	€ 30.824	€ 20.705			€ 51.529
dubieuze debiteuren**					
Totaal voorzieningen	€ 8.948.985	€ 742.562	€ 1.422.626	€ 88.229	€ 8.180.692

* de voorziening pensioenen oud-wethouders is verminderd met een bedrag van € 216.007. Dit bedrag bestaat uit een t.g.v. de exploitatie 2023 vrijgevallen bedrag van € 88.229 en een bedrag van € 127.778 aan uitbetaalde pensioengelden.

** de voorziening dubieuze debiteuren (saldo € = € 186.313 algemeen + € 374.341 sociale zaken) is conform voorschriften in de presentatie van de balans in mindering gebracht op het debiteurensaldo aan de debetzijde van de balans.

Toelichting:

Voorziening tbv verplichtingen e/o risico's

Pensioenen oud-wethouders

Door een externe specialist zijn er actuariële berekening gemaakt voor de pensioenverplichtingen per ultimo 2023 van de gemeente Heumen voor (oud) wethouders. Hierbij is gebruik gemaakt van de meeste recente sterftetafel en is de actuele rekenrente gebruikt. Daarnaast heeft een indexatie van de pensioenen met 11,96% plaatsgevonden. In totaliteit is er een voorziening nodig van € 2.578.485. Hiervan is tot en met 2023 €1.132.032,48 gespaard (beleggingswaarde/garantiewaarde) bij de ASR en het overige (€1.446.453) is beschikbaar via deze voorziening. In 2023 is voor een bedrag van € 127.778 aan pensioenen uitbetaald aan voormalige bestuurders en/of nabestaanden. Een bedrag van € 88.229 kon per ultimo 2023 vrijvallen ten gunste van de exploitatie als overschot op de voorziening.

Wachtgeld oud-wethouders

Van de vier in 2022 afgetreden wethouders hebben drie oud-wethouders recht op wachtgeld. Op basis van een actuele prognoseberekening van Proambt per 31 december 2023 is een voorziening gevormd van € 87.890. In 2023 is uit deze voorziening als wachtgeld uitbetaald een bedrag van € 143.325. Daarnaast is t.g.v. de exploitatie een bedrag van € 70.580 kunnen vrijvallen.

Verlofspaarregeling cao personeel

Bij de nieuwe cao afspraken van 2022 is voor het gemeentelijk personeel de mogelijkheid afgesproken om verlof te gaan sparen en hierdoor eerder met pensioen te kunnen gaan. In 2023 zijn 389 verlofuren bijgespaard. Een ambtenaar is in 2023 vertrokken en heeft de 195 gespaarde uren uitbetaald gekregen. Om deze kosten te kunnen dekken is conform voorschriften in 2022 een voorziening gevormd.

Personele regelingen

Deze voorziening is in het leven geroepen voor bekostiging van het eigen risico van WW-verplichtingen van oud medewerkers. Vanaf 2018 wordt er premie ingehouden bij alle medewerkers voor reparatie van het derde WW-jaar. Voor de periode 2018-2023 is in totaal € 28.207 toegevoegd aan deze voorziening. Daarnaast is in 2023 een bedrag van € 50.645 uit deze voorziening betaald i.v.m. een in januari 2023 betaalde ontslagvergoeding aan een ambtenaar.

Woonrijpmaken Werklandschap Overasselt

Per 31-12-2022 is de grondexploitatie Werklandschap Overasselt afgesloten. De voorziening is bestemd voor nazorg groen en het maken van 2 inritten die in 2023 zijn gerealiseerd.

Woonrijpmaken locatie Veldschuur Malden

Per 31-12-2022 is de grondexploitatie Veldschuur afgesloten. De gevormde voorziening is bestemd voor nazorg groen en faunaonderzoeken in dit plan voor 2023 en zijn inmiddels gerealiseerd.

Voorzieningen t.b.v. het egaliseren van groot onderhoud

Groot onderhoud gemeentehuis

De vastgestelde meerjarenonderhoudsplanning 2020 vormt de basis van het jaarlijkse groot onderhoud en een bedrag van €62.865 wordt gestort in deze voorziening. Bij samenstelling van de begroting 2024 is het meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd voor de jaren 2024-2043. Op basis van de nieuwe meerjarenonderhoudsplanning is de jaarlijkse dotatie vanaf 2024 opgetrokken naar € 90.275. In 2023 is er in totaal € 149.518,57 aan groot onderhoud uitgegeven. Voornamelijk aan vernieuwing van installaties in relatie met de verbouwingsplannen van het gemeentehuis.

Groot onderhoud parkeergarage Maldensteijn

Op basis van de meerjarenonderhoudsplanning van 2020 is jaarlijks voor groot onderhoud een bedrag van € 836 gestort in deze voorziening. Bij samenstelling van de begroting 2024 is het meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd voor de jaren 2024-2043. Rekening houdende met de nog in 2023 verwachte uitgaven van ca. € 18.000 is op basis van deze nieuwe meerjarenonderhoudsplanning de jaarlijkse dotatie opgetrokken naar € 8.230. De voor 2023 geplande onderhoudswerken zijn niet uitgevoerd.

Groot onderhoud sportcentrum Malden

Op 8 juli 2019 is de exploitatie van Sportcentrum Malden gestart. Op basis van de afgesloten huur- en exploitatie-overeenkomst (HEX) is er een onderhoudsvoorziening gevormd voor dit complex. Voor 2019 is er € 55.000 gedoteerd, voor 2020 € 115.000 voor 2021 € 117.300 en voor 2022 en 2023 € 116.850. In 2023 zijn er door Laco voor een totaalbedrag van € 71.484 aan onderhoudskosten in rekening gebracht en t.l.v. het onderhoudsfonds gebracht.

De voorziening onderhoud Sportcentrum Malden voldoet niet aan de BBV regelgeving. In overleg met de accountant is besloten de voorziening vrij te laten vallen en de raad voor te stellen de vrijgevallen middelen te alloceren in een bestemmingsreserve, zodat ze wel beschikbaar blijven voor het onderhoud van het sportcentrum

Groot onderhoud molens

In 2023 zijn er nieuwe schaliën(dakbedekking) geleverd en aangebracht op de Zeldenrust in Overasselt. Daarnaast is er onderhoud uitgevoerd ter bestrijding van de bonte knaagkever bij de Joannusmolen en de maasmolen.

Werkplaats Malden

In 2023 is er schilderwerk uitgevoerd aan de werkplaats en is de verlichting aangepast.

Meerjarenonderhoud hervormde kerken Overasselt en Nederasselt

In 2023 is er geen groot onderhoud uitgevoerd aan de hervormde kerken.

Onderhoud wegen

In 2023 is er in totaal een bedrag van € 344.529 onttrokken uit de voorziening. Het geld is besteed aan asfaltonderhoud aan een aantal wegen, weginspecties, wegmarkeringen, het onderhoud aan onverharde wegen en fietspaden en de uitvoering van het slijtlagenbestek 2023.

Voorzieningen t.b.v. door derden bekemde middelen

Onderhoud en egalisatie baten en lasten rioleringstelsel

De voorziening t.b.v. het rioolsysteem in onze gemeente is gebaseerd op het GRP. In 2022 is een nieuw GRP opgesteld voor de periode 2023-2027. Alle toekomstige uitgaven m.b.t. onze rioleringsystemen worden in het GRP doorberekend en worden op basis van 100% kostendekkendheid via de rioolrechten aan de inwoners doorberekend. De onttrekking aan de voorziening bedroeg € 45.735.

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

De mutatie met deze egalisatiereserve betreft het positieve saldo van de baten en lasten met betrekking tot het afvalbeheer en de afvalstoffenheffing in 2023. Hiermee wordt een 100% kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing gerealiseerd.

Dubieuze vorderingen algemeen en u.h.v. sociale uitkeringen

Ultimo 2023 worden alle openstaande vorderingen beoordeeld in hoeverre er sprake is van dubieuze debiteuren. Als gevolg van deze beoordeling is vastgesteld dat een voorziening dubieuze debiteuren nodig is van € 18.313. Het betreft deels de belastingdebiteuren en deels overige debiteuren niet zijnde vorderingen sociale zaken. Voor de openstaande vorderingen van sociale zaken is de volwaardigheid per individuele cliënt beoordeeld op basis van de statische methode. Hierdoor is vastgesteld dat een voorziening voor openstaande vorderingen sociale zaken nodig is van € 374.338.

Voor meer informatie met betrekking tot de voorzieningen wordt verwezen naar de in dit boekwerk als bijlage opgenomen modelstaat **D - reserves en voorzieningen**.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen

De onderbouwing van de op de balans opgenomen langlopende geldleningen is als volgt:

Specificatie

door BNG en de NWB verstrekte leningen:
voor interne financiering Algemene Dienst
subtotaal

voor Oosterpoort Wooncombinatie

Totaal langlopende geldleningen

	Saldo per 31-12-2022	Aflossingen	Rentelasten		Vermeerderingen	Saldo per 31-12-2023
€	18.840.000	€ 1.453.333	€ 354.349		€ 16.000.000	€ 33.386.667
€	18.840.000	€ 1.453.333	€ 354.349		€ 16.000.000	€ 33.386.667
€	5.805.000	€ 215.000	€ 225.791		€ -	€ 5.590.000
€	24.645.000	€ 1.668.333	€ 580.140		€ 16.000.000	€ 38.976.667

De rentelasten van de opgenomen leningen over 2023 bedragen € 354.349. De lening aan Oosterpoort is in evenwicht met de lening die opgenomen is bij de financiële vaste activa.

Viottende Passiva

Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De kortlopende schulden kunnen worden onderverdeeld in kasgeldleningen, rekening-courant relaties met niet-financiële instellingen alsmede in overige schulden.

Liquide middelen

BNG bank Heumens tegoed

	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
€	-	€ 11.982
€	-	€ 11.982

Rekening-courantsaldi met niet - financiële instellingen

Specificatie

stichting Passelegt
personeelsvereniging gemeente Heumen
stg. instandhouding Nederlands Hervormde Kerk in Heumen
Totaal

	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
€	167.834	€ 134.837
€	15.593	€ 12.489
€	3.123	€ 8.495
€	186.550	€ 155.821

Overige Schulden

Specificatie

algemene crediteuren
terugbetalingsverplichting aan het Rijk met betrekking tot verstrekte BBZ-leningen (75% van € 69.936 saldo per 31-12-2023)

Totaal

	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
€	1.460.238	€ 1.993.589
€	60.379	€ 52.452
€	1.520.617	€ 2.046.041

Crediteurenposten groter dan € 20.000,- per balansdatum zijn:

Regionaal Bureau Toerisme Kan Elst	> aanleg wandelnetwerk	€	32.080
PinkRocade Eindhoven	> diverse ICT facturen o.a. Iburgerzaken en Gegevenslogistiek	€	317.588
Zenan Coaching & advies	> werkzaamheden 2e halfjaar 2023	€	36.999
GGD regio Nijmegen	> inhuur derden wijk GGD	€	64.480
gemeente Nijmegen	> iriszorg ambulans 2023	€	22.486
SPO CondormBeek-Ubbergen	> kosten onderwijs asielzoekers	€	28.418
Ministerie BiZa	> afrekening algemene uitkering	€	192.327
Greenchoice Nijmegen	> elektra sportcentrum Malden	€	30.854
Greenchoice Nijmegen	> elektra sportcentrum Malden	€	27.393
Van der Velden riolering Nijmegen	> kosten rioolinspectie	€	51.352
Boot Veenendaal	> ontwerp openbare ruimte Centrum Malden	€	24.067
Gebr. Remmits Wijchen	> afkoppelen riolering Molenwijk Malden	€	156.062
Vervoersorganisatie Arnhem/Nmg	> vervoersafhankelijk WMO	€	55.031
Vervoersorganisatie Arnhem/Nmg	> vervoer routegebonden	€	62.043
Remond Rioolservice Lichtenvoorde	> herstelwerkzaamheden riolering	€	38.749
MGR Nijmegen	> geleverde hardware IRVN	€	20.543
Groene Metropool Elst	> compensatie BTW samenwerkingsverband	€	26.844
Werkorganisatie Druuten Wijchen	> jaarlijkse bijdrage twee stromenland gezagsdriehoek	€	23.605
De Jong Zuurmond Infra Beesd	> reinigen kolken riolering	€	32.555
Workbrands Eindhoven	> levering refurbished meubilair gemeentehuis	€	64.062
Workbrands Eindhoven	> levering refurbished meubilair gemeentehuis	€	51.249
		€	1.009.121

De afwikkeling van de algemene crediteuren in het verslagjaar:

Per 4 april 2024 zijn er nog 2 openstaande crediteurenposten voor een totaalbedrag van € 12.812, die nog afgewikkeld moeten worden.

Totaal viottende passiva

€	1.707.166	€ 2.201.862
----------	------------------	--------------------

Overlopende Passiva

Specificatie

Europese overheidslichamen

Niet van toepassing

Overige Nederlandse overheidslichamen

belastingdienst, aangifte loonheffing en premies december 2023
 belastingdienst, aangifte omzetbelasting december 2023
 belastingdienst, vignet

Overige bedragen

diverse ramingen aangegane verplichtingen 2023 1)

loonheffing-zvw sociale zaken maand december 2023 2)
 netto uitkeringen soza over december 2023
 uitvoering Wet Maatschappelijke Ondersteuning/Jeugdwet 3)
 ontvangen waarborgsommen
 saldo budgetrekeningen/schuldhelpverlening cliënten cluster sociale zaken
 transitorische rente langlopende leningen BNG 4)
 afdracht Nationale Nederlanden, premies WIA personeel
voortuitontvangen posten:
 Geldmaat opstalrecht pinautomaat Noordplein
 voortuitontvangen huur Broekstaete
 voortuitontvangen erfpacht kavels Werklandschap
 voortuitontvangen huur kerkje Overasselt
 voortuitontvangen Decentralisatie Uitkering VrouwenOpvang (DUVO)
 gemeente Nijmegen, bijdrage gebiedsvisie Malden-noord
 VME Beheer BV, bijdrage kosten 2023 wijziging bestemmingsplan pand Kerkweg Malden
 legeskas (via ideaal) voor afgifte uittreksel in 2023
 Subtotaal

	Saldo per 31-12-2022	Toevoegingen 2023	Vermindering 2023	Saldo per 31-12-2023
€	597.490	€ 611.536	€ 597.490	€ 611.536
€	16.259	€ 4.264	€ 16.259	€ 4.264
		€ 796		€ 796
€	359.741	€ 684.764	€ 359.741	€ 684.764
€	96.475	€ 828.765	€ 858.198	€ 67.042
€	71.069	€ 4.259.982	€ 4.280.883	€ 50.168
€	437.808	€ 6.493.470	€ 6.536.286	€ 394.993
€	1.700		€ 250	€ 1.450
€	6.123	€ 169.354	€ 60.947	€ 114.529
€	223.569	€ 216.565	€ 223.569	€ 216.565
€	955		€ 601	€ 354
€	234	€ 234	€ 234	€ 234
€	11.734	€ 12.074	€ 11.734	€ 12.074
€	20.694		€ 20.694	€ -
		€ 182		€ 182
		€ 7.442		€ 7.442
€	20.000		€ 20.000	€ -
€	9.085		€ 9.085	€ -
€	15		€ 15	€ -
	1.872.951	13.289.428	12.995.986	2.166.393

Nadere toelichting overlopende passiva:

- De geraamde verplichtingen per ultimo 2023 zijn opgenomen onder de post algemene crediteuren.
 Per 7 maart 2024 is er nog sprake van een totale openstaande betalingsverplichting voortvloeiende uit 2023 van € 232,148.
- De berekende loonheffing/ZVW premies en ziektekostenpremies over de verstrekte sociale uitkeringen in de maand december 2023 zijn in januari 2024 afgewikkeld.
- Betreft zorgdeclaraties (berichtenverkeer) in het kader van de WMO-Jeugdzorg, waarvan de facturen na balansdatum 31-12-2023 zijn voldaan.
- Betreft de overlopende rente van een aantal lopende leningen bij de BNG en NWB, welke betrekking hebben op het boekjaar 2023.

Ontvangen -maar nog niet geheel bestede - voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel

Provincie Gelderland, subsidie toezicht energiebesparing bedrijven 1)
 Ministerie VWS, SPUK uitkering preventieakkoord 3)
 Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, spuk uitkering verkeersveiligheid 2022
 Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, spuk uitkering verkeersveiligheid 2023
 Ministerie BZK, SPUK uitkering energiearmoede 2021-2023 5)
 Ministerie VWS, SPUK uitkering gezond en actief leven 6)
 Provincie Gelderland, subsidie project poelen in vennengebied 7)
 Rijksdienst Voor Ondernemend Ned. (RVO) overheden klimaat en energiebeleid 8)
 Rijksdienst Voor Ondernemend Ned. (RVO) lokale aanpak isolatie 9)
 Rijksdienst Voor Ondernemend Ned. (RVO) WBI subsidie kanaalzone 10)
 Prov. Gelderland, subsidie versnellen woningbouw kanaalzone 11)
 Prov. Gelderland, subsidie overdracht bodemtaken omgevingswet 12)
 Prov. Gelderland, subsidie herinrichting Molenvijkpark Malden (vergroening) 13)
 RVO, spuk uitkering verbeteren ventilatie Jorisschool Heumen 14)
 Min. Soza en Werkgelegenheid, SPUK uitkering nieuwe inburgeringswet 15)
 Min. Soza/Werkgelegenheid, SPUK uitkering onderwijsroute 2022 Wet Inburgering 16)
Subtotaal

	Saldo per 31-12-2022	Vermindering	Vermeerdering	Saldo per 31-12-2023
€	6.400	€ 3.200	€ -	€ 3.200
€	5.874	€ -	€ 752	€ 6.626
€	23.378	€ -	€ -	€ 23.378
€	38.000			€ 38.000
€	232.696		€ 70.981	€ 303.677
€	-	€ -	€ 45.370	€ 45.370
€	-	€ -	€ 22.916	€ 22.916
€	-	€ 33.077	€ 320.858	€ 287.781
€	-		€ 365.411	€ 365.411
€	2.867.804		€ -	€ 2.867.804
€	138.000	€ -	€ -	€ 138.000
€	45.086	€ 2.206	€ -	€ 42.880
€	83.750	€ 16.750	€ -	€ 67.000
€	66.334	€ 66.334	€ -	€ -
€	64.994		€ 74.614	€ 139.608
€	14.222	€ 14.222	€ -	€ -
	3.586.538	135.790	900.902	4.351.650
	5.459.489	135.790	1.198.915	6.518.043

Totaal overlopende passiva

Nadere toelichting nog niet bestede voorschotbedragen:

- 1) Betreft een provinciale subsidie van € 13.200 te besteden over 4 jaren voor energiecontroles bij bedrijven.
- 2) Voor de uitvoering van allerlei landschapsprojecten is een meerjarig subsidiebedrag beschikbaar gesteld.
- 3) Restantsubsidie 2022 ministerie VWS vanwege SPUK uitkering preventieakkoord.
- 4) Een beschikbaar gestelde subsidie voor bevordering van de verkeersveiligheid zowel voor 2022 als ook voor 2023.
- 5) Een verstrekte subsidie om te worden ingezet voor ondersteuning huishoudens voor het nemen energiebesparende maatregelen in woningen.
- 6) Een verstrekte subsidie vanuit het ministerie VWS voor de ontwikkeling van een samenhangende lokale aanpak voor gezondheid, sport en bewegen en het sociaal domein.
- 7) Betreft een provinciale subsidie bestemd voor burgerparticipatie en vergroten van maatschappelijke betrokkenheid bij diversiteit en landschap
- 8) Een verstrekte subsidie vanuit het RVO om capaciteit te vergroten bij decentrale overheden voor uitvoering van klimaat- en energiebeleid
- 9) Een verstrekte subsidie vanuit het RVO gericht op het uitvoeren van een isolatieprogramma in slecht geïsoleerde woningen.
- 10) Betreft ontvangen rijkssubsidie Woningbouw Impuls Kanaalzone in Malden.
- 11) Provinciale subsidie voor ondersteuning bij het versnellen van de woningbouw in de kanaalzone.
- 12) Provinciale subsidie voor het oplossen van knelpunten rondom overname bodemtaken in het kader van de omgevingswet.
- 13) Provinciale subsidie voor herinrichting Molenwijkpark Malden.
- 14) RVO spuk uitkering voor verbetering van de ventilatie in de Jorisschool in Heumen.
- 15) Een verstrekte subsidie vanuit het ministerie van SZW voor het aanbieden van inburgeringsvoorzieningen voor asielstatushouders.
- 16) Een verstrekte subsidie vanuit het ministerie van SZW voor het realiseren van aanbod voor de onderwijsroute voor asielstatushouders.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechts-persoon kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Geldnemer	Restant lening per 31-12-23	Borgstelling per 31-12-23		Restant lening per 31-12-22	Borgstelling per 31-12-22
Tertiaire achtervang woningbouwvereniging (Oosterpoort Wooncombinatie) Woninghypotheken 50% - (via banken, verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen)	€ 84.064.707	€ 20.207.546		€ 56.287.807	€ 13.609.104
	€ 107.850	€ 53.925		€ 284.392	€ 142.196
Totaal	€ 84.172.557	€ 20.261.471		€ 56.572.199	€ 13.751.300

Heumen heeft in 1995 het verstrekken van gemeentegarantie (Nationale Hypotheekgarantie) aan particulieren ondergebracht bij de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WSW) en hierbij een achtervangpositie ingenomen. Dit betekent dat wanneer niet aan de hypotheaire verplichtingen wordt voldaan door de geldnemer, de gemeente uiteindelijk aangesproken zou kunnen worden. Dit is in feite een theoretische kans, aangezien eerst het vermogen van de geldnemer (inclusief woning) en het WSW wordt aangesproken.

Voor een meer uitgebreide specificatie van de gewaarborgde leningen wordt verwezen naar het overzicht, welke als bijlage is opgenomen in de productenrekening van het verslagjaar.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is in toekomstige jaren (2024 en verder) gebonden aan diverse, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. Het gaat om een totaalbedrag van € 21.473.711. Voor een nadere specificatie wordt u verwezen naar de bijlage 'Overzicht meerjarige verplichtingen'.

Faciliteiten BNG

De gemeente heeft bij de BNG in Den Haag voor haar rekening-courant een kredietfaciliteit van € 1.000.000.

Sportcentrum Malden

De juridische procedures met het AMC zijn afgerond. De uitkomst ervan is dat - om aan de Mededelingswet te kunnen voldoen - de met Laco afgesloten HEX moet worden aangepast. Laco en de gemeente zijn er wat dat betreft uit. Het is nu aan de ACM om te beoordelen of zij dit met de gemeente eens is. Als dat niet het geval is, zijn nieuwe juridische procedures (handhaving) niet uit te sluiten.

Verplichting aankoop betonfabriek

De gemeente heeft, als gevolg van een raadsbesluit, een betonfabriek gekocht die onderdeel gaat worden van een nog vast te stellen grondexploitatie. Inzake de overname van de betonfabriek is afgesproken dat nog € 5,4 miljoen betaald gaat worden. De betaling van de Koopprijs vindt plaats in twee gedeelten. Een gedeelte van de koopprijs (80%) wordt via de notaris voldaan op de overdrachtsdatum. Het restantgedeelte (20%) van de koopprijs, wordt door koper aan verkoper voldaan nadat verkoper en de zijnen hebben voldaan aan hun verplichtingen met betrekking tot het in de overeenkomst bedoelde voortgezet gebruik.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Programmaverantwoording 2023

Overzicht baten en lasten in de jaarrekening met toelichting 2023									
programma	begroting voor wijziging			begroting na wijziging			realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1 Sociale leefomgeving	20.895.983	-4.851.341	16.044.642	23.696.492	-5.499.054	18.197.438	23.072.182	-5.771.163	17.301.019
Programma 2 Fysieke leefomgeving	11.983.841	-4.980.515	7.003.326	15.397.285	-8.525.182	6.872.103	15.021.108	-8.402.813	6.618.295
Programma 3 Bestuur en organisatie	7.089.887	-2.532.176	4.557.711	5.888.077	-3.103.990	2.784.087	5.662.436	-3.143.500	2.518.936
Subtotaal programma	39.969.711	-12.364.032	27.605.679	44.981.854	-17.128.226	27.853.628	43.755.726	-17.317.476	26.438.250
Algemene dekkingsmiddelen		-32.480.155	-32.480.155		-34.233.235	-34.233.235		-34.739.692	-34.739.692
Kosten overhead	4.771.300	-118.256	4.653.044	5.645.436	-162.781	5.482.655	5.758.529	-217.690	5.540.839
Bedrag heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	44.741.011	-44.962.443	-221.432	50.627.290	-51.524.242	-896.952	49.514.255	-52.274.858	-2.760.603
Mutaties reserves programma 1	11.500	-86.549	-75.049	268.535	-1.069.864	-801.329	268.535	-1.097.075	-828.540
Mutaties reserves programma 2	36.088	-345.331	-309.243	138.288	-368.688	-230.400	136.492	-230.094	-93.602
Mutaties reserves programma 3	0	0	0	2.577	-2.577	0	0	0	0
Subtotaal mutatie reserves	47.588	-431.880	-384.292	409.400	-1.441.129	-1.031.729	405.027	-1.327.169	-922.142
Gerealiseerd resultaat	44.788.599	-45.394.323	-605.724	51.036.690	-52.965.371	-1.928.681	49.919.282	-53.602.027	-3.682.745

Specificatie algemene dekkingsmiddelen									
Omschrijving	begroting voor wijziging			begroting na wijziging			realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Lokale heffingen waarvan besteding niet gebonden is		-5.067.403			-4.799.390			-5.063.673	
Algemene uitkering gemeentefonds		-26.702.385			-28.543.450			-28.584.627	
Dividend		-376.000			-423.787			-446.143	
Saldo financieringsfunctie		-334.367			-466.608			-645.249	
overige dekkingsmiddelen		0			0			0	
Gerealiseerd saldo van baten en lasten		-32.480.155			-34.233.235			-34.739.692	

Toelichting op overzicht baten en lasten 2023

Dit onderdeel van de programmarekening geeft op hoofdlijnen een nadere analyse van en eventuele toelichting op de in 2023 gerealiseerde baten en lasten.

Legenda:

- > voordeel of voordeliger
- + > nadeel of nadeliger

Voor alle in deze toelichting opgenomen getallen in tabellen geldt: x € 1.000

Samenvatting van het over 2023 behaalde resultaat

programma	begroting 2023 vóór wijziging	ná wijziging [1]	rekening 2023 [2]	afwijking [2-1]
1 – Sociale leefomgeving	15.895	16.595	15.644	-951
2 – Fysieke leefomgeving	6.384	6.411	6.431	20
3 – Bestuur en organisatie	<u>-23.269</u>	<u>-25.966</u>	<u>-26.680</u>	<u>-714</u>
vóór verrekening	-990	-2.960	-4.605	1.644
toevoegingen aan reserves	48	409	407	-2
onttrekkingen aan reserves	<u>432</u>	<u>1.441</u>	<u>1.329</u>	<u>112</u>
Saldo	-384	-1.032	-922	-110
resultaat ná verrekening	-606	-1.928	-3.683	-1.754

De ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023 voordelige afwijking van € 1.754000 is zowel op hoofdlijnen als per programma geanalyseerd en toegelicht.

Verrekening bestemmingsreserves

Er is per saldo € 110.000 minder onttrokken aan bestemmingsreserves dan gewijzigd was begroot. De analyse is als volgt:

bestemmingsreserve	begroting ná wijziging	rekening 2023	afwijking
Egalisatiereserve BUIG	-55	-91	-36
Vervanging verkeersinstallaties	-94	0	94
Onderhoud parkeergarage brede school	-4	-1	3
Onderhoud sportzaal brede School	-35	-26	9
Omgevingswet	-128	-90	38
Natuurgronden keersluis	-8	-6	2
totaal	-324	-214	110

De gespecificeerde mutaties zijn geneutraliseerd door lagere dan wel hogere inkomsten of uitgaven op de desbetreffende hoofdtaakvelden.

Mutaties voorzieningen

Dotaties in voorzieningen worden conform de boekhoudregels verantwoord via de hoofdtaakvelden en maken hiermee onderdeel uit van het resultaat vóór bestemming. Dat geldt niet voor de rechtstreekse onttrekkingen; deze zijn dan ook in onderstaand overzicht buiten beschouwing gelaten. In de toelichting op de balans wordt daar wel verder op ingegaan.

voorziening	begroting ná wijziging	rekening 2023	afwijking
groot onderhoud gemeentehuis	63	63	0
groot onderhoud parkeergarage Maldensteijn	1	1	0
groot onderhoud sportcentrum Malden	117	117	-0
meerjarenonderhoud drie molens	16	22	-6
meerjarenonderhoud kerkjes	4	4	0
onderhoud wegen	436	431	5
onderhoud/egalisatie baten en lasten rioleringsstelsel	0	0	-0
egalisatie afvalstoffenheffing	0	21	-21
dubieuze vorderingen, algemeen	15	87	-72
dubieuze vorderingen, sociale uitkeringen	58	47	11
personele regelingen	6	5	-1
pensioenen oud-wethouders	0	0	0
wachtgeld oud wethouders	0	0	0
verlofspaarregeling CAO	31	33	-2
Regeling vervroegd uittreden	45	45	0
totaal	792	877	-85

Incidentele baten en lasten

Voor het financiële inzicht is het noodzakelijk te onderkennen welke programma's gedurende het begrotingsjaar voordelig of nadelig zijn beïnvloed door eenmalige baten of lasten. Aan de raad zal worden voorgesteld om een deel van het resultaat hiervoor te bestemmen.

incidentele baten

programma	rekening 2023
1 - Sociale leefomgeving	
Investingssubsidie sport	66.405
Inhuur personeel en advieskosten combinatiefunctie	57.838
Kosten integraal zorgakkoord	71.822
Subsidie initiatieven	25.570
Vrijval voorziening sportcentrum	336.083
2 - Fysieke leefomgeving	
Doorbelasting kosten openbare verlichting	21.705
Opvang Oekrainers	1.012.000
vrijval reserve erfpacht	15.857
Onderhoud bushaltes	30.000
geen doorgang winterfestijn 2023	20.000
3 - Bestuur en organisatie	
vrijval pensioenvoorziening oud bestuurders	100.279
vrijval voorziening wachtgeld oud-wethouders	54.757
vrijval bestemmingsreserve schommelfonds sociaal domein	600.514
vrijval stelposten	82.613
Hogere rente ontvangsten treasury	109.000
totaal	2.604.443

incidentele lasten

programma	rekening 2023
1 - <i>Sociale leefomgeving</i>	
2 - <i>Fysieke leefomgeving</i>	
Exploitatie Rijksweg 216-218	47.289
Kosten ondermijning	32.932
lagere ontvangsten G/E/W Broekstaete	76.656
Afboeking kosten kanaalzone sportvelden	366.152
Tijdelijke huisvesting de Schoren	96.757
3 - <i>Bestuur en organisatie</i>	
Extern onderzoek rechtmatigheidsverantwoording	13.000
Dotatie dubieuze debiteuren	72.188
totaal	704.974

Conclusie: het over 2023 behaalde exploitatieresultaat is voor € 1.899.469 voordelig beïnvloed door incidentele items.

Algemene dekkingsmiddelen

Het zijn vooral de algemene dekkingsmiddelen die uitvoering van de drie programma's financieel mogelijk maken. De specificatie is als volgt.

algemene dekkingsmiddelen	begroting <i>ná wijziging</i>	rekening 2023	afwijking
algemene uitkering (inclusief deelfondsen)	-28.543	-28.584	-411
lokale heffingen	-5.064	-5.063	-23
dividend	-423	-446	

Het voordeliger resultaat ten opzichte van wat was begroot in de gewijzigde (bijgestelde) begroting 2023 betreft vooral de algemene uitkering en decentralisatie uitkering waar het min of meer om gelijke bedragen gaat. Ook zijn er positieve mutaties in de decembercirculaire 2023 die logischerwijs niet meer konden vertaald naar een formele begrotingswijziging

De begrote en werkelijke opbrengst uit lokale heffingen betreft de onroerende zaakbelasting, de hondenbelasting, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. De afwijking bij lokale heffingen is veroorzaakt door een hogere opbrengsten bij OZB niet woningen eigenaren en gebruikers (€ 44.574), hogere opbrengst (€ 2.012) hondenbelasting,

Er is een hogere dividenduitkering ontvangen van de MARN en DAR.

Vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2016 heeft onze gemeente te maken met de VPB-plicht en wel voor wat betreft de grondexploitaties. Aan de hand van een zogenaamde "Ondernemerspoortberekening" wordt gekeken of er ultimo 2022 VPB belaste activiteiten zijn verricht. Naar verwachting zal dit niet voor 2022 aan de orde zijn.

Met de belastingdienst is een vaststellingsovereenkomst gesloten. Per 31 december 2021 was het saldo verrekenbare verliezen € 2.419.113. De berekening is als volgt samengesteld:

Fiscaal Eigen vermogen 1 januari 2022	€ -399.011
Fiscaal eigen vermogen 31 december 2022	€ -10.717
Belastbaar bedrag 2022	€ 0
Saldo verrekenbare verliezen per 31 december 2022	€ 2.346.180

Bovenstaande cijfers komen uit de definitieve aangifte 2022.

Voor de aangifte 2023 is uitstel aangevraagd tot 30-04-2025 en zal er ook in 2023 een verlies te verwachten zijn

Vergelijkende cijfers 2022/2023

Kostensoort / kostenplaats	Begroting 2023 primair	Begroting 2023 actueel	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
*** Saldo	605.724,40-	1.928.680,32-	3.682.744,94-	0,00
** FIN_LASTEN.20 Kostensoorten Lasten	44.788.598,97	51.036.690,89	49.919.282,32	53.640.834,92
* FINL_1-1.20 Salarissen en sociale lasten	10.812.226,98	10.045.648,90	9.734.464,76	9.002.932,55
* FINL_2-1.20 Belastingen	174.490,00	209.295,00	209.029,51	192.616,99
* FINL_3-1.20 Grond	12.000,00	12.000,00	7.746,36	22.016,37
* FINL_3-2.20 Duurzame goederen	116.661,00	511.661,00	467.021,42	743.840,63
* FINL_3-4-1.20 Sociale uitkeringen in natura	6.973.254,00	8.144.436,00	8.042.481,12	7.518.077,22
* FINL_3-5-1.20 Ingeleend personeel	245.007,00	1.000.125,60	1.010.893,29	946.744,22
* FINL_3-8.20 Overige goederen en diensten	9.505.178,79	12.205.024,09	11.489.812,06	11.660.181,03
* FINL_4-1-1.20 Sociale uitkeringen in geld	3.420.015,00	3.894.518,00	3.841.974,92	3.721.178,24
* FINL_4-2.20 Subsidies	811.970,60	1.072.998,60	1.060.558,30	1.386.611,64
* FINL_4-3-1.20 Inkomensoverdrachten - Rijk	276.795,00-	202.950,00	276.212,56	128.200,29
* FINL_4-3-2.20 Inkomensoverdrachten - gemeenten	46.186,00	45.162,00	44.797,66	35.403,24
* FINL_4-3-3.20 Inkomensoverdrachten - gemeenschappen	6.140.671,00	6.820.226,00	6.577.321,38	6.048.313,32
* FINL_4-3-4.20 Inkomensoverdrachten - provincies	0,00	0,00	0,00	0,00
* FINL_4-3-6.20 Inkomensoverdrachten - overige overh	3.210,00	3.241,00	3.241,00	3.207,00
* FINL_4-3-8.20 Inkomensoverdrachten - overige inste	1.795.287,50	1.785.949,00	1.751.951,74	2.009.340,94
* FINL_4-4-8.20 Kapitaaloverdrachten - overige inste	50.000,00	45.000,00	41.253,23	37.070,86
* FINL_5-1.20 Rente	564.604,00	564.013,00	588.425,79	614.222,43
* FINL_7-1.20 Mutatie reserves	56.087,50	149.788,50	170.493,93	4.391.195,84
* FINL_7-2.20 Mutatie voorzieningen	707.549,00	764.613,60	855.064,38	1.371.263,80
* FINL_7-3.20 Afschrijvingen	1.470.512,00	1.445.487,00	1.429.185,53	1.490.358,18
* FINL_7-5.20 Overige verrekeningen	2.160.483,60	2.114.553,60	2.317.353,38	2.318.060,13
** FIN_BATEN.20 Kostensoorten Baten	45.394.323,37-	52.965.371,21-	53.602.027,26-	53.640.834,92-
* FINB_2-2-1.20 Belastingen op producenten	4.973.110,50-	4.970.252,50-	4.965.392,83-	4.877.391,93-
* FINB_2-2-2.20 Belastingen op huishoudens	1.518.707,15-	1.438.707,15-	1.441.723,37-	1.406.471,22-
* FINB_3-1.20 Grond	25.000,00-	18.661,00-	8.160,00-	127.401,00-
* FINB_3-2.20 Duurzame goederen	0,00	0,00	0,00	0,00
* FINB_3-3.20 Pachten	113.756,00-	99.356,00-	99.560,42-	94.692,33-
* FINB_3-4-2.20 Eigen bijdragen en verhaal sociale u	340.022,00-	413.994,00-	268.285,18-	141.091,86-
* FINB_3-6.20 Huren	877.187,43-	908.137,15-	909.858,54-	1.416.228,24-
* FINB_3-7.20 Leges en andere rechten	2.370.718,00-	2.246.698,00-	2.331.530,73-	2.221.873,05-
* FINB_3-8.20 Overige goederen en diensten	1.082.598,00-	1.189.516,00-	1.267.349,50-	965.790,63-
* FINB_4-3-1.20 Inkomensoverdrachten - Rijk	30.350.313,00-	36.772.322,64-	36.825.052,18-	37.718.714,69-
* FINB_4-3-2.20 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	0,00	0,00	57.632,39-
* FINB_4-3-6.20 Inkomensoverdrachten - overige overh	0,00	10.001,00-	10.000,00-	40.000,00-
* FINB_4-3-4.20 Inkomensoverdrachten - provincies	3.800,00-	36.961,00-	43.208,34-	242.261,94-
* FINB_4-3-8.20 Inkomensoverdrachten - ov. inst./per	14.654,00-	15.953,00-	15.951,94-	50.556,26-
* FINB_5-1.20 Rente	330.808,66-	482.800,66-	618.157,23-	356.855,83-
* FINB_5-2.20 Dividenden en winsten	376.000,00-	423.787,00-	446.142,70-	422.078,20-
* FINB_6-1.20 Financiële transacties	36.087,50-	29.788,50-	29.788,93-	0,00
* FINB_7-1.20 Mutatie reserves	431.791,34-	1.454.055,34-	1.331.543,30-	244.730,29-
* FINB_7-2.20 Mutatie voorzieningen	200.536,27-	224.761,27-	593.946,52-	1.106.723,22-
* FINB_7-5.20 Overige verrekeningen	2.349.233,52-	2.222.859,00-	2.389.615,55-	2.150.341,84-

W.N.T. verantwoording 2023 Gemeente Heumen

WNT-verantwoording 2023 gemeente Heumen

De WNT is van toepassing op de gemeente Heumen. Het voor de gemeente Heumen toepasselijke (algemene) bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000,-.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

bedragen x € 1	J. de Graaf	N.J.H.N. Collombon
Functiegegevens	gemeentesecretaris	Raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	16/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,9444
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 94.571	€ 83.386
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.842	€ 13.419
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 109.413</i>	<i>€ 96.805</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 213.836	€ 210.512
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 109.413	€ 96.805
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	D.C. van Eeten	N.J.H.N. Collombon
Functiegegevens	gemeentesecretaris	Raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 30/06	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,907
Dienstbetrekking?	Ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 66.879	€ 76.672
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.156	€ 13.468
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 76.035</i>	<i>€ 90.140</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 108.000	€ 195.912
Bezoldiging	€ 76.035	€ 90.140

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

bedragen x € 1	G. Kolhorn	
Functiegegevens	Interim secretaris	
Kalenderjaar	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 t/m 15/01	13/06 t/m 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	1	7
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	58	678
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 21.700	€ 193.300
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 215.000	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 7.540	€ 88.140
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 95.680	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 95.680	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

niet van toepassing

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

niet van toepassing

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

niet van toepassing

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing

niet van toepassing

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing

niet van toepassing

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

niet van toepassing

Single Information Single Audit (SISA)

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024									
Verantwoordelijke	Uitvoeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator		
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)	
			Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06	
			€ 3.456.784	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 14.910	
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)			
			Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10			
			€ 0	€ 10.290	€ 3.481.984	€ 7.881.498			
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)	
			Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06	
			2	20	0	0	Ja	Ja	
			Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1	Ja	Ja	
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08	Aard controle R Indicator: B2/09	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10			
			N.V.T.	Nee	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	
			Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	
			Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13	Aard controle R Indicator: B2/14	Aard controle R Indicator: B2/15	Aard controle R Indicator: B2/16	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	
Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen				
Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle R Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19	Aard controle R Indicator: B2/20	Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle R Indicator: B2/22				
760	€ 7.600	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	Totaal				
Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPLK B2 regeling	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPLK B2 regeling				
Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/28				
Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle R Indicator: B2/24	Aard controle R Indicator: B2/25	Aard controle R Indicator: B2/26						
€ 12.000	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 19.600	€ 19.600				
BZK	C9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls Tranche 1 t/m 5 Gemeenten	Projectnaam/nummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Algesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee)	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C9/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/02	Aard controle D1 Indicator: C9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/06	
			1	2021-000089990	Ja	Nee	0	0	0
			2						
			20						
			Kopie projectnaam/nummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C9/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/08	Aard controle R Indicator: C9/09	Aard controle R Indicator: C9/10	Aard controle R Indicator: C9/11	Aard controle R Indicator: C9/12	
			1	2021-000089990	Ja	€ 433.206	€ 768.867	€ 0	€ 0
			2						
			20						
			Kopie projectnaam/nummer	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Toelichting afwijking(en)	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C9/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/15	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/16			
1	2021-000089990	Ja	Nee						
2									
20									

C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten indicator 04) Nee/ is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
	Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
1		SLUIS21-2-02240198	€ 221.114	€ 221.114	Ja		Ja
2							
100							
		Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
1		Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09			
2		SLUIS21-2-02240198					
100							
C55	Aanpak energieraad	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten
		Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
0		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten			
		Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
0		€ 0	€ 0	€ 0			
		Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlagings energiegebruik/energie rekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
		Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
0		0	0	0	0	0	0
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toelagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
€ 0		€ 0	Nee				
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
		Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
€ 16.425		€ 0	1	40	211		
C94	Regeling houdende regels verstreking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatste bedoelde woningen
		Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Aard controle R Indicator: C94/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Aard controle R Indicator: C94/04	Aard controle R Indicator: C94/05	Aard controle R Indicator: C94/06
1		LA123-03610112	€ 0	€ 0	0	0	€ 0
2							
100							
		Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
		Aard controle R Indicator: C94/07	Aard controle R Indicator: C94/08	Aard controle R Indicator: C94/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10		
1		€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
2							
100							
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoude educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met benodigde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
	Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
€ 102.275		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
		Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09		
1							
2							
100							
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeleid	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
€ 0		€ 0	€ 10.027	€ 8.708	€ 0		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
		Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
1							
2							
100							

D19	Tijdelijke onderwijsinvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) Aard controle R Indicator: D19/01	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03			
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (S&S tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Beschikkingnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker Aard controle R Indicator: E44B/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) Aard controle R Indicator: E44B/05	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
1	061945 Gemeente Berg en Dal	IENW/BSK-2021/128243					
2							
20	Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
1	061945 Gemeente Berg en Dal	IENW/BSK-2021/128243	Nee				
2							
20	Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel			
1	061945 Gemeente Berg en Dal	IENW/BSK-2021/128243	Blaauwe ader Dravik	Nee			
2							
3							
20							
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E84/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E84/03	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
0		€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
	Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuk, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk			
1							
2							
3							
4							
50							
F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T); salarislasten en sociale lasten voor ambtelijk personeel Aard controle R Indicator: F28/01	Besteding apparaatskosten (jaar T); kosten voor ingeleend personeel Aard controle R Indicator: F28/02	Besteding apparaatskosten (jaar T); overige goederen en diensten Aard controle R Indicator: F28/03	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Besteding (jaar T) overige kosten getaxeerd aan apparaatskosten Aard controle R Indicator: F28/05	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten getaxeerd aan apparaatskosten Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06
0		€ 2.912	€ 30.165	€ 33.077	€ 0	€ 0	€ 0
	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07						
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente i.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente i.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente i.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente i.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente i.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente i.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06
	€ 3.393.091	€ 21.779	€ 212.400	€ 1.369	€ 56.330	€ 0	€ 0
	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de herstopoperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de herstopoperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
	Gemeente i.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Gemeente i.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Gemeente i.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Gemeente i.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Gemeente i.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gemeente i.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12	Gemeente i.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12
	€ 61.717	€ 13.144	€ 0	€ 254.926	€ 0	€ 0	€ 0
	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de herstopoperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
0		Ja					
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking), gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06
	€ 8.361	€ 0	€ 13.441	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de herstopoperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de herstopoperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de herstopoperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de herstopoperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de herstopoperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11		
0		€ 0	€ 0	€ 0	Ja		

G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2023	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig) Gemeente
	Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 23.998	€ 0	€ 0
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 23.998	€ 0	€ 0
	Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10			
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
6	Totaal	0	0	N.v.t.			
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Lijhoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15		
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijaf) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19			
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
6	Totaal	0	0	0			
G10	Wet inburgering 2021, gemeentedeel 2023	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
	Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03			
	€ 101.460	€ 0	Ja				
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire, gemeentedeel 2023	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
	Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03			
	€ 0	€ 0	Nee				
G13	Onderwijsroute, deel gemeente 2023	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
	Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Ja	
	€ 32.770	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
	Gemeenten	Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
	€ 7.782	€ 10.870					
1	Sportzaal B&B	€ 10.870	€ 1.038	€ 6.147	€ 3.685		
2							
100							
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventiepakketten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)		
	Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle R Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04			
	€ 9.248	€ 13.472	Ja	Ja			
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?
	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06	
1	Lokaal Sportakkoord	€ 10.006	€ 6.645	€ 1.701	€ 6.645	Ja	
2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 68.887	€ 56.311	€ 14.077	€ 56.311	Ja	
3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 15.394	€ 12.316	€ 3.078	€ 12.316	Ja	
4	Kansrijke Start	€ 11.545	€ 9.236	€ 2.309	€ 9.236	Ja	
5	Mentale Gezondheid	€ 5.388	€ 4.311	€ 1.077	€ 4.311	Ja	
6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 13.469	€ 10.776	€ 2.693	€ 10.776	Ja	
7	Va!preventie	€ 39.639	€ 32.460	€ 7.631	€ 32.460	Ja	
8	Leefomgeving	€ 7.697	€ 6.159	€ 1.539	€ 6.159	Ja	
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 1.924	€ 1.540	€ 384	€ 1.540	Ja	
10	Versterken sociale basis	€ 28.094	€ 23.000	€ 5.747	€ 23.000	Ja	
11	Menzelzorg	€ 7.697	€ 616	€ 1.539	€ 616	Ja	
12	Eén tegen eenzaamheid	€ 7.697	€ 5.731	€ 1.312	€ 5.731	Ja	
13	Uitblijf de recept	€ 4.233	€ 3.025	€ 756	€ 3.025	Ja	
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 1.924	€ 1.924	€ 0	€ 1.924	Ja	
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 6.850	€ 5.480	€ 1.370	€ 5.480	Ja	

		Kopie naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08			
		1 Lokaal Sportakkoord	Nee			
		2 Brede regeling combinatiefuncties	Nee			
		3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Nee			
		4 Kansrijke Start	Nee			
		5 Mentale Gezondheid	Nee			
		6 Aanpak overgewicht en obesitas	Nee			
		7 Valpreventie	Nee			
		8 Leefomgeving	Nee			
		9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Nee			
		10 Versterken sociale basis	Nee			
		11 Mantelzorg	Nee			
		12 Eén tegen eenzaamheid	Nee			
		13 Welzijn op recept	Nee			
		14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.			
		15 Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.			
		Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09				
		Nee				
H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Beschikingsnummer / kenmerk Aard controle n.v.t. Indicator: H31/01	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H31/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle R Indicator: H31/03	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H31/04	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: H31/05
		SPJ004AES230111	€ 62.456	€ 62.456	Ja	
H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikingsnummer / kenmerk Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03		
		MEO23069	€ 161.931	€ 261.814		
		Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting
		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	Aard controle R Indicator: H32/06	Aard controle D1 Indicator: H32/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08
		1 Peel Fit Center Malden	€ 161.931	€ 261.814	Ja	Betreeft wettelijke energielasten 2022 en 2023
		2				
		20				
H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SISa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H35B/02			
		030005 Provincie Gelderland	€ 71.792			

Beschouwing resultaat 2023

Toelichting beschouwing resultaat 2023

Hierna volgen een tweetal overzichten die op een andere wijze inzicht geven in de gerealiseerde baten en lasten over 2023. De overzichten geven inzicht in het voordelig rekeningresultaat 2023 van € 3.682.744 dat veroorzaakt is vanuit de structurele doorwerking van begrotingsmutaties naar volgende begrotingsjaren. Voor de financiële analyse met de bijbehorende toelichtingen op de programma-afwijkingen 2023, verwijzen wij u naar het betreffende hoofdstuk "Financiële analyses".

Onderdeel A: Overzicht incidentele baten en lasten

In bijlage A zijn de ontwikkelingen en mutaties opgenomen die in 2023 eenmalig onderdeel hebben uitgemaakt van de gemeentelijke exploitatie en medebepalend zijn voor het gerealiseerde resultaat 2023. Hierin staan de incidentele voor- of nadelen die geen onderdeel uitmaken van de toekomstige begrotingsjaren.

In deze bijlage zijn de incidentele uitgaven die worden gedekt middels bestemmingsreserves niet opgenomen, vanwege het feit dat deze mutaties geen effect hebben op het rekeningresultaat.

Onderdeel B: Overzicht budgetafwijkingen met een structurele doorwerking:

In bijlage B zijn exploitatiemutaties opgenomen die een structurele doorwerking hebben naar de meerjarenraming 2024-2027. Het gaat om de afwijkingen tussen de begrote productresultaten 2024 en de werkelijk gerealiseerde productresultaten 2023.

Alleen de budgetafwijkingen die nog niet zijn verwerkt in de meerjarenramingen 2024-2027 en niet zijn opgenomen in de maandrapportages van januari/februari 2024 worden in bijlage B vermeld.

Alle budgetafwijkingen met een structurele doorwerking naar 2024 en verder worden opgenomen in de maandrapportage van januari/februari 2024 en verwerkt in de meerjarenbegrotingscijfers.

Onderdeel A**Overzicht incidentele baten en lasten 2023**

progr.	hfd.	omschrijving	excl. onderuitputting	
				bedragen
			V	incidenteel voor-
			N	of nadeel in 2023
3	0	Vrijval uit pensioenvoorziening oud bestuurders op basis van een actuariële berekening	V	€ 100.279
3	0	Vrijval wachtgeld oud-wethouders	V	€ 54.757
3	0	Extern onderzoek rechtmatigheidsverantwoording	N	€ -13.000
3	0	Betreft de vrijval van de bestemmingsreserve schommelfonds sociaal domein	V	€ 600.514
3	0	Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	N	€ -72.188
3	0	Vrijval stelposten	V	€ 82.613
2	0	Opvang Oekrainers	V	€ 1.012.000
2	0	Kosten exploitatie terrein Vloet Rijksweg 216-218	N	€ -47.289
2	0	Vrijval reserve erfpacht ivm afkoop	V	€ 15.857
2	0	Onderhoud bushaltes. Incidenteel opgenomen onderhoudsbedrag valt lager uit	V	€ 30.000
2	0	In 2023 heeft geen winterfestijn plaatsgevonden.	V	€ 20.000
3	0	Hogere rente ontvangsten	V	€ 109.000
2	1	Kosten ondermijning	N	€ -32.932
2	2	Doorbelaste kosten Openbare verlichting	V	€ 21.705
1	5	Vrijval voorziening Sportcentrum Malden	V	€ 336.083
1	5	Investeringsubsidies sport	V	€ 66.405
1	5	Inhuur personeel en advieskosten combinatiefunctie sportakkoord en leefomgeving	V	€ 57.838
1	6	Integraal zorgakkoord	V	€ 71.822
1	6	Subsidie initiatieven	V	€ 25.570
2	8	Lagere ontvangsten vergoedingen gas,water,elektra Broekstaete Malden	N	€ -76.656
2	8	Afboeking kosten Kanaalzone sportvelden	N	€ -366.152
2	8	Tijdelijke huisvesting De Schoren	N	€ -96.757
		Totalen	V	€ 1.899.469
per saldo een voordelig effect op het resultaat 2023			V	€ 1.899.469
resultaat 2023 positief				€ 3.682.744
waarvan gebaseerd op per saldo incidentele voordelen 2023				€ 1.899.469
resteert een voordelig resultaat van				€ 1.783.275

Onderdeel B

Overzicht budgetafwijkingen 2023 met een structurele doorwerking naar begrotingsjaar 2024 en verder. Het betreft dus een vergelijk tussen de werkelijk uitkomsten 2023 en de geraamde cijfers 2023 (na wijziging). Alleen de budgetafwijkingen die nog niet verwerkt zijn in de meerjarenraming 2024-2027 en ook nog niet zijn opgenomen in de maandrapportage van januari/februari 2024 zijn onderstaand vermeld.

Progr	hdfd.	prod. nr.	omschrijving	bedragen		Toelichting
				Structureel voordeel in 2023	Structureel nadeel in 2023	
			Alle posten met een structurele doorwerking naar het begrotingsjaar 2024 en verder zijn al opgenomen en verwerkt in de maandrapportages van januari/februari 2024.			
			Totaal structurele mutaties	€ -	€ -	
			<i>Totaal structurele budgetmutaties ingaande 2023</i>	€ -	-	
			Per saldo een structureel nadelig effect voor de meerjarenbegroting 2024-2027	€	-	

Toelichting:

Op basis van de analyse van de jaarrekening 2023 wordt de voorlopige conclusie getrokken dat er geen structureel nadelige mutaties zijn te melden, die nog niet in de meerjarenraming 2024-2027 en ook niet in de maandrapportages van januari/februari 2024 zijn opgenomen. Wel dient hierbij de opmerking geplaatst te worden dat het hier een analyse betreft naar de inzichten per 1 april 2024, waarbij op basis van ontwikkelingen het beeld nog kan wijzigen. Er zijn gemeentelijke producten te noemen, die als gevolg van bijgestelde ontwikkelingen in financiële zin, zonder meer zullen gaan wijzigen in de loop van 2024. Via de tweemaandelijksse rapportages 2024 en de komende kaderbrief 2025-2028 zal het beeld voor de begrotingsjaren 2024 en verder nader worden vormgegeven.

Verantwoording Rechtmatigheid

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderinggrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 26 oktober 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 498.000.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties onrechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Rechtmatigheidsverantwoording			
bevindingen verantwoording			
Criterium & aard	Bruto onrechtmatig	Geaccepteerd	Netto onrechtmatig
Begrotingscriterium			
Overschrijding lasten programma's	Geen bevindingen	n.v.t.	-
Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	Geen bevindingen	n.v.t.	-
Ongeautoriseerde reservemutaties	Geen bevindingen	n.v.t.	-
Onderschrijding van lasten, welke tijdig via de jaarstukken aan de raad worden gemeld en verklaard	1.117.408	1.117.408	-
Onderschrijding van baten welke tijdig via de jaarstukken aan de raad worden gemeld en verklaard	260.963	260.963	-
Overschrijding van baten welke tijdig via de jaarstukken aan de raad worden gemeld en verklaard	897.619	897.619	-
Totaal begrotingscriterium	2.275.990	2.275.990	-
Voorwaardencriterium			
Geen bevindingen			
Totaal voorwaardencriterium	-	n.v.t.	-
M&O criterium			
Geen bevindingen			
Totaal M&O criterium	-	n.v.t.	-
TOTAAL	2.275.990	2.275.990	-

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Ontwikkelingen na balansdatum

In deze paragraaf zijn financiële ontwikkelingen opgenomen die in 2024 zijn ontstaan maar niet zijn verwerkt in dit jaarverslag terwijl de oorsprong ervan in 2023, of in een eerder boekjaar, ligt.

Tot op heden, eind maart 2024, zijn er geen financiële ontwikkelingen geweest die onder de noemer 'ontwikkelingen na balansdatum' zouden kunnen vallen.

Bijlagen

Bijlage 1: Totaaloverzicht taakvelden

Nr.	Omschrijving	Begroting 2023 incl. wijzigingen			Werkelijk 20223		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T0010	Bestuur	2.504.512	-64.805	2.439.707	2.169.151	-207.168	1.961.983
T0020	Burgerzaken	480.812	-216.657	264.155	497.814	-207.290	290.524
T0030	Beheer overige gebouwen en gronden	147.669	-133.320	14.349	180.141	-122.915	57.226
T0040	Overhead	5.645.436	-162.781	5.482.655	5.758.529	-217.690	5.540.838
T0050	Treasury	2.497.632	-3.050.928	-553.296	2.694.936	-3.411.442	-716.507
T0061	OZB woningen	327.095	-3.562.517	-3.235.422	298.200	-3.563.010	-3.264.810
T0062	OZB niet woningen	265.155	-1.355.125	-1.089.970	246.592	-1.351.748	-1.105.156
T0064	Belastingen overig	25.630	-160.903	-135.273	21.858	-162.707	-140.849
T0070	Alg.uitk. en overige uitk.gemeentefonds	94.417	-28.543.450	-28.449.032	116.416	-28.584.627	-28.468.210
T0080	Overige baten en lasten	174.651		174.651	113.307	0	113.307
T0090	Vennootschapsbelasting (VPB)	1.560	-1.560	0	1.977	-1.977	0
T0100	Mutaties reserves	0	-600.514	-600.514	0	-600.514	-600.514
T0110	Result. rekening van baten en lasten	0		0	0	0	0
T1100	Crisisbeheersing en brandweer	3.952.439	-3.484.388	468.051	3.976.592	-3.481.984	494.608
T1200	Openbare orde en veiligheid	755.111	-122.311	632.800	683.660	-125.630	558.031
T2100	Verkeer en vervoer	2.237.323	-172.288	2.065.035	2.135.809	-103.706	2.032.103
T2200	Parkeren	107.960	-4.500	103.460	106.786	-1.848	104.938
T2500	Openbaar vervoer	26.849		26.849	26.849	0	26.849
T3300	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	178.966	-56.111	122.856	173.895	-54.348	119.547
T3400	Economische promotie	225.413	-1.002	224.411	225.867	-1.000	224.867
T4100	Openbaar basisonderwijs	30.336		30.336	30.282	0	30.282
T4200	Onderwijshuisvesting	555.238	-610	554.628	550.639	0	550.639
T4300	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	456.963	-130.548	326.415	500.037	-116.622	383.415
T5200	Sportaccommodaties	2.378.727	-1.009.986	1.368.741	2.252.634	-1.371.526	881.108
T5300	Cultuurpresentatie,-productie,-participatie	34.886		34.886	18.547	0	18.547
T5400	Musea	42.476		42.476	41.281	0	41.281
T5500	Cultureel erfgoed	97.186	-30.063	67.123	89.677	-35.108	54.569
T5600	Media	426.819	-67.885	358.934	431.861	-67.885	363.976
T5700	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.402.390	-51.370	1.351.020	1.403.794	-46.719	1.357.075
T5700	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	94.058		94.058	83.632	0	83.632
T6100	Samenkracht en burgerparticipatie	1.809.400	-309.299	1.500.101	1.706.629	-310.298	1.396.330
T6200	Wijkteams	919.610		919.610	858.316	-4.456	853.860
T6300	Inkomensregelingen	6.405.866	-4.424.534	1.981.332	6.252.515	-4.369.516	1.882.999
T6400	Begeleide participatie	1.249.075		1.249.075	1.271.173	0	1.271.173
T6500	Arbeidsparticipatie	466.821		466.821	437.033	0	437.033
T6600	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	770.268	-166.242	604.026	745.649	-145.419	600.229
T6710	Maatwerkdienstverlening 18+	0		0	0	0	0
T671A	Hulp bij huishouden (WMO)	1.678.020		1.678.020	1.552.939	0	1.552.939
T671B	Begeleiding (WMO)	889.610		889.610	916.720	0	916.720

T671C	Dagbesteding (WMO)	70.676		70.676	83.210	0	83.210
T671D	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	104.476		104.476	109.284	0	109.284
T6720	Maatwerkdienstverlening 18-	0		0	0	0	0
T672A	Jeugdhulp begeleiding	764.275		764.275	803.430	0	803.430
T672B	Jeugdhulp behandeling	198.345		198.345	228.286	0	228.286
T672C	Jeugdhulp dagbesteding	451.037		451.037	363.335	0	363.335
T672D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	91.588		91.588	82.588	0	82.588
T673B	Gezinsgericht	60.360		60.360	58.340	0	58.340
T673C	Jeugdhulp met verblijf overig	60.349		60.349	59.865	0	59.865
T674A	Jeugdhulp behandeling GGZ z. verblijf	1.241.402	-33.222	1.208.180	1.235.138	-33.222	1.201.916
T6810	Geëscaleerde zorg 18+	0		0	0	0	0
T681A	Beschermde wonen (WMO)	139.301	-148.828	-9.527	98.619	-132.637	-34.018
T681B	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	132.771	-1	132.770	122.165	-51.214	70.952
T6820	Geëscaleerde zorg 18-	0		0	0	0	0
T682A	Jeugdbescherming	1.193.504		1.193.504	1.258.074	0	1.258.074
T682B	Jeugdreclassering	37.490		37.490	37.668	0	37.668
T7100	Volksgesondheid	772.946	-61.106	711.840	694.295	-58.153	636.142
T7100	Volksgesondheid	55.228		55.228	41.771	0	41.771
T7200	Riolering	1.046.740	-1.502.032	-455.292	928.012	-1.368.027	-440.015
T7300	Afval	1.523.867	-1.948.984	-425.117	1.535.739	-1.952.035	-416.296
T7400	Milieubeheer	761.845	-136.931	624.914	750.873	-135.008	615.865
T7500	Begraafplaatsen en crematoria	75.701	-71.579	4.122	75.114	-72.164	2.950
T8100	Ruimtelijke ordening	887.633	-307.868	579.765	827.479	-264.694	562.785
T8200	Grondexploitatie (niet-bedrijv. terrein)	375.000		375.000	366.152	0	366.152
T8300	Wonen en bouwen	1.635.779	-871.124	764.655	1.588.110	-867.721	720.389
Totaal taakvelden		51.036.691	-52.965.371	-1.928.680	49.919.282	-53.602.027	-3.682.745

Bijlage 2: overzicht lopende investeringen

Overzicht kredieten lopende en afgesloten investeringen 2023

Volg.nr.	Raads-programma 2023	Product-nummer	Omschrijving	Raads-besluit	Staat vaste activa reguliere exploitatie					Lopende projecten				
					Aangevraagd krediet	Beschikbaar krediet ultimo 2022	Beschikbaar krediet 2023	Mutaties t/m 2022	Mutaties 2023	Totaal uitgaven t/m 2023	Restant krediet beschikbaar	Over-schrijding	Onder-schrijding	
GEACTIVEERDE INVESTERINGEN														
1	2		Gronden kerkplein	16-Dec-20	131.925	131.925						131.925		
2	3		Inrichting thuiswerkplek	4-Nov-21	97.500	82.953		14.547	3.975	18.522		78.978		
3	2		Graveermachine	9-Nov-20	11.000	11.000						11.000		
4	3		Electrische scooter 2023	3-Nov-22	2.550		2.550					2.550		
5	3		Meublairst 2023	3-Nov-22	25.000		25.000		25.000		25.000			
6	3		Aanpassingen gemeentehuis	3-Nov-22	500.000		500.000		446.086	446.086		53.914		
7	3		Investerings IBP 2021	19-May-20	56.000	31.829		24.171	1.915	26.086		29.914		
8	3		Investerings IBP 2022	4-Nov-21	13.000	2.242		10.758		10.758				2.242
9	3		Investerings IBP 2023	3-Nov-22	2.500		2.500					2.500		
10	2		Fietspadenplan	31-May-16	1.298.421	36.789		1.261.632	5.508	1.267.140				31.281
11	2		Herinrichting Kroonwijkplantsoen	17-Dec-19	1.015.000	12.732		987.268	27.763	1.015.031			31	
12	2		Aanpak Looistraat	5-Nov-19	350.000	332.435		17.565	8.050	25.615		324.385		
13	2		Verlichting fietspaden	5-Nov-19	50.000	32.709		17.291	16.412	33.703		16.297		
14	2		Herinrichting Molenwijkpark	8-Jul-21	200.000	182.632		17.368	-12.040	5.328		194.672		
15	2		Groot onderhoud wegen	3-Mar-22	1.300.000	199.005		1.100.995	89.901	1.190.896		109.104		
16	2		Sneeuwschuif Deutz aanschaf 2021	9-Nov-20	11.000	5.100		5.900	2.732	8.632				2.368
17	2		Grote opzetstrooier	9-Nov-20	38.000	30.000			38.043	38.043			43	
18	2		Sneeuwschuif vrachtwagen	9-Nov-20	13.000	13.000			11.762	11.762				1.238
19	2		Armatuurs 2022	4-Nov-21	167.749	29.037		138.712	29.037	167.749				
20	2		Masten 2023	3-Nov-22	53.784		53.784		37.508	37.508		16.276		
21	2		Armatuurs 2023	3-Nov-22	169.845		169.845		31.878	31.878		137.967		
22	2		Groot onderhoud wegen 2023	3-Nov-22	800.000		800.000		714.166	714.166		85.834		
23	1		Binnenklimaat St Joris	3-Feb-22	155.000	155.000			154.780	154.780				220
24	1		Speelvoorzienings 2021(coalitieakkoord)	1-Jul-18	30.000	15.842		14.158	15.842	30.000				
25	1		Speelvoorzienings 2022	4-Nov-21	65.000	35.827		29.173	35.827	65.000				
26	1		Speelvoorzienings 2023	3-Nov-22	55.000		55.000		3.516	3.516		51.484		
27	1		VW sportsvan lokaal vervoer	21-Sep-23	17.500		17.500		17.500	17.500				
28	2		Schaftwagen begraafplaats	3-Nov-22	3.500		3.500					3.500		
29	2		Afkoppeling verhard oppervlak 2022*	4-Nov-21	105.000	105.000								105.000
30	2		Pompen en gemalen 2022*	6-Oct-22	243.165		243.165							243.165
31	2		Pompen en gemalen 2023	6-Oct-22	105.900		105.900		105.900	105.900				
32	2		Vervanging en afkoppelen De Schoren Krui gang, De wieken (0,8 ha)	6-Oct-22	900.000		900.000					900.000		
33	2		Herinrichting Molenpark Schoof-Randwijsingel 2022	6-Oct-22	30.000		30.000					30.000		
34	2		Dravik Blauwe Ader	6-Oct-22	250.000		250.000		244.226	244.226		5.774		
35	2		afkoppelen Maastraat en schaatsbaan water ontvangend maken.	6-Oct-22	206.000		206.000					206.000		
36	2		Waterplan Molenkui afkoppelen naar A-wat ergang plus comp.maatregelen	6-Oct-22	105.000		105.000					105.000		
37	2		Perceel 664 waterbergend maken en inpassen en in bouwplannen.	6-Oct-22	15.000		15.000					15.000		
38	2		Telemetry	6-Oct-22	10.000		10.000		10.000	10.000				
39	2		Beveiligen kelder gangen sm pand eigenaren.	6-Oct-22	10.000		10.000					10.000		
40	2		Terugbrengen hoeveelheid regenwater VGS systeem Wegrestaurant	6-Oct-22	44.000		44.000					44.000		
41	2		Ombouwen en indien mogelijk afkoppelen de Waaij ivm wateroverlast.	6-Oct-22	44.000		44.000		2.550	2.550		41.450		
42	2		Optimaliseren instroom naar retentie en instroom dassengebied.	6-Oct-22	5.000		5.000					5.000		
43	2		Onderzoeks- en advieskosten Kanaalzone	6-Oct-22	1.000.000			335.661	433.206	768.867		231.133		
44	2		Onderzoeks- en advieskosten Zilverberg	6-Oct-22	650.000		100.000	260.058	146.831	406.890		243.110		
45	2		Onderzoeks- en advieskosten De Schoren	6-Oct-22	275.000			40.462	239.350	279.812		-4.812		
46	2		Onderzoeks- en advieskosten Veldsingel	6-Oct-22	100.000			23.880	19.898	43.777		56.223		
47	2		Gronden Kanaalzone	15-Dec-23	27.000.000		27.000.000		21.600.665	21.600.665		5.399.335		
Totalen					37.730.339	1.445.057	30.697.744	4.299.599	24.507.787	28.807.386	8.537.513	74	385.514	

* vervallen per 31-12-2023 i.v.m. Nieuw GRP 2023-2027

Toelichting lopende investeringen

1. Gronden Kerkplein

Voor de beoogde herontwikkeling van het kerkcomplex heeft de Parochie een strook grond nodig die eigendom is van de gemeente. De gemeente heeft ten behoeve van de herinrichting van de openbare ruimte gronden nodig die eigendom zijn van de Parochie. Dit betreft hoofdzakelijk een deel van het Kerkplein gelegen. De aanwijzing van de te verkopen grond is in het bijzijn van de architect, de parochie en de gemeente inmiddels gebeurd; het wachten is op de uitmeting oppervlaktebepaling door het kadaster. Als dit er is kan de opdracht gegeven worden aan de notaris voor de grondoverdracht door de parochie aan de gemeente .

2. Inrichting thuiswerkplek

De gemeente Heumen wil hybride werken stimuleren en faciliteren. Voor het faciliteren van een thuiswerkplek is via de programmabegroting 2022 een krediet van € 97.500 beschikbaar gesteld voor 5 jaar.

Medewerkers kunnen voor hun thuiswerkplek maximaal €750 declareren. Er is in 2022 €14.500 gedeclareerd en in 2023 €4.000. Het resterende krediet blijft beschikbaar tot en met 2026.

3. Graveermachine

De machine zit in een onderhoudscontract waardoor de levensduur van de machine wordt verlengd. De vervanging is doorgeschoven naar 2025 om de hiervoor vermelde reden.

4. Elektrische scooter 2023

De elektrische scooter wordt weinig gebruikt, waardoor de accu snel leegloopt. Zoeken naar een revisie accu levert tot nu toe weinig resultaat op.

Er is meer vraag naar een elektrische fiets, waardoor het beschikbare krediet hiervoor aangewend kan worden.

6. Aanpassingen Gemeentehuis

In 2023 zijn een aantal verbeteringen en vernieuwingen uitgevoerd in en aan het gemeentehuis, de zogenaamde quick wins. Het ging om bouwkundige aanpassingen en nieuw meubilair. Doel is: de veiligheid te verhogen, meer spreekruimten te creëren en het hybride werken te ondersteunen. Bijna alle werkzaamheden zijn in 2023 afgerond, enkele naleveringen worden in 2024 nog verwacht vanwege langere levertijden

7 en 9. Investeringen IBP 2021 en 2023

In mei 2020 is het Beleidsinformatieplan 2020-2024 vastgesteld. Voor jaarschijf 2021 van dit plan was € 56.000 beschikbaar voor de implementatie van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), de doorontwikkeling van ons zaakstelsel, de doorontwikkeling van digitale diensten, digitale archivering burgerzaken, e-depot en modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer. Nadat bleek dat de invoering van de omgevingswet, de Wet Open Overheid en Wet Modernisering Elektronisch bestuurlijk verkeer op keer werden uitgesteld, wordt het restantkrediet besteed in 2023 en 2024. Tot nu toe is het krediet aangewend voor de verplaatsing van de glasvezelaansluiting en vernieuwing betaalsysteem burgerzaken. Het restant zal worden aangewend voor systemen voor digitale archivering burgerzaken en e-depot en investeringen in het toegangssysteem.

Jaarschijf 2022 kan worden afgesloten. Voor jaarschijf 2023 is € 2.500 beschikbaar gesteld voor investeringen in doorontwikkeling digitale formulieren.

12. Aanpak Looistraat

De provincie Gelderland heeft in 2020 en nogmaals in 2022 kenbaar gemaakt geen medewerking te verlenen aan het toestaan van landbouwverkeer op de JJ Ludenlaan. Een verkeersbesluit om doorgaand landbouw verkeer te weren op de Looistraat in de bebouwde kom van Heumen is onderzocht maar daaruit is gebleken dat er geen geschikte alternatieve route beschikbaar is op het gemeentelijke wegennet. De realisatie van een landbouwpad in Heumen-west wordt verder uitgewerkt om beter zicht te krijgen op de kosten en de ruimtelijke impact van deze maatregel. Inmiddels is er een verkeersplateau gerealiseerd op de Looistraat - Verbindingsweg om de snelheid te remmen. Verdere aanpak van de Looistraat wordt doorgeschoven naar 2024.

13. Verlichting Fietspaden

Er is helaas geen/onvoldoende duidelijkheid gekomen over de invullingswens voor deze investering en de locatie van deze extra verlichting. Provincie verbetert zelf de provinciale verlichting nabij fietspad Kluissestraat en het Laantje; bomen zijn reeds gesnoeid. Daarom is voorgesteld om de verlichting te plaatsen aan onder andere het Kandinskypad, de snelfietsroute Maas-Waalpad en Lierseweg maar gezien bestemmingplaneisen met natuuronderzoeken en dergelijke is dit nadien afgeraden. Er is in 2023 extra verlichting aan Hatertseweg, Parallelweg J.J. Ludenlaan geplaatst.

Over eventuele mogelijkheden voor verdere invulling in 2024 zal nog worden nagedacht.

11. Herinrichting Molenwijkpark

In 2021 is een start gemaakt met de planvorming voor de woningbouw in en de herinrichting van het park aan de Schoren. De omgeving van het Molenpark dient in de toekomstige situatie goed aan te sluiten op het nieuwe park en de te realiseren woningbouw. Inmiddels is een voorlopig ontwerp en een concept beeldkwaliteitsplan opgesteld. Nadat eerst een subsidieaanvraag op grond van de regeling Groene Icoonprojecten is afgewezen, is een subsidieaanvraag op grond van de regeling Impuls Hitte Maatregelen voor de regio Maas en Waal gehonoreerd. Op grond deze laatste regeling is een subsidiebedrag van € 83.750 toegekend als bijdrage in de kosten verbonden aan de herinrichting van het Kroonwijkpark. Inclusief het hiervoor door de raad toegekende budget van € 200.00, is er voor de daadwerkelijke herinrichting van het park dus een bedrag van € 283.750 beschikbaar. In 2023 heeft het planvormingsproces een vervolg gekregen. Hierbij worden de mogelijkheden verkend voor meer woningen, en dan vooral sociale huur. De verwachting is dat het omgevingsplan dat de herontwikkeling mogelijk moet maken in de loop van 2024 in procedure kan worden gebracht. Het restantkrediet voor voorbereidings- en planvormingskosten was eind 2023 € 4.812 negatief. In 2024 is nog nodig een budget voor voorbereidings- en plankosten van circa € 60.000. Hiervoor zal de raad nog een krediet worden gevraagd, hetzij via een vast te stellen grondexploitatie, hetzij via een separaat voorstel. Er staat ook nog een subsidie vanuit klimaatadaptatie, maar die moet dit jaar worden uitgegeven.

15 en 22. Groot onderhoud wegen 2022 en 2023

In 2022 is aangevangen met het benodigde groot onderhoud aan de volgende wegen:

- De Looistraat van parallelweg J.J. Ludenlaan tot Blankenbergseweg.
- De Schoren en eerste deel van De Wieken. (uitgesteld naar 2023/24 ivm afkoppelproject vanuit Beleidsplan water en riolering Heumen 2023-2027)
- Vosseneindseweg van Donderbergweg tot J.J. Ludenlaan.
- Hatertseweg van Elshof/Oprijlaan tot Grootstalseweg.
- Eindsestraat.

Deze wegen zijn inmiddels zover mogelijk uitgevoerd maar de kwaliteit van de rode fietsstroken laat helaas te wensen over dat wordt in voorjaar 2024 onder garantie alsnog weer verbeterd. Laatste deelbetalingen staan daarvoor als garantiebewaking nog open.

Verder is in 2023 besloten om het onderhoud aan de wegen als de Veldsingel, De Schoren, Kerklaantje, Hollestraat en Kuilstraat vanwege een betere integrale aanpak door te schuiven naar 2024.

20. Armaturen 2023

In 2023 komen we tot 100% duurzame led armaturen. Bij 8 armaturen op het Kerkplein is dit helaas niet meer gelukt, deze worden voorjaar 2024 nog vervangen. Retrofit is hier helaas niet goed mogelijk waardoor we deze armaturen moeten vervangen.

Langs de N846 in Overasselt willen we tezamen met het DPO en het onderhoud van de provincie aan de N846 in 2024/2025 ook de verlichting aanpakken. De verlichting zal dan vervangen worden door LED-armaturen en evt. een andere locatie en masttype. Wegens einde levensduur van de PLL lampen, op de 4 meter masten met ronde paaltop armaturen in kern Overasselt, zijn deze in 2023 nog vervangen door retrofit LED lampen.

21. Masten 2023

In 2023 zijn alle OV-masten geschilderd of vervangen. Behalve het deel in Overasselt wat we tezamen met het DPO en het onderhoud van de provincie aan de N846 in 2024 willen aanpakken. De verlichting zal dan vervangen worden door LED en evt. een andere locatie en masttype.

(Wegens einde levensduur PLL lampen zijn deze in 2023 nog vervangen door retrofit LED lampen.)

26. Speelvoorzieningen 2023

Plannen voor de omvorming van een 5-tal speeltuintjes zijn in 2023 gemaakt, echter door drukte bij de leverancier van de speeltoestellen zal de uitvoering van het omvormen van deze speeltuintjes in januari 2024 plaatsvinden.

28. Schaftwagen begraafplaats

Vervanging kan doorgeschoven worden naar 2025, de wagen voldoet nog aan de eisen.

32 t/m 42 Investerings GRP

In 2023 is de planperiode voor het nieuwe beleidsplan water en riolering gestart. In het najaar is begonnen met de uitvoering van twee grote afkoppelprojecten bij Dravik/Schoof en De Schoren.

De uitvoering van de inrichting van het Molenpark in Malden is uitgesteld naar 2025.

Beide projecten worden in 2024 afgerond. Verder is begonnen met de voorbereiding van plannen voor terugbrengen van regenwater in het VGS-systeem bij het Wegrestaurant aan de Ludenlaan, het afkoppelen van verhard oppervlak bij de Waaij. Beide plannen worden in 2024 uitgevoerd.

Met het waterschap zijn de eerste gesprekken gevoerd de Molenkuil in Overasselt. Deze locatie is kwetsbaar voor wateroverlast en idee is om een bestaande watergang te gebruiken om overtollig water af te voeren naar de rand van de woonkern. In 2024 wordt dit plan verder voorbereid en in 2025 uitgevoerd.

De aanleg van een waterberging bij de schaatsbaan in Heumen is vooralsnog verplaatst naar 2026, omdat er verschillende belangen spelen die eerst goed in beeld moeten worden gebracht. Tenslotte is de overstortput en een deel van de rioolleiding op De Hoge Brug gerelined en is een deel van het telemetriesysteem vervangen.

43. Onderzoeks- en advieskosten Kanaalzone

Het project Kanaalzone Malden is in maart 2022 unaniem door de gemeenteraad omarmd. Het plan voorziet in de bouw van 735 woningen. Dit wordt als een belangrijke toevoeging gezien van de woningvoorraad in de gemeente Heumen en de regio. De positieve effecten van deze woningbouw voor het centrum van Malden en de daar aanwezige voorzieningen zijn in een MKBA opgenomen en door de gemeenteraad onderschreven. Om het projectdoel te bereiken is in 2022 en 2023 een traject ingezet om het sportpark van Juliana '31 te verplaatsen, woningbouw in de Kanaalzone te realiseren en de betonfabriek aan te kopen.

Voor het sportpark zijn meerdere locaties intensief onderzocht. Verder hebben de onderhandelingen met de betonfabriek plaatsgevonden.

De (tussen)resultaten van alle onderzoeken en berekeningen, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties, zijn gepresenteerd op 30 mei 2023 en 28 september 2023 tijdens een tweetal raadsinformatieavonden. In deze bijeenkomsten is voor beide locaties ingegaan op de haalbaarheid van eventuele verplaatsing, zowel inhoudelijk als financieel.

Op 14 december 2023 heeft de gemeenteraad van Heumen het volgende besloten;

1. Juliana 31 niet te verplaatsen naar een nieuwe locatie en daarmee de locatie Hatertseweg als voorstel voor mogelijke locatie terug te nemen.
2. Een definitieve GO voor de ontwikkeling van de Kanaalzone en hier 614 woningen te realiseren conform de hoofdlijnen van het nieuwe plan.
3. Als gevolg daarvan in te stemmen met de herinrichting van het sportpark aan de Broekkant.
4. Het college opdracht te geven in het eerste kwartaal van 2024 te komen met een voorstel ter vaststelling van grondexploitatiecomplex (GREX) voor de ontwikkeling van de Kanaalzone, inclusief grondexploitatiebegroting, die voldoet aan de volgende voorwaarden: a. De realisatie van 614 woningen conform de hoofdlijnen van het nieuwe plan b. Een gemeentelijk tekort van € 12 miljoen.

44. Onderzoeks- en advieskosten De Zilverberg

Voor grondverwerving en de onderzoeks- en advieskosten resteert voor 2024 e.v. nog een budget van € 243.110. Dit is toereikend voor de nog te maken kosten voor planvoorbereiding, welke kosten op globaal € 100.000 worden geraamd. De grondverwerving, dit omvat de nog te verwerven percelen binnen het eigenlijke woningbouwgebied en de gronden die nodig zijn voor de natuurcompensatie, worden geraamd op ruim € 1.800.000. Voor de in 2024 te maken planvoorbereidingskosten zal in de loop van 2024 aan de raad een krediet worden gevraagd, hetzij via een vast te stellen grondexploitatie, hetzij via een separaat voorstel.

45. Onderzoeks- en advieskosten De Schoren

Zie hiervoor bij 11.

46. Onderzoeks- en advieskosten Veldsingel

De stedenbouwkundige is aan de slag met het uitwerken van de twee denklijnen. Hierbij zijn intern en extern belanghebbenden betrokken. Dit proces ligt momenteel stil in verband met een verkenning van de bouwkundige staat van de naastgelegen basisschool De Regenboog. Afhankelijk van deze verkenning wordt het projectgebied uitgebreid of niet.

47. Gronden Kanaalzone

Het project Kanaalzone Malden is in maart 2022 unaniem door de gemeenteraad omarmd. De uitplaatsing in de vorm van verwerving van de betonfabriek is daartoe noodzakelijk. Dit is voor de gemeente Heumen een financieel vraagstuk, geen ruimtelijk vraagstuk. De gemeente Heumen koopt de locatie (in totaal 76.170 m²). Met de aankoop van de betonfabriek is een bedrag gemoeid van € 27 miljoen, hetgeen hoger uitpakt dan de oorspronkelijk geraamde verwervingsprijs van € 20 miljoen in de WBI aanvraag. De juridische levering heeft plaatsgevonden onder betaling van 80% van de koopsom van € 27 miljoen (ergo: € 21,6 miljoen). Het restant van de koopsom wordt betaald op moment van feitelijke levering van het complex uiterlijk 31 december 2026, of zoveel eerder als partijen onderling overeenkomst

Bijlage 3: Overzicht reserves en voorzieningen

	Saldo 31-dec-22	Toename begroot 2023	Afname begroot 2023	Saldo raming 31-dec-23	Toename werkelijk 2023	Afname werkelijk 2023	Saldo werkelijk 31-dec-23
Algemene reserve							
algemene reserve 31 dec. 2022	12.777.797			12.777.797			12.777.797
winstbestemming 2022 naar energietoeslag minima	0		257.035	-257.035		257.035	-257.035
winstbestemming 2022 toegankelijkheid verkiezingen		2.577	2.577	0		2.577	-2.577
exploitatieresultaat 2023		1.928.682		1.928.682	3.682.744		3.682.744
	12.777.797	1.931.259	259.612	14.449.444	3.682.744	259.612	16.200.929
Bestemmingsreserves							
egaliseringsreserve BUIG	135.188		54.634	80.554		91.079	44.109
beheer natuurgrond Keersluis	98.086		8.040	90.046		6.342	91.744
regionale samenwerking domein Werk	66.759			66.759			66.759
sociaal domein (schommelfonds)	600.514		600.514	0		600.514	0
vluchtelingen/statushouders	38.000		38.000	0		38.000	0
parkeergarage Brede school	59.900	8.500	3.500	64.900	8.500	1.200	67.200
onderhoud sportzaal Brede school Malden	107.996	11.500	35.000	84.496	11.500	25.765	93.731
baten en lasten rioleringsstelsel	525.611			525.611			525.611
groenstructuurplan	27.939		0	27.939			27.939
exploitatiebijdrage investering riolering Buitengebied	329.342		36.035	293.307		36.035	293.307
erfpachtgronden De Laan 3	22.824	5.470		28.294	5.470		28.294
erfpachtgronden De Laan 4	13.259	3.106		16.365	3.106		16.365
erfpachtgronden De Laan 5	11.411	2.735		14.146	2.735		14.146
erfpachtgronden De Laan 13-1	9.727	2.260		11.987	2.260		11.987
erfpachtgronden De Laan 13-2	33.658	7.820		41.478	7.820		41.478
erfpachtgronden De Laan 15	5.143	1.195		6.338	1.195		6.338
erfpachtgronden de Laan 18-20	15.463	5.406		20.869	5.406		20.869
erfpachtgronden de Laan 19-23	14.061	1.796	15.857	0		14.061	0
vervanging verkeersregelinstallatie(resultaat 2019)	94.756		94.756	0			94.756
klimaatmiddelen(resultaat 2019)	213.609		81.500	132.109		81.500	132.109

ruimtelijke visie duurzame energie	3.014		1.000	2.014		850	2.164
kapitaallasten aanbouw bibliotheek Maldensteijn Malden	204.280	0	51.459	152.821		51.460	152.820
omgevingswet	268.000	100.000	128.000	240.000	100.000	90.105	277.895
extra incidentele middelen jeugdzorg	33.222	0	33.222	0		33.222	0
winstbestemming 2022 naar energietoeslag minima		257.035	257.035	0	257.035	257.035	0
winstbestemming 2022 toegankelijkheid verkiezingen		2.577	2.577	0	2.577	2.577	0
Totaal reserves algemene dienst	2.931.762	409.400	1.441.129	1.900.033	407.604	1.329.745	2.009.621
Totaal reserves	15.709.559	2.340.659	1.700.741	16.349.477	4.090.348	1.589.357	18.210.550

Staat van Voorzieningen

	Saldo 31-dec-22	Toename begroot 2023	Afname begroot 2023	Saldo raming 31-dec-23	Toename werkelijk 2023	Afname werkelijk 2023	Saldo werkelijk 31-dec-23
Voorzieningen							
Verplichtingen en/of eigen risico,s							
eigen risicodragers pensioenen oud wethouders	1.662.460		87.317	1.575.143		216.007	1.446.453
wachtgeldverplichtingen voormalig personeel	301.796		191.737	110.059		213.906	87.890
verlofregeling CAO personeel	154.005	31.044	17.455	167.594	33.039	11.932	175.112
personele regelingen	73.103	6.000	50.645	28.458	5.749	50.645	28.207
regeling vervroegd uittreden		45.000		45.000	45.000		45.000
woonrijpmaken Werklandschap Overasselt	11.000		11.000	0		11.000	0
woonrijpmaken Veldschuur Malden	6.065		6.065	0		5.160	905
Subtotaal verplichtingen en/of eigen risico's	2.208.429	82.044	364.219	1.926.254	83.788	508.650	1.783.567
Onderhoud gemeentelijke eigendommen							
gemeentehuis	786.694	62.865	171.141	678.418	62.865	149.519	700.040
parkeergarage Maldensteijn	159.109	836	0	159.945	836		159.945
groot onderhoud sportcentrum Malden	290.717	116.850	30.000	377.567	116.850	407.567	0
mrjr. onderhoud drie molens	167.803	16.020	49.040	134.783	22.020	47.040	142.783
mrjr. onderhoud twee kerken	140.164	3.773	1.255	142.682	3.773		143.937
gemeentewerkplaats	18.404	0	1.000	17.404		7.815	10.589
onderhoud wegen	283.602	436.725	460.069	260.258	431.725	344.529	370.798
Subtotaal egaliseren groot onderhoud	1.846.493	637.069	712.505	1.771.057	638.069	956.470	1.528.092
Door derden beklemde middelen							
onderhoud rioleringstelsel	4.863.238		180.192	4.683.046		45.735	4.817.503
egalisatie afvalstoffenheffing	30.824		22.000	8.824	20.705		51.529
dubieuze vorderingen algemeen	120.927	15.000	15.000	120.927	87.189	21.803	186.313
dubieuze vorderingen sociaal uitkeringen	421.330	58.000	50.000	429.330	47.134	94.123	374.341
Subtotaal overige voorzieningen	5.436.319	73.000	267.192	5.242.127	155.028	161.661	5.429.686
Totaal voorzieningen	9.491.241	792.113	1.343.916	8.939.438	876.885	1.626.781	8.741.345

Bijlage 4: Algemene uitkering

Opgave berekening		LIAS PAUW <small>een inergy product</small>
Gemeente:	Heumen	
Opgave:	MR decembercirculaire 2023 (LP) (o.b.v. eigen basiseenheden/-waarden) (o.b.v. eigen basiseenheden/-waarden)	
Circulaire:	Decembercirculaire 2023 (nr. 2023 - 0000718122)	
Jaar:	2023	
Uitkeringsfactor:	Lopende prijzen	
Datum rapport:	4-3-2024 15:39	
Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven		
Maatstaf		Uitkering
1g-2 WOZ niet-woningen eigenaren		-452.113,20
1h-2 WOZ niet-woningen gebruikers		-326.069,10
1a Waarde woningen eigenaren		-1.958.416,40
Subtotaal		-2.736.598,70
Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is		
Maatstaf		Bedrag in basis
8a-3 Bijstandsontvangers		1.249.131,50
2 Inwoners		6.325.992,24
7c-4 Huishoudens met laag inkomen boven drempel		3.553.193,38
12b-2 Inwoners met een migratieachtergrond		363.696,50
3c Eenpersoonshuishoudens		398.530,22
8b Loonkostensubsidie		72.363,48
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)		1.701.687,04
8f-2 Doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep		74.234,05
5d-2 Inwoners 75+ met drempel		1.358.072,08
7m-2 Laag opleidingsniveau met drempel		224.088,49
14a-2 Lokale centrumfunctie (max 20km)		149.650,80
14b-2 Regionale centrumfunctie (max 60km)		596.966,40
14c-2 Landelijke centrumfunctie		147.582,50
15h-3 Onderwijsachterstand		27.315,62
38 Bedrijfsvestigingen		285.733,60
36 Kernen		458.335,88
36a Kernen met 500 of meer adressen		150.333,32
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente		20.943,80
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor		36.252,76
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)		530.369,86
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied		96.886,35
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen		1.009.889,94
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied		261.528,30
22a Oppervlakte bebouwing woonkern		640.939,94
19 Oppervlakte binnenwater		23.202,40
16 Oppervlakte land		154.830,00
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente		102.108,40
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)		90.169,35
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) * bodemfactor woonkernen		404.578,65
39 Vast bedrag		980.357,93
Subtotaal		21.488.964,77

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)	
Uitkeringsfactor	1,304
Subtotaal (B x C (=uf))	28.021.610,06
Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is	
Maatstaf	Uitkering
56g Suppletie-uitkering nieuw verdeelstelsel 2023	624.713,00
135 Suppletie-uitkering Bommenregeling	110.060,00
Subtotaal	734.773,00
Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is	
Maatstaf	Uitkering
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	90.476,00
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	27.166,00
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	42.102,00
266 Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	9.480,00
280 Impulsgelden Weerbaar Bestuur (DU)	7.062,00
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	4.000,00
409 Einde lening inburgeringsplichtig (DU)	3.555,00
421 Extra capaciteit BOAs (DU)	31.424,00
427 Invoeringskosten Omgevingswet (DU)	134.803,00
428 Wet kwaliteitsborging bouw (DU)	10.696,00
431 Leerlingenvervoer Oekraïne (DU)	38.009,00
438 Meerkosten Oekraïne sociaal domein (DU)	20.680,00
441 Wet goed verhuurderschap (DU)	6.351,00
443 Taal voor ontheemden uit Oekraïne (DU)	20.477,00
448 Energietoeslag (DU)	674.680,00
449 Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak (DU)	15.740,00
Subtotaal	1.136.701,00
Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein	
Maatstaf	Uitkering
260 Participatie (IU)	1.399.107,00
Subtotaal	1.399.107,00
Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker	
Aanvullingen van de gebruiker	Uitkering
Gemeenteposten:	
Afrekening ruimte onder BCF plafond	0
Rijksmiddelen Jz (max. 75% provincie)	0
Stelpost BCF-aandeel extra miljard v.a. 2027	0
Subtotaal	0
Totaal uitkering 2023:	28.555.592,36

Bijlage 5: Tabel Weerstandsvermogen

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
1. Exploitatie				
• Algemene uitkering	0,0	Slecht	€ 0	€ 0
<p>Scenario De algemene uitkering uit het gemeentefonds vormt circa 65% van onze inkomsten. Hiermee is dit onze belangrijkste bron van inkomsten. Door middel van circulaire worden gemeenten door het rijk geïnformeerd over de mutaties in het gemeentefonds. Dit heeft zijn weerslag op de algemene uitkering. Met name in het meerjarenperspectief geeft dat een onzekerheid. Vandaar dat hier geen bedrag opgenomen is, maar de algemene uitkering wel als risico wordt benoemd.</p> <p>Beheersmaatregelen. Jaarlijks wordt bij de kadernota en programmabegroting een dekkingsplan gepresenteerd waarbij, indien nodig, door middel van bezuinigingsmaatregelen en eventuele inkomstenverhogingen wordt aangegeven op welke wijze het begrotingstekort wordt gedekt. Desondanks bestaat het risico dat de uitvoeringsmaatregelen niet direct leiden tot daadwerkelijk bezuinigingen met het gevolg dat per jaar een verschil ontstaat tussen de raming en de realisatie.</p>				
• Compensatie Rijk voor jeugdzorg uitgaven	0,8	Slecht	€ 272.000	€ 217.600
<p>Scenario Er is een hervormingsagenda Jeugd opgesteld die gemeenten in staat moet stellen om het tekort op de jeugdzorg op te lossen c.q. te verminderen. Er bestaat nog veel onzekerheid over de haalbaarheid van de geboden oplossingen/maatregelen. Het is de vraag in hoeverre de ingeboekte besparingen (kunnen) worden gerealiseerd en zo niet, in hoeverre het rijk gemeenten hiervoor compenseert. De ingeboekte stelpost 2024 is hier als risico opgenomen.</p> <p>Beheersmaatregelen. Gedurende het jaar wordt gemonitord in hoeverre de budgetten jeugdzorg toereikend zijn voor de (verwachte) realisatie. Waar nodig wordt via de maandrapportage bijgestuurd en wordt de raad geïnformeerd.</p>				
• BCF	0,8	Slecht	€ 110.000	€ 88.000
<p>Scenario Per 2019 wordt in de septembercirculaire van het lopende jaar de voorlopige afrekening van het BCF verwerkt. Vanaf de begroting 2020 met bijbehorende meerjarenraming is in de meicirculaire een advies opgenomen dat die raming maximaal gelijk mag zijn aan de afrekening van het jaar ervoor. Onze provinciaal toezichthouder conformeert zich ook aan deze richtlijn. Dit betekent dat we uit mogen gaan van een stelpost van € 110.000 per jaar.</p>				
• Omgevingswet	0,4	Redelijk	€ 0	€ 0
<p>Scenario De omgevingswet is per 1 januari 2024 van kracht. Naast de invoering van de omgevingswet loopt de privatisering van de bouwkundige toets. Tot nu toe deden gemeenten dit en zaten de kosten verdisconteerd in de leges. Bij de privatisering lopen wij het risico dat wij wel dezelfde werkzaamheden moeten verrichten om te kunnen vergunnen en/of toezicht te houden, maar de gemaakte kosten niet (meer) kunnen worden verdisconteerd in de leges. De begroting 2024 is ingericht op de genoemde ontwikkelingen. Door de vorming van de bestemmingsreserve 'Invoering omgevingswet' kunnen tegenvallers worden opgevangen.</p>				
• Dividend	0,4	Redelijk	€ 150.000	€ 60.000
<p>Scenario. De gemeente ontvangt over enkele deelnemingen dividend. Waaronder van de BNG, DAR, MARN en Vitens. Voor 2024 is een raming voor dividend opgenomen van € 376.000. De daadwerkelijke uitkering kan echter lager uitvallen. Het risico wordt geschat op € 150.000. De wegingsfactor is 0,4.</p> <p>Beheersmaatregelen. De zeggenschap van de gemeente in de bepaling van de hoogte van het dividend is gelet op het aantal aandelen beperkt. Adequate beheersmaatregelen zijn niet te treffen.</p>				
2. Financiering				
• Garantstellingen en gewaarborgde geldleningen	0,2	Goed	€ 150.000	€ 30.000
<p>Scenario. De gemeente staat garant voor geldleningen van derden. Dit zijn Woningbouwverenigingen en instellingen van algemeen belang. Als de derde partij niet aan zijn verplichtingen voldoet, zal de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor hun garantie. In totaliteit gaat het om waarborgen met een hoogte van € 10,9 miljoen (jaarrekening 2023). De kans dat een vereniging of instelling niet aan de verplichtingen richting de gemeente kan voldoen, wordt op basis van de historie op praktisch nihil geschat. Bovendien staat bij de hoogste garantstelling (tertiaire achtervang ten behoeve van woningcorporatie Oosterpoort) het bezit aan onroerend goed tegenover de garantstelling. Omdat het om een relatief hoog bedrag gaat, is toch een inschatting van het risico gemaakt. Aangenomen is dat de</p>				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
<p>gemeente over een bedrag van € 6,0 miljoen daadwerkelijk risico loopt met de kans van minder dan 1 maal per 5 jaar. Het risico dat de gemeenten lopen is theoretisch. Het WSW neemt de verplichting over als de instelling niet meer aan haar verplichting kan voldoen. Pas als het garantievermogen van het WSW niet meer toereikend is worden de deelnemende gemeenten voor 25% aangesproken; de gemeente voor 25% en het rijk voor de overige 50%. Wij ramen een risico van 10% van de omvang van de gewaarborgde geldleningen. De wegingsfactor is 0,2.</p> <p>Beheersmaatregelen. Het Centraal fonds volkshuisvesting beoordeelt de financiële positie van de coöperatie en de kredietverstrekkers informeren de gemeente over het verloop van de gegarandeerde leningen en de betaling van rente en aflossingen. De solvabiliteitspositie van Oosterpoort wordt positief gewaardeerd.</p>				
• Aan derden verstrekte leningen	0,2	Goed	€ 80.000	€ 16.000
<p>Scenario. De gemeente verstrekte tot 2009 als onderdeel van haar secundaire arbeidsvoorwaarden hypotheekleningen aan personeel. Ook aan sporthal Passelegt en stichting het Tweede huis zijn leningen verstrekt. Ultimo 2023 staat hiervan nog € 376.000 open. Daarnaast zijn in het kader van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting leningen verstrekt aan burgers, verenigingen en stichtingen. Het risico bestaat dat niet voldaan kan worden aan de betalingsverplichtingen. De gemeente heeft ultimo 2023 voor een bedrag van € 2,7 miljoen aan leningen verstrekt. Het risico dat de gemeente loopt is geschat op € 80.000. De wegingsfactor is 0,2.</p> <p>Beheersmaatregelen. De medewerkers aan wie een hypotheek is verstrekt hebben een arbeidsverhouding. De betaling van rente en aflossing verloopt via inhouding op de salarissen. Achterstanden in de betaling komen daardoor nauwelijks voor. Inmiddels mag door wijziging van de wet FIDO de gemeente geen hypotheekleningen meer verstrekken en zal de portefeuille worden afgebouwd.</p>				
3. Deelnemingen				
Algemeen				
• Verbonden partijen	0,6	Redelijk	€ 500.000	€ 300.000
<p>Scenario De gemeente Heumen heeft deelnemingen in verschillende verbonden partijen. De zeggenschap over verbonden partijen is veelal beperkt. Bij een gemeenschappelijke regeling (GR) heeft de gemeente een stem in het algemeen bestuur. Bij tegenvallende financiële resultaten wordt de rekening neergelegd bij de deelnemende partijen. Het totale risico van alle verbonden partijen wordt ingeschat op € 500.000. De wegingsfactor is 0,6. Voor inzicht in de risico's per verbonden partij wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden Partijen.</p>				
4. Grondzaken				
• Grondexploitaties	0,6	Redelijk/slecht	€ 0	€ 0
<p>Scenario Op dit moment zijn er geen lopende grondexploitaties in de gemeente Heumen. Op dit moment is er dan ook geen risico. Wel wordt een aantal ontwikkelingen voorbereid. Zie hiervoor de paragraaf grondbeleid.</p> <p>Beheersmaatregelen. Hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.</p>				
• Vitaal Centrum Malden	0,0	Redelijk/slecht	n.t.b.	€ 0
<p>Scenario De woningbouw binnen VCM zijn met name ontwikkelingen waarbij de gemeente weinig tot geen risico loopt, aangezien de gemeente hier niet de risicodragende partij is. Maar om deze ontwikkelingen mogelijk te maken is een investering nodig in de openbare ruimte. Op dit moment wordt deze investering geschat op € 5,5 miljoen. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting, maar het risico is dat de investering hoger uitvalt dan nu wordt geraamd. De wegingsfactor is 0,0, aangezien de raad er nog over moet besluiten.</p> <p>Beheersmaatregelen. Bij het raadsvoorstel voor een definitieve go, zal ook aandacht worden gegeven aan de risico's en hoe deze te beheersen.</p>				
• Ontwikkeling Kanaalzone	1,0	Redelijk/slecht	€ 12.000.000	€ 12.000.000
<p>Scenario Op 14 december 2023 heeft de gemeenteraad unaniem besloten tot aankoop van de betonfabriek om daarmee woningbouw in de Kanaalzone mogelijk te maken. Bij het openen van de grondexploitatie zal het dan voorziene verlieslatende resultaat worden gedekt door het treffen van een verliesvoorziening. Vooralsnog gaan we uit van een tekort van € 12 miljoen.</p> <p>Beheersmaatregelen Bij een verliesgevende grondexploitatie wordt tegenover het geprognosticeerde verlies een verliesvoorziening getroffen van dezelfde hoogte. Jaarlijks worden alle lopende grondexploitaties geactualiseerd en waar nodig vindt een mutatie van de verliesvoorziening plaats.</p>				
5. Bedrijfsvoering				
• Crises	0,8	Slecht	€ 300.000	€ 240.000
<p>Scenario Op dit moment hebben we landelijk te maken met een aantal crises. De stikstofcrisis, de klimaatcrisis, de vluchtelingen crisis, de energiecrisis, de asielcrisis, de zorgcrisis, de wooncrisis. Al die crises hebben in meer of mindere mate met elkaar te maken en versterken elkaar. Voor de gemeente schuilt het risico met name in de stijgende uitgaven voor energie, de (extra) opvang van</p>				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
<p>vluchtelingen en huisvesting van bijzondere doelgroepen. Bij de (lokale) aanpak van landelijke crises gaan wij er vanuit dat het Rijk zorgdraagt voor voldoende financiering. Het blijft echter een risico dat de gemeente niet alle extra uitgaven kan dekken uit extra (rijks)inkomsten. Als risico wordt een bedrag opgenomen van € 300.000 met wegingsfactor 0,8.</p> <p>Beheersmaatregelen Via de tweemaandelijksse rapportages worden lopende budgetten gemonitord en waar nodig bijgesteld. Indien er aanvullende budgetten noodzakelijk zijn om een crisis het hoofd te bieden zal daar via de reguliere weg een voorstel voor worden gemaakt.</p>				
• Cybersecurity en datalekken	0,2	Slecht	€ 2.200.000	440.000
<p>Scenario De gemeente werkt met privacygevoelige data, persoonsgegevens en andere vertrouwelijke informatie. Bij een datalek kunnen de gevolgen voor het verlies aan bedrijfsinformatie, inwoners- of ondernemersgegevens groot zijn. Risico: Onjuist gebruik of verlies van persoonsgegevens of andere vertrouwelijke informatie en imagoschade.</p> <p>Verstoring in de dienstverlening door cybercriminaliteit hebben impact op de ICT-omgeving. De MGR beheert de ICT-omgeving en in de begroting 2024-2027 van de MGR worden diverse risico's benoemd op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. Risico: Uitval van systemen of ICT-omgeving. Op basis van de AVG is de maximale boete 4% van de omzet. Bij een omzet van € 50 miljoen komt dat neer op € 2.000.000. Daarnaast zijn er kosten voor herstelwerkzaamheden van € 200.000 bij een mogelijke hack. Al met al wordt het risico ingeschat op € 2.200.000 met een wegingsfactor van 0,2</p> <p>Beheersmaatregelen IT- audit compliance, bewustwordingsprogramma's, MDM, monitoring, autorisatiebeheer. CSIRT, kwetsbaarheden scans, 2FA, versleuteling</p>				
• Inflatie	0,6	Redelijk	€ 520.000	€ 312.000
<p>Scenario Prijsstijgingen worden in de regel gecompenseerd door het Rijk. Het risico is dat de inflatie hoger is dan de compensatie vanuit het Rijk. In de begroting zit voor circa € 26 miljoen aan uitgaven die gevoelig zijn voor inflatie. De kans bestaat dat de compensatie vanuit het rijk niet de daadwerkelijke prijsstijgingen dekken. Als risico is 2% van de inflatiegevoelige uitgaven opgenomen met een wegingsfactor van 0,6.</p> <p>Beheersmaatregelen Via de tweemaandelijksse rapportages worden lopende budgetten gemonitord en waar nodig bijgesteld.</p>				
6. Pandemie				
• Diverse	0,6	Slecht	€ 125.000	€ 75.000
<p>Scenario. Covid-19 lijkt onder controle. Het is genormaliseerd naar een 'normale' griep. Dat betekent dat het periodiek zal oplaaien, maar niet meer leidt tot de verregaande maatregelen die we de afgelopen twee jaren hebben moeten ondergaan. De middellange termijn gevolgen van Covid-19 en de getroffen maatregelen zijn echter nog niet zichtbaar. Blijven bedrijven overeind nu de overheidssteun wegvalt? Wat zijn fysieke en geestelijke gevolgen van (long)Covid-19? Wat zijn geestelijke gevolgen van de beperkende maatregelen? Allemaal vragen waar we het antwoord (nog) niet op hebben. Het risico voor de gemeente is hierdoor groot en tegelijkertijd onvoorspelbaar. Het kan gevolgen hebben voor (Bijzondere) Bijstand, GGZ, eenzaamheid. De wegingsfactor is 0,6</p>				
7. Open einde regelingen				
Sociale leefbaarheid				
• Participatiewet inkomensdeel	0,8	Slecht	€ 0	€ 0
<p>Scenario. De bijstandsuitkeringen worden gedekt uit de gebundelde rijksbijdrage die jaarlijks door het ministerie van SWZ wordt vastgesteld op basis van de landelijke ontwikkeling van het aantal bijstandsccliënten en de gemiddelde norm per cliënt. De gemeente is sinds 1 januari 2004 volledig financieel verantwoordelijk voor de uitkeringen en indien er een sterke stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden plaatsvindt, zal er ook meer geld benodigd zijn. Dit zal door het weerstandsvermogen opgevangen moeten worden omdat het gaat om een open-eind financiering. In de meerjarenbegroting is een prognose opgenomen van de ontwikkeling van het aantal bijstandsccliënten en het gemiddeld uitkeringsbedrag per cliënt. De gemeente streeft naar maximale uitstroom van cliënten en voert een actief beleid. Deze prognoses kunnen fluctueren door de economische omstandigheden. De werkloosheid kan fluctueren. Een deel van deze werkloze mensen zal uiteindelijk in de bijstand belanden. De kans van dit risico is niet te berekenen op basis van historische cijfers. Daarnaast zien we dat de rijksbijdrage van het inkomensdeel in de loop van het jaar kan wijzigen doordat het ministerie in de loop van het jaar tot bijstelling komt van de landelijke prognose van het aantal cliënten. Dit heeft directe gevolgen voor de ontwikkeling van de rijksbijdrage in het geval de gemeente achterloopt bij deze ontwikkelingen.</p> <p>Beheersmaatregelen. Met het instellen van de bestemmingsreserve 'BUIG' worden tekorten en overschotten geëgaliseerd.</p>				
• WMO	0,4	Redelijk	€ 80.000	€ 32.000
<p>Scenario. Het betreft hier de bestaande uitvoering van de WMO voor huishoudelijke hulp vervoersvoorzieningen en hulpmiddelen. Dit is een open einde financiering. De ramingen worden aan de hand van de laatst bekende ontwikkelingen aangepast bij het opstellen van de begroting voor het daarop volgende jaar. Door gewijzigde rijks- en lokale regelgeving zijn de uitgaven de laatste jaren teruggedrongen. Door de aangekondigde bezuinigingen van 40% is m.i.v. 2015 een gewijzigd regime voor de huishoudelijke hulp voorgesteld. Het risico</p>				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
dat hierdoor voor de gemeente ontstaat, valt nog niet te kwantificeren. Het risico wordt bepaald op 10% van het begrote bedrag ofwel € 80.000. De wegingsfactor is 0,4.				
Beheersmaatregelen.				
De uitgaven worden periodiek gemonitord en via de maandrapportage waar nodig geactualiseerd.				
• Jeugdzorg	0,8	slecht	€ 675.000	€ 540.000
Scenario:				
Naast de compensatie van het Rijk voor bestaande tekorten kunnen de jeugdzorguitgaven ook nog verder oplopen. Het risico is nu geschat op 15% van € 4,5 miljoen is € 675.000. De wegingsfactor is 0,8.				
Beheersmaatregelen.				
De uitgaven worden periodiek gemonitord en via de maandrapportage waar nodig geactualiseerd.				
• Participatiebudget	0,4	Redelijk	150.000	€ 60.000
Scenario:				
De middelen voor de WSW waren onderdeel van het participatiebudget en werden ter beschikking gesteld aan het Werkbedrijf. Sinds 1 januari 2015 is instroom van WSW-cliënten niet meer mogelijk en wordt het budget afgebouwd. De afbouw van het budget wordt gebaseerd op de voorspelde uitstroom van cliënten uit de WSW. Vanaf 2023 is het participatiebudget geïntegreerd in de algemene uitkering.				
De voorspelde uitstroom is gebaseerd op een voorspelling van de verblijfskans op persoonsniveau. Jaarlijks wordt het budget aangepast op basis van de historie van de voorafgaande jaren waardoor het budget kan afwijken van de raming. Het risico dat het rijksbudget sneller daalt dan in de meerjarenbegroting van het Werkbedrijf is geraamd, wordt geschat op € 150.000 (10% van 1,5 miljoen, de rijksbijdrage). De wegingsfactor is 0,4.				
• Bijzondere bijstand	0,8	Slecht	€ 30.000	€ 24.000
Scenario:				
De bijzondere bijstand is een open einde financiering. Het risico wordt geschat op 10% van het begrote bedrag. Dit is een risico van ongeveer € 30.000. De wegingsfactor is 0,8.				
Beheersmaatregelen.				
Ook hier geldt dat de schatting van het risico nog niet op vergelijkingsmateriaal is gebaseerd en steeds goed gecontroleerd zal moeten worden of deze nog reëel is. Zo niet, dan dient dit aangepast te worden binnen de begrotingscyclus.				
• Statushouders	0,8	slecht	€ 50.000	€ 40.000
Scenario:				
Gemeenten hebben tot taak te zorgen voor huisvesting van statushouders. Gemeente is huurder en tevens verhuurder van de panden en draagt het risico van exploitatie. De kosten en opbrengsten worden geraamd in de begroting maar kunnen afwijken van i.v.m. kostenoverschrijdingen en huurdervering. Het risico is geschat op € 50.000 met een wegingsfactor van 0,8.				
Beheersmaatregelen.				
Door toezicht en beheer van de accommodatie en zorg van een goede bezetting kunnen de risico's worden beperkt.				
• Leerlingenvervoer	0,8	Redelijk	€ 15.000	€ 12.000
Scenario:				
De risico's bij deze post worden gevormd door het aantal leerlingen dat er een beroep op doet en de kosten van de vervoerder. De regeling kent een open einde karakter en leerlingen die aan de voorwaarden voldoen komen in aanmerking voor een vergoeding of aangepast vervoer. Voor het daadwerkelijke vervoer is de gemeente afhankelijk van de markt voor vervoersbedrijven. Hiervan is op voorhand een redelijke inschatting te maken. Alleen bij de aanbesteding van het vervoer is niet in te schatten wat de uitkomsten zijn. De afgelopen vier jaar had de gemeente Heumen drie keer te kampen met een nadeel ten opzichte van de primitieve begroting. Het risico is geraamd op € 15.000 met een wegingsfactor van 0,8.				
Beheersmaatregelen.				
De Verordening leerlingenvervoer is aangepast aan de minimum wettelijke eisen. Daarnaast is het mogelijk dat ouders zelf het vervoer regelen en hiervoor een vergoeding ontvangen. De gemeente is steeds minder de organisator van het vervoer.				
8. Juridisch				
Bedrijfsondersteuning				
• Bezwaarschriften en andere procedures	0,4	Redelijk	€ 1.500.000	€ 600.000
Scenario:				
De gemeente kan geconfronteerd worden met bezwaarschriften en claims en procedurekosten met financieel nadelige gevolgen. Dergelijke claims vallen niet onder de aansprakelijkheidsverzekering. Het risico wordt geraamd op € 1.500.000. De wegingsfactor is 0,4.				
Beheersmaatregelen.				
Uitvoeringsmaatregelen en besluiten worden volgens de wettelijk voorgeschreven procedures uitgevoerd. Medewerkers en management zijn zich hiervan bewust. Periodiek zal door middel van workshops het besef van noodzaak van risicomanagement onder de aandacht worden gebracht. Besluiten door het college en raad worden getoetst door juridisch en financieel control. In de voorstellen is een apart onderdeel gewijd aan de risico's. Desondanks kan het voorkomen dat na een zorgvuldig besluitvormingsproces een claim wordt toegewezen.				
Totaal risico's			€ 18.907.000	€ 15.086.600

Toelichting tabel

- De categorie waartoe een risico behoort.
- Risico:
Een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald gevolg. De risico's relevant voor het weerstandsvermogen, zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Reguliere risico's –risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn– maken geen deel uit van de risico's die met het weerstandsvermogen in verband staan. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd.
- Voor het schatten van de kans op een optreden van een gebeurtenis hanteren we een wegingsfactor. Bij een kleine kans op manifestatie van het risico wordt een wegingsfactor van 0,2 toegepast op het gekwantificeerde risico. Bij een grote kans op manifestatie hanteren we een wegingsfactor van 0,8.
- Een uitspraak over hoeverre het financiële gevolg van een risico is in te schatten in termen van goed, redelijk, slecht of niet.
- Bij een niet-regulier risico is, waar mogelijk, aangegeven wat het financiële gevolg is als het risico zich voordoet.
- Het reële financiële gevolg (kans maal geschat financieel gevolg) van de niet-reguliere risico's. Na de tabel volgt op basis van de risicocategorisering voor elk risico een korte beschrijving.
- Grote risico's die zich slechts zeer zelden voordoen zijn niet meegenomen in de inventarisatie. Voor calamiteiten met extreme gevolgen is de algemene reserve bedoeld. Dan moet bijvoorbeeld gedacht worden aan een grote natuurramp.
- Voor risico's die zich wel af en toe voordoen, maar waarvan geen tot weinig cijfers bekend zijn, vanwege het zeldzame karakter van het risico, is een kans van eenmaal per 10 jaar als voldoende 'voorzichtig' verondersteld.
- Als iets niet bekend is of niet is te berekenen staat in de tabel een streepje.

Bijlage 6: Overzicht meerjarige verplichtingen

Overzicht meerjarige financiële verplichtingen ultimo 2023 - Definitief 21-03-2024

zaaknr	contractant	contract	afdeling	contract-waarde	ingangsdatum	contract-waarde per ultimo 2023	pareto	%
1 38133	Laco	Contract huur- en exploitatieovereenkomst SCM met Laco 2019-2059	SOLE	€ 11.380.000	8-7-2019	€ 10.099.750	€ 10.099.750	47%
2 8739	Oosterpoort	Huur schoolgebouw - Realisatieovereenkomst permanent schoolgebouw 2008-2048	BEON	€ 6.747.640	6-4-2019	€ 5.988.531	€ 16.088.281	75%
3 8736	Oosterpoort	Realisatieovereenkomst huur sportzaal Brede school Broeksingel 2008-2048	BEON	€ 2.862.240	6-4-2019	€ 2.540.238	€ 18.628.519	87%
4 11445	Oosterpoort	Realisatieovereenkomst parkeerkelder Brede School Broeksingel 2008-2048	BEON	€ 2.270.000	25-6-2019	€ 2.014.625	€ 20.643.144	96%
5 206735	Flynth	Overeenkomst Flynth 2023-2025	BEON	€ 210.000	1-1-2024	€ 210.000	€ 20.853.144	97%
6 53357	RAN Nijmegen	Contract (DVO) afnemen producten/diensten Regionaal Archief Nijmegen 2021-2026	FAON	€ 206.750	17-11-2020	€ 137.833	€ 20.990.977	98%
7 30899	CafeYmas	Koffie en warme danken voorziening 01.06.2020-01.06.2025	FAON	€ 122.314	6-1-2020	€ 85.619	€ 21.076.596	98%
8 53357	Regionaal Archief Nijmegen	Contract (DVO) afnemen producten/diensten Regionaal Archief Nijmegen 2021-2026	FAON	€ 200.000	1-1-2021	€ 80.000	€ 21.156.596	99%
9 178693	Cycloon	Contract Aanbesteding Postverwerking met Cycloon 2023-2025	FAON	€ 75.000	30-4-2020	€ 75.000	€ 21.231.596	99%
10 206192	van Gelder	Onderhoud openbare verlichting 2021-2025	BML	€ 175.000	21-7-2021	€ 70.000	€ 21.301.596	99%
11 74109	Arbo Unie	Contract Arbodienstverlening Arbo Unie B.V. 2021-2025	BEON	€ 100.000	30-4-2021	€ 66.667	€ 21.368.263	100%
12 200487	Ambius	Huur interieurbeplanting Ambius 2023-2028	FAON	€ 50.181	17-11-2023	€ 50.181	€ 21.418.444	100%
13 132469	Sim Groep	Contract Websitebeheer SIMgroep 2023-2025	FAON	€ 73.388	1-1-2023	€ 48.926	€ 21.467.369	100%
14 37045	Telemann	Deelnemersovereenkomst Glasvezelnetwerk TeleMANN 2011-2026	FAON	€ 46.000	1-3-2011	€ 6.133	€ 21.473.503	100%
15 151303	StgRoutebureauArnhemNijmegen	Verzoek verlengen instandhoudingsovereenkomst beheer en onderhoud fietsroutenet 2023 - 2028	BML	€ 261	12-12-2022	€ 209	€ 21.473.711	100%
16 132471	Eneco zakelijk	Eneco Zakelijk - contract gas 2023-2025 met optie jaren 2026	BML	Onbekend ivm variabele tarieven	1-1-2023	Onbekend ivm variabele tarieven		
17 144215	Eneco zakelijk	Gascontract pand Broekstaete vanaf 2023	BML	Onbekend ivm variabele tarieven	1-1-2023	Onbekend ivm variabele tarieven		
18 145549	Eneco zakelijk	gaslevering Eneco op Veldsingel 2 Malden vanaf 2023	BML	Onbekend ivm variabele tarieven	1-1-2023	Onbekend ivm variabele tarieven		
		Totaal	€	24.518.773		€ 21.473.711		

Dit overzicht betreft alle lopende contracten die een looptijd hebben tot na 31 december 2024 en tussentijds niet opzegbaar zijn.

Bijlage 7: Verklaring van gehanteerde afkortingen

Verklaring van gehanteerde afkortingen

Omdat in deze Programmarekening bepaalde afkortingen worden gebruikt, die niet voor iedereen even duidelijk zijn, wordt hieronder de betekenis van deze afkortingen weergegeven.

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ADV	Arbeids Duur Verkorting
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ARP	Ammoniak Reductie Plan
AVAN	Aanvullend Vervoer Arnhem Nijmegen
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAPG	Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording (provincies en gemeenten)
BCF	BTW Compensatie Fonds
BGT	Basisregistratie grootschalige topografie
BIBOB	(Wet) Bevordering Integriteit Beoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIM	Bedrijfs Interne Milieuzorg
BIS	Bestuurlijk Informatie Systeem
BIZ	Bedrijven Investerings Zone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BRN	Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen
BRP	Basis Riolerings Plan
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BZK	(ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BW	Burgerlijk Wetboek
B & W	Burgemeester en Wethouders
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CPB	Centraal Plan Bureau
CPO	Collectief particulier opdrachtgeversschap
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DIS	Documentair Informatie Systeem
DRAN	Doelgroepen vervoer Regio Arnhem Nijmegen
ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Europese Monetaire Unie
ESKAN	Economische Samenwerking Knooppunt Arnhem - Nijmegen
FIDO	(Wet) Financiering Decentrale Overheden
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GBKN	Grootschalige Basis Kaart Nederland
GIS	Geografisch Informatie Systeem
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Gelderland Zuid
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen
GMR	Groene metropoolregio
GOA	Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid
GSP	Groenstructuurplan
GW	Gemeente Wet
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
HOF	(Wet) Houdbare Overheids Financiën

IBA	Individuele Behandeling Afvalwater
IBO	Instituut Bijzonder Onderzoek
IBOR	Integraal beheer openbare ruimte
IFLO	Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden
IHP	Integraal Huisvesting Programma Onderwijs
IMK	Instituut voor het Midden en Kleinbedrijf
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere of gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere of gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Zelfstandigen
IPG	Inzicht Prestaties Gemeenten
IPO	Inter Provinciaal Overleg
IRVN	Samenwerkingsverband ICT Rijk van Nijmegen
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IV3	Informatie voor derden
KAN	Knooppunt Arnhem - Nijmegen
KBO	Katholieke Bond voor Ouderen
LOP	landschapsonwikkelingsplan
MARN	Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen
MEC	Milieu Educatie Centrum
MGR	Modulair gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen
MT	Management Team
M & O	Misbruik en Oneigenlijk gebruik
MUP	Milieu Uitvoerings Programma
NAW	Naam, Adres en Woonplaats
NME	Natuur- en milieueducatie
OZB	Onroerend Zaakbelasting
ODRN	Omgevingsdienst Regio Nijmegen
PM	Pro Memorie
P&C	Planning en Control
PIP	Periodiek Instandhouding Plannen
RAS	Regionale adaptie strategie
RBT ANV	Regionaal bureau Toerisme Arnhem-Nijmegen-Veluwe
RES	Regionale Energie Strategie
RFV	Raad voor de Financiële Verhouding
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
ROL	Regionaal Openbaar Lichaam
SPUK	Specifieke uitkering
STOOM	Stichting Ontmoetingsruimte Ouderen Malden
SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten.
SUWI	Samenwerking Uitvoering Werk en Inkomen
TSV	Tijdelijke Stimuleringsregeling Vrijwilligerswerk
VCM	Vitaal centrum Malden
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VTV	Voorlopige Vergunning Tot Verblijf
VR	Verkeers Regel Installatie
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland Zuid
VROM	(ministerie van) Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
WOZ	(Wet) Waardering Onroerende Zaken
WBK	Wet Basisvoorziening Kinderopvang
WBI	Woningbouwimpuls
WKB	Wet kwaliteitsborgers
WIZ	(stichting) Werk In Zicht
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOO	Wet Open Overheid

wozoco	woonzorgcomplex
WRO	Wet op de Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand

Bijlage 8: Beleidsindicatoren

Programma 1

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 maart 2024

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	waarde Heumen	waarde Nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P1	onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2022	1,50%	2,40%	Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
P1	onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2022	4,50	4,2	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
P1	onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2022	7,00	24,00	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.
P1	sport, cultuur en recreatie	Niet-wekelijkse sporters	%	2022	44	46,4	meerdere bronnen	Het percentage niet -wekelijkse sporters
P1	sociaal domein	Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2022	494,9	825,4	meerdere bronnen	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
P1	sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2022	73,2	72,2	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
P1	sociaal domein	Bijstandsuitkeringen	per 10.000 inw 18jreo	2023	195,3	344,8	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
P1	sociaal domein	Lopende re-integratievoorziening	per 10.000 inw 15-65jr	2023	39,5	191,5	CBS - Participatie Wet	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar

P1	sociaal domein	Wmo-cliënten met een maatwerk-arrangement	per 10.000 inw	2022	n.n.b.	700	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.
P1	sociaal domein	% kinderen in uitkeringsgezin	%	2022	4%	6%	CBS	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
P1	sociaal domein	% werkloze jongeren	%	2022	1%	1%	CBS	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023	9,90%	11,10%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2023	n.n.b	0,30%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2023	0,40%	1,00%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Programma 2

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 maart 2024

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	waarde heumen	waarde nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P2	veiligheid	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2022	0,3	2,30	meerdere bronnen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2022	2,9	4,50	meerdere bronnen	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
P2	veiligheid	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2022	1,2	1,4	meerdere bronnen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2022	4,7	6	meerdere bronnen	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Verwijzingen Halt	per 1000 inw. 12-17 jr	2022	10	8	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.
P2	veiligheid	Jongeren met delict voor rechter	%	2021	0%	1%	Verwey Jonker Instituut	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
P2	economie	Functie-menging	%	2022	41,2	53,8	meerdere bronnen	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
P2	economie	Vestigingen	per 1.000 inw 15-64jr	2022	165,9	174,1	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
P2	Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	x 1000 euro	2023	396	368	CBS	Bemiddelde WOZ waarde per woning
P2	Vhrosv	Demografische druk	%	2023	84,00%	70,30%	CBS	Het niet-actieve deel van de bevolking(0-19 jaar en >65 jaar) uitgedrukt als percentage van de actieve bevolking (20-65 jaar)

P2	Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2022	7,5	9,3	BAG/ABF	Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen
P2	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoons huishouden	in euro	2023	888	860	COELO	De jaarlijkse woonlasten voor een eenpersoonshuishouden
P2	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoons huishouden	in euro	2023	957	942	COELO	De jaarlijkse woonlasten voor een meerpersoonshuishouden
P2	volksgezondheid	Fijn huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2022	41	148	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)

Programma 3

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

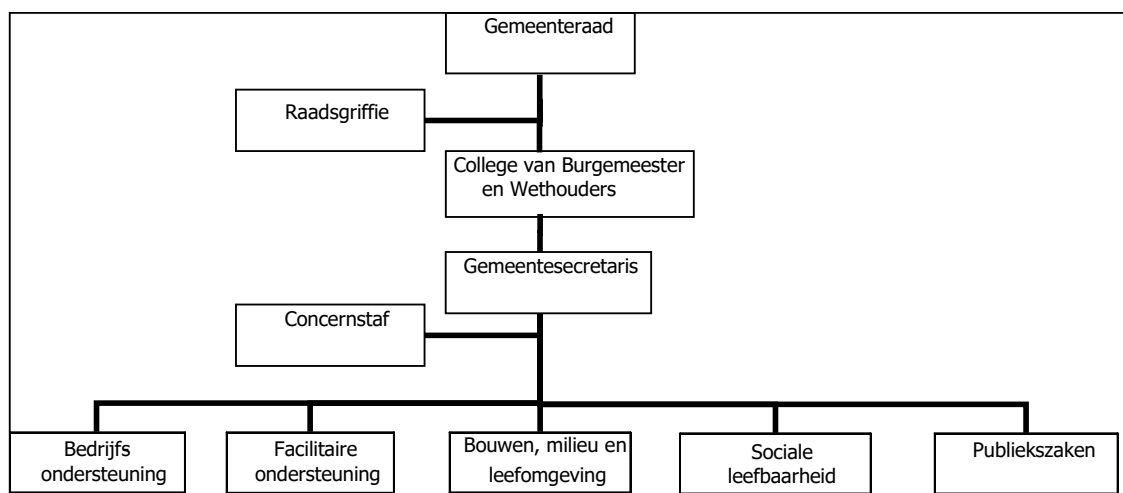
De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 maart 2024

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	Waarde Heumen	Waarde Nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P3	bestuur en organisatie	formatie	fte per 1.000 inwoners	2023	6,8	niet bekend	programmarekening 2023	aantal f.t.e. per 1.000 inwoners Volgens paragraaf bedrijfsvoering programmarekening 2023
P3	bestuur en organisatie	bezetting	fte per 1.000 inwoners	2023	6,8	niet bekend	programmarekening 2023	aantal f.t.e. Volgens paragraaf bedrijfsvoering programmarekening 2023
P3	bestuur en organisatie	apparaatskosten	kosten per inwoner	2023	559,12	niet bekend	programmarekening 2023	bruto loonsom programmarekening 2023
P3	bestuur en organisatie	extern inhuur	(kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	2023	7,05%	niet bekend	programmarekening 2023	kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen. Volgens paragraaf bedrijfsvoering programmarekening 2023
P3	bestuur en organisatie	overhead	%	2023	10,97%	niet bekend	programmarekening 2023	% van totale lasten

Bijlage 9: Gemeentelijke organisatie

De gemeentelijke organisatie

De organisatie van de gemeente Heumen ziet er als volgt uit:

Gemeenteraad

Het aantal leden van de gemeenteraad is afhankelijk van het aantal inwoners. De raadsleden worden voor vier jaar gekozen door de kiesgerechtigde burger. Op grond van het aantal inwoners telt de gemeenteraad van de gemeente Heumen 17 leden. De zetelverdeling ziet er momenteel als volgt uit:

Partij	Zetels
Democraten Gemeente Heumen	6
CDA	2
Groen Links	2
VVD	2
PVDA	2
D66	2
Kiezersclub	1
Totaal	17

Raadsgriffie

De ondersteuning van de gemeenteraad is in handen van de raadsgriffier. De griffier staat de raad, het presidium, de raadscommissies en de voorzitter van de raad terzijde in de zin van advisering en algemene ondersteuning en is centraal aanspreekpunt voor raadsleden, fracties, commissieleden en burgers, voor zover het gaat om raadsonderwerpen.

Presidium

Het presidium wordt gevormd door de fractievoorzitters en de burgemeester. Het presidium stelt de agenda voor de raadsvergadering vast en bepaalt ook welke punten op de agenda komen. Het presidium heeft een coördinerende rol.

Commissies

Raadscommissies

De gemeenteraad wordt in de uitoefening van haar taken bijgestaan door diverse raadscommissies. Deze commissies bestaan uit raadsleden en andere vertegenwoordigers van de politieke partijen. Voorstellen aan de gemeenteraad worden eerst besproken in deze commissies. De commissies behandelen voorstellen informatief en meningsvormend.

De gemeente Heumen kent twee vaste raadscommissies:

1. Raadscommissie Ruimte
2. Raadscommissie Bestuur en Samenleving

Commissie voor bezwaarschriften

De gemeente heeft een adviescommissie voor bezwaarschriften. Deze commissie bestaat uit minimaal drie onafhankelijke leden die worden benoemd en ontslagen door het college van burgemeester en wethouders. Deze commissie adviseert de bestuursorganen van de gemeente Heumen (de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester) over welke beslissingen genomen zouden moeten worden op ingediende bezwaarschriften.

Rekenkamer

De Rekenkamer voert onderzoek uit naar de (maatschappelijke) effecten, de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid. Ook kan de rekenkamer onderzoek doen naar het beheer van de gemeentelijke organisatie, naar de rechtmatigheid van het gemeentelijk beheer, alsmede naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van instellingen waarvan de activiteiten geheel of in belangrijke mate door de gemeente worden bekostigd.

College van Burgemeester & Wethouders

Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het coalitieakkoord en zorgt voor het uitvoeren van landelijke regelingen, het zogenoemde medebewind. Het college is over het gevoerde beleid verantwoording schuldig aan de gemeenteraad en kan door de raad ter verantwoording worden geroepen. Het college beslist bij meerderheid van stemmen, waarbij de burgemeester de doorslag geeft als de stemmen staken.

In het college hebben zitting:

- De heer Joerie Minses (burgemeester)
- De heer Vincent Arts (wethouder DGH)
- De heer Wim Wink (wethouder DGH)
- De heer Rob Engels (wethouder VVD)
- De heer Pepijn Baneke (wethouder Groen Links)

Portefeuilleverdeling

In het college hebben burgemeester en wethouders elk hun specifieke taakgebied ofwel portefeuille. Deze taken zijn als volgt verdeeld over de leden van het college.

Burgemeester Joerie Minses*	Wethouder Vincent Arts
Bestuurlijke organisatie Openbare orde en veiligheid Handhaving Representatie (inclusief internationale betrekkingen) Intergemeentelijke samenwerking Personeel en organisatie ICT en digitalisering Erfgoed	Ruimtelijke ordening(Kanaalzone en Vitaal Centrum i.c.m. Financien) Wonen- incl. Omgevingsdienst Nijmegen Omgevingswet Openbare werken Verkeer en vervoer
Wethouder Wim Wink	Wethouder Rob Engels
Inwonerparticipatie Externe communicatie(inclusief lokale omroep) Dorps- en wijkplatformen(inclusief dorpshuizen en gemeentelijke gebouwen) Recreatie en toerisme Publieke dienstverlening en evenementen Energie- en transitiewarmte-Regionale Energie Strategie(RES) Verduurzaming	Financiën en grondexploitatie(Kanaalzone en Vitaal Centrum Malden i.c.m. Ruimtelijke ordening) Economische zaken Pacht Gemeentelijk vastgoed Zorg en Welzijn(Wmo, jeugdzorg en jongerenwerk) Doelgroepenvervoer
Wethouder Pepijn Baneke	
Werk en Participatie(inkomen, armoedebelid en schuldhulpverlening) Onderwijs(inclusief bibliotheek) en cultuur Sport en spelen Nieuwkomers en statushouders Natuur, water en milieu Klimaatadaptatie en groene aanplant- Regionale Adaptie Strategie (RAS)	

Burgemeester

De burgemeester, Joeri Minses is de voorzitter van de gemeenteraad en van het college. Hij wordt door de Kroon (de Koning en de ministers) benoemd voor een periode van zes jaar.

In de gemeenteraad heeft hij, omdat hij niet gekozen is, een adviserende stem. Ook is de burgemeester verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en de veiligheid in de gemeente. Namens de regering ziet hij er op toe dat de raad en het college geen besluiten nemen die in strijd zijn met de wet of het algemeen belang.

Ambtelijke organisatie

De gemeentesecretaris is de eerste adviseur van het college. Hij staat aan het hoofd van de gemeentelijke organisatie. De ambtelijke organisatie bestaat naast de gemeentesecretaris en een kleine concernstaf uit de afdelingen Publiekszaken, Sociale leefbaarheid, Bouwen milieu en leefomgeving, Facilitaire Ondersteuning en Bedrijfsondersteuning.

De gemeentesecretaris en vier afdelingshoofden richten zich op het ontwikkelen van de strategie, het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen en het coördineren van de verschillende activiteiten.

Contactgegevens van het Gemeentehuis

Bezoekadres:	Correspondentieadres:
Gemeentehuis	Gemeentehuis
Kerkplein 6	Postbus 200
6581 AC MALDEN	6580 AZ MALDEN
Telefoon:	14-024
Internet:	www.heumen.nl
Email:	heumen@heumen.nl

Bijlage 10: Kerngegevens

Grondgebied

In 1980 werden de toenmalige gemeenten Overasselt en Heumen samengevoegd tot de gemeente die we nu kennen. Het samengaan van deze twee gemeenten omvatte het hele grondgebied behalve Balgoij dat naar Wijchen is gegaan. De gemeente Heumen bestaat nu uit de dorpen Nederasselt, Overasselt, Heumen en Malden. De gemeente Heumen grenst aan de volgende buurgemeenten: Nijmegen, Berg en Dal, Mook, Grave, Cuijk en Wijchen.

Kerngegevens

Relevante kerngegevens van de gemeente Heumen, uitgesplitst naar fysieke en sociale structuur zijn in de onderstaande tabellen weergegeven. Deze kerngegevens zijn ontleend aan:

1. de verdeelmaatstaven binnen de algemene uitkering uit het gemeentefonds op basis van de meest actuele inzichten.
2. Het IBOR beheerssysteem voor de wegbeheer.
3. het gemeentelijk rioleringsplan m.b.t. het aantal rioolaansluitingen.

Sociale structuur	Voorlopig 01-01-2024	Werkelijk 01-01-2023	Werkelijk 01-01-2022
Totaal aantal inwoners <i>(voorlopige cijfers 1-1-2024)*</i>	16.828	16.824	17.175
Waarvan 0 – 19 jaar	3.374	3.416	3.674
Waarvan 20 – 64 jaar	9.106	9.145	9.315
Waarvan boven 64 jaar	4.348	4.263	4.186
Aantal Eenouderhuishoudens **	443	440	433
Malden	11.345	11.245	11.730
Overasselt	2.713	2.815	2.710
Heumen	1.950	1.920	1.890
Nederasselt	820	844	845
Leerlingen primair onderwijs per 1 oktober	1.220	1.216	1.203
Waarvan openbaar primair	442	423	454
Waarvan bijzonder primair	778	793	749
Cliënten algemene bijstand	236	236	234
Werknemers WSW (volgens algemene uitkering)**	38	38	53

Toelichting:

* aantal inwoners per 1-1-2024 is voorlopig gebaseerd op CBS-info ultimo februari 2024.

**Eigen schattingen t.a.v. aantallen 2024. Cijfers worden in de loop van 2024 definitief vastgesteld.

Financiële structuur <i>(bedragen in euro's)</i>	Voorlopig 01-01-2024	Werkelijk 01-01-23	Werkelijk 01-01-2022
Resultaat per inwoner	214	244	54
Investerings bedrag (in duizend euro) per inwoner	1.463	97	129
Gewone uitgaven per inwoner	2.901	2.873	2.575
Belastingen per inwoner	264	270	273
Riool- en reinigingsrechten per inwoner	168	164	160
Leges per inwoner	33	28	30
Uitkering gemeentefonds per inwoner	1.574	1.576	1.301
Leningschuld per inwoner	2.265	1.312	1.227
Eigen vermogen (alg. res. en bestemmingsres.) per inwoner	1.058	913	672

Fysieke structuur	Voorlopig	Werkelijk	Werkelijk
	01-01-2024	01-01-2023	01-01-2022
Oppervlakte gemeente in hectare*	3.971	3.971	3.971
Waarvan binnenwater*	184	184	184
Aantal verblijfsruimten woonfunctie	7.379	7.358	7.311
Aantal verblijfsruimten logiesfunctie	213	152	107
Gemiddelde woonruimtebezetting**	2,21	2,24	2,24
Afvoer huis- en grofvuil in percelen <i>M.i.v. 2023 op basis van gegevens Munitax</i>	7.427	7.328	7.263
Waarvan woonruimten	7.280	7.181	7.116
Waarvan bedrijfsobjecten	147	147	146
Aantal rioolaansluitingen	7.869	7.8219	7.915

*Aantallen 2024 zijn voorlopige ramingen. De aantallen worden in de loop van 2024 door het CBS definitief vastgesteld.

**Aantal verblijfsruimten (woon- en logiesfunctie gedeeld door aantal inwoners).

Fysieke structuur wegbeheer per 01-01-2024

Areaalgegevens gemeente Heumen per verhardingssoort										
Gebied	Oppervlakte per verhardingssoort									
	Asfalt		Beton		Elementen		Half- en onverhard		Totaal	
Buitengebied	233.247	m2	17.738	m2	28.440	m2	50.130	m2	329.553	m2
Buitengebied West	27.961	m2	3.601	m2	3.960	m2	155	m2	35.677	m2
Heumen	27.030	m2	311	m2	49.154	m2	14.675	m2	91.170	m2
Malden	169.651	m2	4.265	m2	424.875	m2	39.245	m2	638.036	m2
Nederasselt	16.580	m2	169	m2	21.050	m2	1.974	m2	39.773	m2
Overasselt	56.619	m2	4.924	m2	73.065	m2	27.441	m2	162.049	m2
Totaal	531.088	m2	31.007	m2	600.543	m2	133.619	m2	1.296.257	m2

Areaalgegevens per verhardingssoort (Januari 2024)

Bijlage 11: Verantwoording Rechtmatigheid

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 26 oktober 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 498.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties onrechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Rechtmatigheidsverantwoording			
bevindingen verantwoording			
Criterium & aard	Bruto onrechtmatig	Geaccepteerd	Netto onrechtmatig
Begrotingscriterium			
Overschrijding lasten programma's	Geen bevindingen	n.v.t.	-
Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	Geen bevindingen	n.v.t.	-
Ongeautoriseerde reservemutaties	Geen bevindingen	n.v.t.	-
Onderschrijding van lasten, welke tijdig via de jaarstukken aan de raad worden gemeld en verklaard	1.117.408	1.117.408	-
Onderschrijding van baten welke tijdig via de jaarstukken aan de raad worden gemeld en verklaard	260.963	260.963	-
Overschrijding van baten welke tijdig via de jaarstukken aan de raad worden gemeld en verklaard	897.619	897.619	-
Totaal begrotingscriterium	2.275.990	2.275.990	-
Voorwaardencriterium			
Geen bevindingen			
Totaal voorwaardencriterium	-	n.v.t.	-
M&O criterium			
Geen bevindingen			
Totaal M&O criterium	-	n.v.t.	-
TOTAAL	2.275.990	2.275.990	-

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlage 12: Concept Raadsbesluit

Raadsvergadering: 4 juli 2024
Onderwerp: Programmarekening 2023

De raad van de gemeente Heumen in openbare vergadering bijeen;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 juni 2024
gelet op artikel 197 en 198 van de Gemeentewet

Besluit

1. Over te gaan tot vaststelling van de programmarekening 2023;
2. Het voordelige rekeningresultaat ad € 3.682.744 als volgt te bestemmen:
 - a. Een bedrag van € 66.405 te bestemmen en te storten in een bestemmingsreserve "Onderhoudskosten sportvoorzieningen";
 - b. Een bedrag van € 27.678 te bestemmen en te storten in een bestemmingsreserve "Kosten opstellen Integraal Huisvestingsplan";
 - c. Het in het resultaat vrijgefallen bedrag ad. € 336.083 van de voorziening 'Groot onderhoud sportcentrum Malden' toe te voegen aan de in te stellen bestemmingsreserve 'Groot onderhoud sportcentrum Malden';
 - d. Overeenkomstig het B&W advies 'Decembercirculaire 2023' het budget behorende bij decentralisatie-uitkering invoeringskosten Omgevingswet ad. € 134.803 via resultaatbestemming over te hevelen naar 2024;
 - e. Overeenkomstig het B&W advies 'Decembercirculaire 2023' het budget behorende bij decentralisatie-uitkering meerkosten Oekraïne sociaal domein invoeringskosten ad. € 20.680 via resultaatbestemming over te hevelen naar 2024;
 - f. Overeenkomstig het B&W advies 'Integraal Zorg Akkoord (IZA) regiobeeld en regioplan Rijk van Nijmegen' een bedrag van 67.366 te bestemmen en te storten in een bestemmingsreserve 'Kosten preventie (geïndiceerde zorg)';
 - g. Het restant ad. € 3.029.729 toe te voegen aan de algemene reserve.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Heumen,
In zijn openbare vergadering van 4 juli 2024

Y. Collombon
Griffier

J. Minses
Voorzitter

